

ПРОФІНАНСОВАНО ЗА РАХУНОК ПРОГРАМИ ЄС З РЕФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО
УПРАВЛІННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ

ПРЯМУЄМО
РАЗОМ

Оцінювання державних видатків та фінансової підзвітності (PEFA) на субнаціональному рівні, 2019 р.

УКРАЇНА, ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

**Оцінювання державних видатків
та фінансової підзвітності (PEFA)
на субнаціональному рівні, 2019 р.**

УКРАЇНА, ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Листопад, 2019

Оцінювання державних видатків та фінансової підзвітності (PEFA) на субнаціональному рівні, 2019 р.

Україна, Хмельницька область

Секретаріат ДВФП підтверджує, що цей звіт відповідає вимогам забезпечення якості ДВФП і таким чином отримує «**Знак якості ДВФП**».

Секретаріат ДВФП
12 березня 2020 р.

Всі права захищені

Це видання було підготовлено за фінансової підтримки Європейського Союзу. Його зміст є виключною відповідальністю групи з оцінки ДВФП і не обов'язково відображає погляди Європейського Союзу.

Це видання є продуктом співробітників Групи Світового банку. Спостереження, тлумачення та висновки, представлені в цьому виданні, не обов'язково відображають точку зору Директорів або Виконавчих Директорів відповідних установ Групи Світового банку або урядів, яких вони представляють. Група Світового банку не гарантує достовірність даних, представлених у цьому дослідженні.

Права і дозволи

Матеріали цього видання захищені авторським правом. Копіювання та/або передавання цієї роботи частково або у повному обсязі без дозволу може бути порушенням чинного законодавства. Світовий банк заохочує поширення своєї роботи і, як правило, оперативного дає дозвіл на відтворення частин роботи.

Для отримання дозволу на фотокопіювання або передрук будь-якої частини цієї роботи надішліть, будь ласка, запит з повною інформацією до офісу Світового банку в Україні.

© 2019 Група Світового банку
1818 H Street NW
Вашингтон, округ Колумбія, 20433
Телефон: 202-473-1000
Інтернет: www.worldbank.org

Подяка

Цей звіт було підготовлено командою Світового банку на основі результатів оцінки державних видатків та фінансової підзвітності (ДВФП) місцевої влади Хмельницької області. Оцінка була проведена в рамках Програми партнерства Європейського Союзу та Світового банку для країн Європи та Центральної Азії, Програми цільового фонду єдиного донора – Програма ЄС з реформування державного управління та управління державними фінансами (EURoPAF) (TF072780).

Команду Світового банку очолювала Ірина Щербина (старший спеціаліст з державного сектору, керівник команди), і до складу команди входили Дмитро Гурфінкель (старший спеціаліст з фінансового менеджменту), Ірина Бабич (старший спеціаліст з фінансового менеджменту), Дмитро Донець (консультант із закупівель), Джон Шорт (консультант), Інна Самчинська (консультант), Андрій Корнієнко (консультант), Секретаріат ДВФП в особі Джулії Дхімітрі (спеціаліст з державного сектору). Вільям Галлахер (консультант) забезпечив професійне редагування звіту.

Дарія Гулей (асистент програми), Анастасія Солтіс (асистент команди) та Ірина Кузьміна (консультант) надали логістичну та адміністративну підтримку.

Звіт отримав велику користь від коментарів і зауважень, висловлених рецензентами – Льюїсом Хоуком (провідний спеціаліст з державного сектору, Світовий банк), Патріком Пікером Умах Тете (виконуючий обов'язки керівника практики, Світовий банк), Олексієм Балабушко (старший спеціаліст з державних фінансів), Олександром Яновською (Перший секретар; спеціаліст з питань політики; Економічні реформи – Управління державними фінансами, Представництво Європейського Союзу в Україні), Олексієм Петричуком (заступник директора Департаменту фінансів Хмельницької обласної державної адміністрації) і Холі Тіаной Реймі (старший спеціаліст з державних фінансів, Секретаріат ДВФП). Василь Шкураков (заступник Міністра фінансів України) та Олена Мачульна (заступник директора Департаменту місцевих бюджетів) надали коментарі до Концептуальної записки ДВФП.

Команда Світового банку вдячна Наглядовій групі ДВФП – Василю Шкуракову (заступнику Міністра фінансів України, голові Наглядової групи), Даніелю Бойсу (керівнику практики, Світовий банк), Мартіну Клауке (керівнику відділу «Належне врядування та верховенство права», делегація ЄС), Патріку Пікеру Умах Тете (виконуючому обов'язки керівника практики, Світовий банк) та Сергію Пенюшкевичу, (директору Департаменту фінансів Хмельницької обласної державної адміністрації) за надані рекомендації та наставництво.

Команда Банку хотіла б відзначити ефективну співпрацю та допомогу, отриману від Хмельницької обласної державної адміністрації та Хмельницької обласної ради у координації цієї діяльності з української сторони, зокрема Ярослави Дмитришен (заступника директора Департаменту фінансів ОДА), Сергія Флентіна (заступника директора Департаменту економічного розвитку, промисловості та інфраструктури ОДА), Віри Бригадир (начальника управління Департаменту регіонального розвитку та будівництва ОДА), Інни Михайлової (начальника Управління інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю ОДА), Олега Фасолі (директора Департаменту освіти та науки ОДА), Олени Мартинюк (начальнику відділу Департаменту охорони здоров'я ОДА), Володимира Кучерявого (головного спеціаліста з внутрішнього аудиту ОДА), Едуарда Монастирського (начальника Управління спільної власності об'єднаних громад та економічного розвитку обласної ради) та Оксани Берехової (заступника голови Бюджетної комісії обласної ради). Команда вдячна усім залученим державним та іншим установам за їх конструктивну співпрацю під час проведення оцінювання та доопрацювання звіту.

Зміст

Абревіатури та скорочення	VI
Резюме	VII
Огляд оцінок показників ДВФП.	XII
1. Вступ	1
1.1 Завдання та мета	1
1.2 Управління оцінюванням і забезпечення його якості	1
1.3 Методологія оцінювання	3
2. Довідкова інформація про країну	4
2.1 Економічна ситуація в країні.	4
2.2 Економічне становище на обласному рівні: Хмельницька область	6
2.3 Фіскальні та бюджетні тенденції у Хмельницькій області	7
2.4 Нормативно-правова база для УДФ	8
2.5 Інституційні механізми УДФ	11
2.6 Інші характерні риси УДФ та середовища діяльності.	15
3. Оцінка ефективності управління державними фінансами	16
Субнаціональний показник ДВФП HLG-1: трансферти від органів влади вищого рівня.	16
КОМПОНЕНТ ПЕРШИЙ: надійність бюджету	19
PI-1. Сукупні показники виконання видаткової частини бюджету.	19
PI-2. Виконання структури видатків.	20
PI-3. Виконання дохідної частини бюджету	22
КОМПОНЕНТ ДРУГИЙ: прозорість державних фінансів	24
PI-4. Бюджетна класифікація	24
PI-5. Бюджетна документація.	26
PI-6. Операції субнаціонального уряду, що не відображаються у фінансовій звітності.	28
PI-7. Трансферти місцевим органам влади.	30
PI-8. Інформація про результати надання послуг	33
PI-9. Доступ громадськості до фіскальної інформації	36
КОМПОНЕНТ ТРЕТІЙ: управління активами і зобов'язаннями	40
PI-10. Звітність щодо фіскальних ризиків	40
PI-11. Управління державними інвестиціями.	42
PI-12. Управління державними активами.	47
PI-13. Управління боргом	49
КОМПОНЕНТ ЧЕТВЕРТИЙ: фіскальна стратегія та бюджетування на основі політики	51
PI-14. Макроекономічне та фіскальне прогнозування	51
PI-15. Фіскальна стратегія	53
PI-16. Середньострокова перспектива у плануванні видатків бюджету.	55
PI-17. Процес підготовки бюджету	57
PI-18. Розгляд бюджетів законодавчим органом влади	59
КОМПОНЕНТ П'ЯТИЙ: передбачуваність та контроль виконання бюджету.	63
PI-19. Адміністрування надходжень	63
PI-20. Облік надходжень	64

PI-21. Передбачуваність розподілу коштів протягом року	65
PI-22. Заборгованість за видатками.	67
PI-23. Заходи контролю за фондом оплати праці	69
PI-24. Закупівлі.	73
PI-25. Внутрішній контроль за видатками, не пов'язаними із заробітною платою.	76
PI-26. Внутрішній аудит	80
КОМПОНЕНТ ШОСТИЙ: облік та звітність.	84
PI-27. Надійність фінансових даних	84
PI-28. Звіти про виконання бюджетів, що подаються протягом року	86
PI-29. Річна фінансова звітність.	89
КОМПОНЕНТ СЬОМИЙ: зовнішній контроль і аудит.	92
PI-30. Зовнішній аудит	92
PI-31. Розгляд звітів про результати аудиту законодавчим органом влади.	94
4. Висновки за результатами аналізу систем УДФ.	96
4.1 Комплексне оцінювання за результативними показниками	96
4.2 Результативність бази внутрішнього контролю	99
4.3 Сильні та слабкі сторони УДФ.	100
5. Процес реформування УДФ Урядом	102
5.1 Підхід до реформ у сфері УДФ	102
5.2 Заходи з реформування, реалізація яких триває або які останнім часом було реалізовано	105
5.3 Субнаціональні аспекти реформування системи УДФ.	105
5.4 Інституційні аспекти.	107
Додатки	108
Додаток 1. Резюме показників ефективності	108
Додаток 2. Огляд спостережень щодо концептуальної основи внутрішнього контролю	118
Додаток 3. Джерела інформації	122
Додаток 3А. Пов'язані огляди та аналітична робота.	122
Додаток 3Б. Список осіб, з якими були проведені зустрічі	122
Додаток 3В. Джерела інформації, використаної для отримання доказів для оцінки кожного індикатора	124
Додаток 4. Лист розрахунку для HLG-1	133
Додаток 5. Лист розрахунку для показників PI-1, PI-2, PI-3.	137
Додаток 6. Структура трансфертів з обласного бюджету місцевим бюджетам у 2018 р. (млн грн)	142
Додаток 7. Перелік комунальних підприємств, що відповідали визначенню «державного підприємства» (public corporation) PEFA	146
Додаток 8. Інформація щодо пропозицій і рекомендацій, наданих за результатами державних фінансових аудитів, проведених Управлінням Західного офісу Держаудитслужби у Хмельницькій області у 2016-2018 роках	147

Абревіатури та скорочення

РПУ	Рахункова палата України
АМКУ	Антимонопольний комітет України
ОТГ	Об'єднані територіальні громади
БКУ	Бюджетний кодекс України
ЦУ	Центральний уряд
ІСЦ	Індекс споживчих цін
ОПК	Операції з позабюджетними коштами
ЕК	Європейська Комісія
ЄС	Європейський Союз
EUROPAF	Програма ЄС із реформування державного управління та фінансів
ФР	Фінансовий рік
ВВП	Валовий внутрішній продукт
GFS/COFOG	Статистика державних фінансів / Класифікація функцій уряду
УУ	Уряд України
ЛР	Людські ресурси
ОВВР	Органи влади вищого рівня
ВА	Внутрішній аудит
МВФ	Міжнародний валютний фонд
МСБОДС	Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку для державного сектора
ISSAI	Міжнародні стандарти вищих органів фінансового контролю
РП	Результативні показники
ГРК	Головний розпорядник бюджетних коштів
ЗПЗ	Закон України «Про публічні закупівлі»
M1 (WL)	Метод слабкої ланки
M2 (AV)	Метод усереднення
Мінекономіки	Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України
Мінфін	Міністерство фінансів України
ССБП	Система середньострокових бюджетних показників
Н/З	Не застосовується
НБУ	Національний банк України
НП(С)БОДС	Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі
ОДА	Обласна державна адміністрація
ДВФП або PEFA	Державні видатки та фінансова підзвітність
УДФ	Управління державними фінансами
ДІП	Державний інвестиційний проєкт
Держаудитслужба	Державна аудиторська служба України
ДФС	Державна фіскальна служба України
МОДВ	Місцеві органи державної влади (субнаціональні уряди)
ДП	Державне підприємство
ФДМУ	Фонд державного майна України
Казначейство	Державна казначейська служба України
ЄКР	Єдиний казначейський рахунок
грн	Українська гривня
ПДВ	Податок на додану вартість
ВРУ	Верховна Рада України (Парламент)

Валюта та орієнтовні обмінні курси валют Місцева валютна одиниця: українська гривня (грн)

1 дол. США = 24,08 грн

1 євро = 26,33 грн

Станом на 30 вересня 2019

Фіскальний рік

1 січня – 31 грудня

Резюме

- 1. Головна мета оцінювання ДВФП 2019 року полягає в наданні Урядові України результатів об'єктивної та актуальної діагностики показників управління державними фінансами на обласному рівні¹ субнаціонального уряду, виконаної згідно з міжнародно визнаною методикою PEFA в останній редакції.** Оцінювання ДВФП 2019 року – це оцінювання якості української системи УДФ на субнаціональному рівні, що віддзеркалює результати, досягнуті завдяки реформам УДФ, реалізованим за час, що минув після оцінювання ДВФП 2015 року на рівні центрального уряду. Кажучи конкретніше, оцінювання ДВФП забезпечує вимірювання того, які процеси та інститути роблять внесок у досягнення бажаних результатів у бюджетній сфері, забезпечення загальної бюджетної дисципліни, стратегічний розподіл ресурсів та ефективно надання послуг. Міністерство фінансів України висловило свою зацікавленість в оновленні своєї Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки на основі спостережень оцінки ДВФП 2019 року та подальших рекомендацій.
- 2. Оцінювання охоплює Хмельницьку обласну державну адміністрацію, яка складається із 17 бюджетних установ.** За потреби, оцінюванням було охоплено також загальнодержавні органи, що відповідають за здійснення в області певних видів діяльності: Державну казначейську службу України, уповноважений орган з питань державних закупівель (Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства), Державну аудиторську службу, Рахункову палату та Державну фіскальну службу. Крім того, оцінюванням було охоплено Комісію Хмельницької обласної ради з питань бюджету та фінансів.
- 3. Оцінювання ДВФП проводилося Світовим банком у рамках Паралельної партнерської програми Європейської Комісії та Світового банку для Програмного цільового фонду єдиного донора для Європи та Центральної Азії / Програми ЄС з реформування державного управління та фінансів (EURoPAF).** До складу групи управління оцінюванням увійшли представники Міністерства фінансів України, Світового банку та Представництва Європейського Союзу в Україні, а також представники обласної державної адміністрації. Оцінюванням було охоплено 2016–2018 фінансові роки; саме оцінювання проводилось у серпні – вересні 2019 року. 30 вересня 2019 року стало кінцевою датою оцінювання. Механізми управління оцінюванням і забезпечення його якості висвітлено нижче у вставці 1.1.
- 4. Проблема формування точних прогнозів сукупного обсягу доходів останніми роками не знаходила свого розв'язання.** Фактичний розмір доходів значно перевищував оцінні обсяги; розмір субсидій із державного бюджету теж був значно більшим за оцінки, крім як у 2018 році. Фактичний загальний розмір доходів з усіх джерел був набагато вищим, ніж було передбачено розробленим бюджетом. Унаслідок цього видаткову частину бюджету не було виконано в належний спосіб, а для виконання бюджету довелося здійснювати перерозподіл і двічі приймати зміни до бюджету згідно з положеннями Бюджетного кодексу України.
- 5. На центральному та субнаціональному рівнях державної влади в Україні наявний вражаючий обсяг інформації про фінансові показники державного бюджету, але трансфертам від області органам влади нижчого рівня, які фінансуються за рахунок власних ресурсів обласного бюджету, не вистачає підходу, заснованого за правилами.** План рахунків, що лежить в основі складання та виконання бюджету, і формування звітності щодо нього є повним та відповідає стандартам Статистики державних фінансів (GFS). Інформація вноситься до бюджету своєчасно. Більша частина трансфертів до місцевих бюджетів спрямовуються через область за рахунок трансфертів з державного бюджету. Ці трансферти здійснюються за рішенням центрального уряду та ним фінансуються і тому вони не оцінюються в даному звіті. Із загального обсягу трансфертів, які підпадають під оцінку відповідного показника, 45,5 відсотка розподілялися без застосування прозорого підходу на основі формули. Звіти від органів влади нижчих рівнів надходять в межах дев'ять місяців після закінчення бюджетного року. Інформація про плани та досягнення проміжних та кінцевих результатів надання послуг в області є дуже якісною та базується на системі програмно-цільового бюджетування з відповідними планами, досягнутими результативними показниками та оцінюванням досягнутих результатів з відображенням системи паспортів бюджетних

¹ Цей рівень є першим рівнем субнаціональних урядів.

програм і результатів роботи балансової комісії з оцінювання результатів. Ресурси, що надаються надавачам послуг, повністю обліковуються завдяки потужній системі обліку. Забезпечено належний доступ громадськості до бюджетної інформації. Оприлюднюється громадський (узагальнений) бюджет.

6. Відсутній комплексний та інклюзивний процес управління державними інвестиціями. Економічний аналіз великого інвестиційного проекту не проводиться, а розрахунок витрат на проекти та моніторинг проектів не відповідають базовим вимогам. Попри це, процес добору інвестиційних проектів здобув оцінку «добре» завдяки тому, що він проводиться міжвідомчою комісією, яка застосовує для добору проектів стандартизовані критерії. Інформація про вибуття активів, що включена до бюджетної звітності, є слабкою. На час оцінювання область не мала боргу через відсутність у неї законодавчого дозволу на здійснення запозичень.

Резюме рейтингів оцінювання ДВФП 2019 року: показники в розрізі компонентів

Субнаціональний показник ДВФП NLG-1	I. Надійність бюджету	II. Прозорість державних фінансів	III. Управління активами та зобов'язаннями	IV. Фіскальна стратегія та складання бюджету відповідно до цілей політики	V. Передбачуваність та контроль у процесі виконання бюджету	VI. Облік та звітність	VII. Зовнішній контроль та аудит
Трансферти від органів державної влади вищого рівня	Сукупне виконання видаткової частини бюджету	Класифікація бюджету	Звітування про фіскальні ризики	Макроекономічне та фіскальне прогнозування	Адміністрування надходжень	Цілісність фінансових даних	Зовнішній аудит
	Виконання структури видатків	Бюджетна документація	Управління державними інвестиціями	Фіскальна стратегія	Облік доходів	Звіти про виконання бюджетів, що подаються протягом року	Розгляд аудиторських звітів у законодавчому органі
	Виконання дохідної частини бюджету	Операції центрального уряду, що не відображаються у фінансових звітах	Управління державним майном	Середньострокова перспектива в плануванні видаткової частини	Передбачуваність розподілу ресурсів протягом року	Річні фінансові звіти	
		Трансферти місцевим органам державної влади	Управління боргом	Процес складання проекту бюджету	Заборгованість за видатками		
		Інформація про результати надання послуг		Контроль бюджету з боку законодавчого органу	Контроль за фондом оплати праці		
		Доступ громадськості до фіскальної інформації			Управління закупівлями		
					Внутрішній контроль видатків, не пов'язаних з оплатою праці		
					Внутрішній аудит		

B та B+
C та C+
D та D+
НЕ ЗАСТОСОВУЄТЬСЯ

7. **Досягнуто певного поступу в напрямку впровадження комплексної системи середньострокового прогнозування видатків.** Наявна якісна інформація про визначення та оцінювання основних результативних показників. Середньостроковий підхід застосовується до бюджетних пропозицій головних розпорядників бюджетних коштів (ГРК), але не до формулювання річних бюджетів. Затверджена фіскальна стратегія сфокусована на бюджетному році, відхилення від попередніх прогнозів не аналізуються, але передбачене складання звітності щодо бюджетних результатів за звітом про виконання бюджету. Жорсткі граничні обсяги видатків для складання бюджету не встановлюються, і пропозиції бюджетних програм використовуються тільки для показників щорічних бюджетів. Бюджетний календар існує; на складання бюджетів він дає бюджетним одиницям менш ніж чотири тижні. Законодавчий орган має менш ніж один місяць на виконання своєї контрольної функції, але він затверджує бюджет вчасно. Утім, обласна рада розглядає лише загальні показники бюджету на наступний рік, а не на середньострокову перспективу. Порядок і графік здійснення контролю за бюджетом дотримуються.

8. **Станом на час оцінювання від імені області за збирання доходів відповідає Державна фіскальна служба України.** Управління зібраними доходами здійснюється добре в сенсі перерахування коштів до Казначейської служби та обліку всіх операцій зі збирання доходів до обласного бюджету. Усі доходи сплачуються на рахунок області в Казначействі. Звіряння всіх рахунків відбувається своєчасно. Державна фіскальна служба має змогу здійснювати моніторинг доходів у реальному часі. Звіряння платежів на Єдиний казначейський рахунок здійснюється 4-го числа кожного місяця. В цілях управління щомісяця складається звіт про доходи бюджету.

9. **Консолідація касових залишків на Єдиному казначейському рахунку (ЄКР) у Національному банку України здійснюється щоденно.** Фінансовий департамент прогнозує річний грошовий потік у помісячній розбивці, але періодично оновлює цей прогноз. Розпорядники коштів бюджету одержують інформацію про свій річний бюджет протягом одного місяця після затвердження обласного бюджету та можуть брати на себе бюджетні зобов'язання в розмірі, що не перевищує річних бюджетних призначень та здійснювати платежі в розмірі, що не перевищує розміру встановлених для них щомісячних бюджетних асигнувань. Управління виплатами з використанням суворих процесів контролю призначень успішно забезпечує управління заборгованістю.

10. **Кожний департамент відповідає за функціонування своєї власної системи обліку оплати праці.** Здійснюється звіряння інформації про працівників, облік якої веде відділ з питань персоналу, та про оплату праці, яка обробляється бухгалтерією. Зміни в інформацію про працівника та про заробітну плату вносяться протягом трьох місяців. Для бюджетних установ встановлено чіткі та детальні правила та процедури внесення змін в інформацію про працівників та оплату праці. Ці правила встановлюють, зокрема, обов'язковість підписів уповноважених осіб і формування чіткого аудиторського сліду. Держаудитслужба здійснює моніторинг призначення заробітної плати, а також своєчасності та повноти її виплат під час регулярних перевірок.

11. **Система публічних закупівель є сильною.** Вона спирається на державну платформу електронних закупівель ProZorro, яку використовує область. Ця платформа здобула міжнародне визнання та одержала ряд нагород. Утім, в області лише 65 відсотків закупівель здійснюється з використанням конкурентних методів.

12. **Внутрішній контроль видатків, не пов'язаних з оплатою праці було оцінено позитивно.** Запроваджено ефективні засоби контролю за зобов'язаннями та забезпечено дотримання правил і процедур здійснення платежів. Поліпшення розмежування обов'язків з чітким визначенням відповідальності забезпечується інформаційною системою управління «Е-Казна», що підтримує функціонування ЄКР. Функцію внутрішнього аудиту розподілено між невеликим відділом внутрішнього аудиту в області та Західним офісом Держаудитслужби. Діяльність у сфері внутрішнього аудиту орієнтована на аудит відповідності й, частково, оцінювання ефективності. Діяльність з внутрішнього аудиту регулюється українськими Стандартами внутрішнього аудиту. Виконання рекомендацій, наданих за результатами внутрішнього аудиту, забезпечує його результативність, і рекомендації виконуються у встановлені строки.

13. **Сильними сторонами є звіряння рахунків і забезпечення цілісності фінансових даних.** Звіряння банківських рахунків з ЄКР здійснюється щодня. Рахунків сум до з'ясування немає. Авансові рахунки зазвичай звіряються щомісяця на підставі звітів розпорядників бюджетних коштів. Цілісність даних є доброю, оскільки доступ до даних та внесення змін до них обмежені та реєструються в журналі, забезпечуючи наявність достатнього аудиторського сліду. У цій системі, однак, бракує спеціалізованого операційного підрозділу.

14. **У тому, що стосується звітності про виконання бюджету протягом року, обсяг та класифікація даних такої звітності уможливають часткове безпосереднє її порівняння з початково затвердженим бюджетом.** Звітність Казначейства про видатки базується на економічній та функціональній класифікаціях, але не на відомчій класифікації. Це не дозволяє здійснювати комплексне пряме порівняння з початково затвердженим бюджетом. Інформація включає в себе всі бюджетні показники розпорядників коштів. Складаються як місячні, так і квартальні звіти про виконання бюджету: місячні – не пізніше 15 числа місяця, наступного за звітним, а квартальні – не пізніше 35 днів після закінчення звітного кварталу. Від початку базова інформація подається щомісячно, а докладніша додаткова інформація – щоквартально. Суттєвих побоювань з приводу достовірності даних не виникає. Інформація про видатки надається на етапі здійснення платежу (тільки не оплачені зобов'язання відображаються). Обласна державна адміністрація (ОДА) готує додаткові квартальні звіти, що базуються на відомчій класифікації, але вони не представлені у такому ж форматі як затверджений бюджет.

15. **Фінансова звітність містить повну інформацію про активи, зобов'язання (в тому числі, довгострокові), доходи, а також звірений звіт про рух грошових коштів.** Звіти казначейства про видатки базуються на економічній та функціональній класифікації, але не на відомчій класифікації, що не дозволяє здійснювати їх пряме порівняння із затвердженим бюджетом. Фінансова звітність складається протягом трьох місяців після закінчення звітного року, але для зовнішнього аудиту ніколи не подавалася. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі (НП(С)БОДС), згідно з якими складається вся фінансова звітність, у цілому, відповідають вимогам міжнародних стандартів. У примітках до фінансової звітності чітко розкриваються відомості про концептуальну базу обліку та стандарти, що використовувались для складання річної фінансової звітності. Водночас, відмінності між чинними національними положеннями та МСБОДС не розкриваються. ОДА готує додаткові річні звіти, що базуються на відомчій класифікації, але вони не відповідають формі затвердженого бюджету.

16. **На рівні області зовнішній аудит регулярно не проводиться.** У зв'язку з цим розгляд аудиторських звітів у законодавчому органі не здійснюється. Фінансова звітність розглядається обласною радою.

17. **Середовище внутрішнього контролю в цілому є сприятливим.** Засоби контролю, пов'язані з повсякденними операціями обласного бюджету, функціонують і забезпечують добру цілісність даних, що стосуються діяльності відповідних суб'єктів. Закони та нормативно-правові акти утворюють нормативну базу, визначають конкретні завдання та обов'язки, порядок розмежування обов'язків і виробничі процеси. До системи інтегровано контроль над доступом; забезпечене формування аудиторського сліду, що підкріплює базу внутрішнього контролю. Система звітності про виконання бюджету, яка надає інформацію про показники ефективності надання послуг, доповнює загальне середовище контролю. Обласна балансова комісія здійснює розгляд виконання видатків у зв'язку з наданням послуг, проводить незалежне оцінювання та надає рекомендації щодо результативності надання послуг, однак результати цих оглядів не публікувалися регулярно.

Загальна бюджетна дисципліна

18. **Хоча адміністрування доходів забезпечує ефективне збирання доходів бюджету, відносна слабкість прогнозування як власних доходів, так і трансфертів з боку центрального уряду підривають загальну бюджетну дисципліну.** Утім, у виконанні бюджету на агрегованій основі для врахування позапланових доходів допомагає перерозподіл бюджетних коштів і внесення змін до бюджету у порядку, встановленому Бюджетним кодексом України. Казначейські операції та процедури управління грошовими коштами забезпечують можливість управління видатками в межах

наєвних коштів у міру їх надходження. Контроль за договірними зобов'язаннями здійснюється результативно та забезпечив ліквідацію заборгованості за видатками. Відсутність повноцінної служби зовнішнього аудиту може призводити до погіршення бюджетної дисципліни, але діяльність Держаудитслужби певною мірою частково замінює зовнішній аудит.

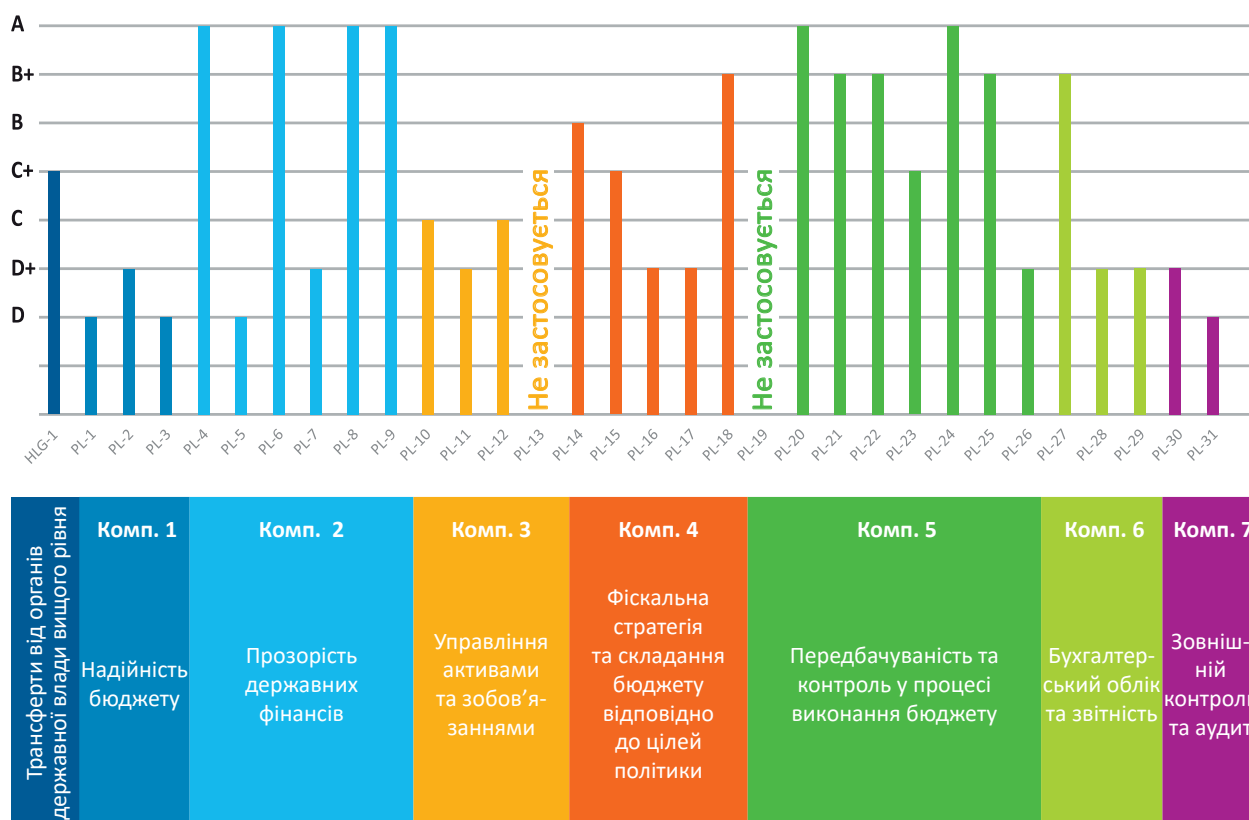
Стратегічний розподіл ресурсів

19. **План рахунків уможливило багатомірний аналіз видатків.** Надання бюджетної інформації громадянам забезпечує їх обізнаність про розміри видатків і спонукає їх до висунення вимог про спрямування коштів на задоволення їхніх потреб. Незважаючи на те, що обласні бюджети приймаються щорічно і програмні пропозиції використовуються тільки для річних показників бюджету, планування видатків бюджету здійснюється на середньострокову перспективу на рівні головних розпорядників бюджетних коштів. Установлюються результативні показники, а рівень їх досягнення піддається аналізу та незалежному оцінюванню. Робота обласної балансової комісії забезпечує критичний розгляд результативних показників. Основний наголос робиться на загальному бюджетному прогнозуванні, але воно не поширюється на багаторічну бюджетну стратегію, яка могла б сприяти розподілу ресурсів.

Ефективне використання ресурсів для надання послуг

20. **Попри те, що звірвання записів, що містяться в обліку заробітної плати та кадрів здійснюється, вони не повністю інтегровані.** Посилення механізмів підзвітності забезпечило б зустрічну перевірку на предмет неефективного використання ресурсів, і проходження регулярного зовнішнього аудиту повної річної фінансової звітності все ще необхідне. Звіти про виконання бюджету, що надаються протягом року, та річні звіти є не повністю порівняними з формою затвердженого бюджету. Оприлюднення інформації про цільові показники та результати діяльності сприяє ефективному використанню ресурсів у підрозділах, що надають послуги. Позитивною рисою обласної системи УДФ є контроль над здійсненням видатків з боку балансової комісії.

Рисунок 1. Резюме загальних балів оцінювання ДВФП в розрізі показників

Огляд оцінок показників ДВФП

Показник УДФ		Метод оцінювання	Бал за виміром				Загальний бал
			i.	ii.	iii.	iv.	
HLG-1	Трансферти від органів державної влади вищого рівня	M1	A	C	A		C+
I. Надійність бюджету							
PI-1	Сукупні показники виконання видаткової частини бюджету	M1	D				D
PI-2	Виконання структури видатків	M1	B	D	A		D+
PI-3	Виконання дохідної частини бюджету	M2	D	D			D
II. Прозорість державних фінансів							
PI-4	Класифікація бюджету	M1	A				A
PI-5	Бюджетна документація	M1	D				D
PI-6	Операції субнаціонального уряду, що не відображаються у фінансовій звітності	M2	A	A	H/3		A
PI-7	Трансферти місцевим органам влади	M2	C	D			D+
PI-8	Інформація про результати надання послуг	M2	A	A	A	B	A
PI-9	Доступ громадськості до фіскальної інформації	M1	A				A
III. Управління активами та зобов'язаннями							
PI-10	Звітність щодо фіскальних ризиків	M2	H/3	C	H/3		C
PI-11	Управління державними інвестиціями	M2	D	A	D	D	D+
PI-12	Управління державними активами	M2	H/3	H/3	C		C
PI-13	Управління боргом	M2	H/3	H/3	H/3		H/3
IV. Фіскальна стратегія та складання бюджету відповідно до цілей політики							
PI-14	Макроекономічне та фіскальне прогнозування	M2	H/3	B	H/3		B
PI-15	Фіскальна стратегія	M2	D	C	A		C+
PI-16	Середньострокова перспектива у плануванні видаткової частини	M2	D	D	C	H/3	D+
PI-17	Процес підготовки бюджету	M2	C	C	D		D+
PI-18	Розгляд бюджетів законодавчим органом влади	M1	B	B	A	B	B+
V. Передбачуваність та контроль у процесі виконання бюджету							
PI-19	Адміністрування надходжень	M2	H/3	H/3	H/3	H/3	H/3
PI-20	Облік надходжень	M1	A	A	A		A
PI-21	Передбачуваність розподілу коштів протягом року	M2	A	C	A	A	B+
PI-22	Заборгованість за видатками	M1	A	B			B+
PI-23	Контроль за фондом оплати праці	M1	C	B	A	C	C+
PI-24	Закупівлі	M2	A	C	A	A	B+
PI-25	Внутрішній контроль за видатками, не пов'язаними із заробітною платою	M2	C	A	A		B+
PI-26	Внутрішній аудит	M1	D	C	A	C	D+
VI. Облік та звітність							
PI-27	Надійність фінансових даних	M2	A	H/3	B	B	B+
PI-28	Звіти про виконання бюджетів, що подаються протягом року	M1	D	A	B		D+
PI-29	Річна фінансова звітність	M1	D	D	C		D+
VII. Зовнішній контроль та аудит							
PI-30	Зовнішній аудит	M1	D	D	H/3	B	D+
PI-31	Розгляд звітів про результати аудиту законодавчим органом влади	M2	D	H/3	H/3	H/3	D

1. Вступ

1.1 Завдання та мета

21. Головна мета оцінювання ДВФП 2019 року полягає в наданні Урядові України результатів об'єктивної та актуальної діагностики показників управління державними фінансами на обласному рівні державного управління, виконаної згідно з міжнародно визнаною методикою PEFA в останній редакції. Оцінювання ДВФП 2019 року – це оцінювання якості української системи УДФ на субнаціональному рівні, що віддзеркалює результати, досягнуті завдяки реформам УДФ, реалізованим за час, що минув після оцінювання ДВФП 2015 року на рівні центрального уряду. Кажучи конкретніше, оцінювання ДВФП забезпечує вимірювання того, які процеси та інститути роблять внесок у досягнення бажаних результатів у бюджетній сфері, забезпечення загальної бюджетної дисципліни, стратегічний розподіл ресурсів та ефективно надання послуг. Міністерство фінансів України висловило свою зацікавленість в оновленні своєї Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки на основі спостережень оцінки ДВФП 2019 року на рівні центрального та субнаціонального рівнів влади та подальших рекомендацій.

1.2 Управління оцінюванням і забезпечення його якості

22. Оцінювання ДВФП проводилося Світовим банком у рамках Паралельної партнерської програми Європейської Комісії та Світового банку для Програмного цільового фонду єдиного донора для Європи та Центральної Азії / Програми ЄС з реформування державного управління та фінансів (EUROPAF). До складу групи управління оцінюванням увійшли представники Міністерства фінансів України, Світового банку та Представництва Європейського Союзу в Україні, а також представники обласної державної адміністрації. **Європейський Союз фінансував оцінювання та виконував контрольну функцію як один із учасників групи контролю та управління, а на оперативному рівні здійснював рецензування звіту про оцінювання.**

23. Мінфін взяв на себе керівну роль у загальній координації зацікавлених сторін, а оцінювання на рівні області координувало Бюджетне управління Хмельницької обласної державної адміністрації. Ця координація включала збирання даних, надання порад Світовому банку щодо основних партнерів для обговорення конкретних показників та організацію нарад між групою оцінювання ДВФП та партнерами на обласному рівні. Крім того, Департамент фінансів ХОДА організував надання необхідної інформації іншими органами уряду, що брали участь в оцінюванні, та координував надання відгуків на звіт про оцінювання. Світовий банк відповідав за виконання оцінювання обласного бюджету та забезпечення його якості.

24. **Всі учасники групи контролю виступили рецензентами звіту про оцінювання ДВФП.** У цілому, група контролю результативно виконала завдання з забезпечення централізованого управління процесом оцінювання з точки зору керування оцінюванням, моніторингу поступу в його проведенні та розв'язання всіх проблем, пов'язаних з питаннями політики, комунікацією з іншими зацікавленими сторонами або забезпеченням доступності інститутів або даних під час оцінювання.

Вставка 1.1. Механізми управління оцінюванням і забезпечення його якості

Організація управління оцінюванням ДВФП

Міністерство фінансів України – пан Василь Шкураков, заступник Міністра фінансів України – Голова групи контролю

Світовий банк – пан Деніел Бойс, керівник практики, EECG1

Представництво Європейського Союзу в Україні – пан Мартін Клауке, начальник сектора належного врядування та верховенства права

Хмельницька обласна державна адміністрація – пан Сергій Пенюшкевич, директор Департаменту фінансів

Розгляд концептуальної записки та/або технічного завдання

Проект Концептуальної записки було надіслано Урядові України та решті рецензентів 13 липня 2019 року

Запрошені рецензенти:

Секретаріат ДВФП

Міністерство фінансів України: Євген Кузькін, директор Департаменту місцевих бюджетів; Олена Мачульна, заступник директора Департаменту місцевих бюджетів

Світовий Банк: Льюїс Хоук (Lewis Harke), провідний фахівець з державного сектору; Патрик Пайкер Ума Тете (Patrick Piker Umah Tete), виконуючий обов'язки керівника практики

Представництво Європейського Союзу в Україні: Александра Яновська, перший секретар, відповідальний працівник з питань державної політики, економічних реформ у сфері управління державними фінансами

Міжнародний валютний фонд: Мішель Стоун (Michelle Stone), радник з технічної допомоги у сфері управління державними фінансами в Департаменті з бюджетних питань.

Хмельницька обласна державна адміністрація: Сергій Пенюшкевич, директор Департаменту фінансів

Рецензенти, які надали зауваження: Льюїс Хоук (16 липня 2019 р.); Патрик Пайкер Ума Тете (22 липня 2019 р.), Александра Яновська (24 липня 2019 р.); Холі-Тіана Раме, Секретаріат ДВФП (19 липня 2019 р.); Василь Шкураков (29 липня 2019 р.); Сергій Пенюшкевич (25 липня 2019 р.).

Дата відправлення остаточної концептуальної записки до Секретаріату ДВФП та усім рецензентам: 29 липня 2019 р.

Рецензування звіту про оцінювання

Проект Звіту про перевірку було розіслано Урядові України та рецензентам 26 листопада 2019 р.

Запрошені рецензенти та дати надання ними коментарів: Хмельницька обласна державна адміністрація – 14 грудня 2019 р. та 3 березня 2020 р., Олексій Балабушко (Світовий банк) – 2 грудня 2019 р., Патрік Піке Умах Тете – 13 грудня 2019 р. та 25 лютого 2020 р., Льюїс Хоук – 16 грудня 2019 р. та 2 березня 2020 р., Секретаріат PEFA – 19 грудня 2019 р. та 27 січня 2020 р., Представництво Європейського Союзу в Україні – 17 січня 2020 р. та 5 березня 2020 р.

25. **Багато членів команди з оцінювання спирались у своїй роботі на знання, одержані в режимі постійної взаємодії з Урядом з питань управління державними фінансами.** Ця робота включала в себе Оцінювання ДВФП центрального уряду, виїзна робота в рамках якого проводилась у квітні та травні 2019 року. Це ДВФП центрального уряду було повторним ДВФП з використанням методології 2016 року.

1.3 Методологія оцінювання

26. **Сфера, охоплена оцінюванням:** Це оцінювання охоплює Хмельницьку обласну державну адміністрацію, яка складається із 17 підрозділів. За потреби, оцінюванням було охоплено також загальнодержавні органи, що відповідають за здійснення в області певних видів діяльності: Державну казначейську службу, уповноважений орган з питань державних закупівель (Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства), Державну аудиторську службу, Рахункову палату та Державну фіскальну службу. Крім того, оцінюванням було охоплено Комісію обласної ради з питань бюджету та фінансів.

27. **Команда з оцінювання** розглядала 2016–2018 фінансові роки як період, охоплений оцінюванням, а саме оцінювання проводилось у серпні/вересні 2019 року. 30 вересня 2019 року стало кінцевою датою оцінки.

28. **Джерела інформації:** Список відомостей за кожним із показників, а також повний список осіб, з якими було проведено зустрічі, подано в додатку 3.

29. **Інші питання методології, пов'язані зі складенням звіту:** оцінювання проводилося з використанням Методики PEFA 2016 року. Усі 31 показник (зі своїми 94 вимірами), а також один показник органів влади вищого рівня (HLG-1), що є актуальним для урядування на субнаціональному рівні, було оцінено відповідно до методології без відхилень.

2. Довідкова інформація про країну

1.1 Економічна ситуація в країні

31. **Україна – східноєвропейська країна, населення якої становить близько 42 млн громадян. Протягом останніх п'яти років перед країною постали гострі виклики в політичній, безпековій та економічній сферах.** Після повстання на Майдані в лютому 2014 року, внаслідок якого було скинуто президента, відбулось декілька важливих подій, включаючи початок конфлікту на сході України, а також президентські, парламентські й місцеві вибори. Останні президентські вибори відбулися в травні 2019 року.

32. **Україна, економіка якої відносно мала та відкрита, має значний економічний потенціал.** Країна має чималий фонд земель сільськогосподарського призначення, запаси мінеральної та іншої сировини, а також виробничу базу, яка спирається на освічену робочу силу та внутрішній ринок, що розширюється. Після глибокої економічної кризи 2014–2015 років останніми роками відновилось економічне зростання: на 2,4 відсотка у 2016 році, 2,5 відсотка у 2017 році та 3,3 відсотка у 2018 році. Хоча відновлення зростання як таке є позитивним явищем, відновлення економіки після економічного спаду 2014–2015 років на 15,8 відсотка наростаючим підсумком відбувається повільно². Прямі іноземні інвестиції сягнули у 2018 році лише 1,9 відсотка ВВП, тоді як до кризи (у 2011–2013 роках) вони становили в середньому 3,4 відсотка. Експорт товарів зріс у 2018 році на 9,2 відсотка, головним чином, завдяки зростанню цін на сировину, а імпорту товарів зріс на 14,0 відсотка великою мірою завдяки імпорту капітальних товарів і проміжної продукції, а також через поступове відновлення наявних доходів. У кожному з останніх трьох років мало місце негативне сальдо рахунку поточних операцій. У 2018 році інфляція знизилась до рівня, трохи нижчого за 10 відсотків.

33. **З 2016 року стрімко зменшуються валовий державний борг і зовнішній борг.** Курс національної валюти України гривні (грн) по відношенню до долара США визначається згідно з урядовою політикою гнучкого валютного курсу; ще в січні 2018 року він сягав 29,9 гривні за долар США, а в червні 2019 року він становив 26,2 гривні. Номінальний ВВП на душу населення в доларовому обчисленні становить близько 3220 доларів США.

34. **Рівень бідності перевищує докризові рівні, тому прискорення економічного зростання є життєво важливим для збільшення доходів домогосподарств у перспективі.** Реальна заробітна плата значно збільшилася у 2017 та 2018 роках частково через різке зростання заробітної плати у державному секторі. Це, разом із ростом пенсій, призвело до зменшення рівня бідності (національна методологія Світового банку для України) від піку в 26,9 відсотка під час кризи 2015 року до 19,9 відсотка у 2018 році та, за оцінками, 17,8 відсотка у 2019 році. Незважаючи на спад, він все ще залишається трохи вище рівня до кризи, що становив 14,1 відсотка у 2013 році.

ТАБЛИЦЯ А. Окремі економічні показники рівня центрального уряду

	2016 ФР	2017 ФР	2018 ФР
ВВП (млн грн)	2 385 367,0	2 983 882,0	3 560 596,0
ВВП на душу населення (грн)	55 899,4	70 233,0	84 235,0
Зростання реального ВВП (%)	2,4	2,5	3,3
ІСЦ (на кінець періоду) (%)	12,4	13,7	9,8
Валовий державний борг (% від ВВП)	69,2	61,5	52,2
Зовнішні умови торгівлі (зміна річного відсотка)	-8,7	-7,4	-4,5
Дефіцит поточного рахунку (% ВВП)	1,4	2,1	3,3
Загальний зовнішній державний борг (% від ВВП)	41,1	36,2	30,9

² Україна: економічне зростання та фінансово стійкі послуги (Світовий банк).

	2016 ФР	2017 ФР	2018 ФР
Офіційні валові резерви (за місяцями вартості імпорту)*	3,4	3,2	3,3
Середньорічна чисельність населення, осіб	42 672,529	42 485,473	42 269,802
Державний борг (млн грн)	1 650 833,3	1,833,709,9	1 860 291,1
Зовнішній державний борг (млн грн)	980 187,8	1,080,310,5	1 099 200,9
Державний гарантований борг (млн грн)	278 927,9	307 964,6	308 130,5
Зовнішній державний гарантований борг (млн грн)	259 843,4	294 685,0	297 810,1

* Розрахунки Світового банку.

Джерело: органи влади України – Міністерство фінансів, Державна казначейська служба, Державна служба статистики.

2.1.1 Реформи, що здійснюються на субнаціональних рівнях урядування

35. **Процес реформування спирається на комплексну програму децентралізації.** Як головну мету процесу реформування було зазначено розв'язання проблеми неефективності управління на рівні малих територіальних громад. Усвідомлення необхідності здійснення глибоких структурних реформ для підвищення ефективності економіки з метою забезпечення її сталого зростання стало основним питанням політичного порядку денного. За таких умов було розпочато реалізацію сміливої та комплексної програми децентралізації, що стала одним із головних пріоритетів реформування. Цю програму було офіційно сформульовано в Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації, затвердженій Кабінетом Міністрів у квітні 2014 року. Згодом програма знайшла своє відображення в ряді актів системного законодавства, в тому числі в Бюджетному кодексі України (БКУ) та Податковому кодексі України.

36. **Наприкінці 2014 року до Бюджетного кодексу було внесено зміни, спрямовані на реформування міжбюджетних відносин з урахуванням нових моделей фінансового забезпечення.** У зв'язку з процесом об'єднання територіальних громад на найнижчому рівні змінились обов'язки органів місцевого самоврядування, які опікуються, насамперед, питаннями освіти, охорони здоров'я та соціального забезпечення. Було реалізовано додаткові бюджетні реформи, покликані розширити базу власних доходів органів місцевого самоврядування. Крім того, зміни, внесені до Бюджетного кодексу, забезпечили можливість залучення коштів та прийняття боргових зобов'язань органами місцевого самоврядування. Дуже важливо, що систему трансфертів до місцевих бюджетів було змінено з урахуванням нового комплексу функцій та змін, внесених до Податкового кодексу.

37. **Прийнятий у 2015 році Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» запустив процес об'єднання понад 10 000 невеликих населених пунктів у об'єднані територіальні громади.** До кінця 2018 року утворилось 806 нових об'єднаних територіальних громад, у яких мешкає майже 40% сільського населення України (тобто понад 8 млн осіб). У таблиці В подано інформацію про співвідношення параметрів державного бюджету та різних рівнів місцевих бюджетів.

Таблиця В. Розмір доходів і видатків державного та місцевих бюджетів у 2018 році (млрд грн)

	Державний бюджет	АРК, області*, міста Київ і Севастополь	Міста обласного значення	Райони	Міста районного значення, села	ОТГ	Зведений бюджет України
Доходи	920,8	85,3	104,3	27,8	23,6	22,4	1 184,2
Видатки	686,9	153,7	192,1	150,3	29,9	37,3	1 250,2
Трансферти до (-) з (+) бюджетів інших рівнів	-291,6	62,8	84,3	122,5	5,9	16,1	0,0

2. Довідкова інформація про країну

	Державний бюджет	АРК, області*, міста Київ і Севастополь	Міста обласного значення	Райони	Міста районного значення, села	ОТГ	Зведений бюджет України
Запозичення/резерви	1,5	0,2	0,2	0,01	0,01	0,0	1,9
Дефіцит (-) Профіцит (+)	-59,2	-5,8	-3,7	0,0	-0,4	1,2	-67,9

* Включаючи Хмельницьку область

АРК = Автономна Республіка Крим

Джерело: звіти Казначейства.

2.2 Економічне становище на обласному рівні: Хмельницька область

38. Площа Хмельницької області становить 20 645 км², а населення – 1 277 137 осіб³. Область розташована в місцевості, де перетинаються залізничні та автомобільні шляхи, що сполучають Центральну Європу з Чорноморським узбережжям і Росією. Основою економіки області є енергетика, транспорт і сільське господарство. Найбільшим промисловим підприємством області є Хмельницька атомна електростанція, розташована в місті Нетішині. Помітне місце посідають такою машинобудування, виробництво зброї та хімічна промисловість. У Хмельницькій області працюють 6 університетів, 2 академії, 3 інститути, 12 коледжів, 4 технічних училища та 15 представництв інших закладів вищої освіти України.

39. Обласна державна адміністрація використовує більше 10 показників економічного розвитку для складання обласного бюджету. Таблиця С показує, що протягом останніх трьох років в області відбувається падіння промислового виробництва та зростання сільськогосподарського виробництва. Після скорочення, що мало місце у 2017 році, у 2018 році знов зросли прямі іноземні інвестиції. Область має позитивне сальдо зовнішньої торгівлі, причому у 2017 та 2018 роках обсяги експорту суттєво зростали, а обсяги імпорту – зменшувались. Зростання середньомісячної заробітної плати працівників перевищувало інфляцію, таким чином відображаючи зростання реальної заробітної плати.

Таблиця С. Хмельницька область: показники соціально-економічного розвитку

Показник	2016 ФР	2017 ФР	2018 ФР
Обсяг реалізації промислової продукції (млрд грн)	33,0	37,7	42,7
Індекс промислового виробництва (%)	104,5	100,8	95,2
Індекс споживчих цін (річна зміна у відсотках)	11,4	13,8	9,2
Індекс сільськогосподарського виробництва (річна зміна у відсотках)	8,2	12,0	2,6
Середньомісячна зарплата штатного працівника (грн)	4 043	5 938	7 345
Прямі іноземні інвестиції (млн доларів США)	165,5	158,2	170,8
Прямі іноземні інвестиції (річна зміна у відсотках)	12,5	4,5	8,0
Обсяг експорту (млн доларів США)	338,5	494,4	665,5
Обсяг експорту (річна зміна у відсотках)	79,8	46,1	34,6
Обсяг імпорту (млн доларів США)	342,1	427,8	462,7
Обсяг імпорту (річна зміна у відсотках)	27,0	25,0	8,2

Джерело: Державна служба статистики.

³ <https://decentralization.gov.ua/en/areas/0382>

2.3 Фіскальні та бюджетні тенденції у Хмельницькій області

40. В обласному бюджеті домінують міжбюджетні трансферти від центрального уряду. У 2017 році мав місце дефіцит обласного бюджету, який було профінансовано за рахунок накопичених резервів, але у 2016 та 2018 роках обласний бюджет мав профіцит, як видно з таблиці D. Ключовими джерелами власних доходів є податок та збір на доходи фізичних осіб, який щорічно зростає, та доходи від продажу товарів і послуг, які скоротилися у 2018 році (див. деталі у додатку 5). ОДА збирає доходи обласного бюджету, оскільки за це відповідає Державна фіскальна служба. Основні види трансфертів включають цільові гранти на потреби соціального захисту, охорону здоров'я і освіти. Ці трансферти розподіляються на основі правил, визначених центральним урядом. Їх тренд слідує щорічним законодавчим змінам.

Таблиця D. Сумарні фіскальні дані (в млн грн)

Показник	2016 ФР	2017 ФР	2018 ФР
Сукупні надходження	5 386,9	7 824,6	8 582,2
- Власні надходження	713,3	1 169,5	1 152,3
- Трансферти від органів влади інших рівнів	4 673,6	6 655,1	7 429,9
Сукупні видатки	5 428,7	7 515,9	8 705,9
Сукупне кредитування	1,3	1,8	2,7
Сукупний дефіцит (-) / профіцит (+) (з урахуванням субвенцій)	43,1	-306,9	126,5

Джерело: звіти Казначейства.

41. Між 65 та 70 відсотками бюджету Хмельницької області становлять трансферти для місцевих органів влади нижчого рівня в межах його юрисдикції. Більшість із цих міжбюджетних трансфертів⁴ фінансуються центральним урядом для фінансування соціального захисту населення, деяких програм у сфері охорони здоров'я та соціально-економічного розвитку. Решта цих міжбюджетних трансфертів⁵ є власними трансфертами з обласного бюджету. Структура системи трансфертів віддзеркалює регіональну природу областей в Україні: з обласного бюджету трансферти передаються до районних бюджетів, до бюджетів міст обласного значення та до бюджетів ОТГ (2-й рівень місцевих органів влади), тоді як села, які ще не об'єдналися в ОТГ (3-й рівень місцевих органів влади), отримують міжбюджетні трансферти з районних бюджетів. Найбільша частка видатків без урахування міжбюджетних трансфертів припадає на охорону здоров'я, освіту та економічну діяльність.

Таблиця E. Видатки за функціональною класифікацією (частка у загальному обсязі видатків)

Розділ функціональної класифікації	2016 ФР	2017 ФР	2018 ФР
Загальнодержавні функції	0,2	0,2	0,2
Економічна діяльність	1,4	3,6	7,7
Охорона здоров'я	15,2	13,8	13,7
Духовний і фізичний розвиток	1,5	1,4	1,3
Освіта	8,5	8,9	9,6
Соціальний захист та соціальне забезпечення	2,6	2,3	2,6
Міжбюджетні трансферти	70,5	69,7	64,5
Інші видатки	0,1	0,1	0,2
Усього видатків	100,0	100,0	100,0

Джерело: звіти Казначейства.

⁴ 97,9 відсотка від загального обсягу міжбюджетних трансфертів, що передаються із обласного бюджету місцевим бюджетам.

⁵ 2,1 відсотка від загального обсягу міжбюджетних трансфертів із обласного бюджету місцевим бюджетам.

42. **Найбільша категорія видатків за економічною класифікацією (без урахування трансфертів бюджетам нижчого рівня) припадає на товари та послуги.** Таблиця F зображує, що розмір цих видатків протягом трьох років зростав, супроводжуючись відповідним зменшенням розміру видатків на оплату праці працівників. Водночас, у 2018 році в обласному бюджеті значно зросла частка субвенцій і трансфертів підприємствам (установам, організаціям) за розділом видатків на економічну діяльність за функціональною класифікацією.

Таблиця F. Розподіл бюджету за економічною класифікацією у відсотках від загального обсягу видатків

Розділ економічної класифікації видатків	2016 ФР	2017 ФР	2018 ФР
Оплата праці	10,8	5,6	5,0
Використання товарів і послуг	13,2	18,3	18,5
Споживання основного капіталу	1,3	0,6	0,7
Проценти	0,0	0,0	0,0
Трансферти органам державного управління інших рівнів	70,5	69,7	64,5
Інші трансферти	0,8	3,9	9,6
Соціальне забезпечення	1,0	0,6	0,6
Інші видатки	2,4	1,2	1,1
Усього видатків	100,0	100,0	100,0

Джерело: звіти Казначейства.

2.4 Нормативно-правова база для УДФ

43. **Україна є унітарною, суверенною та незалежною, демократичною, соціальною та правовою державою та парламентсько-президентська республікою.** Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування. Державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову. Найвищим органом у системі органів виконавчої влади є Кабінет Міністрів, а єдиним органом законодавчої влади – Верховна Рада України. Найвищим судовим органом є Верховний Суд України. Конституція є основним законом країни. Її було прийнято на 5-й сесії Верховної Ради другого скликання 28 червня 1996 року. Конституція запроваджує плюралістичну політичну систему, що передбачає захист основних прав людини і свобод, а також парламентсько-президентську форму правління.

44. **Президент України обирається загальнонародним голосуванням на п'ятирічний термін не більш ніж на два строки поспіль.** Верховна Рада складається з 450 народних депутатів, які обираються на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування строком на п'ять років. Верховна Рада є єдиним органом законодавчої влади, що має право приймати закони. Вона здійснює свої повноваження через колективну діяльність народних депутатів України, працюючи сесійно. Верховна Рада надає згоду на обов'язковість міжнародних договорів та затверджує державний бюджет. Кабінет Міністрів є вищим органом у системі органів виконавчої влади. Він відповідальний перед Президентом і Верховною Радою, підконтрольний і підзвітний Верховній Раді України у межах, передбачених Конституцією.

45. **Система судів України складається з судів загальної юрисдикції та Конституційного Суду України.** Суди загальної юрисдикції утворюють єдину систему, що складається з загальних та спеціалізованих судів. Найвищим судовим органом у системі судів загальної юрисдикції є Верховний Суд України, який забезпечує однакове застосування судами норм права, але має право переглядати рішення вищих спеціалізованих судів лише за обставин, передбачених законом. Після судової реформи 2016 року суддів призначає Президент України за поданням Вищої ради правосуддя.

46. **Рахункова палата (РПУ), утворена у 1996 році, є найвищим органом незалежного зовнішнього державного фінансового контролю (аудиту), що підпорядкований Верховній Раді.** Головною метою діяльності РПУ є здійснення контролю над використанням коштів Державного бюджету, в тому числі використання всіх міжбюджетних трансфертів на місцевому рівні, надходження закріплених за місцевими бюджетами загальнодержавних податків і зборів або їх частки, використання коштів місцевих бюджетів у частині видатків, які визначаються функціями держави й передані на виконання місцевому самоврядуванню.

47. **Державний фінансовий контроль з боку Уряду здійснюють органи Державної аудиторської служби (Держаудитслужба та її міжрегіональні територіальні органи).** Держаудитслужбу, яку було утворено 28 жовтня 2015 року внаслідок реорганізації Державної фінансової інспекції, до листопада 2019 року була центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів. З 3 листопада 2019 року⁶ Міністерство фінансів (Мінфін), що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державного внутрішнього фінансового контролю, координує діяльність Держаудитслужби.

48. **Бюджетний кодекс визначає основні принципи організації та здійснення управління фінансами та фінансового контролю, внутрішнього аудиту, регулює питання підзвітності та відповідальності керівників установ державного сектору та здійснення контролю над цими установами.**

49. **Концептуальна основа внутрішнього контролю складається з кількох законів і підзаконних актів.**

- Бюджетного кодексу, що визначає загальні регуляторні рамки управлінської відповідальності, внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту розпорядників бюджетних коштів;
- Закону «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю», що регулює завдання (в тому числі, окремі аудиторські) та повноваження Державної аудиторської служби;
- законодавчих і нормативно-правових актів, що регулюють діяльність Казначейської служби (повний попередній контроль зобов'язань та платежів);
- Постанови Кабінету Міністрів від 28 вересня 2011 року № 1001, що регулює утворення підрозділів внутрішнього аудиту, та від 12 грудня 2018 року № 1062 про здійснення внутрішнього контролю головними розпорядниками бюджетних коштів;
- Закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», який визначає повноваження бухгалтерських підрозділів у сфері внутрішнього контролю;
- Стандарти внутрішнього аудиту, затверджені Наказом Міністерства фінансів від 04 жовтня 2011 року № 1247;
- Методичні рекомендації з організації внутрішнього контролю, затверджені Наказом Міністерства фінансів від 14 вересня 2012 року № 995 із змінами та доповненнями, внесеними Наказом Міністерства фінансів від 10 грудня 2014 року № 1200.

⁶ Постанова Кабінету Міністрів від 3 листопада 2019 року № 922.

50. **Бюджетний кодекс України⁷ зі змінами та доповненнями, що були до нього внесені, – це основоположний закон, що регулює всі аспекти складання бюджету, його виконання та подання звітності для центрального та субнаціонального рівнів влади.** У 2010 році Україна звела своє податкове законодавство в єдиний Податковий кодекс, що прийшов на зміну численним податковим законам. Завдяки цьому було запроваджено комплексне та послідовне податкове законодавство, до якого після прийняття періодично вносилися зміни. Митний кодекс України був прийнятий у 2012 році й набрав чинності 1 червня 2012 року. Закон України «Про Рахункову палату», яка є найвищим органом державного контролю, було прийнято 2 липня 2015 року та підписано Президентом України 5 серпня 2015 року. РПУ – незалежний орган, підзвітний Верховній Раді України.

51. **Місцеві бюджети всіх рівнів виконуються через систему централізованого казначейства з використанням ЄКР.** Доходи та видатки всіх державних органів усіх рівнів проходять крізь систему казначейства та зазначаються у звітності згідно з класифікацією GFS/COFOG. Ця система забезпечує повну консолідацію всіх загальних державних видатків на рівні секторів. Місцеві органи державної влади не мають права здійснювати видатки в розмірі, що перевищує бюджет.

52. **Усі субнаціональні уряди складають річну фінансову звітність.** Облік і формування фінансової звітності в державному секторі здійснюються згідно з вимогами Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі України. Функції аудиту розділено між РПУ та Держаудитслужбою⁸. У 2018 році РПУ виконувала лише аудит трансфертів від центрального уряду. Держаудитслужба виконує аудит річної фінансової звітності згідно з планом, який не передбачає щорічного аудиту такої звітності. Закупівлі органами місцевої влади здійснюються через загальнодержавну електронну платформу закупівель ProZorro згідно з вимогами чинного національного законодавства.

53. **В області обирається представницький орган – обласна рада. Її очолює голова Хмельницької обласної ради, якого призначає Президент України.** Комісія обласної ради з питань бюджету та фінансів розглядає проект бюджету, внесений обласною державною адміністрацією, до його схвалення радою. До складу комісії з питань бюджету входять 20 із 84 депутатів обласної ради. Крім комісії з питань бюджету в раді утворено близько 10 комісій з питань різних секторів (зокрема, охорони здоров'я та освіти). Комісія обласної ради з питань бюджету та фінансів перевіряє річну фінансову звітність (без проведення аудиту) та надає неофіційні рекомендації, які фіксуються в протоколах її засідань. До обласної державної адміністрації комісія надсилає листа з цими рекомендаціями й зауваженнями, та встановлює строки для відповідей на них. Відповіді зазвичай є позитивними, а в разі ненадання відповіді комісія викликає представників виконавчих органів на своє засідання.

⁷ № 2456-VI від 08.07.2010 року.

⁸ Згідно з Положенням, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2016 року № 43, Держаудитслужба є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів та який реалізує державну політику у сфері державного фінансового контролю. На перший погляд видається, що Держаудитслужба має ті самі обов'язки й повноваження, що й Рахункова палата: здійснення контролю за збиранням та використанням бюджетних коштів, але Держаудитслужба підзвітна Кабінетові Міністрів, а Рахункова палата – Верховній Раді. На відміну від РПУ, Держаудитслужба не має статусу вищого органу державного контролю.

54. **Україна має трирівневу систему місцевих органів влади (субнаціонального уряду).** Верхній рівень складається з 24 областей та влади міста Києва. Другий рівень складається з 490 районів, 188 міст обласного значення та об'єднаних територіальних громад (665). Третій рівень складається з міст районного значення та населених пунктів та сіл, які ще не об'єднані в ОТГ (7,627). Відповідно до статті 118 Конституції, виконавчу владу на найвищому рівні та у районах здійснюють місцеві державні адміністрації. Керівники на цих рівнях призначаються Президентом за поданням Кабінету Міністрів і є підзвітними Президенту. У цьому відношенні субнаціональні органи влади на обласному та районному рівні діють як місцеві органи центральної влади, а не як органи влади підзвітні місцевим виборцям. Голови міст обласного значення та голови ОТГ, а також голови сіл та селищ (міст районного значення), які ще не були об'єднані в громади, обираються прямим голосуванням. У таблиці G нижче представлена структура центрального і субнаціонального урядів.

Таблиця G. Огляд національної та субнаціональної структури управління в 2018 році*

Рівні органів влади	Корпоративні суб'єкти (так/ні)	Власне політичне керівництво (так/ні)	Затвердження власних бюджетів (так/ні)	Кількість юрисдикцій	Населення	Частка публічних витратів	Частка публічних доходів	Частка трансфертів
Центральний	Так	Так	Так	1	42 мільйони	55,0	77,7	0,7
1 ^{ий} рівень (області та м. Київ)	Так	Так	Так	25		12,3	7,2	68,6
2 ^{ий} рівень (райони, міста обласного значення, ОТГ)	Так	Так	Так	1 343		30,3	13,1	62,4
3 ^{ий} рівень (міста районного значення, селища та села)	Так	Так	Так	7 627		2,4	2,0	25,4

* Не включаючи Автономну Республіку Крим та місто Севастополь.

Джерело: Державна служба статистики, звіти Казначейства, розрахунки команди ДВФП.

2.5 Інституційні механізми УДФ

55. У таблиці Н представлено адміністративну структуру Хмельницької області. Вона має 17 адміністративних підрозділів, у яких працює 489 працівників, а діяльність обласної ради забезпечує апарат у складі 45 працівників. Обласна адміністрація не має під своїм керівництвом позабюджетних підрозділів і не контролює часток участі в державних корпораціях.

Таблиця Н. Адміністративна структура Хмельницької області

	Хмельницька область
Депутати обласної ради (обрані особи)	84
Працівники апарату обласної ради	45
Кількість підрозділів	17
Кількість працівників у підрозділах	489

Джерело: Хмельницька обласна державна адміністрація.

56. Як видно з таблиці I, доходи обласного бюджету значною мірою залежать від трансфертів від центрального уряду. Більшість цих трансфертів потім передаються місцевим органам влади нижчих рівнів. Ці трансферти бюджетам нижчих рівнів включаються до витратів області.

Таблиця І. Фактичні видатки і доходи обласного бюджету Хмельницької області за 2018 рік

	млн грн
Дохід (у тому числі, субвенції)	8 582,2
Трансферти від інших органів влади (+)	7 429,9
Трансферти іншим органам влади (-)	-5 615,3
Чисті трансферти	1 814,6
Видатки	8 705,9
Зобов'язання	0,0
Фінансові активи*	377,3
Нефінансові активи	Н/І**

* Із яких 95,4 відсотка – поточна дебіторська заборгованість за внутрішніми розрахунками.

** Н/І – немає інформації.

Джерело: звіти Казначейства.

57. **Функції з управління державними фінансами у Хмельницькій області розподілено між підрозділами обласної державної адміністрації та територіальними органами загальнодержавних міністерств і відомств згідно з положеннями Бюджетного кодексу України.** За складання бюджету та загальне адміністрування фінансів області відповідає Департамент фінансів. Департамент економічного розвитку, промисловості та інфраструктури відповідає за опрацювання економічних прогнозів для складання бюджету, а також за надання підтримки підрозділам, що користуються послугами департаменту. Два найбільші департаменти, що опікуються наданням послуг, – це Департамент охорони здоров'я та Департамент освіти і науки. Інші, менші департаменти (наприклад, Управління культури, національностей, релігій та туризму) надають інші послуги, закріплені за областю. Обласна рада розглядає пропозиції щодо бюджету, внесені обласною державною адміністрацією; її комісія з питань бюджету перевіряє також річну фінансову звітність. Облдержадміністрацією та обласною радою для оцінювання показників результативності здійснення видатків спільно утворена балансова комісія. До складу комісії входять депутати та посадові особи облради, а також керівники відповідних установ і департаментів. Для проведення внутрішніх перевірок на рівні обласного бюджету Хмельницької області створено підрозділ внутрішнього аудиту, який наразі складається з одного працівника та підпорядкований безпосередньо керівникові обласної державної адміністрації.

58. **Що ж стосується державних органів національного рівня, то Казначейство відповідає за операції за субрахунками області за ЄКР.** Вона також формує місячні звіти про виконання бюджету та річну фінансову звітність. Держаудитслужба України періодично проводить в області аудит ефективності, а також проводить ревізії та фінансовий аудит діяльності підрозділів силами свого Західного офісу, який розміщено в області. Державна фіскальна служба (ДФС) здійснює збирання та адміністрування доходів на всій території України, включаючи податкові надходження, належні субнаціональним урядам. Плануванням та здійсненням інвестицій опікується Міністерство розвитку громад та територій. Фонд державного майна України веде Єдиний реєстр об'єктів державної власності, який включає в себе й об'єкти, розташовані на території області. Рахункова палата України відповідає за проведення перевірок, передбачених її мандатом. Мінекономіки впроваджує електронну систему закупівель ProZorro, якою користується обласна державна адміністрація. Антимонопольний комітет (АМКУ) – це незалежний орган, що виконує функції розгляду всіх скарг у сфері публічних закупівель, у тому числі, всіх скарг, що стосуються області.

59. **У таблиці І подано огляд ключових суб'єктів бюджетного процесу та їхніх основних функцій.**

Таблиця J. Суб'єкти, що відповідають за УДФ у Хмельницькій області

Суб'єкти	Основні функції
Обласна державна адміністрація (ОДА)	<ul style="list-style-type: none"> • Подання проєкту районного бюджету, звіту про виконання бюджету та Програми соціально-економічного розвитку обласній раді
Департамент фінансів ОДА	<ul style="list-style-type: none"> • Складання та виконання бюджету • Прогнозування надходжень
Держаудитслужба (Західний офіс) та підрозділи внутрішнього аудиту розпорядників бюджетних коштів	<ul style="list-style-type: none"> • Служба урядового аудиту
Казначейська служба (управління в Ізяславському районі)	<ul style="list-style-type: none"> • Облік операцій з виконання обласного бюджету • Казначейське обслуговування видатків та доходів бюджету, включаючи централізоване обслуговування операцій розпорядників коштів • Консолідація звітів, поданих розпорядниками коштів • Підготовка звітів про виконання бюджету протягом року та річних звітів і подання їх місцевим фінансовим органам
Державна фіскальна служба (Головне управління в Хмельницькій області)	<ul style="list-style-type: none"> • Збирання податків • Підготовка звітів щодо: фактичних доходів, податкової заборгованості, надміру сплачених платежів, суми списаного податкового боргу, податкові пільги, включаючи втрати доходів бюджету
Департамент економічного розвитку, промисловості та інфраструктури ОДА	<ul style="list-style-type: none"> • Макроекономічне прогнозування показників, пов'язаних з обласним бюджетом • Розроблення Програми соціально-економічного розвитку Хмельницької області, яка містить список державних інвестиційних проєктів • Погодження інвестиційних проєктів у пріоритетних галузях економіки • Державно-приватне партнерство
Мінекономіки	<ul style="list-style-type: none"> • Здійснення закупівель (моніторинг і регулювання)
Рахункова палата	<ul style="list-style-type: none"> • Зовнішній аудит

60. **Лінійні підрозділи ОДА відіграють у системі УДФ ключову роль.** До обов'язків лінійних підрозділів належать стратегічне та довгострокове планування, складання бюджетів включно з розробленням бюджетних програм та їхніх результативних показників, розробка пропозицій щодо державних інвестиційних проєктів та їх реалізація, здійснення державних закупівель, управління бюджетом і здійснення внутрішнього контролю.

61. **Певні функції в системі УДФ виконують також інші органи:** Державна служба статистики (головне управління в Хмельницькій області) відповідає за збирання та поширення фіскальних даних; обласна рада відповідає за здійснення нагляду над діяльністю свого комунального підприємства, а Антимонопольний комітет контролює додержання законодавства про публічні закупівлі.

62. Таблиці від К до М представляють структуру державного сектору Хмельницької області з точки зору кількості установ загальних органів влади та видатків. Позабюджетних підрозділів у ній немає, оскільки всі органи ці органи належать до бюджетних установ, операції яких здійснюються за ЄКР. На обласному рівні орган місцевого самоврядування має 128 бюджетних установ. Більшості фондів соціального захисту у Хмельницькій області немає. Як уже було зазначено, в Україні існує трирівнева система державної влади, в якій кожна з гілок влади контролює органи влади нижчого рівня. Проте логіка адміністративної ієрархії до системи державних фінансів включно з міжбюджетними трансфертами не застосовується. Бюджетний кодекс (БКУ) диференціює повноваження органів субнаціональних рівнів у тому, що стосується доходів та видатків, а також відповідні підходи до міжбюджетних відносин для кожного з цих рівнів. Бюджети областей та міста Києва отримують трансферти з безпосередньо державного бюджету, а бюджети районів, міст обласного значення та ОТГ отримують трансферти з як з державного бюджету, так і з обласного бюджету. Докладнішу інформацію подано в межах оцінювання показника PI-7.

Таблиця К. Структура державного сектору – кількість суб'єктів Хмельницької області

ФР 2018	Державний сектор				
	Субсектор уряду		Фонди соціального страхування	Субсектор публічних корпорацій	
	Бюджетні установи	Позабюджетні установи		Нефінансові публічні корпорації	Фінансові публічні корпорації
Місцева влада – на рівні області	128	0	0	0	0
Місцева влада – на рівні, нижчому від обласного	1 356	0	0	В/І	0

В/І – відсутня інформація.

Джерело: Хмельницька ОДА.

Таблиця Л. Структура державного сектору – затверджені бюджетом доходи та видатки (млн грн)

2018 ФР	Місцеві органи влади			
	Бюджетні установи	Позабюджетні установи	Фонди соціального страхування	Усього
Доходи (за винятком субвенцій)	886,9	Н/З	Н/З	886,9
Видатки (за винятком субвенцій)	2 766,3	Н/З	Н/З	2 766,3
Трансферти до (-) або з (+) бюджетів консолідованого бюджету	1 879,7	Н/З	Н/З	1 879,7
Зобов'язання	0,0	Н/З	Н/З	0,0
Фінансові активи (01 січня 2018 р.)	504,8	Н/З	Н/З	504,8
Нефінансові активи	В/І	Н/З	Н/З	В/І

Н/З – не застосовується.

В/І – відсутня інформація.

Джерело: обласний бюджет Хмельницької області.

Таблиця М. Структура сукупних видатків і доходів – фактичні доходи та видатки (млн грн)

2018 ФР	Місцеві органи влади			
	Бюджетні установи	Позабюджетні установи	Фонди соціального страхування	Усього
Доходи (за винятком субвенцій)	1 152,3	Н/З	Н/З	1 152,3
Видатки (за винятком субвенцій)	3 089,4	Н/З	Н/З	3 089,4
Трансферти до (-) або з (+) бюджетів консолідованого бюджету	1 813,4	Н/З	Н/З	1 813,4
Зобов'язання	0,0	Н/З	Н/З	0,0
Фінансові активи (01 січня 2019 р.)*	377,3	Н/З	Н/З	377,3
Нефінансові активи**	В/І	Н/З	Н/З	В/І

* Із яких 95,4 відсотка – поточна дебіторська заборгованість за внутрішніми розрахунками.

Н/З – не застосовується.

В/І – відсутня інформація.

Джерело: звіти Казначейства.

2.6 Інші характерні риси УДФ та середовища діяльності

63. Бюджетний кодекс запроваджує централізовану систему УДФ, побудовану навколо Єдиного казначейського рахунку. Ця система охоплює як центральний уряд, так і субнаціональні уряди. Позабюджетних підрозділів у області немає. Збиранням усіх податкових надходжень відає Державна фіскальна служба. На трансферти від центрального уряду припадає близько 86 відсотків загального обсягу доходів, а на трансферти до бюджетів нижчих рівнів у межах області – 65 відсотків видатків обласного бюджету. Ця ситуація є віддзеркаленням регіонального статусу області та підходів до адміністрування послуг і їх надання громадянам.

3. Оцінка ефективності управління державними фінансами

Субнаціональний показник ДВФП HLG-1: трансферти від органів влади вищого рівня

Загальний опис характеристик показника в рамках того обсягу, що розглядається

64. Цей показник оцінює ступінь відповідності міжбюджетних трансфертів, які надходять субнаціональному уряду від органів влади вищого рівня, початково затвердженим на вищому рівні бюджетам та своєчасність цих трансфертів. Період оцінювання для цього показника – останні три повні фінансові роки, тобто 2016-2018 ФР; охоплення – Хмельницька область. Розрахунки для цього показника наведені у Додатку 4.

65. Місцеві бюджети отримують трансферти для горизонтального вирівнювання (базова дотація), стабілізаційна дотація, додаткові дотації та цільові дотації (субвенції). У 2018 році був затверджений 41 міжбюджетний трансферт з державного бюджету місцевим бюджетам на загальну суму 309,0 млрд. грн.

66. Горизонтальне вирівнювання податкоспроможності⁹ здійснюється з урахуванням наступних параметрів: (i) чисельність населення; (ii) податок на прибуток підприємств (для обласних бюджетів); (iii) податок з доходів фізичних осіб; та (iv) індекс податкоспроможності відповідного місцевого бюджету. Цей індекс є коефіцієнтом, що визначає рівень податкоспроможності відповідного бюджету порівняно з аналогічним середнім показником по всіх відповідних бюджетах України у розрахунку на одну людину.

67. Основним критерієм розподілу освітньої та медичної субвенцій є кількість користувачів послуг з числа учнів та населення відповідно. Соціальні субвенції розподіляються на основі контингенту одержувачів. Окремі субвенції з державного бюджету базуються на додаткових критеріях або на основі політичних рішень. Крім того, деякі з них розподіляються між місцевими бюджетами після початку фінансового року, що погіршує прозорість розподілу таких трансфертів. У 2018 році обсяг таких субвенцій становив 13,8 млрд грн, або 4,6 відсотка від загального обсягу міжбюджетних трансфертів. Наприклад, порядок надання найбільшої за обсягом із таких субвенцій, а саме на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій¹⁰, визначає лише напрямки спрямування коштів та необхідність утворення Міністерством фінансів комісії для їх розподілу, але не визначає критерії розподілу коштів субвенції.

Таблиця HLG-1. Структура трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам у 2016-2018 роках

	2016 ФР	2017 ФР	2018 ФР
Трансферти – разом, млрд грн	197,0	280,0	301,8
Співвідношення трансфертів на підставі формули та критеріїв до загального обсягу трансфертів, відсотки	96,3	92,7	95,4
Співвідношення узгоджених трансфертів (на підставі політичних рішень) до загального обсягу трансфертів, відсотки	3,7	7,3	4,6

Джерело: оцінка ДВФП на рівні центрального уряду, 2019.

⁹ Обласних бюджетів, бюджетів міст обласного значення, районних бюджетів та бюджетів ОТГ.

¹⁰ Постанова Кабінету Міністрів від 06.02.2016 № 106 зі змінами від 01.01.2017, № 1040.

Таблиця підсумкових оцінок і результативності

Показник/ параметр	Метод оцінювання M2 (AV)	
	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
HLG-1: Трансферти від органів влади вищого рівня	C +	
HLG-1.1. Виконання запланованих трансфертів від органів влади вищого рівня	A	Виконання запланованих трансфертів від органів влади вищого рівня протягом останніх трьох років становило понад 95 відсотків від початкового бюджету (2016 рік – 114,1 відсотка, 2017 рік – 119,3 відсотка, 2018 рік – 97,8 відсотка)
HLG-1.2. Відхилення міжбюджетних трансфертів	C	Відхилення між початковим бюджетом та фактично виділеними міжбюджетними трансферами протягом останніх трьох років становила менше 10 відсотків (2016 рік – 7,7 відсотка, 2017 рік – 8,6 відсотка, 2018 рік – 7,1 відсотка)
HLG-1.3. Своєчасність трансфертів від органів влади вищого рівня	A	Існує узгоджений графік перерахування дотацій та субвенцій від органів влади вищого рівня. Щомісячний план надходжень міжбюджетних трансфертів формується та узгоджується на початку року. Понад 75 відсотків фактичних виплат (у щоквартальному розрізі) надійшли вчасно протягом останніх трьох років.

HLG-1.1 Виконання запланованих трансфертів від органів влади вищого рівня

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

68. Загальний обсяг міжбюджетних трансфертів, які надходили до обласного бюджету Хмельницької області з державного бюджету за 2016-2018 роки представлений у таблиці HLG-1.1.

Таблиця HLG-1.1. Загальний обсяг трансфертів від органів влади вищого рівня: бюджет та факт (млн грн)

	2016 ФР	2017 ФР	2018 ФР
Бюджет	4 093,4	5 576,0	7 597,9
Факт	4 670,2	6 652,0	7 428,1
Відхилення, %	114,1	119,3	97,8

Джерело: річні звіти про виконання бюджету та Додаток 4.

69. У 2016 році відхилення фактично наданих міжбюджетних трансфертів від запланованих у бюджеті склало 114,1 відсотка, у 2017 р. – 119,3 відсотка, у 2018 р. – 97,8 відсотка (див. Додаток 4).

70. Фактичні трансферти становили 95 відсотків від запланованих у бюджеті.

71. Оцінка цього параметру – А.

HLG-1.2 Відхилення структури міжбюджетних трансфертів

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

72. Трансферти з центрального бюджету до бюджету Хмельницької області вказують, що у 2018 році близько 68 відсотків субвенцій стосувались соціального захисту, 13 відсотків – охорони здоров'я та 3 відсотки – освіти. На долю «інших» припадало 18 відсотків та на базову дотацію – менш ніж 1 відсоток. Інформація щодо усіх міжбюджетних трансфертів представлена у додатку 4, і їх структура у 2016-2017 роках однакова.

73. Ступінь відхилення фактичних від запланованих міжбюджетних трансфертів за їх видами становила 7,7 відсотка у 2016 р., 8,6 відсотка у 2017 р. та 7,1 відсотка у 2018 р. (Додаток 4). Найбільші відхилення спостерігались за іншими міжбюджетними трансфертами де спостерігалось їх збільшення. Протягом кожного з трьох останніх років обласний бюджет отримував менше трансфертів ніж планувалось на соціальні субвенції.

74. Відхилення між початковим бюджетом та фактично виділеними міжбюджетними трансферами за останні три роки становила менше 10 відсотків.

75. Оцінка цього параметру – С.

HLG-1.3 Своєчасність трансфертів від органів влади вищого рівня

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

76. Існує узгоджений графік перерахування дотацій та субвенцій від органів влади вищого рівня. Щомісячний план надходжень міжбюджетних трансфертів формується та узгоджується між обласним та центральним урядами на початку року. Аналіз щоквартальної динаміки надходжень протягом останніх трьох років показує, що понад 75 відсотків усіх міжбюджетних трансфертів у кожному з останніх трьох років, що оцінювалися (2016, 2017 та 2018 роки) відповідали узгодженим графікам (Додаток 4). Наприклад, дотація вирівнювання виплачувалася тричі на місяць і не пізніше 10-го, 20-го та 25-го числа місяця. Освітня та медична субвенції виплачувались двічі до 10 та 25 числа місяця.

77. Виходячи з аналізу та підтверджуючих доказів, оцінка цього параметру – А.

КОМПОНЕНТ ПЕРШИЙ: надійність бюджету

PI-1. Сукупні показники виконання видаткової частини бюджету

Загальний опис характеристик показника в межах визначеного охоплення

78. Цей показник оцінює те, наскільки сукупні показники виконання видаткової частини бюджету віддзеркалюють початково затверджену суму згідно з тим, що зафіксовано у бюджетній документації та фіскальних звітах. Період оцінювання для цього показника – останні три повні фіскальні роки, тобто 2016-2018 ФР; охоплення – Хмельницька область.

79. Виконання бюджету згідно з його затвердженим варіантом є важливим аспектом здатності влади надавати державні послуги впродовж відповідного року так, як це передбачено у стратегічних фіскальних / бюджетних документах, зобов'язаннях щодо результатів та планах роботи.

Таблиця підсумкових оцінок і результативності

Показник/параметр	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
PI-1. Сукупні показники виконання видаткової частини бюджету	D	
1.1. Сукупні показники виконання видаткової частини бюджету	D	У 2016-2017 роках відхилення сукупних показників виконання видаткової частини бюджету порівняно із запланованими становило більше ніж 15 відсотків (2016 рік – 16,8 відсотка, 2017 рік – 19,4 відсотка). Лише у 2018 році відхилення було незначним і склало 2,6 відсотка

1.1 Сукупні показники виконання видаткової частини бюджету

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

80. Планові видатки обласного бюджету Хмельницької області за 2016-2018 роки були постійно нижчими ніж фактичні видатки. Так протягом 2016 та 2017 років відхилення видатків обласного бюджету від планових були 16,8 відсотка та 19,4 відсотка відповідно, і лише у 2018 році відхилення було незначним і склало 2,6 відсотка, як наведено у Таблиці 1.1. За поясненнями представників Департаменту фінансів такі відхилення певним чином зумовлені не передбачуваним характером окремих міжбюджетних трансфертів з державного бюджету. Це означає, що центральний уряд виділяє частину трансфертів, які не включаються до початкового місцевого бюджету, протягом виконання бюджету, тому вони збільшуються протягом фінансового року і перевищують початково затверджений бюджет¹¹. Також на відхилення планування видатків негативно впливає практика розподілу вільних залишків, які утворились на кінець попереднього бюджетного періоду. Згідно встановлених Бюджетним кодексом вимог (стаття 14 та 72) такі залишки можуть бути розподілені лише після затвердження річного звіту про виконання бюджету, який має бути поданий до місцевої ради протягом двох місяців після закінчення попереднього бюджетного періоду (тобто до 1 березня). Відтак Департамент фінансів не планує розподіл цих видатків з цього джерела при підготовці початкового бюджету.

¹¹ У той час, як для HLG-1 встановлена оцінка А, це не є порівняним із методологією оцінювання для PI-3.1, який стосується власних доходів. Використовуючи методологію PI-3.1 для HLG-1 оцінка була б С, а не А. Це дає хибне враження щодо трансфертів з точки зору передбачуваності бюджету.

Таблиця 1.1. Загальні суми планових і фактичних видатків (млн грн)

	2016 ФР	2017 ФР	2018 ФР
Бюджет	4 646,0	6 293,4	8 484,5
Факт	5 428,7	7 515,9	8 705,9
Відхилення, %	116,8	119,4	102,6

Джерело: Річні звіти про виконання бюджету, Додаток 5.

81. Відхилення сукупних показників виконання бюджету від початково запланованих перевищувало 15 відсотків протягом 2 з трьох років.

82. Оцінка цього параметру – D.

PI-2. Виконання структури видатків

Загальний опис характеристик показника в межах визначеного охоплення

83. Цей показник оцінює те, наскільки перерозподіл між основними категоріями бюджету під час його виконання сприяв відхиленням у структурі видатків. Оцінка базується на даних бюджету та фактичних видатках за останні три повні фінансові роки (2016-2018); охоплення – бюджетний сектор Хмельницької області. Розрахунки для цього показника приведені у Додатку 5. Коли на субагрегованому рівні структура видатків суттєвим чином відрізняється від початкового бюджету, мало ймовірно, що бюджет буде корисним твердженням щодо стратегічних намірів.

Таблиця підсумкових оцінок і результативності

Показник/параметр	Метод оцінювання M1 (WL)	
	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
PI-2. Виконання структури видатків	D+	
2.1. Склад видатків за функцією	B	Відхилення в структурі видатків за функціональною класифікацією становило менше 10 відсотків протягом двох з останніх трьох років (2016 рік – 3,0 відсотки, 2017 рік – 6,5 відсотка, 2018 рік – 10,1 відсотка)
2.2. Склад видатків за економічною класифікацією	D	Відхилення в структурі видатків за економічною класифікацією становило більше 15 відсотків протягом двох з останніх трьох років (4,2 відсотка – 2016 рік, 23,7 відсотка – 2017 рік, 18,8 відсотка – 2018 рік)
2.3. Витрачання резервів на непередбачені видатки	A	У 2016-2018 роках фактичні видатки, віднесені до резервного фонду на непередбачені видатки не здійснювались (щорічно в бюджеті планувались видатки резервного фонду, проте їх частка не перевищувала 1 відсоток усіх видатків початкового бюджету)

2.1 Склад видатків за функціональною ознакою

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

84. Протягом 2016-2018 рр. відмічається поступове зростання відхилень виконання бюджету з точки зору складу видатків. Середні річні відхилення за функціональною класифікацією становили 3,0 відсотків у 2016 р., 6,5 відсотків у 2017 р. та 10,1 відсотків у 2018 р., як представлено у Таблиці 2.1.

Таблиця 2.1. Відхилення за структурою видатків відповідно до функціональної класифікації, 2016-2018 рр.

	2016 ФР	2017 ФР	2018 ФР
Відхилення, %	3,0	6,5	10,1

Джерело: річні звіти про виконання бюджету, Додаток 5.

85. Однією з ключових причин збільшення відхилень у 2017 та 2018 роках було запровадження нового механізму фінансування розвитку доріг. Таким чином, усі області отримали 50 відсотків понадпланових надходжень державного бюджету від митних платежів¹².

86. Відхилення у структурі видатків за функціональною класифікацією було менше ніж 10 відсотків протягом двох з трьох останніх років.

87. Оцінка цього параметру – В.

2.2 Склад видатків за економічною класифікацією

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

88. Відхилення структури видатків за економічною класифікацією становило менше ніж 5 відсотків лише у 2016 році. Як зазначено у таблиці 2.2. протягом 2017-2018 років відхилення становило 23,7 відсотка та 18,8 відсотка відповідно. Найбільші відхилення від початкового бюджету відмічались за видатками на надання субсидії та трансфертів підприємствам (установам, організаціям).

Таблиця 2.2. Відхилення структури видатків за економічною класифікацією, 2016-2018 рр.

	2016 ФР	2017 ФР	2018 ФР
Відхилення, %	4,2	23,7	18,8

Джерело: річні звіти про виконання бюджету, Додаток 5.

89. Відхилення у структурі видатків за економічною класифікацією становило більше ніж 15 відсотків протягом двох з трьох останніх років.

90. Оцінка цього параметру – D.

2.3 Витрачання резервів на непередбачені

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

91. Протягом 2016-2018 років з резервного фонду обласного бюджету Хмельницької області фінансування непередбачених видатків не здійснювалося. Водночас щорічно в бюджеті планувались видатки резервного фонду, проте їх прогноз не перевищував 1 відсоток від загального обсягу видатків (0,64 відсотка у 2016 р., 0,01 відсотка – 2017 р., 0,02 відсотка – 2018 р.).

92. Непередбачені видатки не перевищували 1 відсоток початкового бюджету у будь-якому з останніх трьох завершених фінансових років.

93. Оцінка цього параметру – А.

¹² Відповідно до Бюджетного кодексу зазначений механізм діяв до 1 січня 2019 р.

PI-3. Виконання дохідної частини бюджету

Загальний опис характеристик показника в межах визначеного охоплення

94. Цей показник оцінює зміну у доходах між початково затвердженим бюджетом та його фактичним виконанням станом на кінець року. Період оцінювання для цього показника – останні три повні фінансові роки, 2016-2018; охоплення – бюджетний сектор Хмельницької області. Розрахунки для цього показника приведені у Додатку 5.

95. Точні прогнози доходів є ключем до підготовки надійного бюджету. Доходи дозволяють владі фінансувати видатки та надавати послуги своїм громадянам. Оптимістичні прогнози доходів можуть спричинити необґрунтовано великі асигнування видатків. Це, зрештою, вимагатиме скорочення обсягів витрачання коштів в середині року або незапланованого збільшення запозичень для збереження затвердженого рівня витрат. З іншого боку, песимізм у прогнозуванні може спричинити отримання незапланованих надходжень, які витратяться без детального вивчення, притаманного бюджетному процесу. Оскільки наслідки недонадходження доходів можуть бути більш серйозними, особливо у короткостроковому періоді, критерії, що використовуються для оцінки цього показника, передбачають порівняно більше гнучкості в оцінюванні перевиконання доходів.

Таблиця підсумкових оцінок і результативності

Показник/параметр	Метод оцінювання M2 (AV)	
	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
PI-3. Виконання дохідної частини бюджету	D	
3.1. Сукупні показники виконання дохідної частини бюджету	D	Фактичні доходи були вищими ніж 116% порівняно із затвердженими протягом кожного року (2016 рік – 129,6 відсотка, 2017 рік – 163,4 відсотка, 2018 рік – 130,1 відсотка)
3.2. Обсяг відхилень у структурі доходів	D	Всі останні 3 роки обсяг відхилень у структурі доходів становив більше ніж 15 відсотків (2016 рік – 19,1 відсотка, 2017 рік – 43,9 відсотка, 2018 рік – 25,0 відсотка)

3.1 Сукупні показники виконання дохідної частини бюджету

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

96. Прогноз доходів здійснюється Управлінням доходів та фінансів галузей виробничої сфери Департаменту фінансів ОДА на основі макроекономічного прогнозу, наданого Департаментом економічного розвитку, промисловості та інфраструктури ОДА. Доходи бюджету розраховуються виходячи з реалістичного сценарію макроекономічного прогнозу (див. PI-14). Таким чином, фактичні надходження у більшості випадків перевищують передбачені в бюджеті прогнози. Основними факторами перевищення загальної суми надходжень порівняно з прогнозом є «неочікувані» доходи від власних надходжень бюджетних установ у вигляді грантів, дарунків та благодійних внесків (майже в шість разів більше, ніж початково планувалося у 2018 році); податок на прибуток підприємств (на 137,1 відсотка більше) та податок на доходи фізичних осіб (на 114,4 відсотка більше).

97. В усі три роки до обласного бюджету Хмельницької області надходило більше доходів (без урахування міжбюджетних трансфертів з державного бюджету), ніж планувалось. Відхилення у 2016 р. становило 129,6 відсотка, у 2017 р. – 163,4 відсотка, а у 2018 р. – 130,1 відсотка порівняно із затвердженими доходами (Таблиця 3.1).

Таблиця 3.1. Відхилення фактичних доходів від запланованих, 2016-2018 рр.

	2016 ФР	2017 ФР	2018 ФР
Відхилення, %	129,6	163,4	130,1

Джерело: річні звіти про виконання бюджету, Додаток 5.

98. Відхилення фактичних доходів від затверджених доходів щороку перевищувало 116 відсотків.

99. Оцінка цього параметру – D.

3.2 Обсяг відхилень у структурі доходів

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

100. Порівняно з початковим бюджетом найбільший вплив на структуру відхилень мали надходження «інших доходів». Такі доходи у 2016-2018 роках надходили у обсягах значно більших ніж планувалось у початковому бюджеті (2016 рік – 304,6 відсотка, 2017 рік – 376,6 відсотка, 2018 рік – 581,3 відсотка). Також у 2017 році суттєве перевищення планового обсягу доходів спостерігалось за категорією інших податків – 507,0 відсотків.

101. Відхилення у структурі доходів кожного року перевищувало 15 відсотків, як зазначено у Таблиці 3.2.

Таблиця 3.2. Обсяг відхилень у структурі доходів, 2016-2018 рр.

	2016 ФР	2017 ФР	2018 ФР
Відхилення, %	19,1	43,9	25,0

Джерело: річні звіти про виконання бюджету, Додаток 5.

102. Оцінка цього параметру – D.

КОМПОНЕНТ ДРУГИЙ: прозорість державних фінансів

PI-4. Бюджетна класифікація

Загальний опис характеристик показника в межах визначеного охоплення

103. Цей показник оцінює наскільки обласний бюджет та класифікація, що використовується для обліку, відповідають міжнародно визнаним стандартам. Період оцінювання – на час оцінювання. Охоплення – бюджетний сектор Хмельницької області.

104. Застосування бюджетних класифікацій регулюється Статтями 8-12 Бюджетного кодексу, де наводяться визначення, сфера охоплення та класифікація даних. Відповідно до Бюджетного кодексу Міністерство фінансів затверджує бюджетну класифікацію, за винятком програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету, яка щорічно затверджується законом про державний бюджет (наказ Міністерства фінансів від 14.01.2011 № 11 «Про бюджетну класифікацію»). Типова програмна класифікація видатків та кредитування місцевих бюджетів затверджена наказом Мінфіну від 20.09.2017 № 793 «Про затвердження складових програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів». Ця типова класифікація застосовується у бюджетному процесі на рівні усіх місцевих бюджетів.

Таблиця підсумкових оцінок і результативності

Показник/параметр	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
PI-4. Бюджетна класифікація	A	
4.1. Бюджетна класифікація	A	Складання бюджету, його виконання та звітність про його виконання базуються на економічній, функціональній та відомчій класифікаціях. Функціональна класифікація відповідає вимогам Керівництва МВФ зі статистики державних фінансів/Класифікації функцій органів державного управління. Також використовується програмна класифікація

4.1 Бюджетна класифікація

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

105. Бюджетна класифікація має такі складові:

- класифікація доходів (поділяється на податкові та неподаткові надходження, надходження від операцій з капіталом, трансферти);
- функціональна класифікація;
- відомча класифікація;
- економічна класифікація видатків;
- класифікація кредитування;
- типова програмна класифікація видатків та кредитування місцевих бюджетів;
- класифікація фінансування за типом кредитора;
- класифікація фінансування за типом боргового зобов'язання;
- класифікація боргу за типом кредитора;
- класифікація боргу за типом боргового зобов'язання.

106. **Бюджетна класифікація наближується до стандартів Керівництва МВФ зі статистики державних фінансів 2001 року відповідно до Кінцевого формулювання методології в рамках Спеціального стандарту МВФ з поширення даних.** Раніше бюджетна класифікація була узгодженою із Керівництвом МВФ зі статистики державних фінансів 1986 року. Хоча розпочався процес переходу до Керівництва МВФ зі статистики державних фінансів 2001 року, стандарти на основі методу нарахувань, що відповідають МСБОДС, все ще не повністю запроваджені. Розпорядники бюджетних коштів ведуть бухгалтерський облік за методом нарахування. Казначейство веде бухгалтерський облік виконання обласного бюджету за касовим методом, але застосовує метод нарахування за операціями з обліку зобов'язань розпорядників бюджетних коштів.

107. **ОДА формує річні бюджети на основі відомчої, програмної та економічної класифікації на рівні третьої цифри.** Кожний код бюджетної програми має сім знаків. Перші два знаки представляють перший рівень відомчої класифікації, третій знак представляє другий рівень відомчої класифікації, визначаючи відповідального виконавця. Наступні чотири знаки представляють відповідний код бюджетної програми, що базується на Типовій програмній класифікації видатків та кредитування, затвердженій Мінфіном. Кожен код бюджетної програми відповідає коду субфункціональної класифікації (з використанням перехідної таблиці, затвердженій Мінфіном). Починаючи з 2017 бюджетного року усі річні місцеві бюджети представлені в розрізі кодів програмної класифікації. Виходячи з вищезгаданої відповідності між програмною та функціональною класифікаціями, Департамент фінансів ОДА може аналізувати видатки в розрізі кодів функціональної класифікації на всіх стадіях бюджетного процесу.

108. **Річні звіти та звіти, що подаються протягом року готуються Казначейством і включають фінансову інформацію за функціональною та економічною класифікаціями на рівні чотирьох знаків.** Звіти Казначейства про виконання бюджету включають інформацію щодо доходів, видатків та фінансування. Вони публікуються на веб-сайті Головного управління Казначейства у Хмельницькій області.

109. **ОДА додатково звітує за відомчою та програмною класифікацією.** Додатково до звітів Казначейства, ОДА готує квартальні/річні звіти, що базуються на відомчій класифікації і подає їх до обласної ради.

110. **Детальна інформація щодо бюджетних програм кожного ГРК може бути отримана з інших документів, що подаються ГРК.** ГРК готують бюджетні запити та паспорти, які описують бюджетні програми більш детально. Бюджетний кодекс України визначає бюджетну програму як набір заходів спрямованих на досягнення єдиної мети, цілей, та очікуваних результатів, визначених та виконаних ГРК відповідно до його функціональних повноважень. Характеристики бюджетних програм включають перелік завдань, напрями використання бюджетних коштів, результативні показники тощо.

111. **Підготовка бюджету та звіти з виконання бюджету базуються на відомчій, економічній та функціональній класифікаціях.**

112. **Оцінка цього параметру – А.**

Нещодавні або поточні заходи з реформування

113. **Кабінет Міністрів затвердив Стратегію модернізації системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі на період до 2025 року¹³.** Ця стратегія, серед іншого, передбачає проведення аналізу щодо можливості відображення в бухгалтерському обліку за методом нарахувань операцій з виконання бюджетів.

¹³ Розпорядження No. 437 від 20 червня 2018 р.

PI-5. Бюджетна документація

Загальний опис характеристик показника в межах визначеного охоплення

114. Цей показник оцінює комплексність інформації, що міститься в документації до річного бюджету, відповідно до визначеного переліку основних та додаткових елементів. Період оцінювання – останній бюджет, поданий до законодавчого органу (бюджет на 2019 р.); охоплення – бюджетний сектор Хмельницької області.

Підсумок оцінок і таблиця результативності

Показник/параметр	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
PI-5. Бюджетна документація	D	
5.1. Бюджетна документація	D	Бюджетна документація містить два із чотирьох базових елементів та два із 8 додаткових елементів (три із яких є незастосовними). Усі з них є доступними для обласної ради

5.1 Бюджетна документація

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

115. Бюджетна документація містить два базових та два додаткових елементи. Це включає документацію, яку ОДА подає до обласної ради разом із річним обласним бюджетом, та документи, які обласна Рада затверджує. Обласний бюджет, яке розміщене на веб-сайті обласної ради, містить затверджені на поточний рік показники у тому ж форматі, що і поданий проєкт бюджету, а також сукупні планові показники за доходами і видатками на поточний рік.

116. Відповідно до БКУ виконавчий орган місцевої ради має подавати до місцевої ради інформацію про соціально-економічний стан відповідної адміністративно-територіальної одиниці і прогноз її розвитку на наступний бюджетний період¹⁴. Ця інформація має бути включена до пояснювальної записки до проєкту місцевого бюджету.

117. Відповідно до цієї ж статті БКУ бюджет має включати певну інформацію щодо обласного бюджету. Зокрема, така інформація включає: загальні обсяги доходів, видатків та кредитування бюджету; граничний обсяг річного дефіциту (профіциту) в наступному бюджетному періоді; борг на кінець наступного бюджетного періоду; граничний обсяг надання місцевих гарантій, а також повноваження щодо надання таких гарантій; доходи за бюджетною класифікацією (як додаток); фінансування місцевого бюджету за бюджетною класифікацією (як додаток); бюджетні призначення головним розпорядникам коштів місцевого бюджету за бюджетною класифікацією (як додаток). У місцевому бюджеті видатки за головними розпорядниками коштів місцевого бюджету повинні бути деталізовані за програмною класифікацією, яку було застосовано, та прийнятними кодами економічної класифікації.

118. До кінця 2018 року обласні ради не мали права здійснювати запозичення (частина третя статті 16 БКУ), тому бюджет не міг містити дефіцит. Додаток 2 (фінансування бюджету) до обласного бюджету містив лише кошти, що передаються із загального фонду (профіцит) до спеціального фонду (дефіцит) для бюджету розвитку та нульовий баланс бюджету в цілому (елементи 1 та 5 у таблиці 5.1)

119. Проєкт обласного бюджету на 2019 р. та пояснювальна записка, подані ОДА до обласної ради, розміщені на веб-сайті обласної ради¹⁵. Пояснювальна записка містить інформацію щодо податкових пільг, прогноз макроекономічних показників на плановий та наступні за ним два роки,

¹⁴ Відповідно до статті 76 Бюджетного кодексу України.

¹⁵ Адреса: <http://km-oblrada.gov.ua/orientovniy-perelik-pitan-yaki-propo-3/> (п. 55 у переліку).

а також прогноз доходів і видатків бюджету на цей же період. У той же час прогноз не включає регіональний ВВП, а прогноз інфляції і відсоткових ставок затверджується центральним урядом.

120. У таблиці 5.1 наведена узагальнена інформація, яка відображає дотримання трьох основних та чотирьох додаткових елементів, а також елементи які не було виконано для цього показника.

Таблиця 5.1. Інформація, представлена у бюджетній документації

Елементи	Виконується/ не виконується (Так/Ні)	Пояснення
Базові елементи		
1. Прогноз фіскального дефіциту або надлишку або накопленій операційний результат	Так	Інформація міститься у додатку 2 до рішення про обласний бюджет
2. Результат виконання бюджету попереднього року, представлений у тому ж форматі, що й бюджетна пропозиція	Ні	Бюджетна документація не містить виконання бюджету за попередній рік. Річні звіти, подані ОДА до обласної ради не представлені у такому ж форматі, як проект бюджету (див PI-29.1)
3. Бюджет поточного фінансового року представлено в тому ж форматі, що й бюджетна пропозиція	Так	Додатки до затвердженого обласного бюджету на поточний рік, розміщеного на веб-сайті Хмельницької обласної ради, містять затвержені показники на поточний рік у такому ж форматі, як і проект бюджету
4. Агреговані дані бюджету як в частині доходів, так і витрат відповідно до основних назв використовуваних класифікацій, включаючи дані за поточний та попередній рік з детальною розбивкою кошторисів доходної та витратної частини	Ні	Інформація не готується
Додаткові елементи		
5. Фінансування дефіциту, що описує його очікуваний склад	Так	Інформація міститься у додатку 2 до рішення про обласний бюджет
6. Макроекономічні припущення	Н/З	ОДА не має спроможності прогнозувати регіональний ВВП. Центральний уряд затверджує прогноз інфляції та відсоткових ставок (див. PI-14.1)
7. Обсяг боргу, включаючи деталі принаймні на початок поточного фінансового року, представлені згідно зі стандартом GFS або іншим порівнянним стандартом	Н/З	До кінця 2018 року обласні ради не мали права здійснювати запозичення (частина третя статті 16 БКУ)
8. Фінансові активи, включаючи деталі, принаймні на початок поточного фінансового року, представлені згідно зі стандартом GFS або іншим порівнянним стандартом	Ні	ОДА не подає таку інформацію обласній раді. Казначейство подає ОДА баланс, що містить інформацію стосовно фінансових активів, що стосуються бюджетних операцій (у складі фінансової звітності), однак вони не містять інформації про фінансові активи у вигляді участі в капіталі

Елементи	Виконується/ не виконується (Так/Ні)	Пояснення
9. Зведена інформація про фінансові ризики, включаючи ймовірні зобов'язання, такі як гарантії, та ймовірні зобов'язання, що включені до структури фінансових інструментів, таких як контракти державно-приватного партнерства (ДПП) тощо	Ні	Фінансові ризики можуть виникати внаслідок фінансового становища субнаціональних урядів нижчого рівня (PI-10.2). Однак узагальненої інформації про такі фінансові ризики не було представлено
10. Пояснення бюджетних наслідків нових політичних ініціатив та основних нових державних інвестицій, з оцінкою бюджетного впливу всіх основних змін доходної політики та/або змін в програмах витрат	Ні	ОДА не надає інформацію щодо бюджетних наслідків політичних ініціатив та інвестицій
11. Документація зі середньостроковими фінансовими прогнозами	Так	Пояснювальна записка до проекту обласного бюджету на 2019 р. містить індикативні прогнозні показники обласного бюджету на 2020 та 2021 роки. Ці показники включають доходи і витрати за основними розділами бюджетної класифікації; загальні обсяги фінансування та кредитування обласного бюджету
12. Кількісне визначення податкових витрат	Н/З	Цей елемент є незастосовним. Обласна рада не управляє податками

121. **Вимоги виконуються стосовно двох із чотирьох базових елементів та двох із восьми додаткових елементів, три з яких є незастосовними.**

122. **Таким чином, оцінка цього параметру D.**

Нещодавні або поточні заходи з реформування

123. **Починаючи з кінця 2018 р. (зміни до БКУ від 22.11.2018 року № 2621), обласні ради мають право здійснювати зовнішні запозичення від міжнародних фінансових організацій. У разі, якщо Хмельницька обласна рада використовуватиме це право, сьомий (додатковий) елемент також буде застосовуватись.**

PI-6. Операції субнаціонального уряду, що не відображаються у фінансовій звітності

Загальний опис характеристик показника в межах визначеного охоплення

124. **Цей показник оцінює глибину обізнаності уряду про доходи та витрати, звіти щодо яких складаються за межами фінансової звітності місцевих бюджетів. Оцінювання за цим показником здійснюється на підставі інформації та звітів за 2018 бюджетний рік. Охоплення – Хмельницька область.**

Таблиця підсумкових оцінок і результативності

Показник/параметр	Метод оцінювання М2 (AV)	
	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
PI-6. Операції субнаціонального уряду, що не відображаються у фінансовій звітності	A	
6.1. Видатки, що не відображаються у фінансовій звітності	A	Усі видатки обласного бюджету проводяться за ЄКР. Позабюджетних видатків немає
6.2. Надходження, що не відображаються у фінансовій звітності	A	Усі доходи обласного бюджету проводяться за ЄКР. Позабюджетних доходів немає
6.3. Фінансова звітність позабюджетних установ	Н/З	З огляду на відсутність позабюджетних доходів і видатків цей параметр не застосовується через відсутність відповідної звітності

6.1 Видатки, що не відображаються у фінансовій звітності

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

125. **Усі видатки обласного бюджету проводяться за ЄКР.** Позабюджетних видатків, що не включені до фінансових звітів обласного бюджету Хмельницької області, немає. Бюджетний кодекс України забороняє мати позабюджетні кошти і обмежує відкриття рахунків за межами ЄКР для будь-яких державних або субнаціональних органів влади та бюджетних установ. При цьому визначено окремі винятки для відкриття рахунків у банках державного сектору для операцій з бюджетними коштами, і уся інформація включена до бюджетної звітності. Ці виключення включають бюджети розвитку місцевих бюджетів та власні надходження¹⁶ бюджетних установ¹⁷. Крім того, розміщення тимчасових вільних коштів місцевих бюджетів¹⁸ на депозитах у банках державного сектору дозволено статтю 16 БКУ (частина восьма). Відповідно до наказу Міністерства фінансів № 938 від 23 серпня 2012 року, якщо орган чи установа використовували ці положення БКУ, вони повинні офіційно звітувати в Казначейство щомісяця. Хмельницька область не використовувала жодного із зазначених винятків протягом оцінюваного періоду. Інші державні підприємства (які не відповідають визначенню ДВФП щодо державних корпорацій та не оцінювались в рамках показника PI-10.1) не класифікуються як позабюджетні одиниці виходячи з визначення Керівництва із СДФ 2014 року.

126. **Позабюджетних витрат не має.**

127. **Оцінка за цим параметром – А.**

6.2 Надходження, що не відображаються у фінансовій звітності

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

128. **Усі доходи обласного бюджету проводяться за ЄКР.** Позабюджетних доходів немає.

129. **Оцінка за цим параметром – А.**

¹⁶ Власні надходження включають платежі за надані бюджетними установами послуги відповідно до законодавства, гранти, дарунки та кошти для виконання цільових заходів.

¹⁷ Стаття 78 БКУ (частина друга).

¹⁸ Тимчасово вільні кошти бюджетів це надходження бюджету, відволікання яких не призведе до платоспроможності бюджетів (спроможність своєчасно і в повному обсязі здійснювати платежі та розраховуватися за всіма зобов'язаннями) та виникнення заборгованості протягом періоду, на який передбачається розміщення таких коштів на депозитах.

6.3 Фінансова звітність позабюджетних установ

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

130. З огляду на відсутність позабюджетних доходів і видатків цей параметр не застосовується.

PI-7. Трансферти місцевим органам влади

Загальний опис характеристик показника в межах обсягу охопленого звітом

131. Цей показник оцінює прозорість і своєчасність трансфертів з обласного бюджету місцевим бюджетам нижчого рівня, що мають з ним прямі фінансові відносини. Він розглядає питання підґрунтя для здійснення трансфертів від субнаціонального уряду та вчасності отримання інформації про розподіл міжбюджетних трансфертів для полегшення процесу планування бюджету. Період оцінювання для цього показника базується на останньому повному фіскальному році, (2018). Охоплення – Хмельницька область та міста, райони і ОТГ, що мають прямі фінансові відносини з обласним бюджетом.

132. На місцевому рівні Україна має трирівневу структуру управління, за якої кожна її ланка здійснює нагляд за нижчим рівнем. Тим не менше, логіка адміністративної ієрархії не застосовується до системи фіскальних трансфертів між різними органами влади. У 2018 р. із обласного бюджету трансферти передавалися районним бюджетам (20), бюджетам міст обласного значення (6) та бюджетам ОТГ (39) (всього 65 бюджетів). Міста районного значення (2), селища (8) і села (269), які ще не об'єдналися в ОТГ (279 бюджетів) отримували належні їхньому рівню управління міжбюджетні трансферти з районних бюджетів.

Підсумкові дані щодо оцінок та таблиця результатів

Показник/параметр	Метод оцінювання M2 (AV)	
	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
PI-7. Трансферти місцевим органам влади	D+	
7.1. Система розподілу трансфертів	C	У 2018 році 54,5 відсотка загального обсягу власних трансфертів розподілялися за формулою або критеріями
7.2. Своєчасність інформації щодо трансфертів	D	Райони, міста обласного значення та ОТГ отримали обсяги міжбюджетних трансфертів, схвалені обласною адміністрацією, після встановленого терміну. Це стосується як трансфертів, джерелом яких є державний бюджет, а через обласний бюджет вони розподіляються до нижчих ланок; так і власних трансфертів обласного бюджету. При цьому, майже усі обсяги власних трансфертів обласного бюджету були отримані після початку бюджетного року

7.1 Система розподілу міжбюджетних трансфертів

Рівень досягнення результатів та дані для оцінювання параметру

133. Обласний бюджет спрямовує трансферти, отримані з державного бюджету, так і трансферти за рахунок власних ресурсів бюджету (власні трансферти) місцевим бюджетам нижчого рівня (районів, міст обласного значення, ОТГ). Детальна інформація щодо таких трансфертів наведена у Додатку 6. Обласна адміністрація відповідно до БКУ зобов'язана розподіляти частину трансфертів отриманих з державного бюджету до бюджетів субнаціонального уряду нижчого рівня, що знаходяться у юрисдикції області. Близько 90 відсотків таких трансфертів були перерозподілені

на соціальні виплати та житлово-комунальні субсидії. Ці трансферти з обласного бюджету було спрямовано до бюджетів міст обласного значення та районів. Решта трансфертів (головним чином для сфери освіти та охорони здоров'я) були розподілені до вищезазначених бюджетів та бюджетів ОТГ. Затверджений на 2018 рік обласний бюджет включав п'ятнадцять міжбюджетних трансфертів на загальну суму 7 597,9 млн. грн, яку було отримано з національного бюджету, з яких 5 278,0 млн. грн. або 69,5 відсотка, спрямовувались до субнаціональних бюджетів; 703,7 млн. грн, або 9,3 відсотка призначались частково для витрат обласного бюджету і частково для передачі місцевим бюджетам нижчого рівня. Решта 1 616,3 млн грн, або 21,3 відсотка загального обсягу отриманих трансфертів, було призначено для витрат обласного бюджету на послуги які надаються адміністрацією. Всього в обласному бюджеті було затверджено передачу трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам нижчого рівня на суму 5 696,8 млн грн, або 75,0 відсотка загального обсягу отриманих з державного бюджету трансфертів.

134. Більшість трансфертів, отриманих з державного бюджету, обласна адміністрація розподіляла між місцевими бюджетами на основі формули. Основним критерієм розподілу медичної субвенції у частині цільових видатків на лікування хворих на цукровий та нецукровий діабет, є кількість споживачів послуг. Соціальні субвенції розподіляються виходячи з кількості їх отримувачів. Окремі субвенції ґрунтуються на додаткових критеріях, або на основі рішень. Наприклад, без формули та критеріїв у 2018 р. розподілялися субвенція на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій; субвенція на погашення різниці між фактичною вартістю комунальних послуг та енергоносіїв та тарифами, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи місцевого самоврядування.

135. Із загального обсягу трансфертів, які підпадають під оцінку цього показника, 54,5 відсотка розподілялися та виділялися за формулою або критеріями. Із 122,4 млн трансфертів, що оцінювалися, 66,7 млн грн розподілялися за встановленими критеріями. До них належать трансферти на: (1) пільги, що встановлюються обласною радою та розподіляються між місцевими бюджетами виходячи з кількості їх отримувачів; (2) лікування хворих області на цукровий та нецукровий діабет – виходячи з кількості хворих; (3) придбання медикаментів Хмельницькій міській дитячій лікарні, яка надає послуги жителям області, – виходячи з кількості пролікованих, вартості медикаментів та фінансових можливостей обласного бюджету; (4) будівництво (реконструкцію) мереж водопостачання – відповідно до таких критеріїв як наявність затвердженої в установленому законодавством порядку проектної документації, проведення їх державної експертизи, звернення керівників органів виконавчої влади та місцевого самоврядування; (5) співфінансування інвестиційних проектів – для будівництва школи у селі Корчик Шепетівського району із співфінансуванням з ДФРР, з метою своєчасної здачі об'єкта в експлуатацію та у зв'язку з відсутністю коштів в Шепетівському районному бюджеті; та (6) на здійснення природоохоронних заходів. Решта 55,7 млн грн, або 45,5 відсотка розподілялися та виділялися на підставі окремих рішень.

136. 54,5 відсотка трансфертів було розподілено та виділено на підставі прозорого, заснованого на правилах підходу.

137. Оцінка за цим параметром – С.

7.2 Своєчасність інформації щодо трансфертів

Рівень досягнення результатів та дані для оцінювання параметру

138. БКУ¹⁹ вимагає, щоб місцеві бюджети затверджувались до 25 грудня року, що передуює плановому. Відповідно до частини третьої статті 15 Закону України від 13.01.2011 № 2939 «Про доступ до публічної інформації» проекти нормативно-правових актів, рішень органів місцевого самоврядування мають бути оприлюднені не пізніше як за 20 робочих днів до дати їх розгляду з

¹⁹ Стаття 77 (2).

метою прийняття. Відповідно, проєкт місцевого бюджету має бути підготовлений та опублікований до 27 листопада року, що передує плановому.

139. **Для того, щоб розподілити трансферти, отримані з державного бюджету, через обласний бюджет між місцевими бюджетами, Департамент фінансів має отримати інформацію щодо обсягів відповідних трансфертів від Міністерства фінансів для надання відповідних показників місцевим бюджетам²⁰.** У 2017 р. обласна адміністрація отримала від Мінфіну таку інформацію 19 вересня, або більше ніж за дев'ять тижнів до завершення складання проєктів місцевих бюджетів. Водночас, місцеві органи влади (місцеві державні адміністрації) мають формувати свої проєкти бюджетів з урахуванням як інформації, отриманої від Мінфіну після схвалення Кабінетом Міністрів проєкту державного бюджету, так і затвердженого бюджету у другому читанні²¹. У 2017 р. проєкт закону про державний бюджет на 2018 р. був прийнятий тільки у першому читанні 14 листопада, а у другому читанні – 7 грудня.

140. **В результаті Департамент фінансів ОДА отримував інформацію щодо обсягів міжбюджетних трансфертів для подальшого їх розподілу і повідомлення іншим місцевим бюджетам після терміну, коли мала бути завершена робота над проєктами місцевих бюджетів.** Департамент фінансів ОДА надіслав місцевим бюджетам обсяги трансфертів на 2018 р. 11 грудня 2017 р., після схвалення колегією ОДА проєкту обласного бюджету з розподілом цих трансфертів. Окремі трансферти залишилися нерозподіленими через відсутність затверджених Кабінетом Міністрів відповідних порядків про розподіл. ОДА здійснювала їх розподіл та повідомляла місцеві бюджети про обсяги трансфертів протягом бюджетного року.

141. **У 2018 році Закон про державний бюджет не визначав розподілу ряду трансфертів, що у ряді випадків не надавало достатньо часу для планування та розподілу на місцевому рівні.** Кабінет Міністрів розглядав питання розподілу таких трансфертів протягом фінансового року. У 2018 році у такий спосіб були розподілені наступні трансферти (у сумі, що підлягала подальшому розподілу ОДА та доведенню до місцевих бюджетів): (i) стабілізаційна дотація (3,2 млн грн) була розподілена Кабінетом Міністрів 18.12.2018, (ii) субвенція на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» (38,4 млн грн) – 04.04.2018 р.; (iii) субвенції на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для окремих категорій громадян (30,5 млн грн) – 16.05.2018 р.; 13.06.2018 р. та 04.07.2018 р. Відповідно тільки після зазначених дат Департамент фінансів отримував інструкції щодо розподілу таких субвенцій між місцевими бюджетами та повідомляв відповідні районні і міські управління фінансів та голів ОТГ про належні їм обсяги трансфертів тільки після цих дат.

142. **Департамент фінансів ОДА повідомляв місцеві органи влади нижчого рівня про 98,4 відсотка власних трансфертів місцевим бюджетам після того як місцеві бюджети були затверджені.** Розподіл тільки чотирьох власних трансфертів місцевим бюджетам (у сумі 2,0 млн. грн) був затверджений рішенням про обласний бюджет на 2018 р. Проте, протягом бюджетного року обласний бюджет був змінений і власні трансферти місцевим бюджетам були збільшені до 12 на загальну суму 122 млн. грн. Отже, ОДА повідомляла фінансові управління (голів ОТГ) про відповідні показники протягом фіскального року.

143. **Оцінка за цим параметром D.**

²⁰ Згідно з частиною восьмою статті 75 Бюджетного кодексу Мінфін у тижневий строк з дня схвалення Кабінетом Міністрів України проєкту закону про державний бюджет на плановий рік має довести розрахунки прогнозних обсягів міжбюджетних трансфертів та методики їх визначення до ОДА.

²¹ Відповідно до Регламенту Верховної Ради України, трансферти визначаються під час розгляду закону про державний бюджет у Парламенті у другому читанні (не пізніше 20 листопада).

PI-8. Інформація про результати надання послуг

Загальний опис характеристик показника в межах обсягу охопленого звітом

144. Цей показник оцінює інформацію про ефективність надання послуг, що міститься в проєкті бюджету органу виконавчої влади, у підтвердних документах та річній звітності. Він дає змогу оцінити, чи проводиться аудит або оцінювання ефективності. Цей показник також оцінює обсяг, у якому здійснюється збирання та реєстрація інформації про ресурси, отримані надавачами послуг. Період часу, що оцінюється: для параметру 8.1 – показники ефективності й проміжні та кінцеві результати на наступний бюджетний рік; для параметру 8.2 – проміжні та кінцеві результати за останній повний бюджетний рік; для параметрів 8.3 та 8.4 – результати за три останні повні бюджетні роки. Сферою оцінювання є Хмельницька область, включаючи послуги, управління якими та фінансування яких здійснюється органами влади інших рівнів, якщо місцевий орган влади значною мірою фінансує такі послуги шляхом відшкодування чи цільових дотацій, або використовує органи влади інших рівнів як виконавців.

Підсумок балів та таблиця результатів

Показник/параметр	Метод оцінювання M2 (AV)	
	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
PI-8. Інформація про результати надання послуг	A	
8.1. Плани надання послуг	A	Результативні показники (РП) щодо продукту та результатів встановлюються та оприлюднюються на рівні окремих бюджетних установ на основі чинних норм, що стосуються досяжного рівня надання послуг, у формі планових рівнів результативності та ефективності
8.2. Досягнуті результати надання послуг	A	Кожний розпорядник бюджетних коштів звітує про досягнуті РП продукту (outputs) та результатів (outcomes), зазначені у паспортах їх бюджетних програм. По кожному ГРК готується звіт про виконання паспорта бюджетної програми, який містить цю інформацію
8.3. Ресурси, отримані надавачами послуг	A	У рамках ЄКР кожний розпорядник бюджетних коштів має окремий субрахунок. Це дає змогу відстежувати видатки та надходження в розрізі окремих розпорядників – наприклад, закладів охорони здоров'я та освіти. Ведеться облік інформації щодо усіх ресурсів за отриманими джерелами фінансування та їх використання організаціями, що надають послуги, за секторами. Ця інформація також представлена у внутрішньорічних та щорічних звітах щодо виконання бюджету кожної організації, що надає послуги
8.4. Оцінювання результатів надання послуг	B	Результати незалежної оцінки ефективності та результативності надання послуг були опубліковані для департаментів, які покривали 67 відсотків загального обсягу видатків, передбачених для діяльності з надання послуг в області

8.1 Плани надання послуг

Рівень досягнення результатів та дані для оцінювання параметру

145. **Обласний бюджет побудовано навколо належно опрацьованої середньострокової бюджетної програми.** Вона формується на основі індивідуальних програм кожного адміністративного підрозділу у відповідному департаменті. Завдання програми чітко визначено. Усі головні розпорядники бюджетних коштів²² після узгодження кошторису мають надати Департаменту фінансів результативні показники (РП), яких вони планують досягти з використанням відповідного бюджетного асигнування. РП представлено у документі відомому як паспорт бюджетної програми. РП встановлюються для окремих установ кожного департаменту.

146. **Паспорти бюджетних програм оприлюднюються у складі бюджетної документації.** Вони містять визначення основних проміжних і кінцевих результатів, що мають бути досягнуті за відповідною бюджетною програмою протягом року. Визначення проміжних і кінцевих результатів здійснюється згідно з методикою, затвердженою Міністерством фінансів під час розроблення системи програмно-цільового бюджетування в Україні. Для окремих установ на основі чинних норм встановлюються РП надання можливих послуг у формі планових рівнів результативності та ефективності. Команді з оцінювання було надано інформацію про планові результативні показники департаментів охорони здоров'я та освіти і науки.

147. **Результативні показники продукту та результатів визначені та оприлюднені.**

148. **Оцінка за цим параметром – А.**

8.2 Досягнуті результати надання послуг

Рівень досягнення результатів та дані для оцінювання параметру

149. **Кожний розпорядник бюджетних коштів звітує про досягнення РП продукту (outputs) та результатів (outcomes), визначених у паспортах їх бюджетних програм.** Звіти про виконання паспортів бюджетних програм, що готуються кожним ГРК, включають зазначену інформацію щодо РП. Відповідні звіти публікуються на офіційному сайті облдержадміністрації та на рівні департаментів. Відповідно до уніфікованого формату, затвердженого Мінфіном²³, представлена у звіті інформація узгоджувалась із запланованими РП визначеними у паспортах бюджетних програм, випадки відхилень фактичного виконання, у більшості випадків були пояснені. Команді з оцінювання було надано інформацію про виконання паспортів бюджетних програм департаментів охорони здоров'я та освіти і науки.

150. **Оцінка за цим параметром – А.**

8.3 Ресурси, отримані надавачами послуг

Рівень досягнення результатів та дані для оцінювання параметру

151. **У рамках Єдиного казначейського рахунку кожний розпорядник бюджетних коштів має окремий субрахунок.** Субрахунок дає змогу відстежувати видатки та надходження в розрізі окремих розпорядників – наприклад, закладів охорони здоров'я та освіти. Кожна установа, що надає послуги, готує місячні, кварталні та щорічні звіти щодо доходів та видатків у розрізі бюджетних програм та джерел фінансування²⁴. Ці звіти включають інформацію щодо джерел надходжень у натуральній

²² Бюджетом затверджується розподіл бюджетних коштів для головних розпорядників коштів (ГРК) у розрізі бюджетних програм, у той час як ГРК визначають розпорядників бюджетних коштів, які виконують бюджетні програми протягом бюджетного періоду.

²³ Відповідно до наказу Мінфіну № 836 від 26.08.2014.

²⁴ Наказ Мінфіну № 44 від 24.01.2012.

формі²⁵ та пов'язаних з ними витрат. Крім того, організації – надавачі послуг, подають Казначейству спеціальну звітність щодо надходжень у натуральній формі у розрізі бюджетних програм та джерел фінансування на щомісячній основі. Ці джерела фінансування включають бюджет, власні джерела та будь-які зовнішні кошти, включаючи, але не обмежуючись, гранти та надходження у натуральній формі. Команді з оцінювання було надано інформацію про доходи та видатки окремих підрозділів у підпорядкуванні департаментів охорони здоров'я та освіти і науки.

152. **Оцінка за цим параметром – А.**

8.4 Оцінювання результатів надання послуг

Рівень досягнення результатів та дані для оцінювання параметру

153. **Оцінювання результатів надання усіх послуг проводиться щороку підрозділом відповідного департаменту, що є розпорядником коштів бюджету: наприклад, департаменту охорони здоров'я чи департаменту освіти і науки.** Кожний підрозділ, що надає послуги, подає відповідну інформацію до усіх бюджетних програм. Виходячи з цієї інформації проводиться оцінювання із застосуванням затвердженої методики, що відповідає формату затвердженому Мінфіном. За кожною програмою складається звіт про ефективність із зазначенням оцінки її рівня – високого, середнього чи низького. У разі низького рівня ефективності подається пояснення причин такого становища. Департамент фінансів облдержадміністрації здійснює розгляд усіх цих звітів. Ті підрозділи, діяльність яких оцінюється, звіти про ефективність не складають.

154. **Держаудитслужба України періодично проводить в області аудит ефективності.** У 2017-2018 роках Управління Західного офісу Держаудитслужби²⁶ проводило перевірки Департаменту охорони здоров'я на предмет реалізації бюджетної програми «Централізована закупівля високовартісного обладнання, лікарських засобів і виробів медичного призначення для закладів охорони здоров'я у 2016-2018 роках». Аудиторський звіт опубліковано на сайті Держаудитслужби.

155. **З метою вдосконалення оцінювання діяльності у Хмельницькій області було утворено Балансову комісію.** Балансова комісія утворена спільно облдержадміністрацією та обласною радою для оцінювання показників результативності здійснення видатків. За своїми завданнями вона схожа на аудиторські комісії, що створюються деякими органами влади субнаціонального рівня в інших країнах, але виглядає, що Балансова комісія Хмельницької області за своїм мандатом дещо відрізняється від аудиторських комісій. До складу комісії входять депутати обласної ради та посадові особи обласної ради, обласної адміністрації, а також відповідних установ і департаментів. Засідання балансової комісії проводяться в січні-лютому після виконання бюджету за попередній рік. Голова обласної ради затверджує графік засідань. Кожний розпорядник бюджетних коштів представляє дані щодо результативних показників (як фінансових, так і нефінансових) та відповіді на запитання членів комісії. Наприклад, протягом двох днів комісія оцінює діяльність усіх 36 закладів охорони здоров'я області, усі заклади соціальної сфери також прозвітувались протягом двох днів, також як і усі заклади освіти, які разом покривають 75 відсотків загального обсягу видатків бюджету (без урахування міжбюджетних трансфертів). За результатами всіх засідань комісії складаються протоколи. Рекомендації комісії фіксуються в протоколах із зазначенням строків їх виконання. Ведеться моніторинг виконання цих рекомендацій.

156. **Оцінка ефективності та результативності надання послуг була багатогранною та її результати були оприлюднені.** Чотири з восьми результатів незалежного оцінювання за 2018 рік були опубліковані²⁷ щодо Департаменту освіти та Департаменту охорони здоров'я, що охоплюють

²⁵ Наказ Мінфіну № 938 від 23.08.2012.

²⁶ 08.10.2018.

²⁷ https://www.adm-km.gov.ua/?page_id=62714; <https://www.doz.adm-km.gov.ua/index.php?m=6&sm=1&s2m=5>

67 відсотків загального обсягу видатків, передбачених для діяльності з надання послуг в області. Результати незалежної оцінки за 2016-2017 роки не оприлюднювались.

157. **Оцінка за цим параметром – В.**

PI-9. Доступ громадськості до фінансової інформації

Загальний опис характеристик показника в межах визначеного охоплення

158. Цей показник оцінює всебічність фінансової інформації доступної для громадськості на основі встановлених складових інформації до котрої доступ громадськості вважається критично важливим. Період оцінювання – останній повний фінансовий рік (2018 р.); охоплення – бюджетний сектор Хмельницької області.

Таблиця підсумкових оцінок і результативності

Показник/параметр	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
PI-9. Доступ громадськості до фінансової інформації	A	
9.1. Доступ громадськості до фінансової інформації	A	Місцева влада розкриває чотири базових елементи із п'яти, один із яких не застосовується, та три додаткових елементи

9.1 Доступ громадськості до фінансової інформації

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

159. **Вимоги до оприлюднення фінансової інформації містяться у різних законах.** Зокрема, Бюджетному кодексі, Законі від 11.02.2015 № 183-VIII «Про відкритість використання публічних коштів», Законі від 13.01.2011 № 2939 «Про доступ до публічної інформації», а також у межах загальних вимог до офіційного опублікування законодавчих актів, які викладені у Законах від 09.04.1999 № 586 «Про місцеві державні адміністрації» та від 23.09.1997 № 539 «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації». Інформація може оприлюднюватися як на веб-сайтах відповідних органів місцевої влади, так і у пресі.

160. **Стаття 7 Бюджетного кодексу визначає принцип публічності та прозорості.** Це передбачає інформування громадськості з питань складання, розгляду, затвердження, виконання державного бюджету та місцевих бюджетів, а також контролю за виконанням державного бюджету та місцевих бюджетів. Стаття 28 Бюджетного кодексу встановлює вимоги до доступності інформації про бюджет. Відповідно до цих вимог місцеві державні адміністрації забезпечують публікацію інформації про місцеві бюджети, в тому числі місцевих бюджетів та квартальних звітів про їх виконання. Місцевий бюджет має бути оприлюднене не пізніше ніж через десять днів з дня його прийняття у газетах, визначених відповідними місцевими радами.

161. **Відповідно до Закону «Про доступ до публічної інформації» органи державної влади забезпечують публікацію звітів на своїх офіційних веб-сайтах.** Як зазначено у п. 7 таблиці 9.1, Державна аудиторська служба публікує на своєму веб-сайті аудиторські звіти.

162. **Ситуація із доступом до фінансової інформації поліпшилася після створення веб-порталу електронних даних (www.spending.gov.ua) починаючи з 2015 року.** Цей портал надає інформацію про здійснені видатки головних розпорядників бюджетних коштів.

163. **Чотири базових елементи із п'яти, один із яких не застосовується, та три додаткових елементи є доступними для громадськості.** У Таблиці 9.1 наведено докази дотримання вимог доступу громадськості до фінансової інформації.

Таблиця 9.1. Докази дотримання вимог доступу громадськості до фіскальної інформації

Елементи/вимоги	Виконано (так/ні)	Використані докази / Коментарі
Основні елементи		
1. Річний проєкт бюджету. Повний комплект документів щодо проєкту бюджету (представлений місцевою владою в РІ-5) доступний громадськості протягом одного тижня після подання проєкту на ради	Так	Обласна рада забезпечує опублікування на своєму веб-сайті (http://km-oblrada.gov.ua/) повного пакету документів щодо проєкту бюджету, підготовленого ОДА (який оцінюється за показником РІ-5), протягом тижня після офіційного подання. У його складі – проєкт обласного бюджету з додатками та пояснювальна записка (проєкт рішення про обласний бюджет на 2019 рік: http://km-oblrada.gov.ua/orientovniy-perelik-pitan-yaki-propo-3/ , проєкт обласного бюджету на 2018 рік: http://km-oblrada.gov.ua/proekti-rishen-simnadcyatoi-sesii-oblasnoi-radi-plenarne-zasidannya-yakoi-zaplanovano-na-22-grudnya-2017-roku/)
2. Затверджений бюджет. Рішення про обласний бюджет, затверджене радою, оприлюднюється протягом двох тижнів після прийняття	Так	Обласна рада забезпечує опублікування затвердженого обласного бюджету на своєму веб-сайті (http://km-oblrada.gov.ua/), а ОДА в офіційній пресі не пізніше ніж через десять днів з дня його прийняття. Обласний бюджет на 2019 рік розміщене на сайті за посиланням http://km-oblrada.gov.ua/orientovniy-perelik-pitan-yaki-propo-3/ , рішення про обласний бюджет на 2018 рік: http://km-oblrada.gov.ua/vii-sklikannya/rishennya-simnadcyatoi-chergovoi-sesii-o/?submit=%D0%9F%D0%BE%D0%BA%D0%B0%D0%B7%D0%B0%D1%82%D0%B8
3. Звіти про виконання бюджету протягом року. Звіти регулярно стають доступними для громадськості протягом одного місяця після їх опублікування, як описано в РІ-27	Так	Квартальна інформація про виконання обласного бюджету публікується на сайті обласної ради (http://km-oblrada.gov.ua/informaciya-pro-vikonannya-oblasnogo-byudzhetu/) та на сайті Казначейства (https://khm.treasury.gov.ua/ua/file-storage/zvitnist). З 2018 року квартальна інформація про виконання обласного бюджету також оприлюднюється для громадськості на веб-порталі електронних даних https://openbudget.gov.ua/local-budget/22100000000/local-incomes протягом одного місяця від її наявності
4. Річний звіт про виконання бюджету. Звіт надається громадськості протягом шести місяців після закінчення фінансового року	Так	Річна інформація про виконання обласного бюджету публікується на сайті обласної ради (http://km-oblrada.gov.ua/informaciya-pro-vikonannya-oblasnogo-byudzhetu/) та на сайті Казначейства публікується річний звіт (https://khm.treasury.gov.ua/ua/file-storage/zvitnist). З 2018 року річна інформація про виконання обласного бюджету також оприлюднюється для громадськості на веб-порталі електронних даних https://openbudget.gov.ua/local-budget/22100000000/local-incomes протягом одного місяця від її наявності
5. Ревізований річний фінансовий звіт, що містить або супроводжується звітом зовнішнього аудитора. Звіти надаються громадськості протягом дванадцяти місяців по завершенню фінансового року	Н/З	Оскільки зовнішній аудит річних фінансових звітів не проводився, цей елемент не застосовується

3. Оцінка ефективності управління державними фінансами

Елементи/вимоги	Виконано (так/ні)	Використані докази / Коментарі
Додаткові елементи		
6. Попередня доповідь про бюджет. Широкі параметри проекту бюджету щодо витрат, планових доходів та боргу надаються громадськості щонайменше за чотири місяці до початку фінансового року	Ні	Така інформація на рівні обласного бюджету не готується
7. Інші звіти зовнішнього аудиту. Усі не конфіденційні звіти з даними про консолідовані операції місцевої влади надаються громадськості протягом шести місяців після подання	Так	Рахункова палата України публікує на своєму офіційному веб-сайті (https://rp.gov.ua/FinControl/FinReports/) аудиторські звіти за результатами перевірок розпорядників та одержувачів бюджетних коштів обласного бюджету в частині трансфертів з державного бюджету. Такі звіти публікуються протягом місяця з дати їх підготовки.
8. Резюме бюджетної пропозиції. «Бюджет громадянина», в разі необхідності, перекладений на найпоширенішу місцеву мову, публічно доступний протягом двох тижнів після подання бюджетної пропозиції до органу законодавчої влади та протягом одного місяця з моменту схвалення бюджету	Так	Інформація про показники та основні характеристики проекту бюджету у описовому форматі та у вигляді презентації доступна на сайті ОДА. Вона була опублікована 11 грудня 2018 року одночасно із представленням проекту обласного бюджету на 2019 рік (https://www.adm-km.gov.ua/?p=31236) Публічне представлення звіту про виконання бюджету 2018 року відбулось 18 лютого 2019 року. На сайті ОДА доступна презентація результатів виконання бюджету (https://www.adm-km.gov.ua/?p=52231)
9. Макроекономічні прогнози. Прогнози, проаналізовані в PI-14.1, стають доступними протягом одного тижня після їх схвалення	Так	Центральний уряд затверджує прогноз інфляції та відсоткових ставок (див. PI-14.1). У той же час, макроекономічний прогноз, що відноситься до обласного бюджету, включено до пояснювальної записки, підготовленої до проекту обласного бюджету. Цей документ оприлюднено на сайті обласної ради разом з проектом обласного бюджету на 2019 рік: http://km-oblrada.gov.ua/oriientovniy-perelik-pitan-yaki-propo-3/ , на 2018 рік: http://km-oblrada.gov.ua/prokti-rishen-simnadcyatoisessii-oblasnoi-radi-plenarne-zasidannya-yakoi-zaplanovano-na-22-grudnya-2017-roku/). ОДА не має спроможності прогнозувати регіональний ВВП

164. Громадськість має доступ до чотирьох базових елементів із п'яти, один із яких не застосовується, та три додаткових елементи.

165. Таким чином, оцінка цього параметру – А.

Нещодавні або поточні заходи з реформування

166. **Доступ громадськості до фіскальної інформації покращився завдяки змінам до Бюджетного кодексу (від грудня 2018).** Зміни до статті 28 вимагають, щоб головні розпорядники коштів місцевих бюджетів забезпечили публікацію бюджетних запитів, річної звітної інформації про бюджет за бюджетними програмами та показниками, паспорти бюджетних програм, звіти про їх виконання та результати оцінки ефективності бюджетних програм.

167. **Відповідно до цих же змін до Бюджетного кодексу щорічно затверджуватиметься прогноз місцевого бюджету, з урахуванням якого формуватиметься проєкт бюджету на наступний рік.** Цей документ підлягатиме опублікуванню, що забезпечить дотримання додаткового елемента (елемент 6 «Попередня доповідь про бюджет»).

168. **Запуск у 2018 році веб-порталу електронних даних (<https://openbudget.gov.ua>) сприяв підвищенню доступності фіскальної інформації. На порталі щомісячно оприлюднюється звітність про виконання усіх місцевих бюджетів України. Уся інформація подана у форматі open data та оновлюється щомісячно.** Повна реалізація проєкту займе близько двох років. Мета проєкту – відкрити якомога більше даних у зрозумілій для громадськості формі. Втілення у життя цього проєкту спростить доступ громадськості до бюджетної документації.

КОМПОНЕНТ ТРЕТІЙ: управління активами і зобов'язаннями

PI-10. Звітність щодо фіскальних ризиків

Загальний опис характеристик показника в межах визначеного охоплення

169. Даний показник відображує рівень звітування про бюджетні ризики субнаціональних органів державного управління. Джерела таких бюджетних ризиків можуть мати місце на нижчих ланках субнаціональних органів державного управління і на рівні державних підприємств, а також бути пов'язаними із можливими (умовними) зобов'язаннями у межах програм та іншої діяльності таких державних органів, у тому числі позабюджетними одиницями. Оцінювання здійснюється на основі даних за завершений 2018 бюджетний рік. Аналіз ситуації у межах параметру 10.1 охоплює суб'єкти господарської діяльності, що належать органам державного управління Хмельницької області або контролюються такими органами. Вимір 10.2 охоплює нижчі ланки управління, які мають безпосередній фінансовий вплив на субнаціональні органи, що оцінюються. Аналіз у межах параметру 10.3 є дослідженням бюджетних і позабюджетних одиниць.

Огляд оцінок і таблиця результативності

Показник/параметр	Метод оцінювання M2 (AV)	
	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
PI-10. Звітність щодо фіскальних ризиків	С	
10.1. Моніторинг державних і комунальних підприємств	Н/З	Хмельницька облдержадміністрація не контролює чи не має будь-якої частки у державних корпораціях
10.2. Моніторинг місцевих органів влади	С	Головне управління Казначейства на обласному рівні готує зведений звіт про виконання місцевих бюджетів Хмельницької області та публікує такі звіти на своєму веб-сайті протягом дев'яти місяців після завершення фінансового року
10.3. Умовні зобов'язання та інші фіскальні ризики	Н/З	Хмельницька область не має значних умовних зобов'язань відповідно до методології ДВФП

10.1 Моніторинг державних і комунальних підприємств

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

170. Публічні підприємства в Україні діляться на дві категорії: державні і комунальні унітарні підприємства і комерційні (наприклад, акціонерні) підприємства у відповідності до Господарського кодексу України. У 2018 році Хмельницька ОДА відповідала за управління 11 комунальними підприємствами (Див.: Додаток 7). Ці підприємства перебували у спільній власності з містами, городами та селищами, що знаходяться на території області. Щорічна фінансова звітність 11 комунальних підприємств була надана на аудит та розглядалась на засіданні Комісії 19 лютого 2019 року. Держаудитслужба провела аудит лише одного комунального підприємства «Комунальники».

171. Жодне з 11 комунальних підприємств не відповідали визначенню державних корпорацій згідно з методологією ДВФП. Як зазначено у додатковому керівництві для проведення субнаціональних оцінювань ДВФП «якщо субнаціональний уряд, стосовно якого проводиться оцінювання, не контролює чи не володіє будь-якою часткою у державній корпорації, цей параметр не застосовується».

172. Виходячи з проведеного аналізу та підтверджуючих доказів, оцінка для цього параметру – не застосовується.

10.2 Моніторинг місцевих органів влади

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

173. Річні фінансові звіти нижчої ланки управління Хмельницької обласної державної адміністрації були підготовлені Державною казначейською службою України на обласному рівні у відповідності із затвердженими формами (фінансова і бюджетна звітності).²⁸ Держаудитслужба²⁹ здійснює бюджетний контроль на місцевому рівні, забезпечуючи, зокрема, комплексний державний фінансовий аудит, що охоплює усі етапи бюджетного процесу. Аудиторська перевірка охоплює такі аспекти, як правильність обліку і достовірність річних фінансових звітів. Аудит здійснюється у відповідності до правил і порядку, визначених у законі. У 2018 р. Держаудитслужба здійснила перевірки лише чотирьох субнаціональних урядів нижчого рівня, що мали безпосередні фінансові відносини із Хмельницькою ОДА, що не охопило більшої частини витрат на обласному рівні (принцип істотності за методологією ДВФП).

Таблиця 10.2. Нижчі ланки управління Хмельницької обласної державної адміністрації, що пройшли аудиторську перевірку Держаудитслужби

1	Державний фінансовий аудит виконання бюджетів за 2012-2014 рр. і 9 місяців 2015 р. Ярмолинецького району (звіт не завантажено на веб-сайт Держаудитслужби)
2	Державний фінансовий аудит виконання бюджетів 2016-2017 рр. (дата: 3 травня 2018 р.), об'єднана територіальна громада Новоушицького району. Див.: http://dkrs.kmu.gov.ua/kru/doccatalog/document?id=139133
3	Державний фінансовий аудит виконання бюджету за період з 1 січня 2016 р. до 30 червня 2018 р. (дата: 26 вересня 2018 р.) об'єднаної територіальної громади Летичівського району. Див.: http://dkrs.kmu.gov.ua/kru/doccatalog/document?id=142898
4	Державний фінансовий аудит виконання бюджету за період з 1 січня 2016 р. до 30 вересня 2018 р. (дата: 21 грудня 2018 р.) об'єднаної територіальної громади Полонського району. Див.: http://dkrs.kmu.gov.ua/kru/doccatalog/document?id=144979

174. Начальник Казначейства на рівні області готує зведений звіт про виконання місцевих бюджетів Хмельницької області та щорічно публікує його на своєму веб-сайті протягом дев'яти місяців після завершення фіскального року. Адреса веб-сайту: <https://khm.treasury.gov.ua/ua/file-storage/richna-zvitnitst>

175. Тільки стосовно чотирьох субнаціональних урядів нижчого рівня, що мають безпосередні фінансові відносини, було проведено аудит, тоді як усі мали фінансову звітність яка була оприлюднена протягом дев'яти місяців після завершення фінансового року.

176. На основі результатів аналізу і відповідних підтверджуючих даних оцінка цього параметру – С.

²⁸ Як передбачено Статтею 80 Бюджетного Кодексу України.

²⁹ Відповідно до національного законодавства, невід'ємними компонентами системи державного фінансового контролю є і) органи Держаудитслужби (урядовий контроль), уповноважені Кабінетом Міністрів здійснювати державний фінансовий контроль; іі) Рахункова палата, яка здійснює державний фінансовий контроль від імені Парламенту України (парламентський контроль) та підрозділи з внутрішнього аудиту розпорядників коштів. У системі державного фінансового контролю кожен із перелічених вище органів здійснює функції у сфері своїх повноважень, визначених законодавством. Відповідно до частини 1 пункту 1 Закону України «Про Рахункову палату» Рахункова палата від імені Парламенту України здійснює контроль над надходженнями до Державного бюджету та їх використанням. Таким чином, згідно з цим Законом, Рахункова палата не уповноважена здійснювати фінансовий контроль та аудит усіх коштів місцевих бюджетів. З іншого боку, Держаудитслужба, як визначено пунктом 2 Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні», має право здійснювати контроль за використанням коштів місцевих бюджетів. Такий контроль здійснюється, зокрема, шляхом ревізій місцевих бюджетів та бюджетних установ, які фінансуються за рахунок коштів місцевих бюджетів, аудитів місцевих бюджетів, виконання бюджетних програм та регіональних цільових програм.

10.3 Умовні зобов'язання та інші фіскальні ризики

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

177. Цей параметр оцінює моніторинг та звітність субнаціонального уряду щодо прямих умовних зобов'язань, що виникають з проєктів та програм, що ним впроваджуються, включаючи проєкти та програми позабюджетних установ. Вимірювання цього параметру базується на визначені міри у якій субнаціональний уряд кількісно визначає значні умовні зобов'язання у своїй фінансовій звітності. Як зазначено в методології ДВФП 2016 (стор. 34) значними умовними зобов'язаннями визначено зобов'язання, потенційна вартість яких перевищує 0,5 відсотка загальних бюджетних витрат субнаціонального уряду, і стосовно яких може бути потреба у виділенні додаткових бюджетних асигнувань з боку законодавчого органу.

178. Хмельницька область не характеризується наявністю значних умовних зобов'язань (у відповідності до визначення ДВФП). В області не використовуються спеціальні фінансові інструменти, такі як державно-приватне партнерство, «рамкові» державні гарантії для різних категорій кредитів або програми державного страхування, та не надаються гарантії для державних підприємств.

179. Даний параметр не підлягає оцінюванню.

PI-11. Управління державними інвестиціями

Загальний опис характеристик показника в межах визначеного охоплення

180. Цей показник оцінює економічний аналіз, відбір, розрахунок витрат та моніторинг державних інвестиційних проєктів субнаціональним урядом з акцентом на найбільші та найзначніші проєкти. Оцінка базується на останньому повному фінансовому році (2018) та охоплює Хмельницьку область.

181. Державні інвестиційні проєкти (ДІП) можуть фінансуватись з обласного бюджету різними способами. Відповідні процедури узагальнені нижче та описані у Таблиці 11.1:

- a. співфінансування із обласного бюджету проєктів, на реалізацію яких виділяються видатки державного бюджету в рамках Державного фонду регіонального розвитку (ДФРР) (постанова Кабінету Міністрів від 18.03.2015 року № 196 «Деякі питання державного фонду регіонального розвитку», наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства (Мінрегіон) від 24.04.2015 року № 80 «Питання підготовки, оцінки та відбору інвестиційних програм і проєктів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку»;
- b. співфінансування із обласного бюджету проєктів, на реалізацію яких з державного бюджету виділяються цільові міжбюджетні трансферти, як, субвенції;
- c. фінансування через субвенції державного бюджету будівництва, реконструкції, ремонт і утримання автомобільних доріг. (У 2018 році у Хмельницькій області проєкти будівництва або реконструкції доріг не реалізовувалися. Але слід зазначити, що такі проєкти відповідно до методології, затвердженої Міністерством інфраструктури № 573/1019 від 21.09.2012);
- d. у рамках фонду охорони навколишнього природного середовища, положення про який та порядок планування та фінансування природоохоронних заходів з обласного фонду охорони навколишнього природного середовища, затверджені рішенням Хмельницької обласної ради від 25.05.17 № 634;
- e. фінансування із бюджету розвитку обласного бюджету інших ДІП;
- f. співфінансування ДІП, що реалізуються місцевими бюджетами нижчого рівня Хмельницької області.

Таблиця 11.1. Процедури розробки, відбору та моніторингу інвестиційного проєкту у залежності від форми його фінансування

Процедури	Форма фінансування ДІП				
	1. ДФРР на умовах співфінансування з обласного бюджету	2. Субвенція з державного бюджету на соціально-економічний розвиток	3. Видатки обласного бюджету	4. Субвенція з державного бюджету на розвиток системи охорони здоров'я	5. Фонд охорони навколишнього природного середовища
Економічний аналіз ДІП	Має елементи економічного аналізу у встановленій формі. На практиці – у цій частині форма не заповнена відповідно до вимог. Проєкти публікуються, але не переглядаються незалежним органом	Не здійснюється	Не здійснюється	Здійснюється	Не здійснюється
Відбір ДІП	Має здійснюватися за встановленими і опублікованими критеріями. На практиці не дотримується	Розподіляються без відбору з урахуванням відповідності ІП стратегічним документам або напрямкам визначеним порядками розподілу субвенцій	Не здійснюється	Не здійснюється	Здійснюється за встановленими і опублікованими критеріями
Видатки на реалізацію ДІП	Розраховуються при здійсненні економічного аналізу, у бюджетну документацію не включаються. Оцінка вартості життєвого циклу проєкту не здійснюється	Розраховуються при розробці проєкту, у бюджетну документацію не включаються. Оцінка вартості життєвого циклу проєкту не здійснюється			
Моніторинг ДІП	Має здійснюватися у частині фінансування та фізичного прогресу, результати повинні бути опубліковані	Здійснюється у частині фінансування			
Видатки/вартість	50 814,0	2 461,8	24 271,3	32 662,9	11 763,1

3. Оцінка ефективності управління державними фінансами

Процедури	Форма фінансування ДІП				
	1. ДФРР на умовах співфінансування з обласного бюджету	2. Субвенція з державного бюджету на соціально-економічний розвиток	3. Видатки обласного бюджету	4. Субвенція з державного бюджету на розвиток системи охорони здоров'я	5. Фонд охорони навколишнього природного середовища
Затверджені видатки, тис. грн	121 973,1				
Затверджені видатки – разом, тис. грн	41,7%	2,0%	19,9%	26,8%	9,6%
Структура видатків, %	405 588,7	11 570,5	70 076,4	41 573,1	11 763,1
Вартість ДІП, тис. грн	540 571,8				
Вартість ДІП – разом, тис. грн	75,0%	2,1%	13,0%	7,7%	2,2%

182. Бюджетний кодекс України не містить визначення «великий інвестиційний проект». Тому, відповідно до методології ДВФП «великий інвестиційний проект» визначається як проект, що відповідає наступним двом критеріям (i) загальна інвестиційна вартість проекту становить 1 відсоток та більше загального обсягу видатків бюджету та (ii) проект є одним з 10 найкрупніших проектів (за загальною інвестиційною вартістю) для кожної з 5 найкрупніших установ субнаціонального уряду, що оцінюється видатками організації на інвестиційні проекти У 2018 році тільки один державний інвестиційний проект може бути визначено як великий інвестиційний проект відповідно до методології ДВФП: «Будівництво лікувально-діагностичного корпусу Хмельницької обласної дитячої лікарні по вул. Кам'янецькій, 94 в м. Хмельницькому» загальною вартістю 338,1 млн грн., що реалізувався Департаментом охорони здоров'я ОДА. Співфінансування проекту здійснювалось ДФРР. Обласний бюджет профінансував в 2018 році 30 млн. грн, тоді як ДФРР – 10 млн. грн.

Огляд оцінок і таблиця результативності

Показник/параметр	Метод оцінювання M2 (AV)	
	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
PI-11. Управління державними інвестиціями	D+	
11.1. Економічний аналіз інвестиційних проектів	D	Економічний аналіз великого інвестиційного проекту, що фінансувався з обласного бюджету не здійснювався
11.2. Відбір інвестиційних проектів	A	Великий інвестиційний проект був відібраний за стандартними опублікованими критеріями
11.3. Розрахунок вартості інвестиційних проектів	D	Загальна вартість великого інвестиційного проекту у частині капітальних видатків, а також розбивка цих видатків за роками були представлені у проектній пропозиції наданої для процедури відбору, але не були включені у бюджетну документацію навіть на плановий бюджетний період. Ця вартість була включена на більш пізньому етапі через зміни до обласного бюджету 2018 року, після того, як ДФРР завершив процедуру відбору. Оцінка поточних видатків не здійснювалася

Показник/параметр	Метод оцінювання M2 (AV)	
	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
11.4. Моніторинг інвестиційних проєктів	D	Моніторинг фінансової складової інвестиційного проєкту здійснювався, але не включав інформації щодо фактичного прогресу. Моніторинговий звіт не було оприлюднено у 2018 році

11.1 Економічний аналіз інвестиційних проєктів

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

183. **Економічний аналіз державних інвестиційних проєктів, що реалізуються в межах ДФРР і співфінансуються із обласного бюджету має здійснюватися відповідно до законодавства.** Форма державних інвестиційних проєктів та технічного завдання на державні інвестиційні проєкти, що можуть бути реалізовані у рамках ДФРР, встановлені наказом Мінрегіону від 24.04.2015 року № 80 «Питання підготовки, оцінки та відбору інвестиційних програм і проєктів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку». Для допомоги розробникам проєктів Мінрегіон розмістив на своєму веб-сайті Методичні рекомендації щодо заповнення Форми інвестиційної програми, проєкту регіонального розвитку, що претендує на отримання фінансування за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку. Зазначена форма має елементи економічного аналізу і передбачає серед іншого визначення: орієнтовної кількості населення, яке отримає вигоду від реалізації державних інвестиційних проєктів; очікуваних кількісних та якісних результатів (включаючи економічну ефективність); ключових заходів та вартості державних інвестиційних проєктів.

184. **Інвестиційний проєкт для дитячої лікарні був розроблений за встановленою формою та опублікований на веб-сайті Мінрегіону.** Разом з тим, розрахунок очікуваних результатів та його економічної ефективності не було здійснено. Інвестиційний проєкт переглядався незалежними органами – регіональною комісією з оцінки та попереднього конкурсного відбору інвестиційних програм і проєктів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів ДФРР,³⁰ та Мінрегіоном перед відбором проєктів для виділення фінансування з державного бюджету.

185. **Крім того, цей великий ДІП був включений в бюджет після його першого затвердження обласною радою, – у процесі виконання бюджету.** Для того, щоб включити в бюджет великий інвестиційний проєкт, видатки для його фінансування в рамках ДФРР мають бути включені до державного бюджету. Оскільки це відбувалося після початку бюджетного року, відповідні зміни приймалися до обласного бюджету з метою включення великого інвестиційного проєкту.

186. **Економічний аналіз великого ДІП не здійснювався.**

187. **Оцінка за цим параметром – D.**

11.2 Відбір інвестиційних проєктів

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

188. **Відбір інвестиційного проєкту для дитячої лікарні здійснювався у два етапи.** Перший етап здійснює регіональна (обласна) комісія за встановленими опублікованими критеріями. Відповідно до наказу Мінрегіону від 24.04.2015 року № 80 регіональна комісія має розмістити оголошення про проведення відбору на наступний плановий рік на офіційному веб-сайті обласної державної адміністрації та сторінці ДФРР офіційного веб-сайту Мінрегіону. Цим же наказом встановлена форма з оцінювання інвестиційних програм і проєктів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися

³⁰ Регіональна комісія утворена відповідно до вимог постановою Кабінету Міністрів № 196 від 18 березня 2015 р., а примірне положення про утворення таких комісій затверджене наказом Мінрегіону № 74 від 17 квітня 2015 р.

за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку. Ця форма передбачає здійснення оцінювання членами регіональної комісії (якщо оцінювання здійснюється не менше ніж п'ятьма членами регіональної комісії) за стандартизованими критеріями. Оцінювання передбачає також бальну шкалу і визначення кількості балів кожним членом комісії щодо кожного критерію. За результатами відбору ОДА подає перелік проєктів-переможців Мінрегіону.

189. **На другому етапі міжвідомча комісія, створена Мінрегіоном, здійснює оцінку відповідності інвестиційних проєктів вимогам законодавства.** До складу такої комісії входять члени Комітету Верховної Ради з питань бюджету (чисельністю не менше 50 відсотків складу такої комісії). За результатами проведення оцінки відповідності ІП вимогам законодавства Мінрегіон має подавати до 1 серпня року, що передує плановому, Кабінету Міністрів для затвердження розподілу коштів ДФРР за проєктами. Однак на практиці, перелік проєктів затверджується Кабінетом Міністрів після початку фіскального року. У 2018 р. зазначений порядок відбору проєктів був дотриманий.

190. **Відбір великого інвестиційного проєкту було здійснено з використанням стандартних критеріїв.**

191. **Оцінка за цим параметром – А.**

11.3 Розрахунок вартості інвестиційних проєктів

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

192. **Загальна вартість інвестиційного проєкту для дитячої лікарні у частині капітальних видатків, а також розбивка цих видатків за роками розраховані та включені до проєктної пропозиції поданої комітету з проведення відбору.** Форма проєктної пропозиції у рамках ДФРР, встановлена наказом Мінрегіону від 24.04.2015 року № 80, визначає, що загальна вартість проєкту включає як капітальні, так і поточні видатки на трирічний період реалізації. Водночас, поточні видатки, необхідні для подальшого впровадження проєкту через надання очікуваних послуг, не розраховувалися.

193. **Видатки на реалізацію інвестиційного проєкту щодо дитячої лікарні не було включено до бюджетної документації на етапі планування та затвердження бюджету обласною радою.** Як зазначено у параметрі 11.1, видатки на реалізацію великого інвестиційного проєкту було включено в бюджет у процесі виконання бюджету шляхом внесення змін, які були затверджені обласною радою.

194. **Даний параметр отримав оцінку D.**

11.4 Моніторинг інвестиційних проєктів

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

195. **Виконавець проєкту здійснював моніторинг деяких аспектів інвестиційного проєкту щодо дитячої лікарні, тоді як моніторинг фізичного прогресу не проводився.** Звіт за 2018 рік не було опубліковано, тоді як звіт за 2019 рік включав тільки дві цифри щодо планового фінансування та фактичних видатків. Моніторинг усіх ДІП, що реалізуються в рамках ДФРР відповідно до законодавства³¹ має здійснюватися виконавцем як щодо фінансової складової, так і фізичного процесу. Виконавець щокварталу до 10 числа місяця, наступного за звітним місяцем, повинен оприлюднювати звіт за результатами моніторингу на веб-сайті Мінрегіону за встановленою формою разом з фотографіями та узагальненою аналітичною інформацією про основні результати, досягнуті за звітний період. За 2018 р. такий звіт, не був опублікований на сайті Мінрегіону.

196. **Моніторинг фінансових аспектів великого інвестиційного проєкту здійснювався, але не включав інформацію щодо фізичного прогресу.**

197. **Оцінка за цим параметром – D.**

³¹ Постанови Кабінету Міністрів від 18.03.2015 року № 196 «Деякі питання державного фонду регіонального розвитку».

PI-12. Управління державними активами

Загальний опис характеристик показника в межах визначеного охоплення

198. Даний показник відображує рівень управління і моніторингу активами субнаціональних органів державного управління, а також рівень прозорості процесу реалізації активів. Оцінювання здійснюється на основі даних за завершений 2018 бюджетний рік. Аналіз ситуації у межах параметру 12.1 охоплює бюджетні і позабюджетні одиниці органів влади Хмельницької області. Вимір 12.2 охоплює бюджетні одиниці Хмельницької області, а вимір 12.3 – бюджетні і позабюджетні одиниці Хмельницької області щодо фінансових активів і бюджетні одиниці Хмельницької області щодо нефінансових активів.

Таблиця підсумкових оцінок і результативності

Показник/параметр	Метод оцінювання M2 (AV)	
	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
PI-12. Управління державними активами	C	
12.1. Моніторинг фінансових активів	H/3	Державна казначейська служба України на обласному рівні забезпечує збір і збереження даних щодо фінансових активів. Хмельницька обласна державна адміністрація не долучається до цього процесу
12.2. Моніторинг нефінансових активів	H/3	Облік нефінансових активів здійснюється центральним урядом без залучення адміністрації Хмельницької області
12.3. Прозорість реалізації активів	C	Мають місце процедури і правила, що регулюють процеси передачі і реалізації нефінансових активів. Разом з тим, відсутнє підтвердження щодо передачі і реалізації таких активів у бюджетній документації та інших звітних документах

12.1 Моніторинг фінансових активів

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

199. Згідно річних фінансових звітів Державної казначейської служби України на обласному рівні основними фінансовими активами Хмельницької обласної державної адміністрації є готівкові кошти і надходження субнаціональних органів державного управління, а також капітал у комунальних підприємствах спільного управління. Усі фінансові активи обліковуються за справедливою вартістю.

200. Облік фінансових активів здійснюється Державною казначейською службою на обласному рівні без залучення Хмельницької облдержадміністрації до цього процесу.

201. У відповідності до вимог додаткового керівництва ДВФП зазначений параметр не підлягає оцінюванню.

12.2 Моніторинг нефінансових активів

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

202. Облік нефінансових активів Хмельницької області ведеться центральним урядом без контролю з боку області. Фонд державного майна України веде Єдиний реєстр об'єктів державної власності, який формується за участі уповноважених органів державного управління на єдиних методологічних засадах відповідно до розробленої ФДМУ системи збору даних про активи. Єдиний

реєстр включає інформацію щодо основних державних активів³² (наприклад, будівлі, споруди, обладнання, трубопроводи, газопроводи, автомобільні дороги, електричні мережі, магістральні теплові мережі, мережі зв'язку, залізничні колії тощо), що знаходиться у власності як центральних, так і місцевих органів державного управління. Це єдиний реєстр, що містить інформацію щодо державних активів та юридичних осіб – суб'єктів управління цими активами .

203. **Як зазначено у додатковому керівництві щодо проведення субнаціональних оцінювань ДВФП «якщо облік здійснюється на вищому рівні уряду без залучення субнаціонального уряду, цей параметр не застосовується».**

204. **Тому, виходячи з проведеного аналізу та підтверджуючих фактів, оцінка для цього параметру – не застосовується.**

12.3 Прозорість реалізації активів

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

205. **Визначені процедури і правила, що регулюють процеси передачі і реалізації нефінансових активів на національному рівні, застосовуються також й на субнаціональному рівні.** Ці правила застосовуються також й на субнаціональному рівні. 18 грудня 2018 р. Верховна Рада України прийняла важливий Закон «Про приватизацію державного і комунального майна» № 2269-VIII. 10 травня 2018 р. Уряд України ухвалив низку підзаконних актів з метою підтримки реалізації Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» (а саме: Постанову Кабінету Міністрів України № 386 «Про затвердження Порядку продажу об'єктів великої приватизації державної власності»; Постанову Кабінету Міністрів України № 387 «Про затвердження Порядку подання уповноваженими органами управління державним органам приватизації пропозицій щодо включення об'єктів права державної власності до переліку об'єктів, що підлягають приватизації»; Постанову Кабінету Міністрів України № 358-р «Про затвердження переліку об'єктів великої приватизації державної власності, що підлягають приватизації у 2018 році»; Постанову Кабінету Міністрів України № 432 «Про затвердження Порядку проведення електронних аукціонів для продажу об'єктів малої приватизації та визначення додаткових умов продажу»; Постанову Кабінету Міністрів України № 433 «Про затвердження Порядку відбору операторів електронних майданчиків для організації проведення електронних аукціонів з продажу об'єктів малої приватизації, авторизації електронних майданчиків та визначення адміністратора електронної торгової системи»; Постанову Кабінету Міністрів України № 389 «Про затвердження Порядку передачі (повернення) функцій з управління майном державних підприємств, функцій з управління пакетами акцій (частками) у зв'язку з прийняттям рішення про приватизацію або про припинення приватизації об'єкта приватизації»; та Постанову Кабінету Міністрів України № 351 «Про затвердження Порядку здійснення контролю за ефективністю управління активами»).

206. **Упродовж 2018 бюджетного року передача чи реалізація активів не здійснювались. У бюджетній документації та інших звітах відсутня інформація щодо передачі чи реалізації активів.** Згідно додаткового керівництва з оцінювання ДВФП на субнаціональному рівні «У разі відсутності факту передачі або реалізації активів, друга вимога для оцінки А та В буде дотримана у разі визначення факту нездійснення передачі чи реалізації. Якщо такого зазначення не має, то оцінка може бути «С».

207. **Тому, виходячи з проведеного аналізу та підтверджуючих фактів, оцінка для цього параметру С.**

³² Єдиний реєстр об'єктів державної власності включає інформацію щодо більш ніж 1 млн. об'єктів державної власності.

PI-13. Управління боргом

Загальний опис характеристик показника в межах визначеного охоплення

208. Цей показник оцінює управління внутрішнім та зовнішнім боргом та гарантіями. Він намагається визначити, чи існують належні практики управління, фіксації та контролю для забезпечення ефективних та дієвих заходів. Період оцінювання для параметра 13.1 – час проведення цього оцінювання (вересень 2019 р.); для параметра 13.2 – останній повний фінансовий рік (2018); для параметра 13.3 – час проведення цього оцінювання (вересень 2019 р.), із посиланням на останні три повні фінансові роки (2016-2018); охоплення – Хмельницька область.

209. До кінця 2018 р. тільки Автономна Республіка Крим (АРК) та міста мали право здійснення місцевих запозичень та надання місцевих гарантій на рівні субнаціональних урядів. Законодавством визначено механізми для процедур та обліку відповідних транзакцій.

210. Всі місцеві запозичення мають погоджуватись з Міністерством фінансів України. Це передбачено Порядком здійснення місцевих запозичень (Постанова Кабінету Міністрів від 16.02.2011 р. №110). Аналогічна процедура погодження передбачена й для надання місцевих гарантій (Порядок надання місцевих гарантій, Постанова Кабінету Міністрів від 14.05.2012 р. № 541).

211. Звітність про місцевий борг та надані місцеві гарантії формується Державною казначейською службою на кварталній та річній основі відповідно до Наказу МФУ від 17.01.2019 р. № 12. Вона охоплює дані про обслуговування боргу, існуючі боргові зобов'язання та надані гарантії, а також деталі про проведені операції.

212. Міністерство фінансів веде Реєстр місцевих запозичень та місцевих гарантій. Порядок його ведення визначено Наказом МФУ від 25.07.2012 р. № 866. Інформація з Реєстру щокварталу до 15 числа місяця, що настає за звітним, оприлюднюється на офіційному веб-сайті МФУ. Казначейство та Міністерство фінансів роблять звірку обліку боргу в реальному часі.

Таблиця підсумкових оцінок і результативності

Показник/параметр	Метод оцінювання M2 (AV)	
	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
PI-13. Управління боргом	Н/З	
13.1. Облік та звітність по боргу і гарантіям	Н/З	Оскільки право на здійснення місцевих запозичень та надання місцевих гарантій було надано обласним радам лише наприкінці 2018 року, Хмельницька область не здійснювала таких операцій в оцінюваному періоді
13.2. Затвердження боргу і гарантій	Н/З	Оскільки право на здійснення місцевих запозичень та надання місцевих гарантій було надано обласним радам лише наприкінці 2018 року, Хмельницька область не здійснювала таких операцій
13.3. Стратегія управління боргом	Н/З	З огляду на те, що право на здійснення місцевих запозичень та надання місцевих гарантій було надано обласним радам лише наприкінці 2018 року, в Хмельницькій області станом на вересень 2019 р. відсутня стратегія управління боргом і жодні цільові рівні показників запозичень не встановлено

13.1 Облік та звітність по боргу і гарантіям

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

213. Хмельницька область не здійснювала операцій зі здійснення місцевих запозичень та надавала місцевих гарантій протягом періоду, що оцінювався, оскільки обласні ради не мали законодавчого права на здійснення таких операцій.

214. Таким чином, даний параметр є незастосовним до рівня обласного бюджету – Н/З.

13.2 Затвердження боргу і гарантій

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

215. Хмельницька область не здійснювала операцій з Оскільки право на здійснення місцевих запозичень та надання місцевих гарантій, оскільки обласним радам було надано право на такі операції лише наприкінці 2018 року.

216. Таким чином, даний параметр не має даних для оцінки – Н/З.

13.3 Стратегія управління боргом

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

217. У Хмельницькій області відсутня стратегія управління боргом як і не встановлено жодних цільових рівнів показників запозичень. Право на здійснення місцевих запозичень та надання місцевих гарантій було надано обласним радам лише наприкінці 2018 року.

218. Таким чином, даний параметр не застосовується для оцінки на обласному рівні – Н/З.

Нещодавні або поточні заходи з реформування

219. Змінами до Бюджетного кодексу від 22.11.2018 обласним радам надано право надавати місцеві гарантії та здійснювати місцеві зовнішні запозичення шляхом отримання кредитів (позик) від міжнародних фінансових організацій. У 2019 році відповідні зміни внесені до Порядку здійснення місцевих запозичень та Порядку надання місцевих гарантій.

КОМПОНЕНТ ЧЕТВЕРТИЙ: фіскальна стратегія та бюджетування на основі політики

PI-14. Макроекономічне та фіскальне прогнозування

Загальний опис характеристик показника в межах визначеного охоплення

220. Цей показник вимірює здатність країни розробляти надійні макроекономічні та фіскальні прогнози, які мають вирішальне значення для розробки стійкої фіскальної стратегії та забезпечення більшої передбачуваності бюджетних асигнувань. Він також оцінює спроможність уряду оцінити фіскальний вплив можливих змін в економічній ситуації. Макроекономічне та фіскальне прогнозування повинно підтримувати досягнення цілей урядової фіскальної політики, включаючи досягнення запланованого фіскального сальдо на місцевому рівні. Комплексні, стабільні та прозорі середньострокові фіскальні цілі, за які уряд може нести відповідальність, забезпечують стабільну опору для теперішніх та майбутніх політичних рішень та підвищують вартість відхилення від консолідації. Період часу – останні три повні фінансові роки. Оцінювання стосується параметру 14.1: загальна економіка та параметрів 14.2 і 14.3: Хмельницька область.

Таблиця підсумкових оцінок і результативності

Показник/параметр	Метод оцінювання M2 (AV)	
	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
PI-14. Макроекономічне та фіскальне прогнозування	B	
14.1. Макроекономічні прогнози	N/3	ОДА не має спроможності прогнозувати регіональний ВВП. Центральний уряд прогнозує інфляцію та відсоткові ставки
14.2. Фіскальні прогнози	B	Бюджет, підготовлений Департаментом фінансів та поданий до обласної ради, включає видатки та доходи (за типами) та сальдо бюджету та дані на наступні два роки. Основні припущення – задокументовані. Однак документ не містив пояснень основних відмінностей від прогнозів, зроблених у бюджеті попереднього року
14.3. Аналіз макрофіскальної чутливості	N/3	У рамках бюджетного процесу щодо обласного бюджету розробляються три сценарії: «оптимістичний», «без змін» та «реалістичний» (основний). Ці сценарії готуються в рамках підготовки бюджету, але не були частиною бюджетної документації. Однак ОДА не прогнозує зростання ВВП у рамках своїх макроекономічних прогнозів. Прогноз інфляції та відсоткових ставок готується на рівні центрального уряду

14.1 Макроекономічні прогнози

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

221. Макроекономічні прогнози, пов'язані з обласним бюджетом, готувалися Департаментом економічного розвитку промисловості та інфраструктури ОДА та покривали бюджетний рік та наступні два фіскальних роки. Департамент фінансів ОДА використовує ці прогноз для планування основних джерел доходів для області, окрім міжурядових трансфертів, є частина податку на доходи фізичних та юридичних осіб, сплаченого в області. Економічна діяльність на території області є ключовим фактором, що визначає доходи від цих двох податків. Департамент економічного розвитку, промисловості та інфраструктури проводить опитування серед 2000 підприємств області

для формування прогнозів основних показників, що стосуються оцінки податкових надходжень при підготовці бюджету. Вони наведені в таблиці 14.1.

222. **Дохідна частина обласного бюджету на 2019 рік готується на основі чинного Податкового та бюджетного кодексів України та інших нормативно-правових актів з урахуванням фактичної бази оподаткування.** При підготовці прогнозу дохідної частини обласного бюджету на 2019 рік було враховано наступне:

- Статистичні показники були використані для обчислення прогнозного обсягу податків та зборів, зокрема на 2017 рік, очікуваних макроекономічних показників Мінекономрозвитку на 2018 рік та прогнозних показників на 2019-2020 рр., затверджених постановою Кабінету Міністрів № 546 від 11.07.2018;
- Зміни до податкового законодавства щодо індексації податкових ставок, представлені в абсолютних числах, зокрема щодо екологічного податку;
- Фактичне виконання дохідної частини бюджету за результатами 2015-2017 років та надходженнями поточного року;
- Поточна база оподаткування (на 2018 рік).

Таблиця 14.1. Прогноз соціального та економічного розвитку області на 2019 рік

Індикатор	2019 рік
Обсяг реалізації промислової продукції (млн грн)	44 775,0
Індекс промислового виробництва (%)	100,1
Індекс споживчих цін (річна зміна у відсотках)	7,2
Показник сільськогосподарського виробництва (річна зміна у відсотках)	1,0
Фонд оплати праці робітників, службовців, працівників сільського господарства, малих та середніх підприємств (без урахування військовослужбовців) (млн грн)	24 964,5
Середньомісячна зарплата одного співробітника (грн)	8 473
Прямі іноземні інвестиції (млн дол. США)	170,3
Прямі іноземні інвестиції (річна зміна у відсотках)	1,8
Обсяг експорту (млн дол. США)	703,4
Обсяг експорту (річна зміна у відсотках)	20,0
Обсяг імпорту (млн дол. США)	455,2
Обсяг імпорту (річна зміна у відсотках)	5,0

Джерело: Департамент економічного розвитку промисловості та інфраструктури ОДА

223. **Прогнози на бюджетний рік, що планується, використовуються для прогнозування показників на наступні два роки.** Прогнози на кожні три роки включаються до бюджетної документації разом із основними припущеннями. Загальні прогнози переглядаються обласним Департаментом фінансів в рамках процесу підготовки бюджету. Однак, ОДА не прогнозує регіональний ВВП, використовуючи замість цього прогнози Мінекономіки щодо зростання ВВП, інфляції та відсоткових ставок.

224. **Цей параметр не застосовується.**

14.2 Фіскальні прогнози

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

225. **Бюджет, підготовлений Департаментом фінансів та поданий до обласної ради, включає видатки та доходи на бюджетний рік та наступні два роки.** Доходи представлені з розбивкою за видами

– трансферти, податок на доходи фізичних та юридичних осіб які є єдиним джерелом доходу області. Сальдо бюджету подається як різниця між доходами та витратами. Основні припущення задокументовані; зміни порівняно з прогнозом попереднього року та виконанням не відображені. Документ не містив пояснень основних відмінностей від прогнозів, зроблених у бюджеті попереднього року.

226. **Оцінка цього параметру – В.**

14.3 Аналіз макрофіскальної чутливості

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

227. Департамент економічного розвитку, промисловості та інфраструктури ОДА готує три сценарії макроекономічних прогнозів, які використовуються для планування бюджету: «оптимістичний», «без змін» та «реалістичний» (основний). Розраховуючи сценарії, ОДА бере до уваги макроекономічний прогноз національного рівня шляхом застосування припущень до факторів, що мають відношення до області. Ці сценарії готувались в рамках підготовки бюджету, але не були частиною бюджетної документації.

228. ОДА не прогнозує зростання ВВП у рамках своїх макроекономічних прогнозів. Прогноз інфляції та відсоткових ставок готується на рівні центрального уряду.

229. Цей параметр не застосовується.

PI-15. Фіскальна стратегія

Загальний опис характеристик показника в межах визначеного охоплення

230. Цей показник містить аналіз спроможності розробляти та впроваджувати чітку фіскальну стратегію. Він також вимірює здатність розробляти та оцінювати фіскальний вплив пропозицій щодо дохідної та видаткової політики, яка підтримує процес досягнення фіскальних цілей уряду. Період часу охоплений параметром 15.1 – це останні три повні фінансові роки, а для параметрів 15.2 та 15.3: останній повний фінансовий рік. Масштаб охоплення – Хмельницька область.

Таблиця підсумкових оцінок і результативності

Показник/параметр	Метод оцінювання M2 (AV)	
	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
PI-15. Фіскальна стратегія	C+	
15.1. Фіскальні впливи стратегічних пропозицій	D	Вплив змін у політиці щодо дохідної частини визначається в кількісному вираженні на бюджетний рік та наступні два роки. Наявні докази свідчать, що вплив змін у політиці в сфері заробітної плати, таких як підвищення мінімальної заробітної плати, обчислюється аналогічно. Інші зміни в політиці, що стосуються програм, оцінюються лише в загальній сукупності, а не окремо
15.2. Затвердження фіскальної стратегії	C	Обласна влада не може брати позики для фінансування дефіциту бюджету та повинна мати збалансований бюджет (або профіцит бюджету). Це прирівнюється до застосування фіскального правила на рівні області. Оприлюднений бюджет, прийнятий Радою, включає тільки бюджетне сальдо на бюджетний рік

Показник/параметр	Метод оцінювання M2 (AV)	
	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
15.3. Звітування щодо кінцевих фінансових результатів	A	Обласна адміністрація готує та публікує звіт про виконання бюджету, який подається до Ради. В нього теж входять деталі бюджетного сальдо

15.1 Фіскальні впливи стратегічних пропозицій

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

231. **Вплив змін у політиці формування дохідної частини визначається в кількісному вираженні на бюджетний рік та наступні два роки.** Дані, надані областю, свідчать про те, що вплив змін на політику в сфері заробітної плати, таких як підвищення мінімальної заробітної плати, обчислюється аналогічно, проте інші зміни в політиці, що стосуються програм, таких як охорона здоров'я та освіта, оцінюються лише в межах загальної суми для всієї програми, а не оцінюються індивідуально.

232. **Оцінка для цього параметру – D.**

15.2 Затвердження фіскальної стратегії

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

233. **Область³³ не може здійснювати запозичення для покриття фіскального дефіциту і повинна мати збалансований бюджет (або профіцит бюджету).** Це прирівнюється до фіскального правила, що застосовується для області. Процес підготовки бюджету передбачає наявність детальної та кількісної інформації про доходи та видатки та результат у вигляді бюджетного сальдо за бюджетний рік та наступні два роки. До бюджету, який затвердила Рада включено інформацію тільки для бюджетного року.

234. **Оцінка цього параметру – C.**

15.3 Звітування щодо кінцевих фінансових результатів

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

235. **Обласна адміністрація готує та публікує звіт про виконання бюджету, який подається до ради.** Звіт включає детальну інформацію щодо сальдо бюджету.

236. **Оцінка цього параметру – A.**

Нещодавні або поточні заходи з реформування

237. **Починаючи з 2019 року обласним радам дозволено здійснювати запозичення у міжнародних фінансових організацій (для потреб бюджету розвитку).** Стаття 75-1 Бюджетного кодексу із змінами, внесеними в грудні 2018 року, зобов'язує місцеві органи виконавчої влади починаючи з 2020 року затверджувати прогноз місцевого бюджету до 1 вересня (до складання проекту місцевого бюджету). Прогноз серед іншого повинен містити: загальні максимальні показники доходів, витрат, фінансування; дефіцит бюджету та місцевий і гарантований борг на бюджетний рік та два наступні фінансові роки. Зазначена стаття Бюджетного кодексу також встановлює умови, за яких допускаються відмінності від прогнозів, зроблених у попередні бюджетні роки.

³³ Разом з іншими суб'єктами місцевого рівня в Україні (PI – 13).

PI-16. Середньострокова перспектива у плануванні видатків бюджету

Загальний опис характеристик показника в межах визначеного охоплення

238. Цей показник оцінює, якою мірою при визначенні середньострокових бюджетних видатків враховуються встановлені середньострокові граничні рівні бюджетних видатків. Крім того, він дає змогу перевірити, якою мірою річні бюджети спираються на середньострокові кошториси, а також наскільки відповідають одні одним показники середньострокових бюджетних оцінок та стратегічних планів. Оцінювання за параметрами 16.1, 16.2 та 16.3 проводиться за останнім бюджетом, поданим на розгляд представницького органу: за 2018 рік. Оцінювання за параметром 16.4 проводиться за останнім бюджетом, поданим на розгляд представницького органу (за 2018 рік), а також за поточним бюджетом (за 2019 рік). Охоплення є бюджетний сектор Хмельницької області.

Таблиця підсумкових оцінок і результативності

Показник/параметр	Метод оцінювання M2 (AV)	
	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
PI-16. Середньострокова перспектива у плануванні видатків бюджету	D+	
16.1. Середньострокові оцінки видатків	D	Головні розпорядники коштів бюджету складають детальні розрахунки середньострокових видатків за всіма видами класифікації коштів бюджету. Департамент фінансів облдержадміністрації не відображає цей рівень деталізації у бюджетній документації
16.2. Середньострокові граничні обсяги видатків	D	Граничні рівні видатків розпорядників бюджетних коштів на бюджетний рік та індикативні граничні рівні на наступні два роки зазначаються в бюджетному циркулярі. Утім, ці показники затверджуються ОДА не під час розсилання циркуляру, а лише під час остаточного визначення показників бюджету
16.3. Приведення у відповідність середньострокових планів та середньострокових бюджетів	C	Програма кожної установи, що надає послуги (як фінансові, так і нефінансові елементи), формується на основі внутрішніх стратегій, спрямованих на загальну стратегію розвитку області. Програмні пропозиції використовуються для показників щорічного бюджету
16.4. Узгодженість бюджетів з оцінками попереднього року	H/3	Упродовж періоду оцінювання середньостроковий бюджет не затверджувався

16.1 Середньострокові оцінки видатків

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

239. Показники першого року річного бюджету включають у себе показники на наступний бюджетний рік і подальші два роки. У бюджеті визначаються показники видатків усіх розпорядників бюджетних коштів (департаментів освіти і науки, охорони здоров'я тощо) за програмами та кодами економічної класифікації. Щороку визначається прогноз видатків за функціональною класифікацією на наступні два роки. У бюджеті на 2019 рік визначено показники на 2019, 2020 та 2021 роки. ГРК презентують ці детальні розрахунки на засіданнях постійних комісій Обласної Ради під час обговорення показників проекту бюджету. В той же час Департамент фінансів ОДА не відображає у бюджетній документації деталізовану інформації на такому рівні. Річні бюджети включа-

ють оцінки видатків на бюджетний рік за відомчою класифікацією і для двох подальших років – за функціональною класифікацією.

240. Для наступних двох років видатки оцінюються тільки за функціональною класифікацією.

241. Оцінка цього параметру – D.

16.2 Середньострокові граничні обсяги видатків

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

242. Граничні рівні видатків розпорядників бюджетних коштів на бюджетний рік та індикативні граничні рівні на наступні два роки зазначаються в бюджетному циркулярі. Утім, ці показники облдержадміністрацією затверджуються не під час розсилання циркуляру, а лише під час остаточного визначення показників бюджету.

243. Оцінка за цим параметром – D.

16.3 Приведення у відповідність середньострокових планів та середньострокових бюджетів

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

244. Середньострокові бюджетні програми є ключовим елементом програмно-цільового методу, який застосовується в області відповідно до Бюджетного кодексу. Структура програм визначає результативні показники (див. РІ-8). Розподіл щорічних видатків за програмами здійснюється в розрізі кодів економічної класифікації, що відповідають ресурсам, необхідним для досягнення проміжних і кінцевих результатів. Програма кожної установи, що надає послуги (як фінансові, так і нефінансові елементи), формується на основі внутрішньої стратегії, спрямованої на загальну стратегію розвитку області. Група з оцінювання мала змогу ознайомитися зі стратегічними планами Департаментів культури, освіти і науки, а також соціального захисту населення.

245. Оцінка цього параметру базується на наступних положеннях керівництва ДВФП «країни, що запровадили багаторічні програми чи бюджетування, що базується на результатах, можуть застосовувати різну термінологію та методи для розробки, обрахунку, та впровадження середньострокових планів. Цей параметр вимірює ступінь відповідності затверджених пропозицій щодо політики видатків із стратегічними планами, щодо яких здійснена оцінка їхньої вартості. Незважаючи на розробку ГРК середньострокових бюджетних програм, середньострокові бюджети не були затвержені.

246. Оцінка цього параметру – С.

16.4 Узгодженість бюджетів з оцінками попереднього року

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

247. Середньостроковий бюджет не затверджувався впродовж періоду оцінювання.

248. Отже, цей параметр не застосовується.

Нещодавні або поточні заходи з реформування

249. Підготовка бюджету на наступний рік здійснюватиметься на основі граничних обсягів видатків, затверджених обласною адміністрацією до їх надсилання.

PI-17. Процес підготовки бюджету

Загальний опис характеристик показника в межах визначеного охоплення

250. Цей показник вимірює ефективність участі відповідних зацікавлених сторін у процесі підготовки бюджету, включаючи політичне керівництво, та чи є ця участь впорядкованою та своєчасною. Період оцінювання для параметрів 17.1 та 17.2 – останній бюджет, поданий до законодавчого органу; для параметра 17.3 – останні три фінансові роки (2016-2018); охоплення – бюджетний сектор Хмельницької області.

Таблиця підсумкових оцінок і результативності

Показник/параметр	Метод оцінювання M2 (AV)	
	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
PI-17. Процес підготовки бюджету	D+	
17.1. Бюджетний календар	C	Існує встановлений бюджетний календар. Бюджетний циркуляр видається у жовтні і розпорядникам бюджетних коштів надається менше чотирьох тижнів для підготовки своїх бюджетів. Усі ГРК можуть вчасно підготувати свої детальні розрахунки
17.2. Керівництво з підготовки бюджету	C	Випускається чіткий та всебічний бюджетний циркуляр. Бюджетні оцінки затверджуються обласною адміністрацією після заповнення ГРК своїх бюджетних запитів
17.3. Подання бюджету законодавчому органу влади	D	Проект бюджету був поданий до обласної ради менше ніж за місяць до початку фінансового року в кожному з останніх трьох років

17.1 Бюджетний календар

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

251. Існує встановлений бюджетний календар, який в цілому дотримується. Ключові граничні дати бюджетного календаря на 2019 рік приведені у таблиці 17.1.

Таблиця 17.1. Бюджетний календар для останнього бюджету поданого до законодавчого органу

Захід	Запланована дата	Фактична дата
Доведення до ГРК особливостей розрахунків для проекту обласного бюджету та прогнозних обсягів міжбюджетних трансфертів на плановий рік	Серпень – вересень, 2018	4 серпня 2018 р.
Підготовка пропозицій до проекту державного бюджету щодо міжбюджетних трансфертів та подання їх Мінфіну	Серпень – жовтень, 2018	29 серпня 2018 р.
Доведення до місцевих фінансових органів прогнозних показників міжбюджетних трансфертів та методики їх визначення	Серпень – жовтень, 2018	24 вересня 2018 р.
Доведення до головних розпорядників коштів прогнозних показників міжбюджетних трансфертів та методики їх визначення	Серпень – жовтень, 2018	10 жовтня 2018 р.
Подання Департаменту фінансів прогнозу показників економічного і соціального розвитку на середньостроковий період	Серпень – жовтень, 2018	15 листопада 2018 р.

Захід	Запланована дата	Фактична дата
Доведення до головних розпорядників коштів інструкції з підготовки бюджетних запитів, граничних обсягів видатків та інструктивного листа	Жовтень, 2018	Інструкцію – 28 вересня 2018 р., Граничні обсяги та бюджетний циркуляр – 10 жовтня 2018 р.
Подання бюджетних запитів Департаменту фінансів	Листопад, 2018	22 жовтня 2018 р.
Підготовка проекту рішення обласної ради про обласний бюджет і подання його ОДА	Грудень, 2018	3 грудня 2018 р.
Подання проекту рішення обласної ради про обласний бюджет обласній раді	Грудень, 2018	6 грудня 2018 р.

252. **Бюджетний циркуляр видається в жовтні, а розпорядникам бюджетних коштів надається менше чотирьох тижнів для підготовки своїх бюджетів.** Після того, як ГРК подають свої пропозиції щодо витрат, Департамент фінансів проводить зустрічі з кожним ГРК, і бюджет визначається на основі остаточних узгоджених лімітів. Після цього формується проект бюджету та схвалюється обласною адміністрацією. Під час підготовки до бюджетного циклу кожен ГРК переглядає показники минулих років, що допомагає визначити бюджетні пропозиції.

253. ГРК мають менш ніж чотири тижні на підготовку своїх бюджетів.

254. Оцінка цього параметру – С.

17.2 Керівництво з підготовки бюджету

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

255. **Окрім граничних обсягів видатків, Департамент фінансів надає ГРК інформацію про ключові показники, що стосуються бюджету.** Циркуляр визначає широкі сфери бюджетної політики, яких повинні дотримуватися в бюджетному процесі, а також загальний обсяг бюджету. Так при підготовці бюджету 2019 року циркуляр містив дані на плановий рік та два наступні роки щодо розміру мінімальної заробітної плати працівників бюджетних установ, розміру посадового окладу працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки, розміру прожиткового мінімуму, коефіцієнту росту індексу споживчих цін, показники приросту оплати комунальних послуг та енергоносіїв. На основі цих даних ГРК провели детальні розрахунки у розрізі кожної бюджетної установи за кодами економічної класифікації (у т. ч. комунальні послуги та енергоносії – за видами, заробітна плата – обов'язкові та додаткові виплати, зміни штатної чисельності).

256. **Разом з тим, бюджетні показники затверджуються обласною адміністрацією після заповнення ГРК своїх бюджетних запитів.**

257. Оцінка за цим параметром – С.

17.3 Подання бюджету законодавчому органу влади

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

258. **Відповідно до статті 75 БКУ, протягом тижня з дня прийняття проекту закону про Державний бюджет України у другому читанні Кабінет Міністрів надсилає місцевим державним адміністраціям інформацію для підготовки бюджетів.** Зокрема, інформацію щодо сум міжбюджетних трансфертів для відповідних бюджетів та текстові статті, а також організаційно-методичні вимоги до складання місцевих бюджетів. Ця інформація є основою для того, щоб місцеві державні адміністрації та місцеві органи виконавчої влади розробляли місцеві бюджети та готували проекти відповідних місцевих бюджетів.

259. **Проекти законів про Державний бюджет України на наступні роки були прийняті в цілому у другому читанні у 2016 році 21 грудня, у 2017 році – 07 грудня, у 2018 році – 23 листопада³⁴.** Обласна адміністрація подавала бюджети до обласної ради залежно від зазначених дат, за винятком 2016 року, коли адміністрація подала проєкт бюджету раніше, через значну затримку прийняття державного бюджету у другому читанні.
260. **Фактичні дати подання проєктів бюджету до обласної ради наведені в таблиці 17.3.**

Таблиця 17.3. Фактичні терміни подання бюджету

Фінансовий рік	Фактична дата подання
2016	12 грудня (Бюджет 2017)
2017	11 грудня (Бюджет 2018)
2018	06 грудня (Бюджет 2019)

261. **Проект бюджету надавався обласній Раді менш ніж за місяць до початку фінансового року щороку протягом останніх трьох років.**
262. **Оцінка цього параметру – D.**

Нещодавні або поточні заходи з реформування

263. **Зміни до Бюджетного кодексу від 22.11.2018 встановлюють нові вимоги щодо формування прогнозу для місцевого бюджету. Ці вимоги, можуть сприяти підвищенню оцінок за параметрами 17.1 та 17.2 до «А».** Це пов'язано з тим, що зазначений прогноз міститиме граничні обсяги видатків для головних розпорядників і затверджуватиметься обласною адміністрацією до 15 серпня року, що передує плановому. Цей термін буде давати можливість головним розпорядникам розпочати формування бюджетних запитів більше ніж за шість тижнів до їх подання. Водночас для отримання високої оцінки обласна адміністрація має також вчасно надсилати додаткову інформацію, необхідну ГРК для здійснення розрахунків при формуванні бюджетних запитів.
264. **Бюджетним кодексом передбачено, що такі правила формування прогнозу місцевого бюджету почнуть застосовуватися з 1 січня 2020 року.**

PI-18. Розгляд бюджетів законодавчим органом влади

Загальний опис характеристик показника в межах визначеного охоплення

265. **Цей показник оцінює характер та ступінь розгляду бюджетів законодавчим органом влади.** Він враховує, наскільки законодавчий орган ретельно перевіряє, обговорює та затверджує річний бюджет, включаючи те, наскільки чітко встановлені та дотримуються процедури законодавчого органу щодо розгляду. Період оцінювання: останній завершений фінансовий рік (2018) для параметрів 18.1, 18.2 та 18.4. Для параметру 18.3 – останні три завершені фінансові роки (2016, 2017 та 2018 роки) Охоплення: бюджетний сектор Хмельницької області.

³⁴ Відповідно до статті 158 Регламенту Верховної Ради України (Закон № 1861 від 10 лютого 2010 року) проєкт закону про Державний бюджет України на наступний рік має бути прийнятий у другому читанні не пізніше 20 листопада року, що передує планованому.

Таблиця підсумкових оцінок і результативності

Показник/параметр	Метод оцінювання M1 (WL)	
	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
PI-18. Розгляд бюджетів законодавчим органом влади	B+	
18.1. Обсяг розгляду бюджету	B	Постійна комісія з питань бюджету та фінансів обласної ради детально розглядає розрахунки на плановий рік, підготовлені до проекту бюджету. Прогнози на середньостроковий період не розглядаються
18.2. Законодавчі процедури розгляду бюджету	B	Графік розгляду проекту обласного бюджету на 2019 рік у обласній раді затверджено розпорядженням Хмельницької обласної ради. Представники громадськості можуть бути присутніми на засіданнях щодо проекту обласного бюджету без права висловлення пропозицій
18.3. Часові рамки затвердження бюджету	A	Рішення про обласний бюджет у кожному з попередніх трьох років затверджувалося до початку фіскального року
18.4. Правила коригування бюджету виконавчим органом влади	B	В окремих випадках Бюджетний кодекс дозволяє здійснювати перерозподіл видатків без внесення змін до обласного бюджету протягом року. Встановлені чіткі правила щодо здійснення такого перерозподілу, які завжди дотримуються. Водночас чіткі обмеження на обсяг поправок не встановлені, тому можуть допускатися значні адміністративні перерозподіли

18.1 Обсяг розгляду бюджету

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

266. **Постійна комісія з питань бюджету та фінансів обласної ради детально розглядає розрахунки видатків на плановий рік, підготовлені до проекту бюджету.** У своєму складі вона має спеціалістів в різних бюджетних секторах, як освіти, охороні здоров'я, сільське господарство та фінанси. На засідання запрошуюються головні розпорядники, які пояснюють і обґрунтовують свої пропозиції щодо видатків на плановий рік, представляють детальні розрахунки. Якщо ГРК у минулому році не використав кошти у повному обсязі, то це питання ретельно розглядається, і видатки такого ГРК у проекті бюджету можуть бути скорочені. Прогнози на середньостроковий період не розглядаються.

267. **При розгляді доходів проекту бюджету постійна комісія з питань бюджету та фінансів обласної ради розглядає детальні розрахунки за видами доходів, включені у пояснювальну записку до проекту бюджету.** Прогноз доходів на середньостроковий період не розглядається. Субнаціональні уряди на обласному рівні не має достатньої автономії у формуванні фіскальної політики. Ставки податків встановлюються на державному рівні, і до кінця 2018 р. обласні ради не мали повноважень щодо здійснення запозичень.

268. **Постійна комісія з питань бюджету та фінансів обласної ради здійснює детальний розгляд розрахунків видатків та доходів тільки на плановий рік.**

269. **Оцінка за цим параметром – B.**

18.2 Законодавчі процедури розгляду бюджету

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

270. Положення про постійні комісії³⁵ Хмельницької обласної ради визначає їх повноваження, які, зокрема, встановлюють окремі процедури розгляду бюджету. Так, деякі галузеві постійні комісії уповноважені готувати висновки і рекомендації до проєктів обласного бюджету, а постійна комісія з питань бюджету та фінансів – узагальнювати ці пропозиції і подавати на розгляд ради відповідні висновки та рекомендації. ОДА надсилає проєкт бюджету в обласну раду за місяць до терміну його прийняття. Графік розгляду проєкту обласного бюджету на 2019 рік затверджено розпорядженням Хмельницької обласної ради № 172/2018-о від 16.10.2018. У 2018 р. процедури були дотримані.

271. Консультації з громадськістю не проводилися, хоча усі засідання постійних комісій та пленарні засідання обласної ради є відкритими для громадськості. Оголошення про засідання публікуються на веб-сайті обласної ради на додаток до опублікованого графіку засідань постійних комісій. Представники засобів масової інформації та громадськість можуть бути присутніми на засіданнях під час розгляду проєкту бюджету (підтвердженням є відеозаписи таких засідань), але не мають права висловлювати пропозиції.

272. Положення про постійні комісії Хмельницької обласної ради визначає процедури розгляду бюджету законодавчим органом, але не включає громадські консультації.

273. Оцінка за цим параметром В.

18.3 Часові рамки затвердження бюджету

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

274. Обласний бюджет у кожному з трьох періодів, що оцінюються, ухвалювалися обласною радою до початку бюджетного року. Фактичні дати затвердження бюджету за останні три повні фінансові роки наведено в таблиці 18.3.

Таблиця 18.3: Фактичні дати затвердження бюджету

Фінансовий рік	Фактична дата затвердження
2017	23 грудня (бюджет на 2017 р.)
2018	22 грудня (бюджет на 2018 р.)
2019	21 грудня (бюджет на 2019 р.)

275. Бюджет затверджувався до початку фінансового року протягом кожного з трьох років.

276. Оцінка за цим параметром – А.

18.4 Правила коригування бюджету виконавчим органом влади

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

277. Бюджетний кодекс дозволяє місцевим фінансовим органам здійснювати перерозподіл бюджетних призначень протягом року без внесення змін до рішення про бюджет у певних визначених обставинах. Окремі з таких змін мають бути погоджені постійною комісією з питань бюджету та фінансів. Місцевий фінансовий орган може вносити зміни до видаткової частини бюджету без внесення змін до рішення про бюджету за таких обставин:

³⁵ Затверджене рішенням Хмельницької обласної ради від 04.12.2015 № 8-1/2015.

- Збільшення власних надходжень і видатків бюджетних установ (здійснює місцевий фінансовий орган за обґрунтованим поданням ГРК);
- повноваження зі здійснення видатків передаються від одного ГРК до іншого відповідно до законодавства (передача здійснюється за рішенням ОДА, погодженим із постійною комісією з питань бюджету та фінансів);
- перерозподіл бюджетних асигнувань, затверджених у розписі бюджету та кошторисі, в розрізі економічної класифікації видатків бюджету (в розрізі класифікації кредитування щодо надання кредитів з бюджету) у межах загального обсягу бюджетних призначень ГРК за бюджетною програмою (здійснює місцевий фінансовий орган за обґрунтованим поданням ГРК);
- перерозподіл видатків бюджету і надання кредитів з бюджету за бюджетними програмами у межах загального обсягу бюджетних призначень ГРК (здійснюється за рішенням ОДА, погодженим із постійною комісією з питань бюджету та фінансів);
- розподіл видатків резервного фонду бюджету, додаткових дотацій та субвенцій, а також збільшення видатків розвитку за рахунок зменшення інших видатків (здійснюється за рішенням ОДА, погодженим із постійною комісією з питань бюджету та фінансів).

278. **В інших випадках зміни до бюджетних призначень вимагають внесення змін до місцевого бюджету відповідною місцевою радою** (див. PI- 21.4).

279. **Бюджетним кодексом встановлено тільки перелік видатків, які заборонено збільшувати.** До них належать бюджетні призначення на заробітну плату за рахунок скорочення інших видатків; видатки на бюджетні програми, пов'язані з функціонуванням органів державної влади, за рахунок скорочення видатків на інші бюджетні програми.

280. **Чіткі обмеження на обсяг поправок не встановлені, тому можуть допускатися значні адміністративні перерозподіли.**

281. **Оцінка за цим параметром – В.**

КОМПОНЕНТ П'ЯТИЙ: передбачуваність та контроль виконання бюджету

PI-19. Адміністрування надходжень

Загальний опис характеристик показника в межах визначеного охоплення

282. Цей показник стосується суб'єктів, які здійснюють управління доходами місцевої влади, до яких можна віднести податкову адміністрацію, митну службу, адміністрацію, що управляє внесками соціального страхування, а також служби, що здійснюють управління доходами з інших важливих джерел, таких як видобуток природних ресурсів. Вони можуть включати державні підприємства, які працюють як регулятори та холдингові компанії, що входять до сфери інтересів уряду, і в цьому випадку, оцінка вимагатиме збору інформації від суб'єктів, що не входять до державного сектору. Цей показник оцінює процедури, які використовуються для збору та моніторингу доходів місцевої влади. Період оцінювання для параметрів 19.1 та 19.2: момент проведення оцінки; для параметрів 19.3 та 19.4: останній повний фінансовий рік (2018). Рівень охоплення – Хмельницька область.

283. **Додаткове керівництво щодо оцінювання ДВФП на субнаціональному рівні зазначає, що показник 19 застосовується, коли:**

- Місцева влада збирає доходи відповідно до своїх адміністративних домовленостей,
- Доходи на місцевому рівні збираються органом доходів вищого рівня від імені місцевої влади, якщо місцева влада має повний контроль над доходами та способом загального управління цими доходами,

і не застосовується, якщо:

- Місцева влада збільшує надходження за лише рахунок плати за користування та зборів, пов'язаних із конкретною послугою, наданою місцевою владою (без перевищення витрат на цю послугу)
- Центральний уряд (або інший орган влади високого рівня) збирає доходи через свій орган з доходів і має домовленості про розподіл надходжень з органом збору доходів місцевого рівня.

284. **Державна фіскальна служба збирає та адмініструє доходи в Україні, включаючи основні надходження місцевих органів влади.** Виходячи з постанови Кабінету Міністрів № 106 від 16 лютого 2011 року, підрозділ ДФС збирає 76 відсотків обласного бюджету. Існує механізм розподілу значної кількості доходів, включаючи ПДФО та податок на прибуток підприємств. Обласна влада, крім міста Києва, не стягує податок на нерухомість. Податок на нерухомість та земельний податок, а також плата за оренду та дозволи на рівні районів та ОТГ, також стягуються Державною фіскальною службою.

285. **Цей показник не застосовується.**

Таблиця підсумкових оцінок і результативності

Показник/параметр	Метод оцінювання M2 (AV)	
	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
PI-19. Адміністрування надходжень	Н/З	
19.1. Права і обов'язки за заходами, спрямованими на залучення надходжень	Н/З	Адмініструється Державною фіскальною службою
19.2. Управління ризиками, пов'язаними з надходженнями	Н/З	Адмініструється Державною фіскальною службою

Показник/параметр	Метод оцінювання M2 (AV)	
	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
19.3. Аудит і розслідування, пов'язані з надходженнями	Н/З	Адмініструється Державною фіскальною службою
19.4. Моніторинг заборгованості за надходженнями	Н/З	Адмініструється Державною фіскальною службою

19.1 Права і обов'язки за заходами, спрямованими на залучення надходжень

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

286. Цей параметр не застосовується.

19.2 Управління ризиками, пов'язаними з надходженнями

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

287. Цей параметр не застосовується.

19.3 Аудит і розслідування, пов'язані з надходженнями

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

288. Цей параметр не застосовується.

19.4 Моніторинг заборгованості за надходженнями

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

289. Цей параметр не застосовується.

PI-20. Облік надходжень

Загальний опис характеристик показника в межах визначеного охоплення

290. Цей показник оцінює процедури обліку та звітності щодо збирання доходів, їх консолідації, а також звіряння рахунків податкових надходжень. Він охоплює як податкові, так і неподаткові доходи обласного бюджету Хмельницької області. Період оцінювання – на час оцінки.

Таблиця підсумкових оцінок і результативності

Показник/параметр	Метод оцінювання M1 (WL)	
	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
PI-20. Облік надходжень	A	
20.1. Інформація про збір доходів	A	Щомісяця до облдержадміністрації подається звіт про доходи з деталізацією та поясненням статистичних показників доходів
20.2. Перерахування зібраних доходів	A	Податкові надходження зараховуються на субрахунок доходів обласного бюджету щоденно

Показник/параметр	Метод оцінювання M1 (WL)	
	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
20.3. Звірка обліку надходжень	A	Державна фіскальна служба проводить звіряння переказів на ЄКР у четвертий день кожного місяця. Крім того, вона застосовує цифровий рахунок платника податків, який дає змогу як платникові податків, так і Державній фіскальній службі визначати, чи здійснювалось зарахування платежів відповідно до графіку платежів

20.1 Інформація про збір доходів

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

291. **Кожний обласний бюджет має субрахунок доходів у складі Єдиного казначейського рахунку.** Державна фіскальна служба раз на місяць складає звіт про податки, сплачені на цей рахунок. Крім податкових доходів, обласний бюджет одержує трансферти з державного бюджету. Щомісяця до облдержадміністрації подається звіт про доходи з деталізацією та поясненням статистичних показників доходів.

292. **Оцінка за цим параметром – А.**

20.2 Перерахування зібраних доходів

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

293. **Податкові надходження зараховуються на субрахунок доходів обласного бюджету щоденно.** Програмне забезпечення, що застосовується для управління доходами Державною фіскальною службою, дає змогу ідентифікувати місце розташування платника податків та забезпечити переказ частини одержаних податків до бюджету області, в якій зареєстровано платника податків.

294. **Оцінка за цим параметром – А.**

20.3 Звірка обліку надходжень

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

295. **Державна фіскальна служба за законом зобов'язана проводити звіряння переказів на єдиний казначейський рахунок у четвертий день кожного місяця.** Це звіряння здійснюється в установленому порядку з використанням програмного забезпечення та проходить згідно з вимогами. Крім того, Державна фіскальна служба застосовує цифровий рахунок платника податків, який дає їй змогу визначати, чи було сплачено нараховані суми платежів відповідно до графіку платежів. Платники податків, у свою чергу, мають змогу перевірити зарахування платежів на відповідні рахунки, оскільки вони мають повний доступ до своїх рахунків.

296. **Оцінка за цим параметром – А.**

PI-21. Передбачуваність розподілу коштів протягом року

Загальний опис характеристик показника в межах визначеного охоплення

297. **Цей показник оцінює рівень спроможності департаменту фінансів субнаціонального уряду прогнозувати грошові зобов'язання та потреби в грошових коштах, а також надавати достовірну**

інформацію про наявність коштів бюджетним установам для надання послуг. Період оцінювання: для параметру PI-21.1 – на час проведення оцінювання, а для параметрів PI-21.2-4 – останній повний бюджетний рік. Охоплення: Хмельницька область.

Таблиця підсумкових оцінок і результативності

Показник/параметр	Метод оцінювання M2 (AV)	
	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
PI-21. Передбачуваність розподілу коштів протягом року	B+	
21.1. Консолідація касових залишків	A	Доходи та видатки обласного бюджету проводяться за субрахунками ЄКР в Національному банку України. Консолідація всіх субрахунків здійснюється щоденно
21.2. Прогнозування і моніторинг касових залишків	C	На початку фінансового року департамент фінансів облдержадміністрації складає прогнози руху грошових коштів на кожний місяць на основі оцінок доходів і видатків. Ці прогнози оновлюються лише в березні та вересні, якщо доходи перевищують прогнозні рівні
21.3. Інформація про граничні рівні зобов'язань	A	Річний бюджет доводиться до розпорядників помісячно на початку року на весь рік
21.4. Значущість коригувань бюджету протягом року	A	У 2018 році до обласного бюджету рішеннями обласної ради двічі вносилися зміни

21.1 Консолідація касових залишків

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

298. **Доходи та видатки обласного бюджету проводяться за субрахунками ЄКР в Національному банку України.** На ЄКР Казначейська служба на щоденній основі консолідує кошти місцевих бюджетів (а також центрального уряду).

299. **Оцінка за цим параметром – А.**

21.2 Прогнозування і моніторинг касових залишків

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

300. **На початку фінансового року департамент фінансів облдержадміністрації складає прогнози руху грошових коштів на кожний місяць на основі оцінок доходів і видатків.** Якщо надходження перевищують плановий рівень на 5 відсотків або більше, то після завершення першого кварталу до бюджету вносяться відповідні зміни. Якщо такі зміни є невиправданими, то у вересні здійснюється оцінювання дохідної частини бюджету за результатами третього кварталу, за результатами якого можуть бути внесені зміни до бюджетних показників на останні три місяці року.

301. **Оцінка за цим параметром – С.**

21.3 Інформація про граничні рівні зобов'язань

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

302. **Річний бюджет доводиться до розпорядників помісячно на початку року.** Установи, що надають послуги, подають свої річні плани видатків до департаменту фінансів з використанням

відповідної форми. Ця інформація разом із прогнозами доходів обласного бюджету використовується для визначення граничного рівня бюджетних зобов'язань на місяць на поточний фінансовий рік, що затверджується Департаментом фінансів. В рамках цих визначених обсягів, розпорядники бюджетних коштів мають повне право брати зобов'язання та здійснювати витрати протягом року.

303. **У разі появи надлишку коштів протягом року розпорядники коштів мають змогу звернутися з запитом щодо здійснення додаткових видатків.** Захищені статті бюджету захищаються від недонадходження доходів, оскільки Казначейство може надавати короткострокові позики (60 днів), але за останні 3 роки ця можливість жодного разу не використовувалась. Зобов'язання можуть бути перенесені на наступні місяці з поважних причин на зразок затримок при здійсненні закупівель.

304. **Департаменти- мають змогу планувати свої помісячні видатки на початку року.**

305. **Оцінка за цим параметром – А.**

21.4 Значущість коригувань бюджету протягом року

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

306. **Зазвичай протягом року ухвалюються два додаткові бюджети як було у 2018 році.** У березні здійснюється розподіл надлишків бюджетних коштів, що залишилися з попереднього року, а у вересні – сум доходів бюджету, якщо вони перевищили прогнозний рівень більш ніж на 15 відсотків. Додаткові бюджети затверджуються голосуванням у раді разом з усіма рішеннями про перерозподіл (PI-18.4).

307. **Оцінка за цим параметром – А.**

PI-22. Заборгованість за видатками

Загальний опис характеристик показника в межах визначеного охоплення

308. **Цей показник вимірює обсяг заборгованості і в якій мірі системна проблема в цьому відношенні вирішується і контролюється.** Період оцінювання: для параметра 22.1 – останні три завершені фінансові роки (2016, 2017 і 2018 роки), для параметра 22.2 – на момент оцінювання. Охоплення – бюджетний сектор Хмельницької області.

309. **Наказ Міністерства фінансів³⁶ визначає поняття заборгованості за видатками та порядок її списання.** Згідно з цим порядком, прострочена кредиторська заборгованість визначена як сума кредиторської заборгованості, що виникає на 30-й день після закінчення терміну обов'язкового платежу згідно з укладеними договорами. Відповідно, до цього періоду кредиторська заборгованість є поточною. Кредиторська заборгованість, строк позовної давності якої минув, визначена як прострочена кредиторська заборгованість, щодо якої кредитором втрачено право звернутися до суду з вимогою про захист свого цивільного права або інтересу.

310. **Цим же порядком встановлено щоквартальне списання кредиторської заборгованості, строк позовної давності якої минув, комісією, призначеною розпорядчим документом керівника установи.** Така комісія має провести інвентаризацію розрахунків з метою визначення кредиторської заборгованості, строк позовної давності якої минув.

311. **Розпорядники бюджетних коштів готують звітність про заборгованість за видатками за формою, встановленою наказом Міністерства фінансів України³⁷.** Цим наказом також регламентована процедура та терміни подання зазначеної звітності.

³⁶ «Про затвердження Порядку бухгалтерського обліку окремих активів та зобов'язань бюджетних установ та внесення змін до деяких нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку бюджетних установ» № 372 від 02.04.2014.

³⁷ «Про затвердження Порядку складання бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, звітності фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування» № 44 від 24.01.2012.

Таблиця підсумкових оцінок і результативності

Показник/параметр	Метод оцінювання М1 (WL)	
	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
PI-22: Заборгованість за видатками	B+	
22.1 Розмір заборгованості за видатками	A	Частка загальної заборгованості за видатками останні три фінансові роки становила менше 2 відсотків.
22.2 Моніторинг заборгованості за видатками	B	Дані про заборгованість за видатками формуються щомісячно і щорічно. Казначейство складає та подає Департаменту фінансів такі щомісячні звіти у термін, що не перевищує восьми тижнів з дати закінчення кварталу (не пізніше 1 числа другого місяця, що настає за звітним).

22.1 Розмір заборгованості за видатками

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

312. У 2016 році заборгованість за видатками становила 0,17 відсотків від загального обсягу видатків обласного бюджету, у 2017 р. – 0,003 відсотка, у 2018 р. – по 0,004 відсотка (див. таблицю 22.1). Облік заборгованості ведеться на рівні кожного розпорядника бюджетних коштів, бюджетних програм та економічної класифікації видатків.

Таблиця 22.1. Частка заборгованості за видатками (млн. грн)

	2016 ФР	2017 ФР	2018 ФР
i) Заборгованість за видатками	0,9	0,2	0,3
ii) Загальні фактичні видатки	5 430,0	7 517,7	8 708,7
Співвідношення (i)/(ii) (%)	0,017	0,003	0,004

313. Заборгованість становила менше 2 відсотків від загального обсягу видатків.

314. Оцінка цього параметру – А.

22.2 Моніторинг заборгованості за видатками

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

315. Заборгованість за видатками формується щомісячно, щоквартально і щорічно³⁸. Звітність відображає кредиторську заборгованість на початок звітного року, на кінець звітного періоду, у складі якої виділена прострочена заборгованість, та заборгованість, термін оплати якої не настав. Така звітність дозволяє відстежити вік заборгованості. Також звітність відображає списану з початку звітного року заборгованість.

316. Розпорядники бюджетних коштів щоквартально і щорічно формують і подають Казначейству довідку про причини виникнення простроченої кредиторської заборгованості загального фонду. Ця довідка містить детальну інформацію про причини виникнення такої заборгованості. Окремо вони формують і подають Казначейству довідку про кредиторську заборгованість за операціями, які не відображаються у звіті про заборгованість за бюджетними коштами. Це, зокрема заборгованість за виплатою допомоги і компенсацій громадянам; розрахунками за операціями з внутрішньої передачі запасів; розрахунками за депозитними операціями; інша

³⁸ Відповідно до вищезазначеного наказу Міністерства фінансів України від 24.01.2012 № 44.

заборгованість; інші розрахунки, а також кредиторська заборгованість за бюджетними зобов'язаннями, не взятими на облік органами Казначейства³⁹.

317. З метою здійснення аналізу кредиторської заборгованості, щоквартально і щорічно розпорядники готують і подають Казначейству разом із звітами пояснювальну записку. Пояснювальна записка визначає та описує: (i) причини виникнення простроченої заборгованості; (ii) динаміку кредиторської заборгованості, у тому числі простроченої, та причини її збільшення або зменшення; (iii) причини наявності простроченої кредиторської заборгованості з оплати праці і комунальних послуг та енергоносіїв; (iv) причини наявності кредиторської заборгованості за бюджетними зобов'язаннями, не взятими на облік органами Казначейства; (v) причини виникнення простроченої кредиторської заборгованості та підстави для її зменшення (списання у зв'язку із закінченням строку позовної давності, за рішенням суду тощо) (у річній бюджетній звітності); (vi) причини взяття зобов'язань без відповідних бюджетних асигнувань або з перевищенням повноважень, встановлених Бюджетним кодексом України, законом про Державний бюджет України, рішенням про місцевий бюджет, та вжиті заходи.

318. Казначейство складає та подає Департаменту фінансів ОДА щомісячні та річні звіти про заборгованість за видатками. Такі щомісячні звіти відповідно до частини другої статті 59 Бюджетного кодексу мають бути подані не пізніше 1 числа другого місяця, що настає за звітним (у термін, що не перевищує восьми тижнів з дати закінчення звітного періоду).

319. Казначейство формує і подає звіти про заборгованість за видатками у термін, що перевищує чотири тижні, але в межах восьми тижнів після завершення звітного періоду.

320. Оцінка цього параметру – В.

PI-23. Заходи контролю за фондом оплати праці

Загальний опис характеристик Показника в межах обсягу, охопленого звітом

321. Цей показник стосується лише фонду оплати праці для державних службовців: як ним керують, як проводяться зміни та як досягається узгодженість з управлінням кадровими записами. Заробітна плата за тимчасову працю і дискреційні виплати, які не є частиною системи нарахування заробітної плати, включені в оцінку внутрішнього контролю, не пов'язаного з заробітною платою, PI-25. Період оцінювання для параметрів 23.1, 23.2 і 23.3 – на момент оцінки, а для параметру 23.4 – останні три завершені фінансові роки (2016, 2017 і 2018 роки), охоплення: Хмельницька область.

322. Існують основні нормативні документи, що регулюють організацію первинного обліку особового складу, чисельності працівників і обліку використання робочого часу. Зокрема, накази Державного комітету статистики України від 28.09.2005 № 286 «Про затвердження інструкції зі статистики кількості працівників» та від 05.12.2008 № 489 «Про затвердження типових форм первинної облікової документації зі статистики праці». Перший з них визначає необхідність наявної первинної облікової документації для визначення кількісного складу працівників, а другий встановлює типові форми такої документації, що не врегульована в рамках відповідного законодавства. Встановлено типові форми наказу (розпорядження) про прийняття на роботу, таблицю обліку використання робочого часу, розрахунково-платіжна відомість працівника, розрахунково-платіжна відомість (зведена). Ці форми є рекомендаційними.

³⁹ Зазначені операції за винятком кредиторської заборгованості за бюджетними зобов'язаннями, не взятими на облік органами Казначейства, є тимчасовою заборгованістю, що виникає, виходячи з особливостей обліку або здійснення платежів, і не може створити додаткового навантаження на бюджет. У той час, як кредиторська заборгованість за бюджетними зобов'язаннями, не взятими на облік органами Казначейства, після їх взяття на облік призведе до збільшення кредиторської заборгованості. Фактична їх оцінка не відома, оскільки Казначейство не готує узагальнені дані по таких зобов'язаннях, враховуючи, що вже у черговому щомісячному звіті про кредиторську заборгованість вони будуть до нього включені. Зважаючи, що для оцінки В за показником 22.1 існує «запас» майже у такому ж обсязі, як і кредиторська заборгованість, взята на облік (близько 3 відсотків від загального обсягу видатків), то ці дані не знижать оцінку.

323. Законодавство вимагає, щоб кількість працівників установи, що визначена штатним розписом, відповідала визначеному фонду оплати праці⁴⁰. Штатні розписи разом з кошторисом бюджетної установи затверджуються керівником вищестоящої установи. Фонд оплати праці, визначений штатним розписом має знаходитися в межах асигнувань установи на оплату праці. У штатному розписі, форма якого встановлена наказом Мінфіну від 28.01.2002 № 57 «Про затвердження документів, що застосовуються в процесі виконання бюджету», містяться, зокрема, назви підрозділу, кількість посад, посадові оклади, фонд заробітної плати за посадовими окладами. Типова форма штатного розпису містить додатково кількість штатних працівників, доплати і надбавки, встановлені кожному з призначених працівників відповідно до законодавства, та місячний фонд заробітної плати.

Підсумок балів та таблиця результатів

Показник/параметр	Метод оцінювання M1 (WL)	
	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
PI-23. Заходи контролю за фондом оплати праці	C+	
23.1. Інтегрування обліку заробітної плати і штатів	C	Облік персоналу та фонду зарплати ведеться окремо, але він має зв'язок та підтверджується повним набором документації, яка не повністю комп'ютеризована. Авторизація та верифікація здійснюються щомісяця. Звіряння даних фонду оплати праці з даними за попередній період не проводиться
23.2. Управління змінами у фонді оплати праці	B	Відповідальні підрозділи оновлюють фонд заробітної плати для відображення змін у інформації про персонал на основі наказів підписаних керівником установи у термін до трьох місяців. Ретроспективні коригування фонду зарплати не відбуваються
23.3. Внутрішній контроль фонду оплати праці	A	Існують чіткі та докладні правила та процедури щодо внесення змін в інформацію про персонал та фонд заробітної плати, які передбачають наявність підписів уповноважених осіб та забезпечення ясного аудиторського сліду
23.4. Аудит фонду оплати праці	C	Протягом останніх трьох фінансових років проводився тільки частковий аудит фонду зарплати. По закладах охорони здоров'я (близько 50 відсотків штатних працівників усіх закладів) перевірки укомплектованості персоналом проводяться кожні 2-3 роки під час здійснення акредитації закладів. Державна аудиторська служба (Держаудитслужба) перевіряє фонд оплати праці у рамках регулярних аудитів, перевірок та ревізій. Наприклад, по закладах освіти та охорони здоров'я за оцінюваний період було проведено шість аудитів та ревізій

23.1 Інтегрування обліку заробітної плати і штатів

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

324. Інформація про штатний розпис, персонал і оплату праці обліковується окремо. Підрозділ з кадрів відповідає за облік працівників, а підрозділ з бухгалтерського обліку – за облік усіх виплат працівникам у відповідності до штатного розпису. Кожна установа веде облік кадрів і фонду оплати праці. Облік фонду оплати праці, як правило обліковується в окремій автоматизованій системі. Облік кадрів ведеться у автоматизованій системі. Інформація про штатний розпис, як правило, обліковується

⁴⁰ Постанова Кабінету Міністрів від 28.02.2002 р. № 228 «Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ».

вручну, а у деяких великих бюджетних установах – у окремій автоматизованій системі охоплюючи біля половини співробітників установи, що мають повну зайнятість. У невеликих закладах підрозділ з кадрів відсутній, у такому випадку завдання з обліку працівників покладені на особу, відповідальну за діловодство.

325. **Будь-яке прийняття на роботу або просування по службі співробітника закладу здійснюється на підставі наказу керівника відповідного закладу, а керівника – на підставі розпорядження обласної ради.** Як правило наказ про прийняття або просування зазначає, що оклад відповідному працівнику встановлюється згідно з штатним розписом, який затверджується у межах наявного бюджету. За необхідності наказом встановлюються надбавки до посадового окладу також в межах кошторису.

326. **Внутрішні документи закладів, як правило посадові інструкції, визначають необхідність перевірки проєктів наказів щодо кадрових змін із затвердженням бюджетом.** Підрозділ з кадрів (або діловод за відсутності такого підрозділу) готує проєкт наказу та звіряє із штатним розписом, організовує конкурс (у разі його проведення) та готує за результатами конкурсу проєкт наказу про призначення. Уповноважений представник бухгалтерської служби візує проєкт наказу, після чого його підписує керівник закладу.

327. **Керівник вищестоящої установи за поданням розпорядника затверджує фонд оплати праці у складі штатного розпису в межах наявних асигнувань установи на оплату праці.** Штатний розпис та додаток до нього готує підрозділ, відповідальний за бухгалтерський облік, перевіряючи його на відповідність кошторису. По закладах охорони здоров'я штатний розпис попередньо погоджується обласною радою.

328. **Звіряння фонду заробітної плати з обліком кадрів здійснюється щомісячно при нарахуванні авансу і заробітної плати.** Кожен співробітник двічі в місяць заповнює табель обліку робочого часу, де міститься інформація про його посаду, та подає його кадровій службі (діловоду). Підрозділ з кадрів (діловод) звіряє табель обліку робочого часу з інформацією, що міститься у обліку кадрів, і подає таблицю підрозділу з бухгалтерського обліку (бухгалтеру). Підрозділ з бухгалтерського обліку звіряє інформацію, що міститься у таблиці з інформацією, що міститься у обліку фонду оплати праці при нарахуванні авансу та заробітної плати. Ці нарахування здійснюються з урахуванням усіх кадрових змін.

329. **Облік персоналу та фонду зарплати ведеться окремо, але він має зв'язок та підтверджується повним набором документації, яка не повністю комп'ютеризована.** Авторизація та верифікація здійснюються щомісяця. Звіряння даних фонду оплати праці з даними за попередній період не проводиться.

330. **Оцінка цього параметру – С.**

23.2 Управління змінами у фонді оплати праці

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

331. **Ретроспективні коригування фонду зарплати не відбуваються.** Підрозділ з кадрів вносить зміни до особової інформації про працівників, а підрозділ з бухгалтерського обліку – до інформації про заробітну плату на підставі відповідних наказів керівника закладу у термін до трьох місяців.

332. **Оцінка цього параметру – А.**

23.3 Внутрішній контроль фонду оплати праці

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

333. **Бюджетні установи мають чіткі та докладні правила та процедури щодо внесення змін в інформацію про персонал та фонд заробітної плати.** Ці процедури передбачають наявність підписів уповноважених осіб та забезпечення ясного аудиторського сліду. Зміни до даних щодо персоналу та фонду заробітної плати відбуваються на рівні вищого керівництва кожної бюджетної установи.

334. **Тільки уповноважені співробітники підрозділу з кадрів або підрозділу з бухгалтерського обліку можуть вносити зміни до інформації відповідно про персонал та про заробітну плату, що прописано у посадових інструкціях цих осіб.** У разі, якщо інформація обліковується у відповідній інформаційній системі, то для доступу до неї адміністратор надає уповноваженим співробітникам відповідні права користувача. Історія змін, які співробітники вносять до автоматизованих систем, зберігається, а змін, які вносяться файлів ручного обліку, – не зберігається. У той же час, обласна адміністрація, як і усі бюджетні установи, зберігає дані на паперових носіях, які можна перевірити.

335. **Існують чіткі та докладні правила та процедури щодо внесення змін в інформацію про персонал та фонд заробітної плати, що передбачають наявність підписів уповноважених осіб та забезпечення ясного аудиторського сліду.**

336. **Оцінка з цим параметром – А.**

23.4 Аудит фонду оплати праці

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

337. **По закладах охорони здоров'я (близько 50 відсотків штатних працівників усіх закладів) перевірки укомплектованості персоналом проводяться кожні 2-3 роки під час здійснення акредитації закладів охорони здоров'я.** Така періодичність дотримується відповідно до постанови Кабінету Міністрів від 15.07.1997 № 765 «Про затвердження Порядку акредитації закладу охорони здоров'я», якою встановлено, що строк дії акредитаційного сертифіката не повинен перевищувати трьох років.

338. **Фонд соціального страхування раз на рік проводить перевірки нарахування лікарняних.** Міжрегіональне управління державної служби, управління праці та кадрова служба ОДА здійснюють періодичний моніторинг дотримання трудового законодавства. Конкурсна комісія вибірково перевіряє укомплектованість персоналом закладів освіти, що визначені ризикованими.

339. **Держаудитслужба перевіряє фонд оплати праці у рамках регулярних аудитів, перевірок та ревізій.** Наприклад по закладах освіти та охорони здоров'я за оцінюваний період було проведено шість аудитів та ревізій. У ході цих заходів Держаудитслужба перевіряла штатну дисципліну, видатки на оплату праці працівників та нарахування на заробітну плату. У п'яти із заходів були виявлені порушення, що призвели до завдання закладам матеріальної шкоди (збитків). Підрозділ внутрішнього аудиту ОДА не проводили аудит фонду оплати праці.

340. **Тільки часткові перевірки фонду заробітної плати проводилися протягом останніх трьох фінансових років.**

341. **Оцінка цього параметру – С.**

PI-24. Закупівлі

Загальний опис характеристик показника в межах обсягу охопленого звітом

342. Цей показник розглядає ключові аспекти управління закупівлями. Увага приділяється прозорості організації закупівель із зосередженням на відкритості та конкурентності процедур, моніторингу результатів закупівель, наявності механізмів оскарження та відшкодування збитків. Період оцінювання: останній повний фінансовий рік (2018), охоплення: Хмельницька область.

Зведений огляд оцінок та таблиця характеристик ефективності

Показник/параметр	Метод оцінювання M2 (AV)	
	Оцінка 2019	Стисле обґрунтування оцінки
PI-24. Закупівлі	B+	
24.1. Моніторинг закупівель	A	Зберігаються бази даних усіх контрактів, у тому числі, відомості про те, що було закуплено, про вартість закупівель та про осіб/установи, яким були передані підряди. Закупівля усіх договорів на обласному рівні здійснюється через національну електронну систему закупівель ProZorro та кожен розпорядник бюджетних коштів ОДА відповідає за точність та повноту інформації
24.2. Методи закупівель	C	За процедурою закупівлі в єдиного постачальника було укладено договори, чия вартість становила тридцять п'ять відсотків від загальної вартості усіх договорів укладених в області у 2018 році, а 65 відсотків договорів було присуджено за результатами конкурентної процедури
24.3. Доступ громадськості до інформації про закупівлі	A	Інформація доступна та перевищує вимоги у рамках критерію
24.4. Урегулювання скарг щодо закупівель	A	Система розгляду скарг відповідає усіх критеріям параметру

24.1 Моніторинг закупівель

Рівень ефективності та факти на підтвердження оцінки параметру

343. Усі державні закупівлі, включаючи закупівлі на рівні області, здійснюються через національну систему електронних закупівель ProZorro. Мінекономіки є адміністратором електронної платформи ProZorro, тоді як її практичне застосування та функціонування забезпечується спеціально призначеним та навченим персоналом в кожній організації – розпоряднику коштів на рівні центрального уряду та субнаціональному рівні. Кожний розпорядник коштів ОДА відповідає за коректність та повноту інформації, що розміщується в системі ProZorro.

344. Забезпечено ведення баз даних або обліку усіх договорів, включаючи інформацію про те, що було закуплено, про вартість закупівель та про осіб/установи, яким були присуджені договори. Точність та повнота інформації оцінюється Держаудитслужбою під час ревізій та аудитів.

345. Оцінка цього параметру – A.

24.2 Методи закупівель

Рівень ефективності та факти на підтвердження оцінки параметру

346. ЗПЗ застосовується всіма державними організаціями-замовниками за деякими винятками, за умови, що (а) вартість товарів або послуг, що підлягають закупівлі, дорівнює або перевищує 200 000 грн., а вартість закупівлі дорівнює або перевищує 1 500 000 гривень, і (б) підрядними організаціями, що здійснюють діяльність у певних сферах економічної діяльності, якщо вартість товарів чи послуг дорівнює або перевищує 1 000 000 гривень, а вартість робіт дорівнює або перевищує 5 000 000 гривень.⁴¹ Замовники можуть використовувати систему електронних закупівель для вибору постачальника, надавача послуг та підрядника у випадку допорогових закупівель.

347. Основним чинником відповідності для цього параметру є фактичне використання конкурентних методів у процесі здійснення закупівель. Для закупівель, чия вартість перевищує граничні рівні, встановлені Законом про публічні закупівлі, передбачаються такі процедури закупівель: 1) відкриті торги, 2) конкурентний діалог, 3) переговорна процедура закупівлі та 4) закупівля за рамковими угодами. На додаток, спеціальний закон встановлює процедуру укладання енергосервісних договорів через систему електронних закупівель ProZorro. У таблиці 24.1 наводяться кількість і вартість договорів, укладених за результатами конкурентних та неконкурентних (закупівля в єдиного постачальника) методів.

Таблиця 24.2. Статистика закупівель за 2018 рік у Хмельницькій області

Показник	Усі підряди	Договори, укладені за результатами конкурентної процедури		Договори, укладені за результатами неконкурентної процедури	
		К-ть	%	К-ть	%
Кількість договорів	36 148	3 636	10	32 512	90
Вартість договорів (млрд грн)	10,1	6,6	65	3,5	35

Джерело: Департамент економічного розвитку, промисловості та інфраструктури Хмельницької ОДА.

348. За процедурою закупівлі в єдиного постачальника було присуджено договорів, чия вартість становила тридцять п'ять відсотків від загальної вартості договорів в області у 2018 році, а 65 відсотків договорів було присуджено за результатами конкурентної процедури.

349. Оцінка цього параметру – С.

24.3 Доступ громадськості до інформації про закупівлі

Рівень ефективності та факти на підтвердження оцінки параметру

350. Інформація про публічні закупівлі міститься в загальному доступі на веб-сайті публічних закупівель. Адреса веб-сайту: <https://prozorro.gov.ua/>. Стаття 9 ЗПЗ передбачає громадський контроль у сфері публічних закупівель. Громадськість має вільний доступ до всієї інформації про публічні закупівлі відповідно до Закону. Усі замовники та учасники процедури закупівлі, включаючи покупців та уповноважений орган сприяють залученню громадськості до здійснення контролю у сфері закупівель, відповідно до законів «Про громадські об'єднання», «Про звернення громадян» і «Про інформацію». Наступна інформація публікується відповідно до ЗПЗ:

- Річний план закупівель;
- Оголошення про проведення процедури закупівлі та тендерна документацію;
- Зміни до тендерної документації та роз'яснення до неї (у разі наявності);

⁴¹ Середній обмінний курс 1 гривні до 1 долара США у 2018 році становив 27,20437875.

- Оголошення з відомостями про укладену рамкову угоду (у разі здійснення закупівлі за рамковими угодами);
- Подані тендерні пропозиції, після їх розкриття;
- Протокол розгляду тендерних пропозицій;
- Повідомлення про намір укласти договір про закупівлю;
- Інформацію про відхилення тендерної пропозиції учасника;
- Договір про закупівлю;
- Повідомлення про внесення змін до договору;
- Звіт про виконання договору;
- Звіт про укладені договори малої вартості (нижче порогових меж встановлених ЗПЗ);
- Скарги на умови закупівлі або на рішення замовників;
- Рішення органу оскарження за результатами розгляду скарг;
- Інформація про початок моніторингу процедури закупівлі, надані під час проведення моніторингу запити та пояснення, рішення Державної аудиторської служби за результатами моніторингу закупівлі та інформація про проведення перевірок закупівель.

351. **Нормативно-правова база з питань закупівель розміщена на веб-сторінці Мінекономіки**⁴². Періодична статистика з питань закупівель оприлюднюється у формі кварталних, піврічних та річних звітів на сайті Мінекономіки⁴³. Веб-портал також включає інформацію стосовно політики, професіоналізації державних закупівель, міжнародного співробітництва тощо.

352. **Представники засобів масової інформації та належним чином уповноважені представники громадських об'єднань можуть спостерігати за перебігом електронного аукціону у режимі реального часу.** Водночас, фізичні особи та громадські організації, а також їхні об'єднання не мають права втручатися у процедури закупівель. Неурядова організація «Transparency International» створила портал громадського контролю <https://dozorro.org/>. Фізичні особи та представники бізнесу можуть повідомляти про ознаки порушень або зловживань процедурами закупівель.

353. **Оцінка за цим параметром – А.**

24.4 Урегулювання скарг щодо закупівель

Рівень ефективності та факти на підтвердження оцінки параметру

354. **Згідно із Законом про публічні закупівлі учасники процедури закупівлі можуть подати скаргу до незалежного органу оскарження, яким є Антимонопольний комітет України (АМК).** За подання скарги до органу оскарження стягується збір 5 000 грн у випадку оскарження процедури закупівлі товарів та послуг та 15 000 грн⁴⁴ – робіт. Розмір збору не є перешкодою для суб'єктів господарювання.

355. **Належною практикою вважається те, що скарги розглядаються органом, який здійснює свою незалежну функцію декількома важливими способами:** (1) не бере участі в угодах про закупівлі в жодній ролі або в процесі, що веде до прийняття рішень про укладення контрактів; (2) не стягує плату, яка обмежує доступ зацікавленим сторонам; (3) слідує за процесами подання та вирішення скарг, які є чітко визначеними та загальнодоступними, (4) має повноваження призупиняти процес закупівель; (5) видає рішення у строки, визначені правилами / положеннями та (6) приймає обов'язкові для кожної сторони рішення (не виключаючи подальшої можливості звернення до зовнішнього вищого органу).

⁴² <http://www.me.gov.ua/LegislativeActs/List?lang=uk-UA&id=6e190ba6-3c35-4244-8a3f-bc8733ca97de&tag=NormativnaBaza&pageNumber=1>

⁴³ <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=ca5d0012-c7f9-4750-b1f8-cf5550ecb270&tag=Zviti>

⁴⁴ Середній курс української гривні до долара США у 2018 році становив 27.20437875.

356. **Скарги подаються виключно через систему електронних закупівель ProZorro.** Антимонопольний комітет (АМКУ) є незалежним органом, що розглядає усі скарги, які стосуються публічних закупівель. Процес подання скарги має такі характеристики:

- (i) Члени колегії АМКУ з розгляду скарг не беруть участі у процедурах закупівель та у процедурі визначення переможця процедури закупівлі.
- (ii) Плата за розгляд скарги не є такою значною, щоб перешкоджати учасникам подавати скарги, про що свідчить збільшення кількості поданих скарг.
- (iii) Скарги подаються в електронному вигляді через систему електронних закупівель ProZorro. Процеси подання та вирішення скарг чітко визначені та загальнодоступні. Під час отримання скарги, електронна система закупівель автоматично призупиняє процедуру закупівлі доти, поки орган оскарження не винесе рішення за скаргою.
- (iv) Строк розгляду скарги не перевищує 15 робочих днів.
- (v) Колегія АМКУ з розгляду скарг ухвалює рішення, які є обов'язковими для сторін (що не обмежує подальше оскарження у вищих органах). Рішення, ухвалене Колегією може бути оскаржене у суді.

357. **В Антимонопольний комітет України було подано 135 скарг, пов'язаних із закупівлями в області.** З цих 135:

- (i) 50 було задоволено (37%);
- (ii) 27 було відхилено (20%);
- (iii) 26 не було задоволено (19.3%);
- (iv) 23 було відкликано (17%) та
- (v) 9 перебувають на розгляді (6,3%).

358. **Оцінка для цього параметру – А.**

Нещодавні або поточні заходи з реформування

359. **Згідно з останніми змінами до Закону про публічні закупівлі⁴⁵ спрощені процедури для закупівлі товарів чи послуг вартістю від 50 000 до 200 000⁴⁶ грн та робіт вартістю від 50 000 до 1 500 000⁴⁷ грн мають проводитись через систему електронних закупівель.** Нова редакція Закону про публічні закупівлі також встановлює вимоги оприлюднення інформації щодо публічних закупівель для контрактів вартістю менше 50 000 грн (до внесення змін така вимога встановлювалась для договорів вартістю від 50 000 грн та вище).

PI-25. Внутрішній контроль за видатками, не пов'язаними із заробітною платою

Загальний опис характеристик Показника в межах обсягу, охопленого звітом

360. **Цей показник оцінює ефективність загального внутрішнього контролю за витратами, що не стосуються заробітної плати.** Специфічний контроль за витратами на заробітну плату державним службовцям розглядається в PI-23. Період оцінювання: на момент проведення оцінки, охоплення: Хмельницька область.

361. **Вимоги щодо забезпечення в усіх бюджетних установах внутрішнього контролю визначені статтею 26 Бюджетного кодексу (частина третя).** До внутрішнього контролю віднесено, зокре-

⁴⁵ Закон № 114-IX від 19 вересня 2019 р.

⁴⁶ До внесення змін поріг для закупівель товарів та послуг що здійснюються через електронну систему закупівель становив 200 000 грн.

⁴⁷ До внесення змін поріг для закупівель робіт що здійснюються через електронну систему закупівель становив від 1 500 000 грн.

ма, комплекс заходів щодо забезпечення дотримання законності та ефективності використання бюджетних коштів.

362. **Міністерство фінансів затвердило рекомендації з організації внутрішнього контролю для розпорядників бюджетних коштів**⁴⁸. Ці Методичні рекомендації серед іншого визначають, що внутрішній контроль в установі ґрунтується на принципі відповідальності та розподілу повноважень, який полягає у розподілі обов'язків між керівництвом установи та працівниками, встановлення меж їх відповідальності в процесі прийняття рішень або виконання інших дій. Відповідно до цього Наказу, заходи контролю мають здійснюватись на основі правил та процедур на всіх рівнях діяльності установи та щодо усіх функцій і завдань. Найбільш типовими серед яких є: (i) авторизація та підтвердження здійснюється шляхом отримання дозволу відповідальних осіб на виконання операцій через процедуру візування, погодження та затвердження; (ii) розподіл обов'язків та повноважень, ротація персоналу, що зменшує ризики помилок чи втрат.

Підсумок балів та таблиця результатів

Показник/параметр	Метод оцінювання M2 (AV)	
	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
PI-25. Внутрішній контроль за видатками, не пов'язаними із заробітною платою	B+	
25.1. Розподіл обов'язків	C	Для частини процедур розподіл обов'язків врегульований на законодавчому рівні, в інших випадках необхідний розподіл обов'язків на рівні установи. Для окремих обов'язків може знадобитися більш точне визначення відносно розпорядників коштів. Потребує більш чіткого визначення розподілу обов'язків при підготовці тендерних пропозицій та визначенні переможця тендеру. Відсутня узагальнена інформація про відповідність внутрішнього контролю в усіх установах обласного рівня рекомендаціям з його організації
25.2. Ефективність контролю зобов'язань за видатками	A	Відповідно до внутрішніх процедур розпорядники бюджетних коштів здійснюють контроль за тим, щоб бюджетні зобов'язання були взяті тільки в межах кошторисів та щомісячних бюджетних асигнувань. Інформаційна Система Казначейства застосовується до органів державного управління на всіх рівнях та включає модуль, який передбачає реєстрацію всіх бюджетних зобов'язань та їхнє взяття на облік лише у тих випадках, коли вони перебувають у межах бюджетних асигнувань відповідного розпорядника бюджетних коштів
25.3. Відповідність механізмів контролю та здійсненням платежів	A	Існує зв'язок між обліком зобов'язань і платежів. На нецільове та неефективне використання бюджетних коштів припадало 1,2 відсотки загальних видатків обласного бюджету, які було охоплено аудитом Держаудитслужби у 2018 році

⁴⁸ Наказ Мініфіну від 14 вересня 2012 р. № 995.

25.1 Розподіл обов'язків

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

363. **Створено чіткий розподіл обов'язків при узгодженні і затвердженні видатків.** Відповідно до статті 9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій є первинні документи. Цією ж статтею визначено, що первинний документ (акт виконаних робіт (наданих послуг)) має бути підписаний особою, яка брала участь у здійсненні господарської операції. Порядок візування та підписання певних видів документів має бути зазначений в графіку документообігу. Підтвердження наявності таких графіків в усіх установах відсутнє. Посадові особи підписують договори в межах своїх повноважень, визначених у положеннях (статутах) установи, положеннях про структурні підрозділи, посадових інструкціях, розпорядчому документі про розподіл обов'язків між керівником та його заступниками тощо. Акти щодо виконання робіт (надання послуг) підписується співробітником структурного підрозділу, який відповідає за закупівлю, та затверджується керівником установи.

364. **Необхідне більш чітке визначення окремих повноважень на етапі проведення закупівель.** У процесі здійснення закупівель обов'язки визначаються як положенням про тендерний комітет та його склад⁴⁹, так і посадовими інструкціями співробітників установи. Наразі тільки у частині установ встановлене обмеження на можливість брати участь у визначенні переможця тендеру співробітниками, що готували відповідну тендерну пропозицію. Наказ Міністерства юстиції від 18.06.2015 № 1000/5 «Про затвердження Правил організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях» визначає необхідність розподілу обов'язків при підписанні управлінських документів. Так, внутрішнє погодження проекту договору за результатами закупівлі мають здійснювати, серед іншого, працівник, який підготував документ; керівник структурного підрозділу, в якому його створено; фінансовий підрозділ або головний бухгалтер (бухгалтер); керівник юридичної служби (юрист).

365. **Обов'язки щодо ведення бухгалтерського обліку встановлені затвердженими в установі положенням про бухгалтерську службу та посадовими інструкціями її співробітників.** Законодавством визначено типові обов'язки бухгалтерської служби бюджетної установи⁵⁰, до основних завдань якої включено ведення бухгалтерського обліку фінансово-господарської діяльності та складання звітності. Кожна установа на основі зазначених документів розробляє і затверджує внутрішнє керівництво.

366. **Обов'язки щодо зберігання і розпорядження активами визначаються внутрішніми документами установи:** положеннями про структурні підрозділи та посадовими інструкціями, наказами про введення в експлуатацію основного засобу, яким, зокрема, визначається матеріально-відповідальна особа.

367. **Звіряння забезпечується на виконання вимог законодавства⁵¹, яким встановлено, що для забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємства зобов'язані проводити інвентаризацію активів і зобов'язань.** Під час таких перевірок перевіряються і документально підтверджуються наявність, стан і оцінка активів і зобов'язань. Положення про проведення інвентаризації затверджене наказом Мінфіну⁵². Воно, зокрема, встановлює, що всі види зобов'язань та всі активи підприємства незалежно від їх місцезнаходження охоплюються повною інвентаризацією перед складанням річної фінансової звітності, а частковою у випадках передачі в

⁴⁹ Таке положення затверджується керівником установи відповідно до Примірного положення, затвердженого Мінекономрозвитку у 2016 році.

⁵⁰ Постанова Кабінету Міністрів № 59 від 26.01.2011 р. «Про затвердження Типового положення про бухгалтерську службу бюджетної установи».

⁵¹ Частина перша статті 10 Закону України № 996 від 16.07.1999 «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

⁵² № 879 від 02.09.2014 «Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань».

оренду майна, зміни матеріально-відповідальних осіб тощо. Положення також вимагає від керівника створити інвентаризаційну комісію, яка б включала представників апарату управління, бухгалтерської служби та досвідчених працівників організації. Матеріально відповідальні особи не включаються до складу комісії для перевірки активів, що знаходяться у них на відповідальному зберіганні.

368. **Для проведення внутрішніх перевірок на рівні обласного бюджету Хмельницької області створено підрозділ внутрішнього аудиту, який наразі складається з одного співробітника і є підпорядкованим безпосередньо керівнику.** Такий підрозділ створено відповідно до частини третьої статті 26 Бюджетного кодексу. Діяльність такого підрозділу спрямована на удосконалення системи внутрішнього контролю.

369. **Аудити у частині дотримання процедур внутрішнього контролю, здійснює Державна аудиторська служба, яка є центральним органом виконавчої влади, що координується через Кабінет Міністрів.** У 2018 році перевітками та аудитами Держаудитслужби було охоплено біля 7 відсотків загальних бюджетних видатків області. По результатах цих аудитів було надано 155 пропозицій та рекомендацій.

370. **У 2016 та 2017 роках Рахункова палата України провела чотири аудити, якими було охоплено деякі видатки обласного бюджету здійснені як міжбюджетні трансферти з центрального бюджету.** Ці трансферти, головним чином, включали соціальні виплати для малозабезпечених сімей та соціальні виплати, пов'язані із соціальним захистом сиріт.

371. **Відсутня узагальнена інформація про відповідність внутрішнього контролю в усіх установах обласного рівня рекомендаціям з його організації.** Потребує більш чіткого визначення розподілу обов'язків при підготовці тендерних пропозицій та визначенні переможця тендеру.

372. **Оцінка за цим параметром – С.**

25.2 Ефективність контролю зобов'язань за видатками

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

373. **Згідно із встановленими процедурами розпорядники бюджетних коштів та Казначейство здійснюють моніторинг за відповідністю зобов'язань та кошторисів і щомісячних асигнувань.** На рівні установи контроль забезпечується у відповідності до посадових інструкцій та розподілу обов'язків між керівником та його заступниками. Перед підписанням проект договору, як правило, погоджує головний бухгалтер, перевіряючи відповідність з місячним розподілом. Після підписання відповідного документу розпорядник подає його для реєстрації органу Казначейства.

374. **Органи Казначейства уповноважені здійснювати попередній контроль на етапі реєстрації бюджетних зобов'язань розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів⁵³.** Контроль за зобов'язаннями організовано на високому рівні. Основним законодавчим актом, що визначає процедури цього контролю є Порядок реєстрації та обліку бюджетних зобов'язань розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів в органах Державної казначейської служби, затверджений наказом 02.03.2012 № 309. Казначейство реєструє бюджетні зобов'язання розпорядників та одержувачів бюджетних коштів лише за наявності бюджетних асигнувань, затверджених кошторисом, та паспорту бюджетної програми (у разі застосування у бюджетному процесі програмно-цільового методу). У разі взяття розпорядником бюджетних коштів бюджетних зобов'язань за результатами процедури закупівлі, Казначейство перевіряє наявність контракту, річного плану закупівель та звіту щодо проведення процедури закупівлі за результатами якої було укладено договір.

375. **Повноваження Казначейства на етапі попереднього контролю при реєстрації бюджетних зобов'язань запобігають порушенням бюджетного законодавства з боку розпорядників**

⁵³ Наказ Мініну від 22.08.2012 № 938 «Про затвердження порядку казначейського обслуговування місцевих бюджетів».

бюджетних коштів. Цей контроль гарантує, що загальна сума зобов'язань не перевищує відповідних бюджетних асигнувань. Зобов'язання беруться у відповідності з положеннями визначеними Законом про бюджет на відповідний рік, і контроль забезпечує цільове спрямування бюджетних коштів. Такий попередній контроль, дозволяє головним розпорядникам та отримувачам бюджетних коштів своєчасно усунути можливі порушення бюджетного законодавства і уникнути таких порушень у подальшому.

376. Оцінка за цим параметром – А.

25.3 Відповідність механізмам контролю та здійсненням платежів

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

377. Установи здійснюють платежі лише на підставі платіжного доручення за наявності первинного документу, як акт виконаних робіт/наданих послуг підписаного в установленому порядку, і виключення не дозволяються. Платіжне доручення оформлюється за формою, встановленою Мінфіном⁵⁴. Відповідно до Інструкції Національного Банку України про безготівкові розрахунки в національній валюті дві особи підписують платіжне доручення: керівник установи і головний бухгалтер та надсилають платіж органам Казначейства через електронну систему з використанням електронних підписів.

378. Органи Казначейства здійснюють платежі розпорядників бюджетних коштів тільки у разі наявності в обліку зареєстрованих бюджетних зобов'язань, наприклад, акт виконаних робіт/наданих послуг. Отже, система Казначейства, який передбачає контроль платежів, перешкоджає тому, щоб витрати бюджетних установ перевищували ліміти витрат протягом року та передбачали терміни, довші за бюджетний рік. Завдяки зв'язку між обліком зобов'язань і здійсненням платежів приховати невідповідності платежів ще важче, ніж невідповідності зобов'язань.

379. У січні-жовтні 2019 року органи Казначейства при прийнятті до виконання платіжних доручень попередили 706 порушень бюджетного законодавства розпорядниками та одержувачами коштів усіх місцевих бюджетів. Загальна сума таких порушень становила 65,2 млн грн, або 0,02 відсотка видатків місцевих бюджетів за цей період.

380. Державна аудиторська служба постфактум перевіряє відповідність і законність фінансових транзакцій. Управління Західного офісу Держаудитслужби в Хмельницькій області впродовж оцінюваного періоду здійснило ряд перевірок, що охоплювали 2018 рік, зокрема, в установах освіти та охорони здоров'я. У ході заходів було встановлено ряд порушень, що призвели до незаконних витрат ресурсів на суму 6,7 млн. грн. та нецільових витрат ресурсів на суму 0,03 млн. грн. Частка незаконних та нецільових витрат бюджетних коштів у загальній сумі видатків, яка була охоплена аудитом з боку Держаудитслужби, становила 1,2 відсотки. Рахункова палата в оцінюваному періоді не перевіряла установи, що фінансуються з обласного бюджету.

381. Оцінка за цим параметром – А.

PI-26. Внутрішній аудит

Загальний опис характеристик показника в межах визначеного охоплення

382. Цей показник оцінює норми та процедури, що застосовуються у внутрішньому аудиті. Період часу для параметрів 26.1 та 26.2 надається на час оцінювання; для 26.3 – це останній фінансовий рік, що завершився, а для 26.4 використані в оцінюванні звіти про аудит повинні були складатися впродовж останніх 3 фінансових років. Охоплення: Хмельницька область.

⁵⁴ Наказ Мінфіну від 22.08.2012 № 938 «Про затвердження порядку казначейського обслуговування місцевих бюджетів».

Таблиця підсумкових оцінок і результативності

Показник/параметр	Метод оцінювання М1 (WL)	
	Оцінка 2019	Стисле обґрунтування оцінки
PI-26. Внутрішній аудит	D+	
26.1. Сфера охоплення внутрішнього аудиту	D	Тоді як фактична кількість внутрішніх аудитів проведених в області незначна, внутрішній аудит охоплює усі види діяльності в області на основі процесу вибору аудиту. Жодна з операцій на рівні області не має виключатись з процесу внутрішнього аудиту, але у 2018 році Держаудитслужба здійснила аудит тільки 6,2 відсотка загальних видатків обласного бюджету
26.2. Характер аудиторських перевірок і стандарти, що застосовуються	C	Загалом, функція внутрішнього аудиту забезпечує оцінювання ефективності процесів внутрішнього контролю в державних організаціях. Практичне створення структурних підрозділів внутрішнього аудиту описується у Стандартах внутрішнього аудиту України, що ґрунтуються на міжнародних стандартах. Методичні рекомендації та Наставови щодо проведення внутрішнього аудиту також були оновлені з метою більшої гармонізації з міжнародною практикою та стандартами
26.3. Діяльність з внутрішнього аудиту та звітування про неї	A	Внутрішній аудит здійснюється відповідно до плану аудиту
26.4. Реагування на перевірки внутрішнього аудиту	C	Коефіцієнт реагування та рекомендації гарні, але зазвичай їхнє повне впровадження займає понад 12 місяців

26.1 Сфера охоплення внутрішнього аудиту

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

383. **Внутрішній аудит здійснюється структурним підрозділом внутрішнього аудиту обласної державної адміністрації та Державною аудиторською службою.** Держаудитслужба є органом національного рівня, але здійснює внутрішній аудит на рівні місцевих держадміністрацій. Власний підрозділ обласної держадміністрації було створено у 2014 році, але протягом 2016 – 2017 рр. він не був укомплектований. У підрозділі працює одна особа. У 2018 році було проведено два аудити. Один щодо діяльності та результативності аудиту надання послуг Державним архівом області та другий Управління культури, національностей, релігій та туризму спрямований на аналіз ефективності діяльності виходячи з завдань області щодо збереження культурної спадщини

384. **Західний офіс Держаудитслужби розташований в області та охоплює аудитом увесь Західний регіон.** За останні три роки ним було проведено 27 аудитів на території області, які показані у Додатку 8. З цього числа 5 були пов'язані з виконанням бюджетної програми Хмельницької області, а ще 3 стосувалися підприємств, якими володіє область.

385. **Тоді як фактична кількість проведених внутрішніх аудитів залишається незначною, внутрішній аудит охоплює усі види діяльності в області на основі процесу вибору аудиту** Жодна з операцій на рівні області не має виключатись з процесу внутрішнього аудиту, але у 2018 році Держаудитслужба здійснила аудит тільки 6,2 відсотка загальних видатків обласного бюджету.

386. **Оцінка цього параметру – D.**

26.2 Характер аудиторських перевірок і стандарти, що застосовуються

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

387. **Стандарти внутрішнього аудиту (ВА) України описують практичне впровадження внутрішнього аудиту у профільних міністерствах та основних державних установах України.** Ці стандарти також закладають професійну та функціональну незалежність внутрішніх аудиторів. Українські стандарти також ґрунтуються на стандартах Інституту внутрішніх аудиторів (ІІА), але у певних моментах відрізняються. У 2018 році було актуалізовано Методичні рекомендації та Настанови щодо проведення внутрішнього аудиту, відповідно до загальноприйнятих передових практик та стандартів.

388. **Порядок планування, проведення і документування внутрішнього аудиту у Хмельницькій ОДА було видано⁵⁵ окремо для керівництва у роботі відділом внутрішнього аудиту області.** Під функцією внутрішнього аудиту розуміється діяльність, спрямована на удосконалення системи управління, запобігання фактам незаконного, неефективного та нерезультативного використання бюджетних коштів, виникненню помилок чи інших недоліків у діяльності ОДА та її структурних підрозділів. Піврічні плани внутрішнього аудиту розробляються на підставі оцінки ризиків у діяльності об'єктів внутрішнього аудиту та визначають теми внутрішнього аудиту. Оцінка ризиків передбачає визначення настання ймовірності подій та розміру їх наслідків, які негативно впливають на:

- виконання завдань і досягнення цілей об'єктом внутрішнього аудиту, визначених у стратегічних та річних планах;
- ефективність планування, виконання та результату виконання бюджетних програм;
- якість надання адміністративних послуг, здійснення контрольно-наглядових функцій, завдань, визначених актами законодавства;
- стан збереження активів та інформації, а також управління майном;
- правильність ведення бухгалтерського обліку та достовірність фінансової і бюджетної звітності.

389. **Функція внутрішнього аудиту перебуває на рівні центрального уряду, а тому місцевий рівень поступово змінюється.** Ці зміни викликали зміну форми аудиту від державного контролю та перевірок по Україні до надання послуг консультативного та діагностичного характеру. Це спрямувало увагу державних органів на оцінюванні своєї ефективності у процесах і системах внутрішнього контролю та керівництва.

390. **Аудити, здійснені Держаудитслужбою, в обласній держадміністрації охоплювали бюджетні програми.** Аудитами перевірялися місцеві бюджети Хмельницької області. Рамки цих аудитів значно більші ніж власний підрозділ з внутрішнього аудиту області.

391. **Оцінка за цим параметром – С.**

26.3 Діяльність з внутрішнього аудиту та звітування про неї

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

392. **До 2018 року Державні стандарти внутрішнього аудиту вимагали від Державної аудиторської служби складання лише піврічних планів.** Було мало підстав вважати, що структурні підрозділи внутрішнього аудиту ґрунтували свої піврічні плани на належній оцінці ризиків, як це передбачалося Державними стандартами внутрішнього аудиту. У грудні 2018 року було впроваджено два типи планів ВА: стратегічний план на трирічний період та операційний план, який охоплював строк в один рік. Обидва типи планів ВА підлягають затвердженню керівником центрального держав-

⁵⁵ Розпорядження Голови обласної державної адміністрації від 30.12.2014 № 523/2014-р.

ного органу влади. Після затвердження плани передаються до Міністерства фінансів та оприлюднюються на веб-сайтах державних органів влади. Звіти про виконання планів аудиту щорічно надсилаються до Міністерства фінансів. Вони стисло викладаються у Звіті про результати діяльності підрозділу внутрішнього аудиту (Форма № 1). Хоча Держаудитслужба дійсно проводить практично усі аудити в області, Держаудитслужба є органом центрального уряду та звітує перед центральним урядом, хоча звіти про аудит надходять до обласної держадміністрації відповідно до положення про Держаудитслужбу⁵⁶. На підставі цього положення ДАС подає рекомендації та пропозиції щодо результатів перевірок Кабінету, міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади, іншим державним органам, органам місцевого самоврядування та керівникам підконтрольних установ. Дискусії із Західним Офісом Держаудитслужби підтвердили те, що аудити діяльності обласної держадміністрації (бюджетні програми) та на території області ґрунтуються на річному плані, який виконується і звітність за ним здійснюється відповідним чином.

393. **Що стосується власного підрозділу внутрішнього аудиту обласної держадміністрації, він має певну структуру планування та звітування:** Кожні шість місяців до держадміністрації через апарат обласної держадміністрації надсилаються звіти. Наявний неформальний взаємозв'язок із Держаудитслужбою під час вирішення пов'язаних з областю питань. Діяльність із внутрішнього аудиту розвивається, але з огляду на те, що у штаті усього одна людина, яка перебуває на посаді приблизно 18 місяців, кількість аудитів, що можуть бути проведені, є обмеженою. На даний час цим спеціалістом таких аудитів було проведено тільки два.

394. **Оцінка цього параметру – А.**

26.4. Реагування на перевірки внутрішнього аудиту

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

395. **Як і Держаудитслужба, так й підрозділ внутрішнього аудиту обласної держадміністрації надали рекомендації.** Що стосується внутрішнього аудиту області, то усі 9 рекомендацій були виконані. Рекомендації Держаудитслужби виконувалися впродовж періоду з 2016 до 2018 року, та коефіцієнт реагування показаний у Додатку 8. Загалом, коефіцієнт реагування та рекомендації гарні, але зазвичай їхнє повне впровадження займає понад 12 місяців.

396. **Оцінка за цим параметром – С.**

⁵⁶ Постанова Кабінету Міністрів від 03.02.2016 № 43.

КОМПОНЕНТ ШОСТИЙ: облік та звітність

PI-27. Надійність фінансових даних

Загальний опис характеристик показника в межах визначеного охоплення

397. Цей показник оцінює ступінь регулярної звітності казначейських рахунків, рахунків до запитання та авансових рахунків і те, як існуючі процеси підтримують коректність фінансових даних. Він містить чотири параметри та використовує метод M2 (AV) для агрегування показників параметру. Період часу охоплений параметрами 27.1, 27.2 та 27.3 – це час оцінки, що охоплює попередній фінансовий рік, і параметр 27.4 – час проведення оцінки. Сфера охоплення параметру 27.1 – Хмельницька область та бюджетні установи місцевої влади за параметрами 27.2, 27.3 та 27.4.

Таблиця підсумкових оцінок і результативності

Показник/параметр	Метод оцінювання M2 (AV)	
	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
PI-27. Надійність фінансових даних	B+	
27.1. Звірка банківських рахунків	A	Державна казначейська служба здійснює облік всіх операцій в єдиній системі електронних платежів на ЄКР (з субрахунками) Національного банку України, що дозволяє проводити щоденні звірки
27.2. Проміжні рахунки	H/З	У Департаменті фінансів повідомляють, що в області немає жодних проміжних рахунків
27.3. Авансові рахунки	B	Звірка авансових рахунків відбувається щомісяця, щоб переконатись, що вони використовуються за визначеною ціллю та для того, щоб їх можна було щодня контролювати. Авансові рахунки закриваються, якщо на них не відбувається рух коштів протягом трьох років, або якщо клієнт вимагає закриття рахунку
27.4. Процеси підтвердження надійності фінансових даних	B	Доступ до обліку та можливість внесення змін в облік обмежуються і фіксуються, внаслідок чого формується «шлях аудиту», проте немає діючого органу, який би здійснював перевірку коректності фінансових даних

27.1 Звірка банківських рахунків

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

398. **Казначейство несе відповідальність за управління ЄКР⁵⁷.** Обласна влада має субрахунки в ЄКР. На рівні області діє Управління Державного казначейства, яке забезпечує фінансову діяльність області. Область має суб-рахунки на ЄКР.

399. **Казначейство є учасником Системи електронних платежів Національного банку України (НБУ).** В області, всі видаткові та дохідні операції здійснюються через Казначейство, яке забезпечує щоденну звірку обороту та залишків на рахунках для отримання перевірконого балансу.

400. **Інформація завантажується в централізовану систему зберігання даних.** Після завершення робочого дня, система «Звіт» використовується для переказу коштів та виконання всіх технологічних процедур, визначених вимогами нормативно-правових актів та технологічних регламентів

⁵⁷ Відповідно до наказу Казначейства № 122 від 26 червня 2002 р. «Положення про Єдиний казначейський рахунок».

Казначейства, і включає бухгалтерські, операційні та управлінські звіти (щоденний перевірочний баланс, щоденні звіти про виконання доходів та отримання інших надходжень державного та місцевих бюджетів тощо).

401. **Правильність визначення та збільшення надходжень державного та місцевих бюджетів перевіряється наступного робочого дня для переказу коштів.** Перевіряється правильність, та формуються звіти про виконання доходів та інших надходжень державного та місцевих бюджетів. Дані виписок з відповідних рахунків звіряються з точки зору зарахованих доходів з даними Звіту про виконання доходів та інших надходжень державного та місцевих бюджетів. Перевіряється також коректність даних, представлених у щоденному перевірочному балансі та Звіті про виконання бюджетів.

402. **Якщо під час звірки виявляються помилки, вони виправляються відповідно за погодження головного бухгалтера.** Це виконується шляхом коригування записів та інших бухгалтерських документів до настання робочого дня коли здійснюється поточний переказ коштів.

403. **Оцінка для цього показника – А.**

27.2 Проміжні рахунки

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

404. **Область не має жодних проміжних рахунків.**

405. **Цей параметр не застосовується.**

27.3 Авансові рахунки

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

406. **У плані рахунків немає конкретного рахунку, який називається авансовим рахунком.** Натомість, вони проходять в звіті як дебіторська заборгованість кожного суб'єкта державного сектору. Сальдо таких (авансових) рахунків аналізується щомісяця. Рахунки (авансові), як правило, закриваються вчасно, з деякими винятками, особливо в складних випадках. У цих випадках суб'єкти державного сектору повинні пояснити основні причини таких затримок у примітках до своєї фінансової звітності.

407. **Авансові платежі зазвичай дозволяють робити лише за конкретними видами договорів (таких як договори на будівництво та/або великі інфраструктурні контракти).** Вони обмежуються 30-40 відсотками загальної вартості договору, залежно від умов договору. Після того, як авансові платежі здійснено, розпорядники бюджетних коштів зобов'язані подати документацію, звітуючи про використання авансу (тобто надають звіти про виконання договору або стан управління/фізичний прогрес у виконанні договору) до того, як зможуть здійснити запит щодо подальших платежів. Цю документацію потрібно подати протягом трьох робочих днів після завершення поставки товарів, виконання робіт та/або надання послуг, визначених договором. Якщо розпорядником бюджетних коштів не надано такий документ, Казначейство утримує подальші платежі за контрактом, і ці договори зазначаються у щомісячних/квартальних звітах. Казначейство також може утримувати всі платежі розпорядника коштів за винятком платежів, пов'язаних із захищеними статтями. Цей принцип виконується на практиці.

408. **Авансові рахунки закриваються на прохання клієнта або за відсутності руху коштів на рахунку протягом трьох років.**

409. **Оскільки (авансові) рахунки в цілому закриваються вчасно (приблизно 90 відсотків у 2018 році), оцінка цього параметру – В.**

27.4 Процеси підтвердження надійності фінансових даних

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

410. **Казначейство веде свій облік в автоматизованій системі обліку та звітності під назвою «Казначейство».** Доступ до системи обмежений жорсткою системою паролів. Записи неможливо створити чи змінити без реєстрації в електронному контрольному списку. Існує також аудиторський слід, що фіксує використання системи. Підрозділ внутрішнього контролю відповідає за перевірку та контроль коректності даних.

411. **Функція внутрішнього контролю не ґрунтується на оцінці ризиків.** Існують процедури, але немає спеціального органу, який би відповідав за оперативний контроль, окрім даного адміністратора. Згодом використання коштів перевіряється Державною аудиторською службою та Рахунковою палатою України за певний період що підлягає перевірці.

412. **Оцінка цього параметру – В.**

PI-28. Звіти про виконання бюджетів, що подаються протягом року

Загальний опис характеристик показника в межах визначеного охоплення

413. **Цей показник оцінює комплексність, точність та своєчасність надання інформації про виконання бюджету.** Бюджетні звіти що подаються протягом року повинні узгоджуватися з охопленням бюджету та класифікаціями для забезпечення моніторингу виконання бюджету та, у разі необхідності, своєчасного застосування коригувальних заходів. Період оцінювання для цього показника – останній повний фінансовий рік (2018); охоплення – Хмельницька область.

Таблиця підсумкових оцінок і результативності

Показник/параметр	Метод оцінювання M1 (WL)	
	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
PI-28. Звіти про виконання бюджетів, що подаються протягом року	D+	
28.1. Охоплення та зіставність звітів	D	Сфера охоплення звітів Казначейства за доходами та класифікація, що у них містяться, дозволяють здійснювати пряме їх порівняння із затвердженим бюджетом. Звіти Казначейства щодо видатків базуються на економічній та функціональній класифікаціях, але не на відомчій класифікації, що не дозволяє здійснювати пряме порівняння з початково затвердженим бюджетом. ОДА готує додаткові квартальні звіти на основі відомчої класифікації, але ці звіти не представлені у формі початково затвердженого бюджету. Вони не містять інформації про витрати споживання та розвитку, заробітну плату, комунальні послуги, кредитування, міжбюджетні трансферти тощо, а також не консолідується (окремі для загального та спеціального фондів бюджету). Це не дозволяє безпосередньо порівнювати видатки, що містяться у звітах, з початково затвердженим бюджетом
28.2. Терміни надання звітів про виконання бюджету протягом року	A	Казначейство складає щомісячні звіти про виконання обласного бюджету упродовж 15 днів після завершення місяця

Показник/параметр	Метод оцінювання M1 (WL)	
	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
28.3. Точність звітів про виконання бюджету, що надаються протягом року	B	Проблем якості інформації немає. Проте звіти представляють інформацію щодо видатків лише на стадії платежів (тільки неоплачені зобов'язання відображаються)

28.1 Охоплення та зіставність звітів

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

414. **Кожна бюджетна установа надає дані Казначейству.** Казначейство консолідує отриману інформацію, яка передається до бази даних Департаменту фінансів ОДА, яке проводить її ретельний розгляд. Казначейство подає звіти щомісяця та щокварталу (див. інформацію у Таблиці 28.2). Звіти включають інформацію щодо видатків та доходів і формуються відповідно до детальних кодів бюджетної класифікації, але не за відомчою економічною класифікацією. Охоплення та класифікація доходів у звітах дозволяє робити безпосереднє порівняння з початковим бюджетом. Оскільки звітність щодо видатків формується відповідно до економічної та функціональної класифікації, але не за відомчою, це не дозволяє її пряме порівняння з початковим бюджетом.

415. **Казначейство відповідає за облік операцій з виконання обласного бюджету, консолідацію звітів, наданих розпорядниками бюджетних коштів, підготовку звітів про виконання бюджетів та їх достовірність⁵⁸.** Звіти про виконання обласного бюджету, які Казначейство подає Департаменту фінансів протягом року, охоплюють такі категорії даних: доходи, видатки, кредитування та фінансування бюджету, бюджетний баланс, використання коштів з резервного фонду, виконання захищених видатків місцевих бюджетів, надання та використання місцевими бюджетами дотацій та субвенцій.

416. **Казначейство щоквартально також готує звіт про фінансовий стан (баланс) обласного бюджету та звіт про фінансові результати виконання обласного бюджету.** Звітність включає як видатки усіх бюджетних установ, так і одержувачів бюджетних коштів.

417. **ОДА готує додаткові квартальні звіти на основі відомчої класифікації, але ці звіти не були представлені у формі початково затвердженого бюджету.** ОДА готує звіти за відомчою класифікацією, використовуючи власну ІТ-систему, яка містить детальні дані, отримані від Казначейства. Незважаючи на кількість класифікацій, що використовуються для складання бюджету (детальніше див. PI-4), звіти надавали інформацію лише за програмною класифікацією. Вони не містили інформацію про видатки споживання та розвитку, заробітну плату, комунальні послуги, кредитування, міжбюджетні трансферти тощо. Ці звіти готувались окремо для загального та спеціального фондів бюджету, без узагальнення всього бюджету. Такий підхід не дозволяє безпосереднє порівняння з початково затвердженим бюджетом.

418. **Представлення річних бюджетних звітів у частині видатків не дозволяє безпосереднє порівняння з початково затвердженим бюджетом.**

419. **Оцінка за цим параметром – D.**

28.2 Терміни надання звітів про виконання бюджету протягом року

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

420. **Казначейство подає Департаменту фінансів Хмельницької ОДА низку звітів в відповідності зі статтю 80 Бюджетного кодексу.** Зокрема, (1) щомісячні звіти про виконання обласного бюджету

⁵⁸ Відповідно до БКУ (статті 56, 58, 78, 80).

не пізніше 15 днів після завершення місяця, (2) деталізовану щомісячну інформацію про виконання показників обласного бюджету – не пізніше 25 числа місяця, наступного за звітним, та (3) звіти про бюджетну заборгованість, якщо така є, – не пізніше першого числа другого місяця, що настає за звітним. Квартальні звіти Казначейство подає не пізніше 35 днів після завершення кварталу. Дані про своєчасність подання звітів про виконання обласного бюджету за 2018 р., наведені в таблиці 28.2.

Таблиця 28.2. Своєчасність внутрішньорічних звітів про виконання бюджету, 2018 р.

Період охоплення звіту	Фактична дата подання
Щомісячні звіти	
Січень	09.02.2018
Січень – лютий	12.03.2018
Січень – березень	10.04.2018
Січень – квітень	10.05.2018
Січень – травень	11.06.2018
Січень – червень	10.07.2018
Січень – липень	10.08.2018
Січень – серпень	10.09.2018
Січень – вересень	10.10.2018
Січень – жовтень	12.11.2018
Січень – листопад	10.12.2018
Січень – грудень	11.01.2019
Квартальні звіти	
I Квартал	27.04.2018
II Квартал	27.07.2018
III Квартал	19.10.2018

421. Казначейство готує і подає Департаменту фінансів щомісячні звіти протягом двох тижнів з дня закінчення звітного періоду.

422. Оцінка за цим параметром А.

28.3 Точність звітів про виконання бюджету, що надаються протягом року

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

423. Територіальні органи Казначейства здійснюють усі транзакції обласного бюджету, які обліковуються на ЄКР. Це стосується всіх транзакцій обласного бюджету (надходжень та витрат) щодо всіх розпорядників коштів. Такі механізми забезпечують ретельний та регулярний контроль й звіряння фінансової інформації та потоки коштів (зокрема проводити перехресні перевірки щодо них).

424. Звіти Казначейства включають як планові (рішення зі всіма змінами) так і фактичні показники за касовим методом. Що стосується видатків і кредитування, звіти складаються за бюджетними програмами, функціональною та економічною класифікацією.

425. Звіти щодо доходів і фінансування також складаються відповідно до кодів бюджетної класифікації. Звіти про доходи відображають лише фактичні надходження і не містять інформації про нараховані доходи. Квартальні звіти містять роз'яснення щодо стану виконання показників місцевих бюджетів⁵⁹.

426. Звіти про виконання бюджету включають інформацію на етапі здійснення платежів та не включають комплексну інформацію щодо зобов'язань по видатках.

⁵⁹ Відповідно до статті 60(2)(10) БКУ.

427. Оцінка за цим параметром В.

Нещодавні або поточні заходи з реформування

428. Починаючи з 2019 року, квартальні звіти містять також інформацію щодо стану будь-якого місцевого боргу, гарантованого боргу та наданих місцевих гарантій. Зміни до Бюджетного кодексу від 22.11.2018 надали обласним радам право надавати гарантії та здійснювати зовнішні запозичення шляхом отримання кредитів від міжнародних фінансових організацій.

PI-29. Річна фінансова звітність**Загальний опис характеристик показника в межах визначеного охоплення**

429. Цей показник оцінює повноту річної фінансової звітності, її своєчасність і відповідність загальноприйнятим принципам і стандартам бухгалтерського обліку. Періодом оцінювання для параметру 29.1 є останній повний бюджетний рік (2018); для параметру 29.2 – останній річний фінансовий звіт, поданий на аудит; для параметру 29.3 – три останні фінансові звіти (тобто за 2016-2018 бюджетні роки). Охоплення – бюджетний сектор Хмельницької області.

Таблиця підсумкових оцінок і результативності

Показник/параметр	Метод оцінювання M1 (WL)	
	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
PI-29. Річна фінансова звітність	D+	
29.1. Повнота річної фінансової звітності	D	Річна фінансова звітність містить повну інформацію про активи, зобов'язання (в тому числі, довгострокові), доходи та звіт про рух грошових коштів. Звіти Казначейства щодо видатків базуються на економічній та функціональній класифікаціях, але не на відомчій класифікації, що не дозволяє здійснювати пряме порівняння з початково затвердженим бюджетом. ОДА готує додаткові річні звіти на основі відомчої класифікації, але ці звіти не представлені у формі початково затвердженого бюджету. Вони не містять інформації про витрати споживання та розвитку, заробітну плату тощо, а також окремі для загального та спеціального фондів бюджету. Це не дозволяє безпосереднє порівняння з початково затвердженим бюджетом
29.2. Подання звітності для зовнішнього аудиту	D	Казначейська служба складає та подає фінансову звітність обласного бюджету до Департаменту фінансів облдержадміністрації протягом трьох місяців після закінчення бюджетного року. Щорічна фінансова звітність не подається на зовнішній аудит
29.3. Стандарти обліку	C	Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі (НП(С)БОДС), згідно з якими складається вся фінансова звітність в цілому, відповідають вимогам міжнародних стандартів. Стандарти, що використовувались та положення про облікову політику, зазначаються в примітках до фінансової звітності. Водночас, на час цього оцінювання відмінності між чинними національними положеннями (стандартами) та міжнародними стандартами (МСБОДС) не зазначались

29.1 Повнота річних фінансових звітів

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

430. **Казначейство складає фінансову звітність для обласного бюджету та відповідає за її достовірність⁶⁰.** Міністерство фінансів щороку визначає умови та порядок, у якому Казначейська служба має складати та подавати річну фінансову звітність для усіх бюджетних установ України. Установлені вимоги було виконано для області. Річна фінансова звітність містить порівняння фактичних показників з показниками останньої редакції обласного бюджету, що враховує всі зміни, внесені до нього протягом бюджетного року.

431. **Річна фінансова звітність обласного бюджету входить до складу національної річної звітності системи виконання бюджету.** Ця звітність складається протягом трьох місяців після закінчення бюджетного року⁶¹. В річному звіті подається інформація про фінансові активи, зобов'язання, у тому числі довгострокові, а також про доходи, видатки, кредитування та показники фінансування бюджету. У звітах висвітлюються також 1) фінансовий стан (баланс) обласного бюджету; 2) фінансові показники бюджету та рух грошових коштів; 3) дебіторська та кредиторська заборгованість; 4) дані щодо використання коштів резервного фонду бюджету. Сфера охоплення звітів за доходами та класифікація, що у них містяться, дозволяють здійснювати пряме їх порівняння із затвердженим бюджетом. Звіти щодо видатків надають інформацію по економічній та функціональній класифікаціях, але відсутня відомча класифікація, що не дозволяє здійснювати їх пряме порівняння з затвердженим бюджетом.

432. **ОДА готує додаткові річні звіти, що базуються на відомчій класифікації, але звіти не представлені у формі початково затвердженого бюджету.** Вони не містять інформацію про видатки споживання та розвитку, заробітну плату тощо, а також є окремими для загального та спеціального фондів бюджету. Це не дозволяє пряме порівняння з затвердженим бюджетом.

433. **Оцінка цього параметру – D.**

29.2 Подання звітів для зовнішнього аудиту

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

434. **За складення та подання фінансової звітності про виконання обласного бюджету (фінансової та бюджетної звітності) відповідає Казначейство⁶².** Ці звіти оприлюднюються на офіційному сайті Казначейства: <https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/vikonannya-derzhavnogo-byudzhetu>. Строки складення та подання річних звітів казначейською службою встановлюються Міністерством фінансів (стаття 28 БКУ): до 20 березня року, що настає за звітним. Протягом останніх 3 років ці строки було дотримано.

435. **Річний фінансовий звіт подається до Департаменту фінансів облдержадміністрації і не подається на зовнішній аудит.**

436. **Оцінка цього параметру – D.**

⁶⁰ Відповідно до БКУ (Статті 58, 80).

⁶¹ Згідно з вимогами Бюджетного кодексу України.

⁶² Згідно зі статтею 58 БКУ.

29.3 Стандарти обліку

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

437. **Облік і формування всієї фінансової звітності в державному секторі здійснюються згідно з вимогами НП(С)БОДС України, положення яких у цілому відповідають вимогам МСБОДС.** НП(С)БОДС відповідають МСБОДС за більшістю важливих напрямків. У примітках до фінансової звітності зазначаються стандарти та облікова політика, які було застосовано для складення фінансової звітності. Водночас, відмінності між чинними національними положеннями, які було застосовано, та МСБОДС у примітках до фінансової звітності не зазначаються. Світовий банк нещодавно оприлюднив звіт про результати діагностики поточного стану системи бухгалтерського обліку в державному секторі, який підтвердив відповідність національних положень МСБОДС для більш ніж 80 відсотків стандартів.

438. **Система бухгалтерського обліку у державному секторі, що застосовується в області, використовує національні стандарти, які більш ніж на 80 відсотків відповідають МСБОДС.**

439. **Оцінка за цим параметром – С.**

КОМПОНЕНТ СЬОМИЙ: зовнішній контроль і аудит

PI-30. Зовнішній аудит

Загальний опис характеристик показника в межах визначеного охоплення

440. Цей показник перевіряє характеристики зовнішнього аудиту. Період оцінювання – три останніх повних фінансових роки. Охоплення – Хмельницька область.

441. Закон «Про Рахункову палату України» – вищий орган аудиту України – був прийнятий Парламентом у новій редакції 2 липня 2015 року. Рахункова палата України (РПУ) – незалежний орган, підпорядкований Парламенту.

442. Закон України «Про Рахункову палату України» визначає відповідальність та діяльність Рахункової палати. У своїй діяльності РПУ повинна дотримуватись принципів діяльності Міжнародної організації вищих органів фінансового контролю (INTOSAI), включаючи Міжнародні стандарти вищих органів фінансового контролю (ISSAI), та Європейської організації вищих органів фінансового контролю (EUROSAI), якщо вони не суперечать Конституції та законодавству України. З 2019 року діяльність РПУ передбачає часткове використання стандартів ISSAI з метою збільшення відповідності української практики міжнародним стандартам.

443. **Головні повноваження РПУ:**

- Аналіз щорічного звіту про виконання Закону «Про державний бюджет», який подається Кабінетом Міністрів підготовка відповідних висновків та оцінка ефективності керування коштами держбюджету, а також пропозиції щодо усунення виявлених порушень та вдосконалення бюджетного законодавства;
- Розробка та направлення об'єктам аудиту рішень РПУ, які підлягають обов'язковому розгляду з подальшим аналізом рівня виконання зауважень та рекомендацій РПУ, щоб оцінити ефективність вжитих заходів.

444. РПУ проводить аудити, використовуючи власні Методичні рекомендації, розроблені на основі певних положень стандартів ISSAI, однак вони не повністю відповідають цим стандартам. На 2019 рік було складено плани з часткової імплементації стандартів ISSAI з метою переходу від аудиту результатів діяльності до повної перевірки фінансової звітності щодо виконання бюджету.

445. Відносно субнаціональних органів, Рахункова палата зосереджує увагу на аудиті трансфертів від центральних органів влади та на аудиті їх використання.

Таблиця підсумкових оцінок і результативності

Показник	Метод оцінки M1 (WL)	
	Оцінка у 2019 р.	Стисле обґрунтування оцінки
PI-30. Зовнішній аудит	D+	
30.1. Охоплення і стандарти аудиту	D	Хоча аудит трансфертів від центральних органів влади у Хмельницьку область охопив би 86,6 відсотка бюджету, такий аудит ніколи не проводився. Було проведено аудити кількох ГРК області які охопили 20 відсотків загальних витрат
30.2. Подання аудиторських звітів законодавчому органу влади	D	РПУ звітує напряму до ВРУ та її профільних комітетів, з якими пов'язана РПУ. Копії звітів надсилаються до Кабінету Міністрів та до відповідної обласної адміністрації, але це не є обов'язковим згідно з законодавством

Показник	Метод оцінки M1 (WL)	
	Оцінка у 2019 р.	Стисле обґрунтування оцінки
30.3. Контроль за результатами зовнішнього аудиту	N/3	Оскільки жодного фінансового аудиту не проводилось, рекомендації за результатами аудиту та контроль за їх виконанням відсутні
30.4. Незалежність вищого органу аудиту	B	РПУ є незалежним органом державної влади України в таких головних аспектах: (i) визначенні та обранні членів РПУ, включаючи Голову РПУ, які призначаються і звільняються Парламентом; (ii) незалежності у плануванні аудиту та оприлюдненні результатів аудиту; та (iii) плануванні та виконанні бюджету. Аудиторам РПУ також надається доступ до всіх документів та інформації, необхідних для проведення аудиту. Разом з тим, доступ до баз даних та інформації з інформаційних систем з фінансового управління мають тільки члени Рахункової палати

30.1 Охоплення і стандарти аудиту

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

446. РПУ проводить аудит відповідно до Методичних рекомендацій з проведення Рахунковою палатою фінансового аудиту станом на 2019 рік⁶³. Вони були розроблені з урахуванням вимог та положень ISSAI, зокрема Фундаментальних принципів здійснення аудиту в державному секторі (ISSAI 100), Фундаментальних принципів здійснення фінансового аудиту (ISSAI 200) та Керівних принципів фінансового аудиту (ISSAI 1000-1999). Міжнародні стандарти аудиту наразі розробляються, а також обирається формат їх запровадження та застосування.

447. Департамент контролю публічної адміністрації та міжбюджетних відносин РПУ проводить аудит трансфертів від центральної влади та їх використання. Такий аудит проводиться кожні 2-3 роки на основі вибірки з 8 областей, обраних з урахуванням ризиків, розміру трансфертів та суб'єктивної оцінки. Жодного разу Хмельницька область не була об'єктом такого аудиту. Крім того, РПУ здійснює аудит проєктів, які фінансуються Фондом регіонального розвитку. Так, нещодавно було проведено аудит проєкту будівництва школи в області.

448. У законодавстві, яке регулює діяльність РПУ, є положення про те, що аудит бюджету області може проводитися на вимогу депутатів обласної ради або окремої особи. Такої вимоги щодо проведення аудиту бюджету Хмельницької області ніколи не надходило.

449. Хоча аудит трансфертів від центральних органів влади у Хмельницьку область охопив би увесь бюджет, такий аудит ніколи не проводився. Держаудитслужба поінформувала команду з оцінки ДВФП, що вона провела фінансові аудити 28 ГРК області, і цими аудитами було охоплено 20% видатків області.

450. Оцінка цього показника – D.

30.2 Подання аудиторських звітів законодавчому органу влади

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

451. Аудит РПУ трансфертів від центральних органів влади в область, в основному, є роботою центральних органів влади. Звіти подаються безпосередньо до Парламенту та профільних комітетів, з якими пов'язана РПУ. Копії звітів надсилаються до Кабінету Міністрів та відповідної обласної адміністрації, але це не є обов'язковим згідно з законодавством.

⁶³ Затверджено рішенням РПУ № 5-5 від 22.09.2015 року (https://rp.gov.ua/upload-files/About/RegulatoryDoc/arp_6.pdf).

452. Оцінка цього показника – D.

30.3 Контроль за результатами зовнішнього аудиту

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

453. Оскільки жодних аудитів не проводилося, а відтак немає рекомендацій, які можна застосувати, цей показник не застосовується.

30.4 Незалежність вищого органу аудиту

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

454. РПУ є незалежним органом від Уряду України в ключових аспектах її діяльності⁶⁴. Зокрема, це стосується (i) визначення та відбору членів РПУ, включаючи Голову РПУ, які призначаються та звільняються Парламентом⁶⁵; (ii) самостійності в плануванні перевірок і оприлюдненні результатів перевіркової діяльності; (iii) плануванні та виконання бюджетів РПУ; а також (iv) доступу представників РПУ до записів, документації та інформації для проведення аудитів .

455. РПУ не подає свій бюджет напряму органу законодавчої влади як цього вимагають міжнародні стандарти для вищих органів фінансового контролю (ISSAI), а подає його Мінфіну для включення до державного бюджету на загальних правилах, встановлених для усіх ГРК. За наявності неузгодженостей між РПУ та Мінфіном стосовно запропонованих асигнувань, ситуація може бути розглянута та вирішена безпосередньо Парламентом у процесі розгляду державного бюджету. Це забезпечує незалежність РПУ відносно затвердження її бюджету. Однак, таких випадків в останні три роки не було.

456. РПУ виконує свій річний бюджет незалежно. РПУ затверджує детальний кошторис в межах бюджетних асигнувань, затверджених у законі про державний бюджет і виконує його без втручання центрального уряду.

457. Стосовно доступу до інформації, то згідно із Статтею 32 Закону України Про Рахункову палату України, аудитори РПУ мають доступ до всіх документів, необхідних для проведення перевірок. Разом з тим, доступ до баз даних та інформації з інформаційних систем з фінансового управління мають тільки члени Рахункової палати. Такий підхід обмежує можливість РПУ в побудові ризик-орієнтованої системи контролю.

458. Хоча РПУ звітує Парламенту, це релевантно для обласного рівня і може застосовуватись в субнаціональному контексті ДВФП.

459. Враховуючи зазначені вище обмеження, оцінка цього параметру – В .

PI-31. Розгляд звітів про результати аудиту законодавчим органом влади

Загальний опис характеристик показника в межах визначеного охоплення

460. Цей показник стосується питань розгляду законодавчим органом аудиторських фінансових звітів субнаціонального уряду, включаючи інституційні структури, щодо яких (а) існує законодавча вимога щодо подання аудиторських звітів до органів законодавчої влади, або (б) їх материнська структура чи контролюючий підрозділ мають відповідати на запитання та вживати заходів від їх імені. Період оцінювання – три останні повні фінансові роки. Рівень охоплення – Хмельницька область.

⁶⁴ Згідно з прийнятим в 2015 році Законом України Про Рахункову палату України.

⁶⁵ Стаття 20 закону про Рахункову палату, прийнятого у 2015 р.

Таблиця підсумкових оцінок і результативності

Показник/параметр	Методика оцінювання М2 (AV)	
	2019 Оцінка	Стисле обґрунтування оцінки
PI-31. Розгляд звітів про результати аудиту законодавчим органом влади	D	
31.1. Терміни розгляду звітів про результати аудиту	D	Аудиторські звіти щодо аудиту фінансової звітності області не надходили до обласної ради
31.2. Слухання за результатами аудиту	Н/З	Аудиторські звіти щодо аудиту фінансової звітності області не надходили до обласної ради
31.3. Рекомендації по аудиту з боку законодавчого органу влади	Н/З	Аудиторські звіти щодо аудиту фінансової звітності області не надходили до обласної ради
31.4. Прозорість розгляду аудиторських звітів законодавчим органом влади	Н/З	Аудиторські звіти щодо аудиту фінансової звітності області не надходили до обласної ради

31.1 Терміни розгляду звітів про результати аудиту

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

461. **Аудиторські звіти не надходили до обласної ради.** Однак, фінансові звіти, які не проходили аудит, надсилаються до ради щорічно. Управління західного офісу Держаудитслужби направляло свої звіти з аудиту до ради. Цими аудитами було охоплено 28 ГРК що становило 20% обласного бюджету.

462. **Оцінка цього параметру – D.**

31.2 Слухання про результати аудиту

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

463. **Аудиторські звіти щодо фінансової звітності, які подаються на розгляд ради – відсутні.** Бюджетний комітет ради вивчає як річну фінансову звітність (неревізовану) і порівнює результати з попереднім роком, так і звіти Держаудитслужби.

464. **Цей параметр не застосовується.**

31.3 Рекомендації по аудиту з боку законодавчого органу влади

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

465. **Рекомендації не можуть бути запропоновані, оскільки аудиторські звіти не надходили до ради.** Бюджетна комісія Ради розглядає річну фінансову звітність (неревізовану) та вносить неофіційні рекомендації, що містяться в протоколах його засідань⁶⁶. До обласної адміністрації надсилається лист із переліком цих рекомендацій і датою на яку потрібно підготувати відповідь. Відповіді, як правило, позитивні, і якщо лист залишається без відповіді, керівників вищої ланки викликають на засідання комітету.

466. **Цей параметр не застосовується.**

31.4 Прозорість розгляду аудиторських звітів законодавчим органом влади

Рівень результативності та обґрунтування оцінки параметру

467. **Аудиторські звіти не надходили до Ради.** Обговорення фінансової звітності в бюджетному комітеті Ради є відкритим для громадськості та ЗМІ.

468. **Цей параметр не застосовується.**

⁶⁶ Комітет також розглядає звіти Держаудитслужби, які він отримує.

4. Висновки за результатами аналізу систем УДФ

4.1 Комплексне оцінювання за результативними показниками

469. У цьому розділі розглядаються результати оцінювання показників, представлених у главі 3 та їх значення для семи компонентів діяльності з УДФ.

Компонент I. Надійність бюджету. *Для того, щоб бюджет був корисним для реалізації державної політики, він має бути реалістичним та виконуватись у тому вигляді, в якому його було затверджено.*

470. Проблема формування точних прогнозів сукупного обсягу доходів останніми роками не знаходила свого розв'язання. Фактичний розмір доходів значно перевищував оціночні обсяги (PI-3 «D») з огляду на обережність ОДА у плануванні доходів, «непередбачуваних» доходів власних надходжень бюджетних установ. Попри те, що за показником HLG-1 було виставлено оцінку А, це пов'язано з відмінностями між методиками визначення балів за показниками PI-3 та HLG-1.1. Фактичний загальний розмір доходів із усіх джерел був набагато вищим, ніж було передбачено розробленим бюджетом. Унаслідок цього за всіма видатками бюджету було виставлено оцінку D (PI-1), оцінку B за складом видатків за функціональною класифікацією (PI-2.1) та оцінку D за економічною класифікацією (PI-2.2). Цей загальний результат було досягнуто шляхом перерозподілу бюджетних коштів (PI-18.4 «B») та двох змін до бюджету (PI-21.4 «A»). Утім, прогнозування надходжень не підтримує процес контролю відповідності бюджетних призначень наявним коштам (PI-21.2 «C»), що віддзеркалює непевність у розмірі доходів. Цей аспект був компенсований упевненістю розпорядників бюджетних коштів у наявності коштів для виконання своїх бюджетів згідно з планом (PI-21.3 A). Розмір заборгованості є незначним і не перевищує 1 відсотка загальної суми (PI-22.1 «A»), що віддзеркалює суворий контроль над бюджетними зобов'язаннями (PI-25.2 «A»). Закупівлі було оцінено на рівні B+ завдяки добре налагодженому контролю, але активніше використання конкурентних торгів (PI-24.2 «C») могло б забезпечити більшу економію коштів.

Компонент II. Прозорість державних фінансів. *Прозорість інформації про державні фінанси є необхідною для того, щоб забезпечити здійснення діяльності та операцій урядів у рамках урядової фіскальної політики та застосування до них належних механізмів управління бюджетом і звітності. Прозорість – це важлива характеристика, що забезпечує зовнішній контроль над політикою та програмами уряду, і їх реалізацією.*

471. На центральному та субнаціональному рівнях державної влади в Україні наявний **вражаючий обсяг інформації про фінансові показники державного бюджету**. План рахунків, що лежить в основі складання та виконання бюджету, і формування звітності щодо нього є повним та відповідає стандартам GFS (PI-4 «A»). Інформація вноситься до бюджету своєчасно. Бюджетні документи містять два базових та значний обсяг додаткових видів інформації, необхідної для забезпечення прозорості бюджетного процесу (PI-5 «D»). Спостерігається недостатність підходу, заснованого на правилах, для розподілу міжбюджетних трансфертів з обласного бюджету місцевим органам влади нижчого рівня, що може суттєво вплинути на надання послуг (PI-7.1 «C»). Звітність органів влади нижчих рівнів є своєчасною, але тільки щодо чотирьох місцевих органів влади нижчого рівня з прямими фінансовими відносинами було проведено аудит (PI-10.2 «C»). Інформація про плани та досягнення проміжних та кінцевих результатів надання послуг в області є дуже якісною та базується на системі програмно-цільового бюджетування з відповідними планами, досягнутими результативними показниками та оцінюванням досягнутих результатів (оцінка А за трьома параметрами) з відображенням системи паспортів бюджетних програм і оцінка B (PI-8.4) за одним параметром, враховуючи те, що результати роботи балансової комісії з оцінювання результатів не публікуються регулярно. Ресурси, що надаються надавачам послуг, повністю обліковуються (PI-8.3 «A») завдяки потужній системі обліку (PI-27 «B»).

472. **Забезпечено належний доступ громадськості до бюджетної інформації (PI-9 «А»).** Забезпечено усі чотири базові елементи, що застосовуються (фінансова звітність, що пройшла аудит, не застосовується, оскільки вона відсутня). Оприлюднюється громадський (узагальнений) бюджет.

Компонент III. Управління активами та зобов'язаннями. *Результативне управління активами та зобов'язаннями забезпечує адекватне виявлення та моніторинг ризиків, належне співвідношення видатків і вигоди при здійсненні державних інвестицій, належну доходність фінансових інвестицій, якісне планування утримання активів, а також здійснення відчуження активів за чіткими правилами. Тим самим забезпечується зведення до мінімуму витрат на обслуговування боргу та адекватний моніторинг фіскальних ризиків, що дає змогу вчасно вживати заходів для обмеження їх наслідків.*

473. **Відсутній комплексний та інклюзивний процес управління державними інвестиціями (PI-11 «D+»).** Економічний аналіз великого інвестиційного проекту не проводиться, а розрахунок витрат на проекти та моніторинг проектів не відповідають базовим вимогам (оцінка D). Процес добору інвестиційних проектів здобув високу оцінку А завдяки тому, що він проводиться міжвідомчою комісією, яка застосовує для добору проектів стандартизовані критерії. В області немає державних корпорацій (PI-10.1 «Н/З»). Звітність більшості територіальних громад на рівні, нижчому від обласного, складається щороку з певними затримками (до дев'яти місяців), але не проходить аудиту (PI-10.2 «С»). Водночас, з огляду на відсутність умовних зобов'язань поза державними корпораціями та територіальними громадами, цей вимір не є застосовним (PI-10.3). Оцінка управління державним майном не є застосовною, оскільки ними управляє центральний уряд. Відсутнє підтвердження щодо передачі і реалізації активів у бюджетній документації та інших звітних документах (PI-12.3 «С»). На час оцінювання область не мала боргів через відсутність у неї дозволу на здійснення запозичень (PI-13 «Н/З»).

Компонент IV. Фіскальна стратегія та складання бюджету відповідно до цілей політики. *Фіскальна стратегія та процеси складання бюджету відповідно до цілей політики дають урядові змогу планувати мобілізацію та використання ресурсів згідно з бюджетно-податковою політикою та стратегією.*

474. **Досягнуто певного поступу в напрямку впровадження комплексної системи середньострокового прогнозування видатків.** Наявна якісна інформація про визначення та оцінювання основних результативних показників (PI-8 «А»). Середньостроковий підхід застосовується ГРК на стадії розрахунку своїх бюджетних пропозицій. Однак, щорічні бюджети подаються тільки на наступний рік (PI-16.1 «D»), що мало вплив на те, що обласна рада розглядає лише бюджетну політику та загальні показники бюджету на наступний рік, а не на середньострокову перспективу (PI-18.1 «B»). Оцінки D або D+ за показниками PI-1, PI-2 та PI-3 відображають слабкість фіскальної стратегії та відсутність середньострокового бюджету. У центрі уваги фіскальної стратегії перебувають бюджет і два наступні роки, проте вона затверджується тільки на бюджетний рік і відхилення від попередніх прогнозів не аналізуються (PI-15.2 «С»). Середньостроковий бюджет не приймався протягом оцінюваного періоду (PI-16.4 не застосовується), але звітність щодо бюджетних результатів подається у звіті про виконання бюджету (PI-15.3 «А»). Жорсткі граничні параметри для складання бюджету не встановлюються (PI-16.2 «D») і програмні пропозиції використовуються тільки та показників щорічного бюджету (PI-16.3 «С»). Бюджетний календар існує (PI-17.1 «С»), але він не дає розпорядникам бюджетних коштів достатньо часу для складання своїх бюджетів (менш ніж чотири тижні). Законодавчий орган має менш ніж один місяць на виконання своєї контрольної функції (PI-17.3 «D»), але він затверджує бюджет вчасно (PI-18.3 «А»). Утім процедури (PI-18.2 «B»), установлені для бюджетного контролю, дотримуються.

Компонент V. Передбачуваність та контроль у процесі виконання бюджету. *Передбачуване та кероване виконання бюджету є необхідним для забезпечення збирання доходів і розподілу ресурсів з їх подальшим використанням у цілях, визначених урядом і затверджених законодавчим органом.*

Для результативного управління реалізацією політики та програм необхідна передбачувана доступність ресурсів тоді, коли в них постає потреба, а контроль забезпечує дотримання вимог політики, положень та законів у процесі виконання бюджету.

475. **Станом на час оцінювання від імені області за збирання доходів відповідає Державна фіскальна служба України.** Управління зібраними доходами здійснюється добре в сенсі перерахування коштів до Казначейської служби та обліку всіх операцій зі збирання доходів до обласного бюджету. Усі доходи сплачуються на рахунок області в Казначействі (PI-20.2 «А»). Звіряння всіх рахунків відбувається своєчасно. Державна фіскальна служба України має змогу здійснювати моніторинг доходів у реальному часі. Звіряння платежів на ЄКР здійснюється 4-го числа кожного місяця (PI-20.3 «А»). В цілях управління щомісяця складається звіт про доходи бюджету (PI-20.1 «А»).

476. **Консолідація касових залишків на ЄКР у Національному банку України здійснюється щоденно (PI-21.1 «А»).** Департамент фінансів прогнозує річний грошовий потік у помісячній розбивці, але періодично оновлює цей прогноз (PI-21.2 «С»). Розпорядники коштів бюджету одержують інформацію про свій річний бюджет протягом одного місяця після затвердження обласного бюджету та можуть брати на себе бюджетні зобов'язання в розмірі, що не перевищує річних бюджетних призначень та здійснювати платежі в розмірі, що не перевищує розміру встановлених для них щомісячних бюджетних асигнувань (PI-21.3 «А»). Управління виплатами з бюджету успішно забезпечило контроль над заборгованістю (PI-22.1 «А»), а кількість змін до бюджету не перевищила двох (PI-21.4 «А»).

477. **У цілому система обліку оплати праці здобула оцінку С+ (PI-23).** Кожний департамент відповідає за функціонування своєї власної системи обліку оплати праці. Здійснюється звіряння інформації про працівників, облік якої веде відділ з питань персоналу, та про оплату праці, яка обробляється бухгалтерією, але перевірка даних заробітної плати порівняно з попереднім місяцем не здійснюється (PI-23.1 «С»). Зміни в інформацію про працівника та про заробітну плату вносяться протягом трьох місяців (PI-23.2 «В»). Для бюджетних установ встановлено чіткі та детальні правила та процедури внесення змін в інформацію про працівників та оплату праці, які містять вимогу про наявність підписів уповноважених працівників і забезпечують формування чіткого аудиторського сліду (PI-23.3 «А»). Держаудитслужба та Рахункова палата України здійснюють моніторинг призначення заробітної плати, а також своєчасності та повноти її виплат під час регулярних перевірок. Водночас, повні аудити оплати праці проводяться в середньому раз на три роки (PI-23.4 «С»).

478. **Система публічних закупівель (PI-24), що підпорядковується національній політиці, здобула оцінки А за трьома вимірами та оцінку С за методами закупівель (PI-24.2).** Утім, лише 65 відсотків закупівель здійснюється з використанням конкурентних методів. Загальна оцінка за цим показником – В+ завдяки використанню системи електронних закупівель ProZorro, яка здобула міжнародне визнання та одержала низку нагород.

479. **Засоби внутрішнього контролю видатків, не пов'язаних з оплатою праці (PI-25), здобули оцінку В+ завдяки контролю за резервуванням коштів (PI-25.2 «А») та забезпеченню дотримання правил і порядку здійснення платежів (PI-25.3 «А»).** Поліпшення розмежування обов'язків з чітким визначенням відповідальності (PI-25.2 «С») дозволило б поставити вищий загальний бал. Це досягнення забезпечується інформаційною системою управління («Е-Казна»), що підтримує функціонування ЄКР. Функцію внутрішнього аудиту розподілено між невеликим відділом внутрішнього аудиту в області та Західним офісом Державної аудиторської служби. У 2018 році Держаудитслужба перевірила 6,2 відсотка усіх видатків обласного бюджету (PI-26.1 «D»). Діяльність у сфері внутрішнього аудиту орієнтована на аудит відповідності і, частково, оцінювання ефективності. Діяльність з внутрішнього аудиту регулюється українськими Стандартами внутрішнього аудиту (PI-26.2 «С»). Виконання рекомендацій, наданих за результатами внутрішнього аудиту, забезпечує його результативність (PI-26.4 «С»).

Компонент VI. Облік та звітність. Для забезпечення фіскального та бюджетного управління й підтримки процесів прийняття рішень потрібна вчасна, актуальна та достовірна фінансова інформація.

480. **Сильними сторонами є звіряння рахунків і забезпечення цілісності фінансових даних (PI-27).** Звіряння банківських рахунків з ЄКР здійснюється щодня (оцінка А). Рахунків сум до з'ясування немає. Авансові рахунки зазвичай звіряються щомісяця на підставі звітів розпорядника бюджетних коштів (оцінка В). Цілісність даних є доброю (оцінка В), оскільки доступ до даних та внесення змін до них обмежені та реєструються в журналі, забезпечуючи наявність достатнього аудиторського сліду. У цій системі, однак, бракує спеціалізованого операційного підрозділу.

481. **У тому, що стосується звітності про виконання бюджету протягом року, обсяг та класифікація даних такої звітності не дозволяють здійснювати повне її порівняння з початково затвердженим бюджетом.** Звіти Казначейства, що подаються області, у частині видатків базуються на економічній і функціональній класифікації, але не на відомчій класифікації. Інформація включає в себе всі бюджетні показники розпорядників бюджетних коштів. ОДА готує додаткові квартальні звіти, що базуються на адміністративній класифікації, але вони не представлені у такому ж форматі як затверджений бюджет (PI-28.1 «D»). Складаються як місячні, так і квартальні звіти про виконання бюджету: місячні – не пізніше 15 числа місяця, наступного за звітним, а квартальні – не пізніше 35 днів після закінчення звітного кварталу (PI-28.2 «A»). Від початку базова інформація подається щомісячно, а докладніша додаткова інформація – щоквартально. Суттєвих побоювань з приводу достовірності даних не виникає. Інформація про видатки надається на етапі здійснення платежу (відображаються тільки не оплачені зобов'язання) (PI-28.3 «B»).

482. **Ситуація з річною фінансовою звітністю є неоднозначною (PI-29 «D+»).** Фінансова звітність містить повну інформацію про активи, зобов'язання (в тому числі, довгострокові), доходи та касовий звіт. Звіти Казначейства щодо видатків базуються на економічній та функціональній класифікаціях, але не на відомчій класифікації, що не дозволяє здійснювати пряме порівняння з початково затвердженим бюджетом. У доповнення до звітів Казначейства, ОДА готує річні звіти на основі відомчої класифікації, але вони не представлені у формі початково затвердженого бюджету (PI-29.1 «D»). Фінансова звітність складається протягом трьох місяців після закінчення звітного року, але для зовнішнього аудиту не подається (PI-29.2 «D»). Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі (НП(С)БОДС), згідно з якими складається вся фінансова звітність, у цілому, відповідають вимогам міжнародних стандартів. У примітках до фінансової звітності чітко розкриваються відомості про концептуальну базу обліку та стандарти, що використовувались для складання річної фінансової звітності. Водночас, відмінності між чинними національними положеннями та МСБОДС не розкриваються (PI-29.3 «C»).

Компонент VII. Зовнішній контроль та аудит. Результативний зовнішній аудит та контроль з боку законодавчого органу є чинниками, що забезпечують відповідальність виконавчої гілки влади у сфері розробки та реалізації фіскальної політики та здійснення видатків.

483. **На рівні області зовнішній аудит регулярно не проводиться (PI-30 «D+»).** У зв'язку з цим розгляд аудиторських звітів у законодавчому органі не здійснюється (PI-31 «D»). Фінансова звітність розглядається обласною радою.

4.2 Результативність бази внутрішнього контролю

484. **Результативна система внутрішнього контролю відіграє вкрай важливу роль у всіх компонентах, пов'язану з виявленням ризиків і забезпеченням обґрунтованої впевненості відповідності операцій цілям контролю.** Цілі бази внутрішнього контролю є такими: виконання бюджету у впорядкований, етичний, економічний, ефективний і результативний спосіб; підзвітність у тому, що стосується результатів; дотримання вимог чинних законів і нормативно-правових актів; і захист ресурсів від втрати, неналежного використання та пошкодження.

485. **Середовище внутрішнього контролю, як показано в додатку 2, в цілому є сприятливим.** Оцінки за відповідними показниками та вимірами підкріплюють висновок про те, що засоби контролю, пов'язані з повсякденними операціями бюджетного сектору субнаціонального уряду, функціонують і забезпечують добру цілісність даних, що стосуються діяльності відповідних суб'єктів. Закони та нормативно-правові акти утворюють нормативну базу, визначають конкретні завдання та обов'язки, порядок розмежування обов'язків і виробничі процеси. До системи інтегровано контроль над доступом; забезпечене формування аудиторського сліду, що підкріплює базу внутрішнього контролю.

486. **Поточний підхід, орієнтований на забезпечення дотримання встановлених вимог, сприяє невинному вдосконаленню середовища контролю.** Воно забезпечується застосуванням засобів контролю за резервуванням коштів та дотриманням правил і процедур.

487. **Існує обмежений підхід на основі ризику, що підтримується функцією внутрішнього аудиту, що розвивається.** Оцінювання ризику стає важливою складовою бази контролю, пов'язаною з внутрішнім аудитом та аналізом, але спроможність здійснювати їх обмежена. У зв'язку з цим, деяким видам діяльності на зразок авансування та здійснення закупівель приділяється увага в рамках процесу попереднього контролю. Аудиторські перевірки фонду оплати праці, який має досить значний обсяг, мають лише частковий характер, хоча перевірки на предмет наявності права на одержання заробітної плати, дотримання строків та забезпечення повноти її виплати проводяться регулярно. Утім, функція зовнішнього аудиту має лише частковий характер і не охоплює всієї фінансової звітності області.

488. **У цілому діяльність з контролю здійснюється чітко, зокрема, щодо звірення рахунків.** Для розподілу обов'язків необхідно краще визначити сфери відповідальності та операційний підрозділ, який зосередиться на процесах забезпечення цілісності фінансових даних. Правила внесення змін до бюджету та перерозподілу бюджетних коштів дотримуються.

489. **Інформація та комунікація у сфері внутрішнього контролю забезпечується на постійній основі завдяки функціонуванню окремих центральних органів з питань внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту.** Моніторинг здійснюється на основі процесів внутрішнього та обмеженого зовнішнього аудиту, причому контроль над врахуванням наданих раніше рекомендацій здійснюється дедалі краще.

490. **Система звітності про виконання бюджету, яка надає інформацію про показники ефективності надання послуг, доповнює загальне середовище контролю.** Обласна балансова комісія здійснює розгляд виконання видатків у зв'язку з наданням послуг, проводить незалежне оцінювання та надає рекомендації щодо результативності надання послуг, але результати не публікувалися регулярно.

4.3 Сильні та слабкі сторони УДФ

Загальна бюджетна дисципліна

491. **Загальна бюджетна дисципліна забезпечується завдяки контролю над здійсненням видатків під час виконання бюджету, але послаблюється внаслідок низької реалістичності прогнозування доходів.** Хоча адміністрування доходів забезпечує ефективне збирання доходів бюджету, відносна слабкість прогнозування власних доходів та системи трансфертів з боку центрального уряду підривають загальну дисципліну. Утім, у виконанні бюджету на агрегованій основі для врахування позапланових доходів допомагає перерозподіл бюджетних коштів і затвердження додаткових бюджетів у порядку, встановленому Бюджетним кодексом України. Казначейські операції та процедури управління грошовими коштами забезпечують можливість управління видатками в межах наявних коштів. Контроль за договірними зобов'язаннями з боку як ОДА, так і Казначейства, здійснюється результативно та забезпечив ліквідацію заборгованості

за видатками, яка становила менше 2 відсотків від загального обсягу видатків обласного бюджету протягом останніх трьох фінансових років. Відсутність повноцінної служби зовнішнього аудиту може призводити до погіршення бюджетної дисципліни, але діяльність Держаудитслужби певною мірою частково замінює зовнішній аудит. Послабляти бюджетну дисципліну може також частка закупівель в області з використанням конкурентних процедур.

Стратегічний розподіл ресурсів

492. **План рахунків уможливорює багатомірний аналіз видатків.** Надання бюджетної інформації громадянам забезпечує їх обізнаність про розміри видатків і спонукає їх до висунення вимог про спрямування коштів на задоволення їхніх потреб. Планування видатків бюджету здійснюється ГРК на середньострокову перспективу, але це не знаходить відображення у щорічних обласних бюджетах. Установлюються результативні показники, а рівень їх досягнення піддається аналізу та незалежному оцінюванню. Робота обласної балансової комісії забезпечує критичний розгляд результативних показників. Основний наголос робиться на загальному бюджетному прогнозуванні, але воно не поширюється на багаторічну бюджетну стратегію, яка могла б сприяти розподілу ресурсів. Поліпшенню стратегічного розподілу ресурсів могло б посприяти краще управління інвестиціями. Воно б забезпечило належне врахування регулярних видатків, пов'язаних зі здійсненням інвестицій, у бюджетному процесі, а також здійснення економічного аналізу інвестицій і їх добір для забезпечення якнайвищої їх доходності.

Ефективне використання ресурсів для надання послуг

493. **Процес закупівель є добрим та впливає на рівень ефективності надання послуг, хоча цілком може виявитись можливим збільшення кількості договорів, укладених за результатами конкурентних торгів.** Певна слабкість системи оплати праці, зокрема, в тому, що стосується інтеграції систем оплати праці та обліку кадрів, може вказувати на неефективність використання персоналу. Посилення механізмів підзвітності забезпечило б зустрічну перевірку на предмет неефективного використання ресурсів, але регулярне проходження зовнішнього аудиту все ще необхідне. Місячні (та кварталні) і річні звіти про виконання бюджету не дають повної картини використання ресурсів в ув'язці з запланованим бюджетом (оскільки відсутня звітність за видатками у формі, однакової із затвердженим бюджетом). Оприлюднення інформації про цільові показники та результати діяльності сприяє ефективному використанню ресурсів у підрозділах, що надають послуги. Позитивною рисою обласної системи УДФ є контроль над здійсненням видатків з боку балансової комісії.

5. Процес реформування УДФ Урядом

5.1 Підхід до реформ у сфері УДФ

494. Система УДФ в Україні протягом останніх п'яти років поступово зміцнювалась. Це стало результатом реформ, реалізованих Урядом на підставі двох Стратегій реформування системи УДФ (2013 та 2017 років), а також врахування висновків і рекомендацій за результатами Оцінювання ДВФП 2015 року, звітів МВФ та скринінгових звітів ЄС.

495. Затверджена на початку 2017 року Стратегія реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки має на меті створення сучасної та ефективної системи УДФ. Її мета полягає в побудові системи управління державними фінансами, яка здатна надавати якісні державні послуги, ефективно акумулюючи ресурси та розподіляючи їх відповідно до пріоритетів розвитку держави у середньо- та довгостроковій перспективі. Стратегія УДФ націлена на діяльність за чотирма пріоритетними напрямками:

- (i) дотримання загальної бюджетно-податкової дисципліни у середньостроковій перспективі;
- (ii) підвищення ефективності розподілу ресурсів на рівні формування державної політики;
- (iii) забезпечення ефективного виконання державного бюджету;
- (iv) підвищення рівня прозорості та підзвітності в управлінні державними фінансами.

Стратегія УДФ на основі ДВФП реалізовується згідно з Планом заходів, схваленим у травні 2017 року.

496. Досягнення та прогалини, що залишаються неусунутими, можна коротко описати таким чином:

Таблиця 5.1. Реформування системи УДФ в Україні: досягнення та прогалини, що залишаються неусунутими

Реалізовані реформи	Основні напрямки майбутніх реформ
Впровадження середньострокового бюджетного планування	Підвищення ролі і відповідальності головних розпорядників бюджетних коштів у бюджетному процесі; розробка та впровадження Стратегії інформаційно-комунікаційного забезпечення управління державними фінансами
Зміцнення бюджетної дисципліни шляхом установлення фіскальних правил	Створення інтегрованої інформаційно-аналітичної системи для обміну даними та консолідації фінансової звітності з використанням наявних баз даних та інформаційних систем
Запровадження управління фіскальними ризиками та зміцнення спроможності Мінфіну оцінювати фіскальні ризики, пов'язані з ДП	Зміцнення системи управління фіскальними ризиками шляхом створення реєстру фіскальних ризиків; впровадження стрес-тестування для найбільших ДП; розширена заява про фіскальні ризики; зміцнення спроможності працівників виявляти фіскальні ризики та управляти ними
Удосконалення інструментів прогнозування; забезпечення об'єктивності та деполітизації процесу прогнозування	Зміцнення обміну інформацією між зацікавленими сторонами, впровадження середньострокового планування на рівні головних розпорядників коштів державного бюджету
Затвердження Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на період до 2025 року	Реалізація Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі, удосконалення обліку та фінансової звітності в державному секторі; зміцнення управління основними засобами
Підвищення рівня прозорості в управлінні державними фінансами	Підвищення ефективності бюджетних видатків та посилення відповідальності головних розпорядників, включаючи запровадження регулярних оцінок ефективності та доцільності видатків (spending review)

Реалізовані реформи	Основні напрямки майбутніх реформ
Підвищення якості та ефективності адміністрування податків; удосконалення процесу відшкодування ПДВ шляхом впровадження єдиного реєстру відшкодувань	Комплексна реформа Державної фіскальної служби України та митної служби
Створення правової бази для запровадження оглядів видатків	Розроблення методики оцінки ефективності та доцільності видатків

Джерело: Стратегія реформування системи УДФ на 2017 – 2020 рр.

497. У 2019 році ключові елементи Стратегії реформування системи УДФ необхідно оновити з переглядом їх пріоритетності. Цей процес відбудеться за результатами комплексної оцінки системи УДФ, поданої у Звіті про оцінювання ДВФП 2019 року на рівні центрального уряду та субнаціональному рівні.

498. І хоча всі складові Стратегії реформування системи управління УДФ до певної міри стосуються органів місцевого самоврядування, компонент «Міжбюджетні відносини та фіскальна децентралізація» напряму узгоджується з пріоритетним напрямком «підвищення ефективності розподілу ресурсів на рівні формування державної політики». Для Хмельницької області не розроблено специфічного процесу реформування УДФ. На користь цього розділу можна навести аргумент про наявність нагальної потреби в розширенні фінансової самостійності та зміцненні самофінансування на місцевому рівні. Стратегія закликає до чіткого розмежування повноважень між центральною владою та місцевим самоврядуванням, надання відповідних обсягів фінансування шляхом збільшення доходів органів місцевого самоврядування, а також створення ефективних та пруденційних бюджетних механізмів шляхом запровадження ССБП, розбудови спроможностей органів місцевого самоврядування у сфері управління боргом і підвищення прозорості.

Таблиця 5.2. Основні цілі Стратегії реформування системи УДФ, актуальні для місцевої влади – огляд поступу

Номер цілі ²	Формулювання цілі	Основні заходи, реалізовані станом на кінець III-го кварталу 2018 року ¹
1	Чітке розмежування повноважень між органами державної влади та органами місцевого самоврядування	Триває робота з розмежування повноважень у сферах охорони здоров'я, освіти та соціального забезпечення. Починаючи з 2018 року бюджетний процес передбачає регулярне проведення консультацій з представниками асоціацій органів місцевого самоврядування
2	Збільшення власних фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування	Починаючи з 2018 року, 5 відсотків рентної плати за користування надрами для видобування нафти та газу розподіляються між органами місцевого самоврядування різних рівнів. Це додатково принесло місцевим бюджетом приблизно 2 млрд грн. Триває розгляд змін до законодавства, спрямованих на підвищення ефективності справляння податку на нерухомість шляхом уможливлення більш повного та достовірного обліку власників об'єктів нерухомості на основі обміну даними між фіскальною службою та органами місцевого самоврядування. Крім того, до Податкового кодексу було внесено зміни, покликані спростити концептуальну базу справляння податків шляхом зменшення адміністративного тягаря органів місцевого самоврядування

Номер цілі ²	Формулювання цілі	Основні заходи, реалізовані станом на кінець III-го кварталу 2018 року ¹
3	Удосконалення фінансового забезпечення видаткових повноважень, які передаються державою на виконання місцевому самоврядуванню	Змінами до Бюджетного кодексу, внесеними у 2017 році, було запроваджено нову дотацію вирівнювання на утримання закладів освіти та охорони здоров'я. Формулу фінансування освіти було доповнено додатковими критеріями (зокрема, інклюзивністю освіти). Станом на початок 2017 року Уряд припинив трансфери транспортних субсидій органам місцевого самоврядування та запровадив замість них пряме списання коштів з (особових) рахунків одержувачів
4	Запровадження середньострокового бюджетного планування на місцевому рівні	Змінами до Бюджетного кодексу, внесеними наприкінці 2018 року, було запроваджено концепцію ССБП на місцевому рівні. Триває розроблення положень і процедур, необхідних для запровадження ССБП. Було проведено навчання великої кількості працівників органів місцевого самоврядування
5	Збільшення спроможності органів місцевого самоврядування у сфері управління боргом	Було розроблено та розіслано основним зацікавленим сторонам проекти необхідних змін до законодавства. Було проведено початкове навчання великої кількості працівників органів місцевого самоврядування
6	Посилення фінансової прозорості та підзвітності органів місцевого самоврядування	У 2018 році було прийнято відповідну постанову Кабінету Міністрів, а також постанову про внесення до неї змін з урахуванням вимог до впровадження аудиту та контролю місцевих бюджетів

¹ Зі звіту про результати реалізації Стратегії реформування системи УДФ станом на III-й квартал 2018 року.

² У рамках пріоритетного напрямку 2 Стратегії («підвищення ефективності розподілу ресурсів на рівні формування державної політики»).

499. **Попри те, що станом на кінець 2018 календарного року різні завдання виконано різною мірою, реалізація більшості заходів, необхідних для досягнення бажаних наслідків, ще триває, причому до цієї роботи досі докладаються чималі зусилля.** Як видно з таблиці 5.2, у сфері розмежування повноважень значні досягнення відсутні – принаймні, за період, охоплений Стратегією реформування системи УДФ у поточній редакції, хоча до схвалення закону «Про державний бюджет» проводились консультації з представникам органів місцевого самоврядування. Мали місце певні досягнення у сфері зміцнення власної ресурсної бази органів місцевого самоврядування, але вони наразі зводяться до законодавчої діяльності та запровадження механізму розподілу рентної плати за користування надрами для видобування газу та нафти, а також обмежених можливостей установлення та зміни ставок деяких місцевих податків і зборів. Починаючи з 2017 року, додаткові ресурси було передано на фінансування освіти та охорони здоров'я на місцевому рівні: на них припало майже 20% загального обсягу збільшення доходів у зазначеному році. Крім того, триває вдосконалення формули розрахунку розміру трансфертів на виконання делегованих повноважень з урахуванням політики, що проводиться урядом. Станом на грудень 2018 року до Бюджетного кодексу України було внесено зміни, що передбачають запровадження ССБП на місцевому рівні. Значний обсяг робіт з ефективної реалізації цієї концепції в системах УДФ органів місцевого самоврядування (тобто розроблення відповідних нормативно-правових актів і довідників, а також зміцнення спроможностей) виконується досі. Сфері управління державним боргом останніми роками приділялась недостатня увага, оскільки на законодавчому та практичному рівнях було здійснено дуже обмежені заходи, спрямовані на зміцнення спроможності органів місцевого самоврядування управляти наявним боргом і залучати новий борг для фінансування своїх проектів розвитку. І, на решті, єдиним досягненням, згаданим у зв'язку з метою, що полягає в посиленні прозорості місцевих бюджетів, є схвалення документу, який запроваджує концепцію зовнішнього аудиту місцевих бюджетів.

500. **Виклики, що стоять перед органами місцевого самоврядування – зокрема, в новоутворених ОТГ, – у зв'язку з необхідністю продовження реформ шляхом надання масштабної підтримки у сфері управління фінансами на основі відповідних процесів, залишаються проблемою, для розв'язання якої необхідно вжити відповідних заходів у сфері державної політики на центральному рівні.** З огляду на те, що період реалізації чинної Стратегії реформування системи управління державними фінансами наближається середини, Мінфін висловив намір провести ретельну оцінку поступу, досягнутого за всіма напрямками реформування, в тому числі, стосовно систем УДФ органів місцевого самоврядування.

5.2 Заходи з реформування, реалізація яких триває або які останнім часом було реалізовано

501. **У цілому реформування системи УДФ в Україні відбувається поступово.** Змінами, внесеними до Бюджетного кодексу, було запроваджено середньострокові бюджетні декларації. Середньострокова бюджетна декларація – це ключовий стратегічний документ у сфері УДФ, що містить широкий спектр інформації, зокрема, про ключові макроекономічні показники, доходи, фінансування, видатки (в тому числі, граничні розміри видатків, установлені кошторисами для головних розпорядників), результативні показники, розмір державних інвестицій та результати оцінювання фіскальних ризиків. На додачу до Бюджетної декларації поряд з іншою документацією щодо проекту закону про державний бюджет на відповідний рік до Верховної Ради має подаватись звіт про фіскальний ризик. Впровадження оцінок ефективності та доцільності видатків має на меті аналіз ефективності здійснення видатків державного бюджету. Уряд зобов'язаний розглядати результати та рекомендації, зроблені за результатами такого аналізу, під час розроблення бюджетних декларацій і проектів законів про державний бюджет.

502. **Стратегія реформування системи УДФ на 2017-2020 роки передбачає запровадження гендерно орієнтованого підходу до бюджетування в рамках середньострокового та програмно-цільового бюджетування.** Міністерство фінансів України працювало над інтеграцією гендерного підходу в бюджетні процеси з 2014 року, а на початку 2019 року видало Наказ «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо впровадження та застосування гендерно орієнтованого підходу в бюджетному процесі». Усі головні розпорядники зобов'язані виконувати положення цього Наказу.

5.3 Субнаціональні аспекти реформування системи УДФ

503. **У рамках процесу реформування Уряд схвалив комплексну програму децентралізації.** Усвідомлення необхідності здійснення глибоких структурних реформ для підвищення ефективності економіки з метою забезпечення її сталого зростання стало основним питанням порядку денного. У цьому контексті Україна схвалила сміливу та докладну програму Децентралізації, зміст якої узагальнено вище в таблиці 5.2. Цю програму було офіційно сформульовано в Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації, затвердженій Кабінетом Міністрів у квітні 2014 року. Згодом програма знайшла своє відображення в ряді актів системного законодавства, в тому числі в Бюджетному кодексі та Податковому кодексі України.

504. **Як головну мету процесу реформування було зазначено розв'язання проблеми неефективності управління на рівні малих територіальних громад.** Прийнятий у 2015 році Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» запустив процес об'єднання понад 10 000 невеликих населених пунктів у об'єднані територіальні громади. До кінця 2018 року утворилось 806 нових об'єднаних територіальних громад, у яких мешкає майже 40% сільського населення України (тобто понад 8 млн осіб). Наприкінці 2014 року до Бюджетного кодексу було внесено зміни, що спиралась на нові моделі фінансового забезпечення місцевих бюджетів та міжбюджетних відносин. У зв'язку з процесом об'єднання територіальних громад на рівні територіальних громад змінились

обов'язки органів місцевого самоврядування, які опікуються, насамперед, питаннями освіти, охорони здоров'я та соціального забезпечення. Було реалізовано додаткові бюджетні реформи, покликані розширити базу власних доходів органів місцевого самоврядування. Крім того, зміни, внесені до Бюджетного кодексу, забезпечили можливість залучення коштів та прийняття боргових зобов'язань органами місцевого самоврядування. Дуже важливо, що систему трансфертів до місцевих бюджетів було змінено з урахуванням нового комплексу функцій та змін, внесених до Податкового кодексу.

505. До 2014 року в основі розподілу коштів, призначених для органів місцевого самоврядування, лежав механізм усунення прогалін. Він передбачав визначення різниці між прогнозним обсягом видатків (який розраховувався на очікуваному рівні видатків на ключові послуги) та прогнозним обсягом доходів. Відповідні потреби органів місцевого самоврядування задовольнялись після цього повністю або частково залежно від наявності коштів.

506. Після здійснення реформ в основу системи трансфертів було покладено вирівнювання фінансової забезпеченості. Це дало змогу перейти від вирівнювання видатків і доходів до податкоспроможності територій. У результаті цих змін ОТГ розглядались як міста обласного значення та одержували трансферти безпосередньо з державного бюджету (а не з районних бюджетів, які одержують трансферти з державного бюджету). Було запроваджено додаткові субвенції на охорону здоров'я та освіту, що розраховуються за формулами (аналогічними тим, які раніше використовувались для розрахунку дотацій вирівнювання). Реформована система має тепер такий вигляд:

- Місцеві бюджети одержують трансферти для горизонтального вирівнювання (базову дотацію); стабілізаційну дотацію, а також інші субвенції та дотації. У 2018 році міжбюджетні трансферти становили 53,2% доходів місцевих бюджетів.
- Горизонтальне вирівнювання (на вирівнювання дохідної спроможності обласних бюджетів, бюджетів міст обласного значення, районів та ОТГ) здійснюється з урахуванням таких параметрів, як 1) чисельність населення; 2) податок на прибуток підприємств (для обласних бюджетів; 3) податок на доходи фізичних осіб; 4) індекс податкоспроможності відповідного місцевого бюджету. Цей індекс визначає дохідну спроможність відповідного місцевого бюджету в порівнянні з середнім рівнем для всіх відповідних місцевих бюджетів в Україні в розрахунку на душу населення.

507. Головним критерієм розподілу освітньої та медичної субвенцій є кількість користувачів цих послуг серед учнів і населення в цілому. Соціальні субвенції розподіляються, виходячи з контингенту їх отримувачів. Індивідуальні субвенції з державного бюджету визначаються за додатковими критеріями або на підставі політичних рішень. Деякі з них розподіляються між місцевими бюджетами вже після початку фінансового року, що погіршує прозорість розподілу таких трансфертів. У 2018 р. обсяг таких субвенцій становив 13,8 млн грн або 4,6 відсотка загального обсягу міжбюджетних трансфертів.

508. Загалом, децентралізація потягнула за собою певне збільшення доходів місцевих бюджетів. Утім, зберігаються значні дисбаланси в темпах зростання доходів між субнаціональними урядами різних рівнів, які не завжди поділяють прагнення заохочувати об'єднання територіальних громад і обмежувати обсяг повноважень областей і районів.

509. Лише територіальні громади певного розміру мають право залучати боргові ресурси з урахуванням чітко визначених граничних розмірів заборгованості та обслуговування боргу. Наприклад, великі міста на кшталт обласних центрів мають право здійснювати всі види внутрішніх і зовнішніх запозичень. Інші міста мають право здійснювати внутрішні та зовнішні запозичення лише у міжнародних фінансових організацій. Обласні бюджети також можуть залучати кошти у міжнародних фінансових організацій. Міста та області також мають право надавати гарантії. Попри те, що згідно з частиною четвертою статті 74 Бюджетного кодексу України «держава не несе відповідальності за місцевими борговими зобов'язаннями», частина друга тієї самої статті передбачає, що Міністерство

фінансів України затверджує суму та умови місцевих запозичень і надання місцевих гарантій. Бюджетний кодекс також чітко визначає граничні розміри місцевого боргу та боргу, гарантованого територіальною громадою: не більш ніж 200 відсотків (для міста Києва – 400 відсотків) середньорічного індикативного прогнозного обсягу надходжень бюджету розвитку (частина третя статті 18), а також граничні параметри його обслуговування: в розмірі, що не перевищує 10 відсотків видатків загального фонду місцевого бюджету.

5.4 Інституційні аспекти

510. **Міністерство фінансів керує реформуванням системи УДФ та оцінює досягнутий поступ.** Для забезпечення розробки та реалізації реформ системи УДФ, передбачених Стратегією реформування системи УДФ на 2017-2020 роки Міністерство фінансів створило робочу групу у складі представників Міністерства фінансів та інших урядових органів, донорів і зовнішніх експертів. У складі Робочої групи утворено окремі підгрупи, що опікуються конкретними напрямками реформи системи УДФ та служать платформою для діалогу з питань державної політики у відповідних сферах. У рамках реалізації Стратегії реформування системи УДФ було внесено зміни до Бюджетного кодексу (Закон України № 2646-VIII від 6 грудня 2018 року), які передбачають:

- (i) запровадження середньострокового бюджетного планування державного та місцевих бюджетів;
- (ii) управління фіскальними ризиками;
- (iii) виконання оцінки ефективності, результативності та доцільності видатків державного бюджету за рішенням Кабінету Міністрів України.

511. **Після реформ з децентралізації на обласні та районні бюджети покладено такі основні функції:**

- 1) соціальне забезпечення (близько 50 відсотків загального обсягу видатків районних і близько 15 відсотків видатків обласних бюджетів). Основними статтями обласних бюджетів у цій сфері є соціальні послуги з розміщенням, а районних – соціальні послуги за місцем проживання;
- 2) освіта, причому основний обсяг припадає на середню освіту, а на рівні областей – ще на професійну та вищу освіту;
- 3) охорону здоров'я, причому обласні бюджети фінансують спеціалізовані лікарні, спеціалізоване амбулаторне лікування та екстрену допомогу, а лікарні загального профілю фінансуються як з обласних, так і з районних бюджетів.

512. **У всіх областях і районах запроваджено програмно-цільовий метод бюджетування, на основі якого визначаються пріоритетні видатки, що здійснюються розпорядниками коштів.** Цим пріоритетним програмам і розпорядникам присвоєно коди, що дає змогу визначати коди класифікації функцій уряду (COFOG) для всіх областей і районів для забезпечення зіставності різних бюджетів. Згідно з Бюджетним кодексом України основним джерелом доходів є податок на доходи фізичних осіб. Обласні бюджети одержують також значні надходження від податку на прибуток підприємств і податку на нерухомість. Згідно з Бюджетним кодексом, місцеві бюджети повинні бути затверджені до 25 грудня року, що передує плановому.

Додатки

Додаток 1. Резюме показників ефективності

Найменування країни: Україна		Поточна оцінка		
Компонент	Показник/параметр	Оцінка	Опис досягнутих вимог	
HLG-1. Трансферти від органів влади вищого рівня	HLG-1	Трансферти від органів влади вищого рівня	C +	
	HLG-1.1.	Виконання запланованих трансфертів від органів влади вищого рівня	A	Виконання запланованих трансфертів від органів влади вищого рівня протягом останніх трьох років становило понад 95 відсотків від початкового бюджету (2016 рік – 114,1 відсотка, 2017 рік – 119,3 відсотка, 2018 рік – 97,8 відсотка)
	HLG-1.2.	Відхилення міжбюджетних трансфертів	C	Відхилення між початковим бюджетом та фактично виділеними міжбюджетними трансферами протягом останніх трьох років становила менше 10 відсотків (2016 рік – 7,7 відсотка, 2017 рік – 8,6 відсотка, 2018 рік – 7,1 відсотка)
	HLG-1.3.	Своєчасність трансфертів від органів влади вищого рівня	A	Існує узгоджений графік перерахування дотацій та субвенцій від органів влади вищого рівня. Щомісячний план надходжень міжбюджетних трансфертів формується та узгоджується на початку року. Понад 75 відсотків фактичних виплат (у щоквартальному розрізі) надійшли вчасно протягом останніх трьох років
Надійність бюджету	PI-1	Сукупні показники виконання видаткової частини бюджету	D	У 2016-2017 роках відхилення сукупних показників виконання видаткової частини бюджету порівняно із запланованими становило більше ніж 15 відсотків (2016 рік – 16,8 відсотка, 2017 рік – 19,4 відсотка). Лише у 2018 році відхилення було незначним і склало 2,6 відсотка
	PI-2	Виконання структури видатків	D+	Метод оцінювання M1
		(i) Склад видатків за функцією	B	Відхилення в структурі видатків за функціональною класифікацією становило менше 10 відсотків протягом двох з останніх трьох років (2016 рік – 3,0 відсотки, 2017 рік – 6,5 відсотка, 2018 рік – 10,1 відсотка)
		(ii) Склад видатків за економічною класифікацією	D	Відхилення в структурі видатків за економічною класифікацією становило більше 15 відсотків протягом двох з останніх трьох років (4,2 відсотка – 2016 рік, 23,7 відсотка – 2017 рік, 18,8 відсотка – 2018 рік)
		(iii) Витрачання резервів на непередбачені видатки	A	У 2016-2018 роках фактичні видатки, віднесені до резервного фонду на непередбачені видатки не здійснювались (щорічно в бюджеті планувались видатки резервного фонду, проте їх частка не перевищувала 1 відсоток усіх видатків початкового бюджету)
	PI-3	Виконання дохідної частини бюджету	D	Метод оцінювання M2
		(i) Сукупні показники виконання дохідної частини бюджету	D	Фактичні доходи були вищими ніж 116% порівняно із затвердженими протягом кожного року (2016 рік – 129,6 відсотка, 2017 рік – 163,4 відсотка, 2018 рік – 130,1 відсотка)
		(ii) Обсяг відхилень у структурі доходів	D	Всі останні 3 роки обсяг відхилень у структурі доходів становив більше ніж 15 відсотків (2016 рік – 19,1 відсотка, 2017 рік – 43,9 відсотка, 2018 рік – 25,0 відсотка)

Найменування країни: Україна		Поточна оцінка		
Компонент	Показник/параметр	Оцінка	Опис досягнутих вимог	
Прозорість державних фінансів	PI-4	Бюджетна класифікація	A	Складання бюджету, його виконання та звітність про його виконання базуються на економічній, функціональній та відомчій класифікаціях. Функціональна класифікація відповідає вимогам Керівництва МВФ зі статистики державних фінансів/Класифікації функцій органів державного управління. Також використовується програмна класифікація
	PI-5	Бюджетна документація	D	Бюджетна документація містить два із чотирьох базових елементів та два із 8 додаткових елементів (три із яких є незастосовними). Усі з них є доступними для обласної ради
	PI-6	Операції центрального уряду, що не відображаються у фінансовій звітності	A	Метод оцінювання M2
		(i) Видатки, що не відображаються у фінансовій звітності	A	Усі видатки обласного бюджету проводяться за ЄКР. Позабюджетних видатків немає
		(ii) Надходження, що не відображаються у фінансовій звітності	A	Усі доходи обласного бюджету проводяться за ЄКР. Позабюджетних доходів немає
		(iii) Фінансова звітність позабюджетних установ	H/3	З огляду на відсутність позабюджетних доходів і видатків цей параметр не застосовується через відсутність відповідної звітності
	PI-7	Трансферти місцевим органам влади	D+	Метод оцінювання M2
		(i) Система розподілу трансфертів	C	У 2018 році 54,5 відсотка загального обсягу власних трансфертів розподілялися за формулою або критеріями
		(ii) Своєчасність інформації щодо трансфертів	D	Райони, міста обласного значення та ОТГ отримали обсяги міжбюджетних трансфертів, схвалені обласною адміністрацією, після встановленого терміну. Це стосується як трансфертів, джерелом яких є державний бюджет, а через обласний бюджет вони розподіляються до нижчих ланок; так і власних трансфертів обласного бюджету. При цьому, майже усі обсяги власних трансфертів обласного бюджету були отримані після початку бюджетного року
	PI-8	Інформація про результати надання послуг	A	Метод оцінювання M2
		(i) Плани надання послуг	A	Результативні показники (РП) щодо продукту та результатів встановлюються та оприлюднюються на рівні окремих бюджетних установ на основі чинних норм, що стосуються досяжного рівня надання послуг, у формі планових рівнів результативності та ефективності
		(ii) Досягнуті результати надання послуг	A	Кожний розпорядник бюджетних коштів звітує про досягнуті РП продукту (outputs) та результатів (outcomes), зазначені у паспортах їх бюджетних програм. По кожному ГРК готується звіт про виконання паспорта бюджетної програми, який містить цю інформацію

Найменування країни: Україна		Поточна оцінка		
Компонент	Показник/параметр	Оцінка	Опис досягнутих вимог	
	(iii) Ресурси, отримані надавачами послуг	A	У рамках Єдиного казначейського рахунку кожний розпорядник бюджетних коштів має окремий субрахунок. Це дає змогу відстежувати видатки та надходження в розрізі окремих розпорядників – наприклад, закладів охорони здоров'я та освіти. Ведеться облік інформації щодо усіх ресурсів за отриманими джерелами фінансування та їх використання організаціями, що надають послуги, за секторами. Ця інформація також представлена у внутрішньорічних та щорічних звітах щодо виконання бюджету кожної організації, що надає послуги	
	(iv) Оцінювання результатів надання послуг	B	Результати незалежної оцінки ефективності та результативності надання послуг були опубліковані для департаментів, які покривали 67 відсотків загального обсягу видатків, передбачених для діяльності з надання послуг в області	
	PI-9	Доступ громадськості до фіскальної інформації	A	Місцева влада розкриває чотири базових елементи із п'яти, один із яких не застосовується, та три додаткових елементи
Управління активами та зобов'язаннями	PI-10	Звітність щодо фіскальних ризиків	C	Метод оцінювання M2
		(i) Моніторинг державних і комунальних підприємств	H/3	Хмельницька облдержадміністрація не контролює чи не має будь-якої частки у державних корпораціях
		(ii) Моніторинг місцевих органів влади	C	Головне управління Казначейства на обласному рівні готує зведений звіт про виконання місцевих бюджетів Хмельницької області та публікує такі звіти на своєму веб-сайті протягом дев'яти місяців після завершення фінансового року
		(iii) Умовні зобов'язання та інші фіскальні ризики	H/3	Хмельницька область не має значних умовних зобов'язань відповідно до методології ДВФП
	PI-11	Управління державними інвестиціями	D+	Метод оцінювання M2
		(i) Економічний аналіз інвестиційних проєктів	D	Економічний аналіз великого інвестиційного проєкту, що фінансувався з обласного бюджету не здійснювався
		(ii) Відбір інвестиційних проєктів	A	Великий інвестиційний проєкт був відібраний за стандартними опублікованими критеріями
		(iii) Розрахунок вартості інвестиційних проєктів	D	Загальна вартість великого інвестиційного проєкту у частині капітальний видатків, а також розбивка цих видатків за роками були представлені у проєктній пропозиції наданої для процедури відбору, але не були включені у бюджетну документацію навіть на плановий бюджетний період. Ця вартість була включена на більш пізньому етапі через зміни до обласного бюджету 2018 року, після того, як ДФРР завершив процедуру відбору. Оцінка поточних видатків не здійснювалася
		(iv) Моніторинг інвестиційних проєктів	D	Моніторинг фінансової складової інвестиційного проєкту здійснювався, але не включав інформації щодо фактичного прогресу. Моніторинговий звіт не було оприлюднено у 2018 році
	PI-12	Управління державними активами	C	Метод оцінювання M2

Найменування країни: Україна		Поточна оцінка		
Компонент	Показник/параметр	Оцінка	Опис досягнутих вимог	
	(i) Моніторинг фінансових активів	Н/З	Державна казначейська служба України на обласному рівні забезпечує збір і збереження даних щодо фінансових активів. Хмельницька обласна державна адміністрація не долучається до цього процесу	
	(ii) Моніторинг нефінансових активів	Н/З	Облік нефінансових активів здійснюється центральним урядом без залучення адміністрації Хмельницької області	
	(iii) Прозорість реалізації активів	С	Мають місце процедури і правила, що регулюють процеси передачі і реалізації нефінансових активів. Разом з тим, відсутнє підтвердження щодо передачі і реалізації таких активів у бюджетній документації та інших звітних документах	
	PI-13	Управління боргом	Н/З	Метод оцінювання М2
	(i) Облік та звітність по боргу і гарантіям	Н/З	Оскільки право на здійснення місцевих запозичень та надання місцевих гарантій було надано обласним радам лише наприкінці 2018 року, Хмельницька область не здійснювала таких операцій в оцінюваному періоді	
	(ii) Затвердження боргу і гарантій	Н/З	Оскільки право на здійснення місцевих запозичень та надання місцевих гарантій було надано обласним радам лише наприкінці 2018 року, Хмельницька область не здійснювала таких операцій	
	(iii) Стратегія управління боргом	Н/З	З огляду на те, що право на здійснення місцевих запозичень та надання місцевих гарантій було надано обласним радам лише наприкінці 2018 року, в Хмельницькій області станом на вересень 2019 р. відсутня стратегія управління боргом і жодні цільові рівні показників запозичень не встановлено	
Фіскальна стратегія та бюджетування на основі політики	PI-14	Макроекономічне та фіскальне прогнозування	В	Метод оцінювання М2
	(i) Макроекономічні прогнози	Н/З	ОДА не має спроможності прогнозувати регіональний ВВП. Центральний уряд прогнозує інфляцію та відсоткові ставки	
	(ii) Фіскальні прогнози	В	Бюджет, підготовлений Департаментом фінансів та поданий до обласної ради, включає видатки та доходи (за типами) та сальдо бюджету та дані на наступні два роки. Основні припущення – задокументовані. Однак документ не містив пояснень основних відмінностей від прогнозів, зроблених у бюджеті попереднього року	
	(iii) Аналіз макрофіскальної чутливості	Н/З	У рамках бюджетного процесу щодо обласного бюджету розробляються три сценарії: «оптимістичний», «без змін» та «реалістичний» (основний). Ці сценарії готуються в рамках підготовки бюджету, але не були частиною бюджетної документації. Однак ОДА не прогнозує зростання ВВП у рамках своїх макроекономічних прогнозів. Прогноз інфляції та відсоткових ставок готується на рівні центрального уряду	
	PI-15	Фіскальна стратегія	С+	Метод оцінювання М2

Найменування країни: Україна		Поточна оцінка	
Компонент	Показник/параметр	Оцінка	Опис досягнутих вимог
	(i) Фіскальні впливи стратегічних пропозицій	D	Вплив змін у політиці щодо дохідної частини визначається в кількісному вираженні на бюджетний рік та наступні два роки. Наявні докази свідчать, що вплив змін у політиці в сфері заробітної плати, таких як підвищення мінімальної заробітної плати, обчислюється аналогічно. Інші зміни в політиці, що стосуються програм, оцінюються лише в загальній сукупності, а не окремо
	(ii) Затвердження фіскальної стратегії	C	Обласна влада не може брати позики для фінансування дефіциту бюджету та повинна мати збалансований бюджет (або профіцит бюджету). Це прирівнюється до застосування фіскального правила на рівні області. Оприлюднений бюджет, прийнятий Радою, включає тільки бюджетне сальдо на бюджетний рік
	(iii) Звітування щодо кінцевих фіскальних результатів	A	Обласна адміністрація готує та публікує звіт про виконання бюджету, який подається до Ради. В нього теж входять деталі бюджетного сальдо
	PI-16 Середньострокова перспектива у плануванні видатків бюджету	D+	Метод оцінювання M2
	(i) Середньострокові оцінки видатків	D	Головні розпорядники коштів бюджету складають детальні розрахунки середньострокових видатків за всіма видами класифікації коштів бюджету. Департамент фінансів облдержадміністрації не відображає цей рівень деталізації у бюджетній документації
	(ii) Середньострокові граничні обсяги видатків	D	Граничні рівні видатків розпорядників бюджетних коштів на бюджетний рік та індикативні граничні рівні на наступні два роки зазначаються в бюджетному циркулярі. Утім, ці показники затверджуються ОДА не під час розсилання циркуляру, а лише під час остаточного визначення показників бюджету
	(iii) Приведення у відповідність середньострокових планів та середньострокових бюджетів	C	Програма кожної установи, що надає послуги (як фінансові, так і нефінансові елементи), формується на основі внутрішніх стратегій, спрямованих на загальну стратегію розвитку області. Програмні пропозиції використовуються для показників щорічного бюджету
	(iv) Узгодженість бюджетів з оцінками попереднього року	N/3	Упродовж періоду оцінювання середньостроковий бюджет не затверджувався
	PI-17 Процес підготовки бюджету	D+	Метод оцінювання M2
	(i) Бюджетний календар	C	Існує встановлений бюджетний календар. Бюджетний циркуляр видається у жовтні і розпорядникам бюджетних коштів надається менше чотирьох тижнів для підготовки своїх бюджетів. Усі ГРК можуть вчасно підготувати свої детальні розрахунки
	(ii) Керівництво з підготовки бюджету	C	Випускається чіткий та всебічний бюджетний циркуляр. Бюджетні оцінки затверджуються обласною адміністрацією після заповнення ГРК своїх бюджетних запитів
	(iii) Подання бюджету законодавчому органу владу	D	Проект бюджету був поданий до обласної ради менше ніж за місяць до початку фінансового року в кожному з останніх трьох років
	PI-18 Розгляд бюджетів законодавчим органом влади	B+	Метод оцінювання M1

Найменування країни: Україна		Поточна оцінка		
Компонент	Показник/параметр	Оцінка	Опис досягнутих вимог	
	(i) Обсяг розгляду бюджету	B	Постійна комісія з питань бюджету та фінансів обласної ради детально розглядає розрахунки на плановий рік, підготовлені до проєкту бюджету. Прогнози на середньостроковий період не розглядаються	
	(ii) Законодавчі процедури для розгляду бюджету	B	Графік розгляду проєкту обласного бюджету на 2019 рік у обласній раді затверджено розпорядженням Хмельницької обласної ради. Представники громадськості можуть бути присутніми на засіданнях щодо проєкту обласного бюджету без права висловлення пропозицій	
	(iii) Часові рамки затвердження бюджету	A	Рішення про обласний бюджет у кожному з попередніх трьох років затверджувалося до початку фінансового року	
	(iv) Правила коригування бюджету виконавчим органом влади	B	В окремих випадках Бюджетний кодекс дозволяє здійснювати перерозподіл видатків без внесення змін до обласного бюджету протягом року. Встановлені чіткі правила щодо здійснення такого перерозподілу, які завжди дотримуються. Водночас чіткі обмеження на обсяг поправок не встановлені, тому можуть допускатися значні адміністративні перерозподіли	
Передбачуваність та контроль виконання бюджету	PI-19	Адміністрування надходжень	H/3	Метод оцінювання M2
		(i) Права і обов'язки за заходами, спрямованими на залучення надходжень	H/3	Адмініструється Державною фіскальною службою
		(ii) Управління ризиками, пов'язаними з надходженнями	H/3	Адмініструється Державною фіскальною службою
		(iii) Аудит і розслідування, пов'язані з надходженнями	H/3	Адмініструється Державною фіскальною службою
		(iv) Моніторинг заборгованості за надходженнями	H/3	Адмініструється Державною фіскальною службою
	PI-20	Облік надходжень	A	Метод оцінювання M1
		(i) Інформація про збір доходів	A	Щомісяця до облдержадміністрації подається звіт про доходи з деталізацією та поясненням статистичних показників доходів
		(ii) Перерахування зібраних доходів	A	Податкові надходження зараховуються на субрахунок доходів обласного бюджету щоденно.
		(iii) Звірка обліку надходжень	A	Державна фіскальна служба проводить звіряння переказів на ЄКР у четвертий день кожного місяця. Крім того, вона застосовує цифровий рахунок платника податків, який дає змогу як платникові податків, так і Державній фіскальній службі визначати, чи здійснювалось зарахування платежів відповідно до графіку платежів
	PI-21	Передбачуваність розподілу коштів протягом року	B+	Метод оцінювання M2
		(i) Консолідація касових залишків	A	Доходи та видатки обласного бюджету проводяться за субрахунками ЄКР в Національному банку України. Консолідація всіх субрахунків здійснюється щоденно
		(ii) Прогнозування і моніторинг касових залишків	C	На початку фінансового року департамент фінансів облдержадміністрації складає прогнози руху грошових коштів на кожний місяць на основі оцінок доходів і видатків. Ці прогнози оновлюються лише в березні та вересні, якщо доходи перевищують прогнозні рівні
		(iii) Інформація про граничні рівні зобов'язань	A	Річний бюджет доводиться до розпорядників помісячно на початку року на весь рік

Найменування країни: Україна		Поточна оцінка	
Компонент	Показник/параметр	Оцінка	Опис досягнутих вимог
	(iv) Значущість коригувань бюджету протягом року	A	У 2018 році до обласного бюджету рішеннями обласної ради двічі вносилися зміни
	PI-22 Заборгованість за видатками	B+	Метод оцінювання M1
	(i) Розмір заборгованості за видатками	A	Частка загальної заборгованості за видатками останні три фінансових роки становила менше 2 відсотків
	(ii) Моніторинг заборгованості за видатками	B	Дані про заборгованість за видатками формуються щомісячно і щорічно. Казначейство складає та подає Департаменту фінансів такі щомісячні звіти у термін, що не перевищує восьми тижнів з дати закінчення кварталу (не пізніше 1 числа другого місяця, що настає за звітним)
	PI-23 Заходи контролю за фондом оплати праці	C+	Метод оцінювання M1
	(i) Інтегрування обліку фонду оплати праці та штатів	C	Облік персоналу та фонду зарплати ведеться окремо, але він має зв'язок та підтверджується повним набором документації, яка не повністю комп'ютеризована. Авторизація та верифікація здійснюються щомісяця. Звіряння даних фонду оплати праці з даними за попередній період не проводиться
	(ii) Управління змінами у фонді оплати праці	B	Відповідальні підрозділи оновлюють фонд заробітної плати для відображення змін у інформації про персонал на основі наказів підписаних керівником установи у термін до трьох місяців. Ретроспективні коригування фонду зарплати не відбуваються
	(iii) Внутрішній контроль фонду оплати праці	A	Існують чіткі та докладні правила та процедури щодо внесення змін в інформацію про персонал та фонд заробітної плати, які передбачають наявність підписів уповноважених осіб та забезпечення ясного аудиторського сліду
	(iv) Аудит фонду оплати праці	C	Протягом останніх трьох фінансових років проводився тільки частковий аудит фонду зарплати. По закладах охорони здоров'я (близько 50 відсотків штатних працівників усіх закладів) перевірки укомплектованості персоналом проводяться кожні 2-3 роки під час здійснення акредитації закладів. Державна аудиторська служба (Держаудитслужба) перевіряє фонд оплати праці у рамках регулярних аудитів, перевірок та ревізій. Наприклад, по закладах освіти та охорони здоров'я за оцінюваний період було проведено шість аудитів та ревізій
	PI-24 Закупівлі	B+	Метод оцінювання M2
	(i) Моніторинг закупівель	A	Зберігаються бази даних усіх контрактів, у тому числі, відомості про те, що було закуплено, про вартість закупівель та про осіб/установи, яким були передані підряди. Закупівля усіх договорів на обласному рівні здійснюється через національну електронну систему закупівель ProZorro та кожен розпорядник бюджетних коштів ОДА відповідає за точність та повноту інформації
	(ii) Методи закупівель	C	За процедурою закупівлі в єдиного постачальника було укладено договори, чия вартість становила тридцять п'ять відсотків від загальної вартості усіх договорів укладених в області у 2018 році, а 65 відсотків договорів було присуджено за результатами конкурентної процедури

Найменування країни: Україна		Поточна оцінка	
Компонент	Показник/параметр	Оцінка	Опис досягнутих вимог
	(iii) Доступ громадськості до інформації про закупівлі	A	Інформація доступна та перевищує вимоги у рамках критерію
	(iv) Урегулювання скарг щодо закупівель	A	Система розгляду скарг відповідає усіх критеріям параметру
	PI-25	В+	Метод оцінювання M2
	Внутрішній контроль за видатками, не пов'язаними із заробітною платою		
	(i) Розподіл обов'язків	C	Для частини процедур розподіл обов'язків врегульований на законодавчому рівні, в інших випадках необхідний розподіл обов'язків на рівні установи. Для окремих обов'язків може знадобитися більш точне визначення відносно розпорядників коштів. Потребує більш чіткого визначення розподіл обов'язків при підготовці тендерних пропозицій та визначенні переможця тендеру. Відсутня узагальнена інформація про відповідність внутрішнього контролю в усіх установах обласного рівня рекомендаціям з його організації
	(ii) Ефективність контролю зобов'язань за видатками	A	Відповідно до внутрішніх процедур розпорядники бюджетних коштів здійснюють контроль за тим, щоб бюджетні зобов'язання були взяті тільки в межах кошторисів та щомісячних бюджетних асигнувань. Інформаційна Система Казначейства застосовується до органів державного управління на всіх рівнях та включає модуль, який передбачає реєстрацію всіх бюджетних зобов'язань та їхнє взяття на облік лише у тих випадках, коли вони перебувають у межах бюджетних асигнувань відповідного розпорядника бюджетних коштів
	(iii) Відповідність механізмів контролю та здійсненням платежів	A	Існує зв'язок між обліком зобов'язань і платежів. На нецільове та неефективне використання бюджетних коштів припадало 1,2 відсотки загальних видатків обласного бюджету, які було охоплено аудитом Держаудитслужби у 2018 році
	PI-26	D+	Метод оцінювання M1
	Внутрішній аудит		
	(i) Сфера охоплення внутрішнього аудиту	D	Тоді як фактична кількість внутрішніх аудитів проведених в області незначна, внутрішній аудит охоплює усі види діяльності в області на основі процесу вибору аудиту. Жодна з операцій на рівні області не має виключатись з процесу внутрішнього аудиту, але у 2018 році Держаудитслужба здійснила аудит тільки 6,2 відсотка загальних видатків обласного бюджету
	(ii) Характер аудиторських перевірок і стандарти, що застосовуються	C	Загалом, функція внутрішнього аудиту забезпечує оцінювання ефективності процесів внутрішнього контролю в державних організаціях. Практичне створення структурних підрозділів внутрішнього аудиту описується у Стандартах внутрішнього аудиту України, що ґрунтуються на міжнародних стандартах. Методичні рекомендації та Наставови щодо проведення внутрішнього аудиту також були оновлені з метою більшої гармонізації з міжнародною практикою та стандартами
	(iii) Діяльність з внутрішнього аудиту та звітування про неї	A	Внутрішній аудит здійснюється відповідно до плану аудиту
	(iv) Реагування на перевірки внутрішнього аудиту	C	Коефіцієнт реагування та рекомендації гарні, але зазвичай їхнє повне впровадження займає понад 12 місяців

Найменування країни: Україна		Поточна оцінка		
Компонент	Показник/параметр	Оцінка	Опис досягнутих вимог	
Облік і звітність	PI-27	Надійність фінансових даних	B+	Метод оцінювання M2
		(i) Звірка банківських рахунків	A	Державна казначейська служба здійснює облік всіх операцій в єдиній системі електронних платежів на ЄКР (з субрахунками) Національного банку України, що дозволяє проводити щоденні звірки
		(ii) Проміжні рахунки	H/3	У Департаменті фінансів повідомляють, що в області немає жодних проміжних рахунків
		(iii) Авансові рахунки	B	Звірка авансових рахунків відбувається щомісяця, щоб переконатись, що вони використовуються за визначеною ціллю та для того, щоб їх можна було щодня контролювати. Авансові рахунки закриваються, якщо на них не відбувається рух коштів протягом трьох років, або якщо клієнт вимагає закриття рахунку
		(iv) Процеси підтвердження надійності фінансових даних	B	Доступ до обліку та можливість внесення змін в облік обмежуються і фіксуються, внаслідок чого формується «шлях аудиту», проте немає діючого органу, який би здійснював перевірку коректності фінансових даних
	PI-28	Звіти про виконання бюджету, що надаються протягом року	D+	Метод оцінювання M1
		(i) Охоплення та зіставність звітів	D	Сфера охоплення звітів Казначейства за доходами та класифікація, що у них містяться, дозволяють здійснювати пряме їх порівняння із затвердженим бюджетом. Звіти Казначейства щодо видатків базуються на економічній та функціональній класифікаціях, але не на відомчій класифікації, що не дозволяє здійснювати пряме порівняння з початково затвердженим бюджетом. ОДА готує додаткові квартальні звіти на основі відомчої класифікації, але ці звіти не представлені у формі початково затвердженого бюджету. Вони не містять інформації про витрати споживання та розвитку, заробітну плату, комунальні послуги, кредитування, міжбюджетні трансферти тощо, а також не консолідуються (окремі для загального та спеціального фондів бюджету). Це не дозволяє безпосередньо порівнювати видатки, що містяться у звітах, з початково затвердженим бюджетом
		(ii) Терміни надання звітів про виконання бюджету протягом року	A	Казначейство складає щомісячні звіти про виконання обласного бюджету упродовж 15 днів після завершення місяця
		(iii) Точність звітів про виконання бюджету, що надаються протягом року	B	Проблем якості інформації немає. Проте звіти представляють інформацію щодо видатків лише на стадії платежів (тільки неоплачені зобов'язання відображаються)
	PI-29	Річна фінансова звітність	D+	Метод оцінювання M1
	(i) Повнота річної фінансової звітності	D	Річна фінансова звітність містить повну інформацію про активи, зобов'язання (в тому числі, довгострокові), доходи та звіт про рух грошових коштів. Звіти Казначейства щодо видатків базуються на економічній та функціональній класифікаціях, але не на відомчій класифікації, що не дозволяє здійснювати пряме порівняння з початково затвердженим бюджетом. ОДА готує додаткові річні звіти на основі відомчої класифікації, але ці звіти не представлені у формі початково затвердженого бюджету. Вони не містять інформації про витрати споживання та розвитку, заробітну плату тощо, а також окремі для загального та спеціального фондів бюджету. Це не дозволяє безпосереднє порівняння з початково затвердженим бюджетом	

Найменування країни: Україна		Поточна оцінка		
Компонент	Показник/параметр	Оцінка	Опис досягнутих вимог	
	(ii) Подання звітності для зовнішнього аудиту	D	Казначейська служба складає та подає фінансову звітність обласного бюджету до Департаменту фінансів облдержадміністрації протягом трьох місяців після закінчення бюджетного року. Щорічна фінансова звітність не подається на зовнішній аудит	
	(iii) Стандарти обліку	C	Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі (НП(С)БОДС), згідно з якими складається вся фінансова звітність в цілому, відповідають вимогам міжнародних стандартів. Стандарти, що використовувались та положення про облікову політику, зазначаються в примітках до фінансової звітності. Водночас, на час цього оцінювання відмінності між чинними національними положеннями (стандартами) та міжнародними стандартами (МСБОДС) не зазначались	
Зовнішній контроль і аудит	PI-30	Зовнішній аудит	D+	Метод оцінювання M1
		(i) Охоплення і стандарти аудиту	D	Хоча аудит трансфертів від центральних органів влади у Хмельницьку область охопив би 86,6 відсотка бюджету, такий аудит ніколи не проводився. Було проведено аудити кількох ГРК області які охопили 20 відсотків загальних витрат
		(ii) Подання аудиторських звітів законодавчому органу влади	D	РПУ звітує напряму до ВРУ та її профільних комітетів, з якими пов'язана РПУ. Копії звітів надсилаються до Кабінету Міністрів та до відповідної обласної адміністрації, але це не є обов'язковим згідно з законодавством
		(iii) Контроль за результатами зовнішнього аудиту	H/3	Оскільки жодного фінансового аудиту не проводилось, рекомендації за результатами аудиту та контроль за їх виконанням відсутні
		(iv) Незалежність вищого органу аудиту	B	РПУ є незалежним органом державної влади України в таких головних аспектах: (i) визначенні та обранні членів РПУ, включаючи Голову РПУ, які призначаються і звільняються Парламентом; (ii) незалежності у плануванні аудиту та оприлюдненні результатів аудиту; та (iii) плануванні та виконанні бюджету. Аудиторам РПУ також надається доступ до всіх документів та інформації, необхідних для проведення аудиту. Разом з тим, доступ до баз даних та інформації з інформаційних систем з фінансового управління мають тільки члени Рахункової палати
	PI-31	Розгляд звітів про результати аудиту законодавчим органом влади	D	Метод оцінювання M2
		(i) Терміни розгляду звітів про результати аудиту	D	Аудиторські звіти щодо аудиту фінансової звітності області не надходили до обласної ради
		(ii) Слухання за результатами аудиту	H/3	Аудиторські звіти щодо аудиту фінансової звітності області не надходили до обласної ради
		(iii) Рекомендації по аудиту з боку законодавчого органу влади	H/3	Аудиторські звіти щодо аудиту фінансової звітності області не надходили до обласної ради
		(iv) Прозорість розгляду аудиторських звітів законодавчим органом влади	H/3	Аудиторські звіти щодо аудиту фінансової звітності області не надходили до обласної ради

Додаток 2. Огляд спостережень щодо концептуальної основи внутрішнього контролю

Компоненти та елементи внутрішнього контролю	Огляд спостережень
1. Середовище контролю	
1.1 Особиста та професійна доброчесність і етичні цінності керівництва та працівників, включаючи сприятливе ставлення до внутрішнього контролю в усій організації на постійній основі	<p>Основні засади здійснення внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів було затверджено Постановою Кабінету Міністрів від 12 грудня 2018 року № 1062. Ці засади регулюють 1) переліки завдань і функцій, їх розмежування та закріплення за виконавцями; 2) установлення процедур авторизації та підтвердження (зокрема, отримання дозволу відповідальних посадових осіб на виконання операцій шляхом візування ланки установи та стосовно всіх функцій і завдань, і передбачають визначення відповідних правил і процедур. За здійснення внутрішнього контролю відповідає Держаудитслужба. Обласна державна адміністрація теж створила відділ внутрішнього аудиту, який працює в тісній взаємодії з Західним офісом Держаудитслужби.</p> <p>Нормативно-правова база створення структурних підрозділів внутрішнього аудиту складається зі статті 26 Бюджетного кодексу України (2010 рік), Постанови Кабінету Міністрів від 28 вересня 2011 року № 1001 (зі змінами, внесеними Постановою Кабінету Міністрів від 12 грудня 2018 року № 1062), національних Стандартів внутрішнього аудиту та Кодексу етики працівників підрозділу внутрішнього аудиту, Наказу Міністерства фінансів від 03.05.2017 року № 480 «Про затвердження Порядку здійснення Міністерством фінансів України оцінки функціонування системи внутрішнього аудиту»</p>
1.2 Прагнення до забезпечення компетентності	З 1 січня 2017 року функція гармонізації державного внутрішнього фінансового контролю в державному секторі була передана від Державної аудиторської служби Міністерству фінансів та його Департаменту гармонізації державного внутрішнього фінансового контролю. Наявність централізованого підрозділу з гармонізації вказує на прагнення забезпечити компетентність у здійсненні внутрішнього контролю та служить основою для оцінки В+ за показником PI-25. Однак рівень охоплення внутрішнім аудитом низький (D+ за показником PI-26)
1.3 «Тон нагорі» (філософія та стиль роботи керівництва)	Запроваджується позитивний підхід до впровадження внутрішнього контролю, підтвердженням чого є організаційна структура, яка забезпечує реагування на рекомендації
1.4 Організаційна структура	<p>Завдання різних суб'єктів системи фінансового контролю встановлено Бюджетним кодексом і постановами з питань державного внутрішнього фінансового контролю та внутрішнього аудиту. Міністерство фінансів і Кабінет Міністрів є уповноваженими органами, які через Департамент гармонізації забезпечують створення та розвиток системи державного внутрішнього контролю та проводять політику координації та гармонізації на центральному та місцевому рівнях.</p> <p>Уряд здійснює практичні кроки, спрямовані на розвиток управлінської підзвітності та делегування завдань згідно з постановою про внутрішній аудит. На повне виконання вимог постанови та приведення діяльності у відповідність до передової міжнародної практики знадобиться час. У обласній державній адміністрації створено відділ внутрішнього аудиту, який співпрацює з місцевим офісом Держаудитслужби заради досягнення цілей і виконання закріплених за ним функцій</p>
Політика та практика роботи з персоналом	Професійні кадри у сферах внутрішнього аудиту та фінансового контролю наявні та працюють відповідно до стандартних положень і практики державного сектору. В обласній державній адміністрації створено відділ внутрішнього аудиту, який має 1 працівника; область обслуговує Західний офіс Держаудитслужби

Компоненти та елементи внутрішнього контролю	Огляд спостережень
2. Оцінка ризику	
2.1 Ідентифікація ризику	<p>Деякі показники PI пов'язані з обсягом, у якому здійснюється ідентифікація ризиків, зокрема:</p> <p>Економічний аналіз інвестиційних пропозицій має оцінку D за показником 11.1: економічний аналіз проводиться під час оцінювання деяких великих інвестиційних проєктів.</p> <p>Макрофіскальний аналіз чутливості має оцінку Н/З за показником 14.3: область не прогнозує зростання ВВП у рамках свого макроекономічного прогнозу. Прогноз інфляції та відсоткових ставок готується на рівні центрального уряду.</p> <p>Прогнозування та моніторинг грошових потоків має оцінку С за показником 21.2: комплексний прогноз руху грошових коштів розробляється та регулярно оновлюється, але охоплює лише календарний місяць</p>
Оцінювання ризиків (значимість та ймовірність)	Див. вище пункт 2.1 «Ідентифікація ризику»
Оцінка ризику	<p>При тому, що Держаудитслужба проводить в області аудиторські перевірки, вона підвітна державі, хоча обласна державна адміністрація одержує аудиторські звіти. Дискусія в Західному офісі Держаудитслужби підтвердила, що аудит діяльності обласної адміністрації (бюджетних програм) та аудиторські перевірки на території області здійснюються за річним планом. Відділ внутрішнього аудиту обласної державної адміністрації має структуру планування та звітності. Раз на шість місяців відділ подає звіт голові адміністрації через внутрішній консультативний комітет обласної державної адміністрації. (Діяльність з внутрішнього аудиту та звітування про неї – показник 26.3 з оцінкою А). Водночас, система оцінювання якості діяльності з внутрішнього аудиту лише створюється (Характер аудиту і стандартів, що застосовуються – показник 26.2 з оцінкою С)</p>
2.4 Оцінка схильності («апетиту») до ризику	Розробка та впровадження системи ідентифікації та оцінювання ризику вказує на позитивну схильність до ризику, яка зростатиме разом зі зростанням рівня зрілості цієї системи
2.5 Реагування на ризик (передавання, прийняття, управління або усунення)	У всіх сферах контролю проводиться типова кадрова політика державного сектору
3. Діяльність з контролю	
3.1 Процедура погодження та затвердження	<p>Процеси забезпечення цілісності фінансових даних – показник 27.4 – мають оцінку В. Доступ до даних та внесення змін до них обмежені та реєструються в журналі, забезпечуючи наявність аудиторського сліду. Відповідального підрозділу або групи з цих питань не створено.</p> <p>Результативність засобів контролю за резервуванням коштів на здійснення видатків – показник 25.2 – має оцінку А. Контроль резервування коштів стосується всіх платежів, що здійснюються з ЄКР. Фактично здійснені видатки відповідають затвердженим бюджетним призначенням і не перевищують асигнованих сум та прогнозних обсягів наявних грошових коштів.</p> <p>Інтеграція систем обліку заробітної плати та персоналу – показник 23.1 – має оцінку С. Інформація про штатні розклади, персонал і оплату праці обліковується окремо; здійснюється звіряння системи обліку заробітної плати з даними обліку персоналу. Перевірка даних щодо зарплати у порівнянні з попереднім місяцем не здійснюється.</p> <p>Управління змінами у фонді оплати праці – показник 23.2 – має оцінку В. Дані обліку персоналу оновлюються щонайменше щоквартально; кількість змін, що вносяться заднім числом, незначна.</p> <p>Дотримання вимог правил і процедур здійснення платежів – показник 23.3 – має оцінку А. Для бюджетних установ встановлено чіткі та детальні правила та процедури внесення змін в інформацію про працівників та оплату праці, які передбачають наявність підписів уповноважених працівників і забезпечують формування чіткого аудиторського сліду</p>

Компоненти та елементи внутрішнього контролю	Огляд спостережень
3.2 Розподіл обов'язків (авторизація, оброблення, облік, контроль)	Розподіл обов'язків – показник 25.1 – має оцінку С. Для частини процедур розподіл обов'язків регулюється на законодавчому рівні, тоді як в інших випадках необхідність розподілу обов'язків регулюється на рівні установи
Заходи з контролю за доступом до ресурсів і документації	Дотримання вимог правил і процедур здійснення платежів – показник 25.3 – має оцінку А. Рівень дотримання вимог правил і процедур здійснення платежів є дуже високим. Процеси забезпечення цілісності фінансових даних – показник 27.4 – мають оцінку В. Доступ до даних та внесення змін до них обмежені та реєструються в журналі, забезпечуючи наявність аудиторського сліду, але єдиного підрозділу, що відповідав би за цю роботу, немає
Верифікація	Точність звітів про виконання бюджету, що подаються протягом року – показник 28.3 – має оцінку В. Суттєвих побоювань з приводу достовірності даних не виникає. У системі Казначейства формуються місячні та квартальні звіти про виконання бюджету з зазначенням здійснених платежів. Казначейська служба подає ці звіти до Департаменту фінансів обласної державної адміністрації та до Міністерства фінансів
3.5 Звіряння	Звіряння банківських рахунків – показник 27.1 – має оцінку А. Наявний ЄКР, звіряння за яким здійснюється щодня
Оцінювання результатів операційної діяльності	Бізнес-процеси, операції та діяльність входять до обсягу перевірок внутрішнього та зовнішнього аудиту. Держаудитслужба проводить також аудит ефективності. Кожний розпорядник бюджетних коштів має представити дані щодо результативних показників (як фінансових, так і нефінансових) та відповіді на запитання членів балансової комісії. Наприклад, протягом двох днів комісія оцінює діяльність усіх 36 закладів охорони здоров'я області
3.7 Перевірка операцій, процесів і діяльності	Наявність аудиторського сліду вказує на зацікавленість у здійсненні контролю. Засідання балансової комісії проводяться в січні-лютому після виконання бюджету за попередній рік. За результатами всіх засідань комісії складаються протоколи
Нагляд (призначення, контроль і затвердження, надання настанов і проведення навчання)	Наявність аудиторського сліду вказує на зацікавленість у здійсненні контролю. Працівники мають належну кваліфікацію
4. Інформація і комунікація	
5. Моніторинг	
5.1 Поточний моніторинг	У результаті оцінювання було виявлено ряд сфер діяльності, пов'язаних із поточною діяльністю з моніторингу: Ресурси, отримані надавачами послуг – показник 8.3 – має оцінку А. Інформація про ресурси, одержані надавачами послуг, збирається та реєструється через ЄКР. Моніторинг субнаціональних органів державного управління – показник 10.2 – має оцінку С. Фінансова звітність субнаціональних органів державного управління, що не проходила аудиту, оприлюднюється протягом 9 місяців після закінчення фінансового року. Моніторинг інвестиційних проєктів – показник 11.4 – має оцінку D. Моніторинг фінансових аспектів великого інвестиційного проєкту здійснювався, але не передбачав одержання інформації про фізичний поступ у його реалізації. Звіт про результати моніторингу оприлюднено не було. Якість моніторингу фінансових активів центральним урядом – показник 12.1 – не застосовується. Реєстр фінансових активів веде обласне управління Казначейства без контролю з боку ОДА. Моніторинг заборгованості за видатками – показник 22.2 – має оцінку В. Дані про заборгованість за видатками обробляються на місячній та річній основі. Моніторинг закупівель – показник 24.1 – має оцінку А. Бази даних ведуться в системі електронних закупівель за всіма договорами. Діяльність з внутрішнього аудиту та звітування про неї – показник 26.3 – має оцінку А. У 2018 році плани проведення аудиту в області було виконано на 100%

Компоненти та елементи внутрішнього контролю	Огляд спостережень
5.2 Оцінювання	Оцінювання результатів надання послуг – показник 8.4 – має оцінку В. Відбір інвестиційних проєктів – показник 11.2 – має оцінку А
5.3 Реагування з боку керівництва	<p>Реагування на перевірки внутрішнього аудиту – показник 26.4 – має оцінку С. Рівень реагування на рекомендації добрий, але на їх виконання в повному обсязі зазвичай уходить понад 12 місяців.</p> <p>Для оцінювання показників результативності здійснення видатків в області створено балансову комісію. Рекомендації комісії фіксуються в протоколах із зазначенням строків їх виконання. Ведеться моніторинг виконання цих рекомендацій</p>

Додаток 3. Джерела інформації

Додаток 3А. Пов'язані огляди та аналітична робота

№	Установа	Найменування документа	Дата	Посилання
1	Світовий банк	Україна ДВФП 2019 – Звіт про результативність управління державними фінансами	20 листопада 2019 р.	

Додаток 3Б. Список осіб, з якими були проведені зустрічі

№	Організація	Підрозділ	Особа	Посада
1.	Хмельницька ОДА	Департамент фінансів	Олексій Петричук	заступник директора
2.		Департамент фінансів	Ярослава Дмитришен	заступник директора
3.		Департамент економічного розвитку, промисловості та інфраструктури	Сергій Флентін	заступник директора
4.		Департамент економічного розвитку, промисловості та інфраструктури	Олег Гарник	заступник начальника управління – начальник відділу
5.		Департамент економічного розвитку, промисловості та інфраструктури	Інна Танюк	спеціаліст
6.		Департамент економічного розвитку, промисловості та інфраструктури	Ганна Глінська	головний спеціаліст-бухгалтер
7.		Департамент регіонального розвитку та будівництва	Віра Бригадир	начальник управління
8.		Департамент регіонального розвитку та будівництва	Стефанія Крулик	начальник відділу
9.		Департамент регіонального розвитку та будівництва	Мирослава Тимошца	головний спеціаліст
10.		Управління інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю	Інна Михайлова	начальник управління
11.		Управління інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю	Людмила Черевченко	головний спеціаліст-бухгалтер
12.		Внутрішній аудит	Володимир Кучерявий	головний спеціаліст
13.		Департамент освіти та науки	Олег Фасоля	директор
14.		Департамент освіти та науки	Тетяна Макорта	головний спеціаліст
15.		Департамент охорони здоров'я	Олена Мартинюк	начальник відділу
16.		Департамент охорони здоров'я	Валентина Кирилюк	провідний спеціаліст
17.	Хмельницька обласна рада	Управління спільної власності об'єднаних громад та економічного розвитку	Едуард Монастирський	начальник управління
18.		Відділ з питань бюджету та економічного аналізу виконавчого апарату	Людмила Левицька	начальник відділу
19.		Бюджетна комісія	Оксана Берегова	заступник голови

№	Організація	Підрозділ	Особа	Посада
20.	Державна казначейська служба	Департамент методології бюджетних послуг, бухгалтерського обліку, звітності та розвитку казначейства	Наталія Боцман	В.о. директора
21.		Головне управління Державної казначейської служби у Хмельницькій області	Катерина Тринос	заступник начальника
22.		Головне управління Державної казначейської служби у Хмельницькій області	Олег Пешков	начальник відділу
23.	Державна фіскальна служба/Головне управління у Хмельницькій області		Вікторія Орловська	заступник начальника управління – начальник відділу
24.		Управління податків та зборів з фізичних осіб	Оксана Дмитрієва	начальник управління
25.		Управління погашення боргу	Василь Шкарпета	начальник управління
26.	Державна аудиторська служба	Департамент стратегічного планування, звітності та координації державного фінансового контролю	Ігор Волянський	директор
27.		Департамент регуляторної та методологічної підтримки процесу державного фінансового контролю	Вікторія Ганущак	заступник начальника
28.		Управління Західного офісу Держаудитслужби у Хмельницькій області	Сергій Москалець	заступник начальника управління
29.		Управління Західного офісу Держаудитслужби у Хмельницькій області	Валерій Дзюблюк	заступник начальника управління
30.		Управління Західного офісу Держаудитслужби у Хмельницькій області	Анатолій Марценюк	заступник начальника управління
31.	Рахункова палата	Департамент контролю публічної адміністрації та міжбюджетних відносин	Ігор Стефанюк	заступник директора
32.		Департамент контролю публічної адміністрації та міжбюджетних відносин / відділ аудиту публічної адміністрації	Леонід Нікіфоров	начальник відділу
33.	Центр організаційно-господарського забезпечення закладів освіти	Відділ бухгалтерської звітності, фінансово-економічного моніторингу професійних навчальних закладів	Тетяна Ємець	начальник відділу
34.		Відділ бухгалтерської звітності, фінансово-економічного моніторингу закладів обласного підпорядкування	Наталія Попик	начальник відділу
35.			Наталія Штикало	провідний економіст

Додаток 3В: Джерела інформації, використаної для отримання доказів для оцінки кожного індикатора

Показник/параметр	Джерела інформації
HLG-1. Трансферти від органів влади вищого рівня	
HLG-1. Трансферти від органів влади вищого рівня	Рішення про обласний бюджет на 2016-2018 роки
HLG-1.1. Виконання запланованих трансфертів від органів влади вищого рівня	Квартальні та річні звіти Казначейства про виконання обласного бюджету за 2016-2018 роки
HLG-1.2. Відхилення міжбюджетних трансфертів	Постанова Кабінету Міністрів від 04.03.2002 № 256
HLG-1.3. Своєчасність трансфертів від органів влади вищого рівня	Постанова Кабінету Міністрів від 15.12.2010 № 1132
Надійність бюджету	
PI-1. Сукупні показники виконання видаткової частини бюджету	Обласний бюджет на 2016-2018 роки
1.1. Сукупні показники виконання видаткової частини бюджету	Річні звіти про виконання обласного бюджету за 2016-2018 роки
PI-2. Виконання структури видатків	Рішення про обласний бюджет на 2016-2018 роки
2.1. Склад видатків за функцією	Річні звіти Казначейства про виконання обласного бюджету за 2016-2018 роки
2.2. Склад видатків за економічною класифікацією	
2.3. Витрачання резервів на непередбачені видатки	
PI-3. Виконання дохідної частини бюджету	Обласний бюджет на 2016-2018 роки
3.1. Сукупні показники виконання дохідної частини бюджету	Річні звіти Казначейства про виконання обласного бюджету за 2016-2018 роки
3.2. Обсяг відхилень у структурі доходів	
Прозорість державних фінансів	
PI-4. Бюджетна класифікація	Бюджетний кодекс України (08.07.2010 № 2456-VI);
4.1. Бюджетна класифікація	Наказ Міністерства фінансів України від 14.01.2011 № 11 «Про бюджетну класифікацію»; Обласний бюджет на 2018 рік; Звіт Казначейства про виконання обласного бюджету за 2018 рік; Накази Міністерства фінансів України від: - 28.01.2002 № 57; - 17.07.2015 № 648; Накази Департаменту фінансів ОДА від 18.09.2017 № 39 н та від № 08.11.2018 № 60 н про затвердження Інструкції з підготовки бюджетних запитів до проекту обласного бюджету на 2018 та 2019 роки; Розпорядження Кабінету Міністрів від 20.06.2018 № 437 «Про схвалення Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі на період до 2025 року»
PI-5. Бюджетна документація	Бюджетний кодекс України (08.07.2010 № 2456-VI);
5.1. Бюджетна документація	Проект обласного бюджету на 2019 рік та пояснювальна записка до нього, подані обласною державною адміністрацією до обласної ради 06.12.2018; Річний звіт про виконання обласного бюджету за 2018 рік, поданий обласною державною адміністрацією до обласної ради; Обласний бюджет на 2019 рік

Показник/параметр	Джерела інформації
PI-6. Операції субнаціонального уряду, що не відображаються у фінансовій звітності	Бюджетний кодекс України;
6.1. Видатки, що не відображаються у фінансовій звітності	Наказ Міністерства фінансів № 44 від 24 січня 2012 р. «Про затвердження Порядку складання фінансової, бюджетної та іншої звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів»
6.2. Надходження, що не відображаються у фінансовій звітності	
6.3. Фінансова звітність позабюджетних установ	
PI-7. Трансферти місцевим органам влади	Бюджетний кодекс України (08.07.2010 № 2456-VI);
7.1. Система розподілу трансфертів	Обласний бюджет на 2018 р. та зміни до нього;
7.2. Своєчасність інформації щодо трансфертів	Постанови Кабінету Міністрів України від: <ul style="list-style-type: none"> - 16.09.2015 № 727; 31.01.2007 № 77; - 28.03.2018 № 214; 15.02.2012 № 91; - 12.09.2018 № 734; 04.04.2018 № 237; - 06.02.2012 № 106; 14.09.2015 № 700; - 14.02.2018 № 110; Листи Департаменту фінансів облдержадміністрації від: <ul style="list-style-type: none"> - 21.08.2017 № 02.01-13/1559; - 28.08.2017 № 02.01-13/1604; - 21.09.2017 № 02.01-13/1782; - 04.12.2017 № 02.01-13; - 22.12.2017 № 02.01-13/2446.
PI-8. Інформація про результати надання послуг	Накази Міністерства фінансів України №№ 836 (26.08.2014), 938 (23.08.2012) та 608 (17.05.2011 р.).
8.1. Плани надання послуг	Додаток 3 до обласного бюджету на 2019 рік. Паспорти бюджетних програм на 2019 рік Департаменту охорони здоров'я та Департаменту освіти і науки ОДА. Планові та фактичні результативні показники на 2018 рік по бюджетним програмам: <ul style="list-style-type: none"> - забезпечення надання населенню амбулаторно-поліклінічної допомоги та стаціонарної медичної допомоги – по Хмельницькій обласній лікарні та Хмельницькій обласній дитячій лікарні; - забезпечення належних умов для виховання та розвитку дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, в дитячих будинках, у т.ч. сімейного типу, прийомних сім'ях, сім'ях патронатного вихователя – по Дитячому будинку Хмельницької обласної ради; - підвищення кваліфікації, перепідготовка кадрів закладами післядипломної освіти – по Хмельницькому обласному інституту післядипломної педагогічної освіти. - Звіти про виконання паспортів бюджетних програм за 2018 рік Департаменту охорони здоров'я та Департаменту освіти і науки ОДА. Інформація щодо фактичних надходжень по Хмельницькій обласній лікарні, Хмельницькій обласній дитячій лікарні, Дитячому будинку Хмельницької обласної ради та Хмельницькому інституту післядипломної педагогічної освіти за 2016-2018 роки; Інформація Департаменту освіти і науки Департаменту охорони здоров'я ОДА щодо проведення оцінки ефективності бюджетних програм за 2016-2018 рр.
8.2. Досягнуті результати надання послуг	
8.3. Ресурси, отримані надавачами послуг	
8.4. Оцінювання результатів надання послуг	

Показник/параметр	Джерела інформації
	Аудиторський звіт Західного офісу Держаудитслужби за результатами державного фінансового аудиту виконання Департаментом охорони здоров'я ОДА програми «Централізоване забезпечення медичних закладів дороговартісним медичним обладнанням, медикаментами та виробами медичного призначення на 2016- 2018 роки» за період з 01.01.2016 року по 30.09.2018 року
PI-9. Доступ громадськості до фіскальної інформації	Бюджетний кодекс України (08.07.2010 № 2456-VI); Закони України від:
9.1. Доступ громадськості до фінансової інформації	<ul style="list-style-type: none"> - 11.02.2015 № 183-VIII; 13.01.2011 № 2939; - 09.04.1999 № 586-XIV; 23.09.1997 № 539. Веб-сайт Хмельницької обласної ради (http://km-oblrada.gov.ua/); Веб-сайт Хмельницької обласної державної адміністрації (https://www.adm-km.gov.ua/); Веб-сайт Державної аудиторської служби України (http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index); Веб-сайт Головного управління Державної казначейської служби України у Хмельницькій області (https://khm.treasury.gov.ua)
Управління активами і зобов'язаннями	
PI-10. Звітність щодо фіскальних ризиків	Конституція України;
10.1. Моніторинг державних і комунальних підприємств	Бюджетний кодекс України (08.07.2010 № 2456-VI); Закон України від 05.10.2017 № 2164-VIII;
10.2. Моніторинг місцевих органів влади	Постанови Кабінету Міністрів від:
10.3. Умовні зобов'язання та інші фіскальні ризики	<ul style="list-style-type: none"> - 28.02.2000 № 419; - 03.02.2016 № 43; Звіти про виконання місцевих бюджетів Хмельницької області, опубліковані на веб-сайтах відповідних місцевих рад; Державний фінансовий аудит виконання бюджетів: Ярмолинецького району за 2012-2014 рр. і 9 місяців 2015 р.; об'єднаної територіальної громади Новоушицького району за 2016-2017 рр. (дата: 3 травня 2018 р.); об'єднаної територіальної громади Летичівського району за період з 1 січня 2016 р. до 30 червня 2018 р. (дата: 26 вересня 2018 р.); об'єднаної територіальної громади Полонського району за період з 1 січня 2016 р. до 30 вересня 2018 р. (дата: 21 грудня 2018 р.); Веб-сайт Головного управління Державної казначейської служби України у Хмельницькій області (https://khm.treasury.gov.ua)

Показник/параметр	Джерела інформації
PI-11. Управління державними інвестиціями	Бюджетний кодекс України (08.07.2010 № 2456-VI);
11.1. Економічний аналіз інвестиційних проєктів	Обласний бюджет на 2018 рік;
11.2. Відбір інвестиційних проєктів	Постанови Кабінету Міністрів від:
11.3. Розрахунок вартості інвестиційних проєктів	- 18.03.2015 № 196;
11.4. Моніторинг інвестиційних проєктів	- 18.05.2011 № 520;
	- 06.02.2012 № 106;
	- 06.12.2017 № 983;
	Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 24.04.2015 № 80;
	Наказ Міністерства інфраструктури від 21.09.2012 № 573/1019;
	Рішення Хмельницької обласної ради від 25.05.17 № 634;
	Протоколи засідання комісії з оцінки та попереднього конкурсного відбору інвестиційних програм і проєктів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку № 1 від 13 лютого 2018 року та № 2 від 20 лютого 2018 року;
	Загальний рейтинговий список проєктів, що брали участь у попередньому конкурсному відборі інвестиційних програм і проєктів, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку у 2018 році
PI-12. Управління державними активами	Закони України від:
12.1. Моніторинг фінансових активів	- 18.01.2018 № 2269-VIII;
12.2. Моніторинг нефінансових активів	- 10.04.1992 № 2269-XII;
12.3. Прозорість реалізації активів	- 03.03.1998 № 147/98-ВР.
	Постанова Кабінету Міністрів від 10.05.2018 № 351;
	Інвентаризаційні описи необоротних активів;
	Баланс обласного бюджету станом на 1 січня 2019 рік
PI-13. Управління боргом	Бюджетний кодекс України (08.07.2010 № 2456-VI);
13.1. Облік та звітність по боргу і гарантіям	Постанови Кабінету Міністрів від:
13.2. Затвердження боргу і гарантій	- 16.02.2011 № 110;
13.3. Стратегія управління боргом	- 14.05.2012 № 541;
	Накази Мінфіну від:
	- 17.01.2019 № 12;
	- 25.07.2012 № 866;
	Звіт Казначейства про виконання обласного бюджету за 2018 рік
Фіскальна стратегія та бюджетування на основі політики	
PI-14. Макроекономічне та фіскальне прогнозування	Пояснювальні записки до проєкту обласного бюджету на 2016-2019 роки;
14.1. Макроекономічні прогнози	Проєкт обласного бюджету на 2018 рік
14.2. Фіскальні прогнози	
14.3. Аналіз макрофіскальної чутливості	
PI-15. Фіскальна стратегія	Бюджетний кодекс України (08.07.2010 № 2456-VI);
15.1. Фіскальні впливи стратегічних пропозицій	Пояснювальна записка до проєкту обласного бюджету на 2019 рік;
15.2. Затвердження фіскальної стратегії	
15.3. Звітування щодо кінцевих фіскальних результатів	Інформація про виконання обласного бюджету за 2018 рік, подана ОДА обласній раді

Показник/параметр	Джерела інформації
PI-16. Середньострокова перспектива у плануванні видатків бюджету	Бюджетний кодекс України (08.07.2010 № 2456-VI); Наказ Мінфіну від 17.07.2015 № 648;
16.1. Середньострокові оцінки видатків	Накази Департаменту фінансів Хмельницької ОДА
16.2. Середньострокові граничні обсяги видатків	від 18.09.2017 № 39 н та від № 08.11.2018 № 60 н про
16.3. Приведення у відповідність середньострокових планів та середньострокових бюджетів	затвердження Інструкції з підготовки бюджетних запитів до проєктів обласного бюджету на 2018 та 2019 роки; Бюджетні запити Департамент освіти і науки, Управління культури, національностей, релігій та туризму та Департамент соціального захисту населення ОДА на 2019-2021 рр.
16.4. Узгодженість бюджетів з оцінками попереднього року	Листи Департаменту фінансів ОДА від: - 10.10.2018 № 02.02-20/1830; - 10.10.2018 № 02.02-20/1831; - 10.10.2018 № 02.02-20/1833; - 11.10.2018 № 02.02-20/1846; - 27.11.2018 № 02.02-20/2091; - 27.11.2018 № 02.02-20/2092; - 27.11.2018 № 02.02-20/2093; - 27.11.2018 № 02.02-20/2094; Пояснювальна записка до проєкту обласного бюджету України на 2019 рік
PI-17. Процес підготовки бюджету	Бюджетний кодекс України (08.07.2010 № 2456-VI);
17.1. Бюджетний календар	План заходів щодо складання проєкту обласного бюджету
17.2. Керівництво з підготовки бюджету	на 2019 рік, затверджений Першим заступником Голови ОДА
17.3. Подання бюджету законодавчому органу влади	15.02.18; План підготовки питання «Про проєкт рішення сесії обласної ради «Про обласний бюджет на 2019 рік» на засідання колегії обласної державної адміністрації від 06 грудня 2018 року та склад робочої групи, затверджені Першим заступником Голови ОДА 03.12.18; Наказ Департаменту фінансів Хмельницької обласної державної адміністрації від 08.11.2018 № 60 н про затвердження Інструкції з підготовки бюджетних запитів до проєкту обласного бюджету на 2019 рік; Листи: - Департаменту охорони здоров'я ОДА від 27.11.2018 № 03-01/3041; - Департаменту соціального захисту населення ОДА від 27.11.2018 № 02.03/7468; - Управління молоді та спорту ОДА від 27.11.2018 № 1096-02/2018; - Управління культури, національностей, релігій та туризму ОДА від 27.11.2018 № 03-2263; - Служби у справах дітей ОДА від 27.11.2018 № 165011; - Управління інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю ОДА від 27.11.2018 № 03-02-768/2018; - Департаменту освіти і науки ОДА від 27.11.2018 № 3314-41/2018. Листи Хмельницької ОДА від: - 12.12.2016 № 67/27-14-5464/2016; - 11.12.2017 № 67/27-14-6244/2017; - 06.12.2018 № 67/27-14-5818/2018

Показник/параметр	Джерела інформації
PI-18. Розгляд бюджетів законодавчим органом влади	Бюджетний кодекс України (08.07.2010 № 2456-VI);
18.1. Обсяг розгляду бюджету	Регламент Хмельницької обласної ради, затверджений Рішенням обласної ради від 26.12.2015 № 5-2/2015;
18.2. Законодавчі процедури розгляду бюджету	Положення про постійні комісії Хмельницької обласної ради,
18.3. Часові рамки затвердження бюджету	затверджене Рішенням обласної ради від 04.12.2015 № 8-1/2015;
18.4. Правила коригування бюджету виконавчим органом влади	Графік засідань постійних комісій обласної ради, затверджений розпорядженням Хмельницької обласної ради від 16.10.2018 року № 172/2018-о; План роботи постійної комісії обласної ради з питань бюджету та фінансів на 2018 року, затверджений на засіданні постійної комісії 15.12.2017; Обласні бюджети на 2017, 2018, 2019 роки; Звіт про виконання обласного бюджету за 2018 рік
Передбачуваність та контроль виконання бюджету	
PI-19. Адміністрування надходжень	Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755;
19.1. Права і обов'язки за заходами, спрямованими на залучення надходжень	Постанова Кабінету Міністрів від 16.02.2011 № 106 «Деякі питання ведення обліку податків, зборів, платежів та інших доходів бюджету»
19.2. Управління ризиками, пов'язаними з надходженнями	
19.3. Аудит і розслідування, пов'язані з надходженнями	
19.4. Моніторинг заборгованості за надходженнями	
PI-20. Облік надходжень	Бюджетний кодекс України (08.07.2010 № 2456-VI);
20.1. Інформація про збір доходів	Накази Мінфіну від:
20.2. Перерахування зібраних доходів	- 03.11.2008 № 373;
20.3. Звірка обліку надходжень	- 18.07.2016 № 621;
	Постанова Правління НБУ від 21.01.2004 № 22; Накази Казначейства від: - 25.01.2019 № 28; - 06.02.2018 № 36
PI-21. Передбачуваність розподілу коштів протягом року	Бюджетний кодекс України (08.07.2010 № 2456-VI);
21.1. Консолідація касових залишків	Рішення Хмельницької обласної ради про обласний бюджет на 2018 рік та про внесення змін до нього;
21.2. Прогнозування і моніторинг касових залишків	Постанова Кабінету Міністрів від 15.04.2015 № 215;
21.3. Інформація про граничні рівні зобов'язань	Наказ Мінфіну від 28.01.2002 № 57;
21.4. Значущість коригувань бюджету протягом року	Наказ Державного казначейства України від 26.06.2002 № 122; Зразки щоденної інформації Головного управління Державної казначейської служби в Хмельницькій області, з використанням якої Департамент фінансів ОДА здійснює моніторинг залишків асигнувань на рахунках установ
PI-22. Заборгованість за видатками	Бюджетний кодекс України (08.07.2010 № 2456-VI);
22.1. Розмір заборгованості за видатками	Наказ Міністерства фінансів України від 24.01.2012 № 44;
22.2. Моніторинг заборгованості за видатками	Звіти Казначейства про бюджету заборгованість обласного бюджету за 2016-2018 роки

Показник/параметр	Джерела інформації
PI-23. Заходи контролю за фондом оплати праці	Постанова Кабінету Міністрів від 15.07.1997 № 765;
23.1. Інтегрування обліку заробітної плати і штатів	Наказ Мінфіну 28.01.2002 № 57;
23.2. Управління змінами у фонді оплати праці	Накази Держкомстату від:
23.3. Внутрішній контроль фонду оплати праці	- 28.09.2005 № 286;
23.4. Аудит фонду оплати праці	- 05.12.2008 № 489;
	Копії прикладів посадових інструкцій осіб, які мають доступ до внесення змін по обліку кадрів та обліку оплати праці; Інформація щодо кількості підвідомчих закладів, що мають інформаційні системи для обліку кадрів, обліку фонду оплати праці; Копія затвердженого штатного розпису; Копії витягів з аудиторських звітів за 2016-2018 рр. по обліку ФОП; Інформація, отримана від Державної аудиторської служби
PI-24. Закупівлі	Закони України від:
24.1. Моніторинг закупівель	- 25.12.2015 № 922-VIII; 26.11.1993 № 3659-XII;
24.2. Методи закупівель	- 22.03.2012 № 4572-VI; 02.10.1996 № 393/96-ВР;
24.3. Доступ громадськості до інформації про закупівлі	- 02.10.1992 № 2657-XII;
24.4. Урегулювання скарг щодо закупівель	Веб-портал Уповноваженого органу з питань закупівель https://prozorro.gov.ua ;
	Моніторинговий портал https://dozorro.org ; Інформація, отримана від Департаменту економічного розвитку, промисловості та інфраструктури ОДА
PI-25. Внутрішній контроль за видатками, не пов'язаними із заробітною платою	Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV;
25.1. Розподіл обов'язків	Бюджетний кодекс України (08.07.2010 № 2456-VI);
25.2. Ефективність контролю зобов'язань за видатками	Постанови Кабінету Міністрів від: 12.12.2018 № 1062; 26.01.2011 № 59;
25.3. Відповідність механізмам контролю та здійсненням платежів	Накази Мінфіну від: - 14.09.2012 № 995; 24.12.2012 № 1407; - 02.03.2012 № 309; 02.09.2014 № 879; Наказ Мінюсту від 18.06.2015 № 1000/5; Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі 30.03.2016 № 557; Положення про тендерні комітети окремих закладів освіти та охорони здоров'я; Наказ Департаменту освіти і науки ОДА від 26.06.2019; Копії прикладів договорів про індивідуальну матеріальну відповідальність; Копії витягів з аудиторських звітів за результатами процедур закупівель

Показник/параметр	Джерела інформації
PI-26. Внутрішній аудит	Бюджетний кодекс України (08.07.2010 № 2456-VI);
26.1. Сфера охоплення внутрішнього аудиту	Постанова Кабінету Міністрів від 28.09.2011 № 1001;
26.2. Характер аудиторських перевірок і стандарти, що застосовуються	Накази Міністерства фінансів України від: - 04.10.2011 № 1247;
26.3. Діяльність з внутрішнього аудиту та звітування про неї	- 29.09.2011 № 1217; - 27.03.2014 № 347;
26.4. Реагування на перевірки внутрішнього аудиту	Розпорядження Голови ОДА від 30.12.2014 № 523/2014-р.; Посадова інструкція головного спеціаліста (з питань внутрішнього аудиту) ОДА; Стратегічний план діяльності внутрішнього аудиту ОДА на 2019-2021 роки; Декларація внутрішнього аудиту ОДА; Аудиторський звіт від 14.12.2018 №2 щодо аудиту ефективності в Державному архіві Хмельницької області за темою: Оцінка діяльності Державного архіву Хмельницької області щодо ефективності та результативності виконання функцій, завдань та процесів закріплених за архівом (плановий внутрішній аудит ефективності), план заходів впровадження аудиторських рекомендацій за результатами цього аудиту та інформація Державного архіву про виконання цих заходів
Облік та звітність	
PI-27. Надійність фінансових даних	Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV;
27.1. Звірка банківських рахунків	Постанови Кабінету Міністрів від 28.02.2000 № 419; 27.12.2001 № 1764;
27.2. Проміжні рахунки	Наказ Державної казначейської служби від 26.06.2002 № 122;
27.3. Авансові рахунки	Постанова Національного банку від 21.01.2004 № 22;
27.4. Процеси підтвердження надійності фінансових даних	Накази Міністерства фінансів від: - 23.08.2012 № 938; 31.12.2013 № 1203; - 24.01.2012 № 44; 21.10.2013 № 885; Накази Казначейства від: - 17.05.2000 № 1; 17.11.2014 № 318; - 21.11.2011 № 127
PI-28. Звіти про виконання бюджетів, що подаються протягом року	Бюджетний кодекс України (08.07.2010 № 2456-VI);
28.1. Охоплення та зіставність звітів	Місячні і квартальні звіти Казначейства про виконання обласного бюджету України за 2018 рік;
28.2. Терміни надання звітів про виконання бюджету, що подаються протягом року	Накази Мінфіну від 12.10.2010 № 1202; 24.01.2012 № 44;
28.3. Точність звітів про виконання бюджету, що подаються протягом року	Інформація Департаменту фінансів щодо дат отримання місячних і квартальних звітів про виконання обласного бюджету у 2018 рік
PI-29. Річна фінансова звітність	Бюджетний кодекс України (08.07.2010 № 2456-VI);
29.1. Повнота річної фінансової звітності	Наказ Мінфіну від 24.01.2012 № 44;
29.2. Подання звітності для зовнішнього аудиту	Звіт Казначейства про виконання обласного бюджету України за 2018 рік;
29.3. Стандарти обліку	Копії листів Казначейства Департаменту фінансів щодо подання річної звітності про виконання обласного бюджету за 2016, 2017, 2018 роки

Показник/параметр	Джерела інформації
Зовнішній контроль і аудит	
PI-30. Зовнішній аудит	Закон України від 02.07.2015 № 576-VIII;
30.1. Охоплення і стандарти аудиту	Бюджетний кодекс України (08.07.2010 № 2456-VI);
30.2. Подання аудиторських звітів законодавчому органу влади	Рішенням РПУ від 22.09.2015 № 5-5
30.3. Контроль за результатами зовнішнього аудиту	
30.4. Незалежність вищого органу аудиту	
PI-31. Розгляд звітів про результати аудиту законодавчим органом влади	Закон України від 02.07.2015 № 576-VIII;
31.1. Терміни розгляду звітів про результати аудиту	Бюджетний кодекс України (08.07.2010 № 2456-VI);
31.2. Слухання про результати аудиту	Положення про постійні комісії Хмельницької обласної ради, затверджене Рішенням обласної ради від 04.12.2015 № 8-1/2015
31.3. Рекомендації по аудиту з боку законодавчого органу влади	
31.4. Прозорість розгляду аудиторських звітів законодавчим органом влади	

Додаток 4. Лист розрахунку для HLG-1

Річні дані за 2016 рік, млн грн

Міжбюджетні трансферти з державного бюджету	затверджено	факт	скоригований бюджет	відхилення	абсолютне відхилення	відсоток
Базова дотація	45,0	45,0	51,4	-6,3	6,3	12,4
Соціальні субвенції	3 237,7	3 588,0	3 693,9	-105,9	105,9	2,9
Освітня субвенція	182,0	280,8	207,7	73,2	73,2	35,2
Медична субвенція	623,5	643,2	711,3	-68,1	68,1	9,6
Інші міжбюджетні трансферти	5,1	113,1	5,9	107,2	107,2	1 825,2
Всього – міжбюджетні трансферти з державного бюджету	4 093,4	4 670,2	4 670,2		360,7	
<i>Загальне відхилення HLG-1</i>						114,1
<i>Відхилення структури HLG-2</i>						7,7

Джерело: річний бюджет та звіти про виконання бюджету.

Річні дані за 2017 рік, млн грн

Міжбюджетні трансферти з державного бюджету	затверджено	факт	скоригований бюджет	відхилення	абсолютне відхилення	відсоток
Базова дотація	52,8	52,8	62,9	-10,2	10,2	16,2
Соціальні субвенції	4 318,6	4 975,6	5 151,9	-176,3	176,3	3,4
Освітня субвенція	178,1	200,0	212,5	-12,5	12,5	5,9
Медична субвенція	777,2	840,2	927,2	-87,0	87,0	9,4
Інші міжбюджетні трансферти	249,3	583,5	297,5	286,0	286,0	96,2
Всього – міжбюджетні трансферти з державного бюджету	5 576,0	6 652,0	6 652,0		572,0	
<i>Загальне відхилення HLG-1</i>						119,3
<i>Відхилення структури HLG-2</i>						8,6

Джерело: річний бюджет та звіти про виконання бюджету.

Річні дані за 2018 рік, млн грн

Міжбюджетні трансферти з державного бюджету	затверджено	факт	скоригований бюджет	відхилення	абсолютне відхилення	відсоток
Базова дотація	64,7	64,7	63,3	1,4	1,4	2,3
Соціальні субвенції	5 251,5	4 870,4	5 134,1	-263,6	263,6	5,1
Освітня субвенція	212,5	225,1	207,8	17,4	17,4	8,4
Медична субвенція	872,8	952,9	853,3	99,6	99,6	11,7
Інші міжбюджетні трансферти	1 196,4	1 314,9	1 169,6	145,2	145,2	12,4
Всього – міжбюджетні трансферти з державного бюджету	7 597,9	7 428,1	7 428,1		527,3	
<i>Загальне відхилення HLG-1</i>						97,8
<i>Відхилення структури HLG-2</i>						7,1

Джерело: річний бюджет та звіти про виконання бюджету.

Квартальні дані за 2016 рік, млн грн

Найменування	2016 план	2016 факт	I квартал план	I квартал факт	II квартал план	II квартал факт	III квартал план	III квартал факт	IV квартал план	IV квартал факт
Міжбюджетні трансферти з державного бюджету	4 093,4	4 670,2	997,5	1 113,7	950,8	935,1	915,8	928,4	1 229,3	1 693,0
Базова дотація	45,0	45,0	11,3	11,3	11,3	11,3	11,3	11,3	11,3	11,3
Соціальні субвенції	3 237,7	3 588,0	797,8	907,6	719,3	694,4	709,7	706,2	1 010,9	1 279,8
Освітня субвенція	182,0	280,8	40,0	40,0	63,1	63,1	35,1	35,1	43,8	142,6
Медична субвенція	623,5	643,2	147,4	147,4	155,7	155,7	158,3	158,3	162,0	181,7
Інші міжбюджетні трансферти	5,1	113,1	1,0	7,4	1,4	10,6	1,4	17,5	1,4	77,6
Міжбюджетні трансферти з державного бюджету %		114		112		98		101		138
Базова дотація		100		100		100		100		100
Соціальні субвенції		111		114		97		100		127
Освітня субвенція		154		100		100		100		326
Медична субвенція		103		100		100		100		112
Інші міжбюджетні трансферти		2196		750		752		1245		5741

Джерело: річний бюджет та звіти про виконання бюджету.

Квартальні дані за 2017 рік, млн грн

Найменування	2017	II квартал				III квартал				IV квартал			
	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	
Міжбюджетні трансферти з державного бюджету	5 576,0	6 652,0	1 581,5	2 299,5	1 296,6	1 192,7	1 038,2	1 462,9	1 659,8	1 696,9			
Базова дотація	52,8	52,8	11,0	13,2	13,9	13,2	13,9	13,2	13,9	13,2		13,2	
Соціальні субвенції	4 318,6	4 975,6	1 299,1	1 994,7	943,0	849,8	752,5	1 134,9	1 324,0	996,2			
Освітня субвенція	178,1	200,0	41,1	41,1	64,3	68,6	25,3	24,7	47,5	65,6			
Медична субвенція	777,2	840,2	167,0	194,2	207,9	194,3	196,3	194,3	206,0	257,3			
Інші міжбюджетні трансферти	249,3	583,5	63,2	56,2	67,5	66,8	50,2	95,8	68,4	364,7			
Міжбюджетні трансферти з державного бюджету, %		119		145		92		141		102			
Базова дотація		100		120		95		95		95			
Соціальні субвенції		115		154		90		151		75			
Освітня субвенція		112		100		107		98		138			
Медична субвенція		108		116		93		99		125			
Інші міжбюджетні трансферти		234		89		99		191		533			

Джерело: річний бюджет та звіти про виконання бюджету.

Квартальні дані за 2018 рік, млн грн

Найменування	2017 план	2017 факт	I квартал план	I квартал факт	II квартал план	II квартал факт	III квартал план	III квартал факт	IV квартал план	IV квартал факт
Міжбюджетні трансферти з державного бюджету	7 597,9	7 428,1	2 166,9	2 265,3	1 709,1	2 032,9	1 440,1	1 318,8	2 281,8	1 811,1
Базова дотація	64,7	64,7	16,2	16,2	16,2	16,2	16,2	16,2	16,2	16,2
Соціальні субвенції	5 251,5	4 870,4	1 609,7	1 764,2	1 105,5	1 361,8	878,9	684,7	1 657,3	1 059,7
Освітня субвенція	212,5	225,1	47,7	50,5	72,2	82,0	30,7	25,8	61,9	66,9
Медична субвенція	872,8	952,9	218,9	218,2	217,8	218,2	216,7	218,2	219,4	298,3
Інші міжбюджетні трансферти	1 196,4	1 314,9	274,4	216,2	297,4	354,7	297,7	373,9	326,9	370,0
Міжбюджетні трансферти з державного бюджету, %		98		105		119		92		79
Базова дотація		100		100		100		100		100
Соціальні субвенції		93		110		123		78		64
Освітня субвенція		106		106		113		84		108
Медична субвенція		109		100		100		101		136
Інші міжбюджетні трансферти		110		79		119		126		113

Джерело: річний бюджет та звіти про виконання бюджету.

Додаток 5. Лист розрахунку для показників PI-1, PI-2, PI-3

Дані за функціональною класифікацією за 2016 рік, млн грн

Найменування видатків згідно з функціональною класифікацією	затверджено	факт	скоригований бюджет	відхилення	абсолютне відхилення	відсоток
Загальнодержавні функції	8,3	8,3	9,8	-1,5	1,5	15,4
Економічна діяльність	67,0	78,0	78,8	-0,8	0,8	1,0
Охорона здоров'я	645,9	824,7	759,6	65,1	65,1	8,6
Духовний та фізичний розвиток	73,4	83,9	86,3	-2,4	2,4	2,7
Освіта	441,0	459,3	518,6	-59,3	59,3	11,4
Соціальний захист та соціальне забезпечення	129,1	140,0	151,9	-11,9	11,9	7,8
Міжбюджетні трансферти	3 240,0	3 826,9	3 810,1	16,8	16,8	0,4
інші видатки	11,7	7,6	13,8	-6,2	6,2	44,8
Всього – видатки	4 616,5	5 428,7	5 428,7	0,0	163,9	
Обслуговування боргу	0,0	0,0				
Непередбачені видатки	29,5	0,0				
Разом видатків	4 646,0	5 428,7				
Загальне відхилення (PI-1)						116,8
Відхилення структури (PI-2)						3,0
Частка непередбачених видатків у бюджеті						0,0

Джерело: річний бюджет та звіти про виконання бюджету.

Дані за функціональною класифікацією за 2017 рік, млн грн

Найменування видатків згідно з функціональною класифікацією	затверджено	факт	скоригований бюджет	відхилення	абсолютне відхилення	відсоток
Загальнодержавні функції	10,9	11,7	13,1	-1,4	1,4	10,6
Економічна діяльність	86,8	269,1	103,7	165,4	165,4	159,5
Охорона здоров'я	886,4	1 037,9	1 058,6	-20,8	20,8	2,0
Духовний та фізичний розвиток	99,2	108,3	118,4	-10,1	10,1	8,6
Освіта	657,3	665,4	785,1	-119,6	119,6	15,2
Соціальний захист та соціальне забезпечення	157,7	174,8	188,3	-13,5	13,5	7,2
Міжбюджетні трансферти	4 321,0	5 241,0	5 160,8	80,3	80,3	1,6
інші видатки	73,7	7,7	88,0	-80,3	80,3	91,2
Всього – видатки	6 292,9	7 515,9	7 515,9	0,0	491,3	
Обслуговування боргу	0,0	0,0				
Непередбачені видатки	0,5	0,0				
Разом видатків	6 293,4	7 515,9				
Загальне відхилення (PI-1)						119,4
Відхилення структури (PI-2)						6,5
Частка непередбачених видатків у бюджеті						0,0

Джерело: річний бюджет та звіти про виконання бюджету.

Дані за функціональною класифікацією за 2018 рік, млн грн

Найменування видатків згідно з функціональною класифікацією	затверджено	факт	скоригований бюджет	відхилення	абсолютне відхилення	відсоток
Загальнодержавні функції	182,4	20,5	187,2	-166,7	166,7	89,0
Економічна діяльність	459,6	673,5	471,7	201,7	201,7	42,8
Охорона здоров'я	976,8	1 196,7	1 002,5	194,1	194,1	19,4
Духовний та фізичний розвиток	111,6	116,7	114,5	2,2	2,2	1,9
Освіта	838,6	839,7	860,6	-20,9	20,9	2,4
Соціальний захист та соціальне забезпечення	186,1	224,8	190,9	33,9	33,9	17,7
Міжбюджетні трансферти	5 718,3	5 616,5	5 868,5	-252,0	252,0	4,3
інші видатки	9,6	17,5	9,9	7,7	7,7	77,3
Всього – видатки	8 483,0	8 705,9	8 705,9	0,0	879,2	
Обслуговування боргу	0,0	0,0				
Непередбачені видатки	1,5	0,0				
Разом видатків	8 484,5	8 705,9				
Загальне відхилення (PI-1)						102,6
Відхилення структури (PI-2)						10,1
Частка непередбачених видатків у бюджеті						0,0

Джерело: річний бюджет та звіти про виконання бюджету.

Дані за економічними категоріями за 2016 рік, млн грн

Найменування видатків згідно з функціональною класифікацією	затверджено	факт	скоригований бюджет	відхилення	абсолютне відхилення	відсоток
Оплата праці	575,6	588,9	676,8	-87,9	87,9	13,0
Використання товарів і послуг	587,4	716,0	690,7	25,3	25,3	3,7
Придбання основного капіталу	8,2	71,9	9,7	62,2	62,2	642,7
Обслуговування боргових зобов'язань	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Трансферти органам державного управління інших рівнів	3 240,0	3 826,9	3 810,1	16,8	16,8	0,4
Інші субсидії і трансферти	33,0	43,4	38,8	4,6	4,6	11,9
Соціальне забезпечення	40,6	52,8	47,7	5,1	5,1	10,8
інші видатки	131,7	128,8	154,9	-26,1	26,1	16,9
Разом видатків (без урахування резервного фонду)	4 616,5	5 428,7	5 428,7	0,0	228,2	
Відхилення структури видатків						4,2

Джерело: річний бюджет та звіти про виконання бюджету.

Дані за економічними категоріями за 2017 рік, млн грн

Найменування видатків згідно з функціональною класифікацією	затверджено	факт	скоригований бюджет	відхилення	абсолютне відхилення	відсоток
Оплата праці	907,5	420,7	1 083,9	-663,1	663,1	61,2
Використання товарів і послуг	673,8	1 375,7	804,7	571,0	571,0	71,0
Придбання основного капіталу	83,5	46,3	99,7	-53,4	53,4	53,6
Обслуговування боргових зобов'язань	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Трансферти органам державного управління інших рівнів	4 321,0	5 241,0	5 160,8	80,3	80,3	1,6
Інші субсидії і трансферти	46,0	294,4	55,0	239,4	239,4	435,3
Соціальне забезпечення	63,0	44,5	75,3	-30,7	30,7	40,8
Інші видатки	198,1	93,3	236,6	-143,4	143,4	60,6
Разом видатків (без урахування резервного фонду)	6 292,9	7 515,9	7 515,9	0,0	1 781,3	
Відхилення структури видатків						23,7

Джерело: річний бюджет та звіти про виконання бюджету.

Дані за економічними категоріями за 2018 рік, млн грн

Найменування видатків згідно з функціональною класифікацією	затверджено	факт	скоригований бюджет	відхилення	абсолютне відхилення	відсоток
Оплата праці	463,1	435,7	475,3	-39,5	39,5	8,3
Використання товарів і послуг	1 906,6	1 607,5	1 956,7	-349,2	349,2	17,8
Придбання основного капіталу	2,6	61,9	2,7	59,2	59,2	2 208,1
Обслуговування боргових зобов'язань	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Трансферти органам державного управління інших рівнів	5 718,3	5 616,5	5 868,5	-252,0	252,0	4,3
Інші субсидії і трансферти	77,2	836,5	79,2	757,2	757,2	955,7
Соціальне забезпечення	48,7	54,1	50,0	4,1	4,1	8,2
Інші видатки	266,5	93,7	273,5	-179,8	179,8	65,7
Разом видатків (без урахування резервного фонду)	8 483,0	8 705,9	8 705,9	0,0	1 641,0	
Відхилення структури видатків						18,8

Джерело: річний бюджет та звіти про виконання бюджету.

Дані за доходами за 2016 рік, млн грн

Найменування видатків згідно з функціональною класифікацією	затверджено	факт	скоригований бюджет	відхилення	абсолютне відхилення	відсоток
Податкові надходження						
Податки на доходи, прибуток і приріст капіталу	28,4	26,9	36,8	-9,9	9,9	26,8
Податки на фонд оплати праці та робочу силу	330,9	400,5	428,9	-28,4	28,4	6,6
Податки на власність	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Податки на товари та послуги	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Інші податки	40,0	47,6	51,8	-4,2	4,2	8,1
Трансферти						
Трансферти з місцевих бюджетів нижчого рівня	0,0	3,4	0,0	3,4	3,4	
Інші доходи						
Дохід від власності	3,6	5,4	4,7	0,7	0,7	15,8
Продаж товарів і послуг	113,4	121,0	147,0	-26,0	26,0	17,7
Штрафи, пені та неустойки	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	
Інші доходи	36,7	111,7	47,5	64,2	64,2	135,0
Разом доходів	552,9	716,7	716,7	0,0	136,9	
Загальне відхилення						129,6
Відхилення структури						19,1

Джерело: річний бюджет та звіти про виконання бюджету.

Дані за доходами за 2017 рік, млн грн

Найменування видатків згідно з функціональною класифікацією	затверджено	факт	скоригований бюджет	відхилення	абсолютне відхилення	відсоток
Податкові надходження						
Податки на доходи, прибуток і приріст капіталу	25,5	35,8	41,7	-5,9	5,9	14,1
Податки на фонд оплати праці та робочу силу	466,6	590,6	762,5	-171,8	171,8	22,5
Податки на власність	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	
Податки на товари та послуги	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Інші податки	51,9	263,1	84,8	178,3	178,3	210,3
Трансферти						
Трансферти з місцевих бюджетів нижчого рівня	0,0	3,1	0,0	3,1	3,1	
Інші доходи						
Дохід від власності	4,9	5,8	7,9	-2,1	2,1	27,0
Продаж товарів і послуг	133,1	140,0	217,5	-77,5	77,5	35,6
Штрафи, пені та неустойки	0,1	0,2	0,2	0,0	0,0	1,7
Інші доходи	35,6	133,9	58,1	75,8	75,8	130,5
Разом доходів	717,7	1 172,6	1 172,6	0,0	514,6	
Загальне відхилення						163,4
Відхилення структури						43,9

Джерело: річний бюджет та звіти про виконання бюджету.

Дані за доходами за 2018 рік, млн грн

Найменування видатків згідно з функціональною класифікацією	затверджено	факт	скоригований бюджет	відхилення	абсолютне відхилення	відсоток
Податкові надходження						
Податки на доходи, прибуток і приріст капіталу	37,4	51,3	48,7	2,6	2,6	5,3
Податки на фонд оплати праці та робочу силу	652,5	746,6	849,1	-102,4	102,4	12,1
Податки на власність	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	
Податки на товари та послуги	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Інші податки	49,9	57,1	65,0	-7,9	7,9	12,1
Трансферти						
Трансферти з місцевих бюджетів нижчого рівня	0,0	1,9	0,0	1,9	1,9	
Інші доходи						
Дохід від власності	5,2	6,1	6,8	-0,7	0,7	9,9
Продаж товарів і послуг	110,7	110,5	144,1	-33,5	33,5	23,3
Штрафи, пені та неустойки	0,1	0,2	0,2	0,0	0,0	6,6
Інші доходи	31,0	180,4	40,4	140,0	140,0	346,7
Разом доходів	886,9	1 154,1	1 154,1	0,0	289,1	
Загальне відхилення						130,1
Відхилення структури						25,0

Джерело: річний бюджет та звіти про виконання бюджету.

Додаток 6. Структура трансфертів з обласного бюджету місцевим бюджетам у 2018 р. (млн грн)

№ з/п	КПКВК	Назва головних розпорядників коштів	Затверджено на 2018 рік з урахуванням змін	з них:	
				розподілені за прозорими чіткими критеріями	розподілені без прозорих чітких критеріїв
		Трансферти з обласного бюджету місцевим бюджетам – разом	5 696,9	5 601,2	97,7
		<i>частка у загальному обсязі міжбюджетних трансфертів</i>	<i>100,0</i>	<i>98,3</i>	<i>1,7</i>
		За рахунок трансфертів з державного бюджету (включаючи залишки минулого року) – всього	5 574,5	5 534,5	40,0
1	3719120	Дотація з місцевого бюджету за рахунок стабілізаційної дотації з державного бюджету	2,3	2,3	
2	3719130	Дотація з місцевого бюджету на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я за рахунок відповідної додаткової дотації з державного бюджету	402,3	402,3	
3	3719210	Субвенція з місцевого бюджету на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), управління багатоквартирним будинком, вивезення побутового сміття та рідких нечистот за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету	2 914,2	2 914,2	
4	3719220	Субвенція з місцевого бюджету на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету	107,0	107,0	
5	3719230	Субвенція з місцевого бюджету на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, особам, які не мають права на пенсію, особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю, тимчасової державної допомоги дітям, тимчасової державної соціальної допомоги непрацюючій особі, яка досягла загального пенсійного віку, але не набула права на пенсійну виплату, допомоги по догляду за особами з інвалідністю I чи II групи внаслідок психічного розладу, компенсаційної виплати непрацюючій працездатній особі, яка доглядає за особою з інвалідністю I групи, а також за особою, яка досягла 80-річного віку за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету	1 847,8	1 847,8	
6	3719241	Субвенція з місцевого бюджету на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для сімей загиблих осіб, визначених абзацами 5-8 пункту 1 статті 10 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», для осіб з інвалідністю I-II групи, яка настала внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, визначених пунктами 11-14 частини другої статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», та які потребують поліпшення житлових умов, за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету	23,2	23,2	

Додаток 6. Структура трансфертів з обласного бюджету місцевим бюджетам у 2018 р. (млн грн)

№ з/п	КПКВК	Назва головних розпорядників коштів	Затверджено на 2018 рік з урахуванням змін	з них:	
				розподілені за прозорими чіткими критеріями	розподілені без прозорих чітких критеріїв
7	3719242	Субвенція з місцевого бюджету на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, та визнані особами з інвалідністю внаслідок війни III групи відповідно до пунктів 11-14 частини другої статті 7 або учасниками бойових дій відповідно до пунктів 19-20 частини першої статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», та які потребують поліпшення житлових умов за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету	3,8	3,8	
8	3719243	Субвенція з місцевого бюджету на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для сімей загиблих учасників бойових дій на території інших держав, визначених у абзаці першому пункту 1 статті 10 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», для осіб з інвалідністю I-II групи з числа учасників бойових дій на території інших держав, які стали інвалідами внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, пов'язаних з перебуванням у цих державах, визначених пунктом 7 частини другої статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», та які потребують поліпшення житлових умов за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету	3,6	3,6	
9	3719250	Субвенція з місцевого бюджету на виплату державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом «гроші ходять за дитиною», оплату послуг із здійснення патронату над дитиною та виплату соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету	20,2	20,2	
10	3719260	Субвенція з місцевого бюджету на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження, за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету	3,2		3,2
11	3719270	Субвенція з місцевого бюджету на проектні, будівельно-ремонтні роботи, придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, осіб з їх числа за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету	14,8	14,8	
12	3719310	Субвенція з місцевого бюджету на здійснення переданих видатків у сфері освіти за рахунок коштів освітньої субвенції	15,4	15,4	

Додаток 6. Структура трансфертів з обласного бюджету місцевим бюджетам у 2018 р. (млн грн)

№ з/п	КПКВК	Назва головних розпорядників коштів	Затверджено на 2018 рік з урахуванням змін	з них:	
				розподілені за прозорими чіткими критеріями	розподілені без прозорих чітких критеріїв
13	3719320	Субвенція з місцевого бюджету за рахунок залишку коштів освітньої субвенції, що утворився на початок бюджетного періоду (Придбання пристроїв для програвання компакт-дисків із звуковим записом для закладів загальної середньої освіти з метою створення умов для підготовки та проведення зовнішнього незалежного оцінювання з іноземних мов)	0,7	0,7	
14	3719330	Субвенція з місцевого бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету (підтримка осіб з особливими освітніми потребами (видатки споживання))	5,7	5,7	
15	3719330	Субвенція з місцевого бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету (оснащення кабінетів інклюзивно-ресурсних центрів (видатки розвитку))	3,3	3,3	
16	3719350	Субвенція з місцевого бюджету на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету	38,4	38,4	
17	3719410	Субвенція з місцевого бюджету на здійснення переданих видатків у сфері охорони здоров'я за рахунок коштів медичної субвенції (цільові видатки на лікування хворих на цукровий та нецукровий діабет)	26,5	26,5	
18	3719410	Субвенція з місцевого бюджету на здійснення переданих видатків у сфері охорони здоров'я за рахунок коштів медичної субвенції	38,3	38,3	
19	3719460	Субвенція з місцевого бюджету на відшкодування вартості лікарських засобів для лікування окремих захворювань за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету	35,4	35,4	
20	3719570	Субвенція з місцевого бюджету на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій за рахунок залишку коштів відповідної субвенції з державного бюджету, що утворився на кінець 2017 року	3,4		3,4
21	3719620	Субвенція з місцевого бюджету на проведення виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету	1,8	1,8	
22	3719320	Субвенція з місцевого бюджету за рахунок залишку коштів освітньої субвенції, що утворився на початок бюджетного періоду	57,5	29,9	27,6

Додаток 6. Структура трансфертів з обласного бюджету місцевим бюджетам у 2018 р. (млн грн)

№ з/п	КПКВК	Назва головних розпорядників коштів	Затверджено на 2018 рік з урахуванням змін	з них:	
				розподілені за прозорими чіткими критеріями	розподілені без прозорих чітких критеріїв
23	3719610	Субвенція з місцевого бюджету на погашення різниці між фактичною вартістю теплової енергії, послуг з централізованого опалення, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення, постачання холодної води та водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню, бюджетним установам і організаціям та/або іншим підприємствам тепlopостачання, централізованого питного водопостачання та водовідведення, які надають населенню такі послуги, та тарифами, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи місцевого самоврядування, за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету	5,8		5,8
		Власні трансферти обласного бюджету – всього	122,4	66,7	55,7
		<i>частка у загальному обсязі власних трансфертів</i>	<i>100,0</i>	<i>54,5</i>	<i>45,5</i>
24	3719770	Інші субвенції з місцевого бюджету	107,1	61,3	45,8
25	3719800	Субвенція з місцевого бюджету на виконання програм соціально-економічного розвитку регіонів	9,9		9,9
26	3719740	Субвенція з місцевого бюджету на здійснення природоохоронних заходів (Обласний фонд охорони навколишнього природного середовища)	3,4	3,4	
27	3719750	Субвенція з місцевого бюджету на співфінансування інвестиційних проєктів	2,0	2,0	

Джерело: річний бюджет.

Додаток 7. Перелік комунальних підприємств, що відповідали визначенню «державного підприємства» (public corporation) PEFA

Назва підприємства	Дата підтвердження аудиторомі фінансової звітності	Загальні витрати тис. грн.	У % від загальних витрат усіх державних підприємств	Чи відображені потенційні зобов'язання державного підприємства у фінансовому звіті? (Так/Ні)	Примітки
Хмельницьке обласне підприємство по заготівлях і постачанню палива населенню, комунально-побутовим підприємствам "Облпаливо"	засідання комісії з підведення підсумків фінансово-господарської діяльності 19.02.2019р.	5804,6	9,97	ні	
Комунальне підприємство «Комунальники»	засідання комісії з підведення підсумків фінансово-господарської діяльності 19.02.2019р.	3796,2	6,52	ні	У 2018 р. Держаудит службою проведено ревізію окремих питань фінансово-господарської діяльності
Спеціалізоване ремонтно-будівельне підприємство «Хмельницькліфт»	засідання комісії з підведення підсумків фінансово-господарської діяльності 19.02.2019р.	21839	37,52	ні	
Хмельницький учбовий центр житлово-комунального господарства	засідання комісії з підведення підсумків фінансово-господарської діяльності 19.02.2019р.	4703,2	8,08		
Хмельницька обласна фірма «Фармація»	засідання комісії з підведення підсумків фінансово-господарської діяльності 19.02.2019р.	5489,5	9,43	ні	
Антонінська аптека № 21	засідання комісії з підведення підсумків фінансово-господарської діяльності 19.02.2019р.	2097,8	3,6	ні	
Комунальне підприємство архітектурно-будівельного проектування	засідання комісії з підведення підсумків фінансово-господарської діяльності 19.02.2019р.	1398,8	2,4	ні	
Комунальне підприємство «Аеропорт Хмельницький»	засідання комісії з підведення підсумків фінансово-господарської діяльності 19.02.2019р.	2739,5	4,7	ні	
Хмельницький навчально-курсний комбінат	засідання комісії з підведення підсумків фінансово-господарської діяльності 19.02.2019р.	886,3	1,52	ні	
Комунальне автотранспортне підприємство	засідання комісії з підведення підсумків фінансово-господарської діяльності 19.02.2019р.	4025,2	6,92	ні	
Обласна фірма «Кіновідеопрокат»	засідання Комісії з підведення підсумків фінансово-господарської діяльності 19.02.2019р.	5425,9	9,32	ні	

Додаток 8. Інформація щодо пропозицій і рекомендацій, наданих за результатами державних фінансових аудитів, проведених Управлінням Західного офісу Держаудитслужби у Хмельницькій області у 2016-2018 роках

№	Тема та вид державного фінансового аудиту:	Кількість пропозицій та рекомендацій								
		Наданих*	Впроваджених		Наданих*	Впроваджених		Наданих*	Впроваджених	
			у 2016	станом на 01.01.2019		у 2017	станом на 01.01.2019		у 2018	станом на 01.01.2019
місцевих бюджетів										
1	Державний фінансовий аудит виконання місцевих бюджетів Ярмолинецького району за 2012-2014 роки та 9 місяців 2015 року <i>(звіт не завантажений на сайт Держаудитслужби)</i>	7	3	6						
2	Державний фінансовий аудит виконання Новоушицького селищного бюджету (об'єднаної територіальної громади) за 2016-2017 роки / дата 3 травня 2018 р. http://dkrs.kmu.gov.ua/kru/doccatalog/document?id=139133							13	6	6
3	Державний фінансовий аудит виконання Летичівського селищного бюджету (об'єднаної територіальної громади) за період з 01.01.2016 по 30.06.2018 / дата 26 вересня 2018 р. http://dkrs.kmu.gov.ua/kru/doccatalog/document?id=142898							18	13	13
4	Державний фінансовий аудит виконання бюджету Полонської міської об'єднаної територіальної громади за період з 01.01.2016 по 30.09.2018 / дата 21 грудня 2018 р. http://dkrs.kmu.gov.ua/kru/doccatalog/document?id=144979							21	1	1
	Всього	7	3	6				53	20	20
виконання бюджетних програм										
5	Державний фінансовий аудит ефективності виконання обласної цільової соціальної програми оздоровлення та відпочинку дітей на період до 2018 року, за 2014-2015 роки та 5 місяців 2016 року / дата 7 лютого 2017 р. http://dkrs.kmu.gov.ua/kru/doccatalog/document?id=132054	5	3	5						
6	Державний фінансовий аудит виконання Департаментом охорони здоров'я Хмельницької обласної державної адміністрації «Обласної цільової соціальної програми протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2015-2018 роки» за період з 01.01.2015 по 30.09.2017 / дата 15 грудня 2017 р. http://dkrs.kmu.gov.ua/kru/doccatalog/document?id=136000				7	0	5			

Додаток 8. Інформація щодо пропозицій і рекомендацій, наданих за результатами державних фінансових аудитів, проведених Управлінням Західного офісу Держаудитслужби у Хмельницькій області у 2016-2018 рр.

№	Тема та вид державного фінансового аудиту:	Кількість пропозицій та рекомендацій								
		Наданих*	Впроваджених		Наданих*	Впроваджених		Наданих*	Впроваджених	
			у 2016	станом на 01.01.2019		у 2017	станом на 01.01.2019		у 2018	станом на 01.01.2019
7	Державний фінансовий аудит виконання бюджетних програм щодо надання загальної середньої освіти спеціальними загальноосвітніми школами-інтернатами, школами та іншими навчальними закладами для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку Хмельницької області за період з 01.01.2015 по 01.04.2018 / дата 19 липня 2018 р. http://dkrs.kmu.gov.ua/kru/doccatalog/document?id=141303							9	2	2
8	Державний фінансовий аудит виконання бюджетних програм Управлінням культури і туризму Хмельницької міської ради за період з 01.01.2016 по 31.08.2018 / дата 15 листопада 2016 р. http://dkrs.kmu.gov.ua/kru/doccatalog/document?id=144072							8	0	0
9	Державний фінансовий аудит виконання Департаментом охорони здоров'я Хмельницької обласної державної адміністрації програми «Централізоване забезпечення медичних закладів дороговартісним медичним обладнанням, медикаментами та виробами медичного призначення на 2016-2018 роки» за період з 01.01.2016 року по 30.09.2018 року / дата 29 грудня 2018 р. http://dkrs.kmu.gov.ua/kru/doccatalog/document?id=145186							10	0	0
Всього		5	3	5	7	0	5	79	22	22
діяльності суб'єктів господарювання										
- державного сектору										
10	Державний фінансовий аудит діяльності ПАТ «Хмельницькобленерго» за період з 01.01.2013 по 31.12.2015 <i>(звіт не завантажений на сайт Держаудитслужби)</i>	13	12	12						
11	Державний фінансовий аудит діяльності ДП «Новатор» за період з 01.03.2015 по 31.03.2016 / дата 23 лютого 2017 р. http://dkrs.kmu.gov.ua/kru/doccatalog/document?id=131981	14	6	11						
12	Державний фінансовий аудит діяльності ДП «Шепетівський ремонтний завод» за період з 01.09.2015 року по 01.07.2016 / дата 23 лютого 2017 р. http://dkrs.kmu.gov.ua/kru/doccatalog/document?id=131980	17	6	7						

Додаток 8. Інформація щодо пропозицій і рекомендацій, наданих за результатами державних фінансових аудитів, проведених Управлінням Західного офісу Держаудитслужби у Хмельницькій області у 2016-2018 рр.

№	Тема та вид державного фінансового аудиту:	Кількість пропозицій та рекомендацій								
		Наданих*	Впроваджені		Наданих*	Впроваджені		Наданих*	Впроваджені	
			у 2016	станом на 01.01.2019		у 2017	станом на 01.01.2019		у 2018	станом на 01.01.2019
13	Державний фінансовий аудит діяльності ДП «Красилівський агрегатний завод» за період з 01.12.2015 року по 30.09.2016 / дата 23 лютого 2017 р. http://dkrs.kmu.gov.ua/kru/doccatalog/document?id=131979	11	1	5						
14	Державний фінансовий аудит діяльності Хмельницького державного експериментального протезно-ортопедичного підприємства за період з 01.01.2012 по 30.11.2016 / дата 13 березня 2017 р. http://dkrs.kmu.gov.ua/kru/doccatalog/document?id=131841				12	8	12			
15	Державний фінансовий аудит діяльності Державного підприємства «Подільський експертно-технічний центр Держпраці» за період з 01.01.2014 по 31.12.2016 / дата 17 травня 2017 р. http://dkrs.kmu.gov.ua/kru/doccatalog/document?id=131840				7	3	6			
16	Державний фінансовий аудит діяльності Державного підприємства «Дунаєвецький комбінат хлібопродуктів» за період з 01.10.2015 по 31.12.2016 / дата 15 серпня 2017 р. http://dkrs.kmu.gov.ua/kru/doccatalog/document?id=132332				12	11	11			
17	Державний фінансовий аудит діяльності ДП «Новатор» за період з 01.04.2016 по 30.06.2017 / дата 20 вересня 2017 р. http://dkrs.kmu.gov.ua/kru/doccatalog/document?id=133704				9	8	8			
18	Державний фінансовий аудит діяльності ДП «Шепетівський ремонтний завод» за період з 01.07.2016 по 30.06.2017 / дата 13 грудня 2017 р. http://dkrs.kmu.gov.ua/kru/doccatalog/document?id=135888				12	2	3			
19	Державний фінансовий аудит діяльності ДП «Красилівський агрегатний завод» за період з 01.10.2016 по 30.09.2017 / дата 19 квітня 2018 р. http://dkrs.kmu.gov.ua/kru/doccatalog/document?id=138929							9	8	8
20	Державний фінансовий аудит діяльності ПАТ «Хмельницькобленерго» за період з 01.04.2017 по 30.04.2018 <i>(звіт не завантажений на сайт Держаудитслужби)</i>							9	1	1

Додаток 8. Інформація щодо пропозицій і рекомендацій, наданих за результатами державних фінансових аудитів, проведених Управлінням Західного офісу Держаудитслужби у Хмельницькій області у 2016-2018 рр.

№	Тема та вид державного фінансового аудиту:	Кількість пропозицій та рекомендацій								
		Наданих*	Впровад-жених		Наданих*	Впровад-жених		Наданих*	Впровад-жених	
			у 2016	станом на 01.01.2019		у 2017	станом на 01.01.2019		у 2018	станом на 01.01.2019
21	Державний фінансовий аудит діяльності ДП «Хмельницький науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації» за період з 01.01.2015 по 31.03.2018 / дата 10 Жовтня 2018 р. http://dkrs.kmu.gov.ua/kru/doccatalog/document?id=142406							10	0	0
22	Державний фінансовий аудит діяльності Державного підприємства «Дунаєвецький комбінат хлібопродуктів» за період з 01.01.2015 по 31.12.2017 / <i>(звіт не завантажений на сайт Держаудитслужби)</i>							3	3	3
23	Державний фінансовий аудит діяльності ДП «Новатор» за період з 01.07.2017 по 30.06.2018 / дата – 26 Вересня 2018 р. http://dkrs.kmu.gov.ua/kru/doccatalog/document?id=142897							8	3	3
24	Державний фінансовий аудит діяльності Державного підприємства «Науково-технічний комплекс «Завод точної механіки» за період з 01.04.2017 по 31.08. 2018 / дата – 13 грудня 2018 р. http://dkrs.kmu.gov.ua/kru/doccatalog/document?id=144755							9	1	1
Всього		55	25	45	52	32	40	48	16	16
- комунального сектору										
25	Державний фінансовий аудит діяльності Комунального підприємства «Аеропорт Хмельницький» за період з 01.01.2014 по 31.12.2016 <i>(звіт не завантажений на сайт Держаудитслужби)</i>				14	10	10			
26	Державний фінансовий аудит діяльності ХКП «Спецкомунтранс» за період з 01.01.2014 по 30.09.2017 <i>(звіт не завантажений на сайт Держаудитслужби)</i>							14	8	8
27	Державний фінансовий аудит діяльності Хмельницького обласного підприємства по заготівлях і постачанню палива населенню, комунально-побутовим підприємствам і установам «Облпаливо» за період з 01.01.2015 по 31.12.2017/ звіт – 10 квітня 2018 р. http://dkrs.kmu.gov.ua/kru/doccatalog/document?id=138638							14	7	7
Всього					14	10	10	28	15	15
Разом усіх аудитів:		67	31	55 (82%)	73	42	55 (75%)	155	53	53 (34%)

*азначаються лише пропозицій і рекомендації, які надано за результатами завершення аудиту у відповідному році.

